

MAVİ MARMARA

Gazze Özgürlük Filosu

Mavi Marmara - Gazze Özgürlük Filosu

Yayına Hazırlık
İHH Araştırma Yayınlar Birimi

ISBN: 978-605-62205-3-1

Birinci Basım Mayıs 2011

© İHH Kitap

Bu eserin tüm hakları mahfuzdur.
Yayıncının izni alınmaksızın kitabın
metni herhangi bir formda yayınlanamaz,
kopyalanamaz ve çoğaltılamaz. Ancak
kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Büyük Karaman Cad. Taylasan Sok. No: 3 Fatih-İstanbul

Tel : +90 (212) 631 21 21

Faks : +90 (212) 621 70 51

www.ihh.org.tr • info@ihh.org.tr

Grafik Tasarım

Baskı-Cilt Mavi Ofset

Organize Sanayi Bölgesi Eskoop Sanayi Sitesi C 1 Blok No: 28 İkitelli/İstanbul

Tel : +90 (212) 549 25 28

Faks : +90 (212) 549 26 84

MAVI MARMARA

Gazze Özgürlük Filosu

THE INTERNATIONAL
COMMITTEE
TO LIFT THE
SIEGE ON GAZA

END THE
SIEGE
ON GAZA

*Gazze Özgürlük Filosu şehitlerine
Ve tüm adalet ve özgürlük yolcularına...*

içindekiler

Takdim..... 8

10

Gazze Özgürlük Filosu organizatörleri.....	13
Kamuoyunun bilgilendirilmesi.....	15
Filo gemilerinin belirlenmesi.....	16
Gemi mürettebatının belirlenmesi.....	20
İnsani yardım malzemelerinin belirlenmesi ve temini.....	20
Filo katılımcılarının belirlenmesi.....	24
Medya altyapısının hazırlanması.....	25
Hukuki süreç.....	26
Filoyu karşılamak için Gazze'de yapılan hazırlıklar.....	27
Filonun uğurlanması.....	29

42

Buluşma.....	44
Bekleyiş.....	46
Kepez'e veda.....	49
Ve deniz görüldü.....	52
Erdemliler topluluğu.....	54
Yolculuğun can damarı canlı yayınlar.....	56
Ve kavuşmanın provası.....	57
Gazze'ye doğru.....	59
"Mavi Marmara, size saldıracaklar!....."	63

64

Diğer gemilerde yaşananlar	91
Geride kalanlar ve zorlu bekleyiş	120

124

Dünya halkları tek ses tek yürek	130
Ek-1 Filo saldırısına devletlerin tepkileri	133
Ek-2 Filo saldırısına uluslararası kuruluşların tepkileri	139
Ek-3 Basın açıklaması	140

142

BM İnsan Hakları Konseyi'nin Mavi Marmara Raporu: "Kral Çıplak" diyebilmek	147
Türkiye'nin Nihai Raporu: "Hiç bir devletin kendini hukukun üstünde görmesine izin verilemez"	147
Turkel Komisyonu Raporu yahut muhayyel bir gerçeklik inşa etmek	139
Değerlendirme	151
Ve Son Söz	154

Takdim

Gazze Özgürlük Filosu, insanlık tarihinde vuku bulan en anlamlı sivil girişimlerden biri... Bu, dünyanın farklı bölgelerinden altı kurumun (*Free Gaza Movement, İHH İnsani Yardım Vakfı, Ship to Gaza Greece, Ship to Gaza Sweden, The European Campaign to End the Siege on Gaza ve The International Committee to Lift the Siege on Gaza*) Gazze'ye insani yardım götürme ve Gazze ambargosunu aşma amacıyla düzenlediği bir organizasyondur. Dünyanın 37 ülkesinden 700 civarında gönüllüyü, Endonezya'dan Venezuela'ya, Güney Afrika'ya, İsveç'e, ABD'ye kadar onlarca ülkeden farklı dil, din, ırk ve yaşta insanı tek bir amaç için bir araya getirmişti.

Gazze Özgürlük Filosu'nda, hükümetlerinin reel-politik kaygılar nedeniyle Filistin'de yaşananları görmezden geldiği yüzlerce insan, sadece insan oldukları için ve Gazze'de insanlık yara aldığı için yerini aldı... Filo organizasyonunun ilan edilmesinin hemen akabinde filoya katılmak için dünyanın farklı bölgelerinden yoğun müracaatlar oldu; filonun gemileri ve tonlarca insani yardım malzemesi filo destekçilerinin bağışları ile Gazze için hazır hâle getirildi.

Gazze Özgürlük Filosu, farklılıkların kardeşliğini yaşadı. Gazeteci, yazar, akademisyen, sivil toplum mensubu, mühendis, sanatçı, esnaf, ev hanımıydı bazıları... Kimi hayatında ilk defa uyku tulumunda yatacak, sıcak yatağından uzak kalacaktı... İlk defa bu kadar farklı görüş ve kültürden insanla bir arada olacaktı çoğu... Farklı diller konuşulacak, vücut dili her söze tercüman olacaktı... Tüm günlük telaşlar geride bırakılacak, zihinlerde sadece özgürlük ve Gazze kalacaktı...

Türkiye, Yunanistan ve İrlanda'dan yola çıktı Özgürlük Filosu... Filonun yolcu gemisi Mavi Marmara Antalya Limanı'ndan aldı yolcularını... Tüm Antalya Filistin oldu Özgürlük Filosu'nu uğurlarken... 29 Mayıs Cuma gününün ilk saatlerinde Mavi Marmara Antalya'dan demir alırken İspanya'da, Katar'da, Malezya'da ve dünyanın her bir köşesinden akıllı ve kalbi filo ile birlikte olanlar adım adım izlemek için filoyu, TV karşısında yerlerini almıştı... Tüm dünyayı kucaklayarak, tüm dünyaya barış mesajları vererek eşsiz bir huzur içerisinde çıktı yola Mavi Marmara... Girit, Dundalk, İstanbul, İskenderun ve Pire limanlarından yola çıkan diğer gemiler de aynı ruhla yoldaydı...

Ve 30 Mayıs... Akdeniz'in masmavi sularında unutulmaz buluşma gerçekleşti... Filonun birbirine kavuşan gemileri "Merhaba" sirenleri çalarken, gemilerdeki yolcular güverte-lerden sarkarak el salladılar birbirlerine...

Ve halka böylece tamamlandı...

Gazze'de ise umutlu ve heyecanlı bir bekleyiş vardı. Sokaklar temizleniyor, liman gemilerin yanaşması için hazırlanıyor, filo yolcuları için oteller belirleniyor, filo yolcularına eşlik edecek tercümanlar ve mihmandarlar son hazırlıklarını yapıyordu. Ve Gazze yalnız olmadığını, dünyanın sesine kulak verdiğini biliyordu artık...

Dünya filoyu canlı yayınlarla izliyordu adım adım. Özgürlük Filosu'na gönül veren herkes yolculuğu tüm detayları ile yaşıyordu. Haber bültenleri, TV programları da filoya canlı bağlanarak nabzını tutuyordu insanlığın ortak vicdanının...

Her şey bir masal, bir rüya gibiydi... Özgürlük şarkıları ve sohbet halkaları filoda geçen dakikaları insan hayatının en tatlı hatıraları yapıyordu âdeta... 31 Mayıs sabahına kadar...

İsrail donanması 31 Mayıs sabahı karanlığı delerek geldi... İsrail Silahlı Kuvvetleri yola çıktığı ilk günden itibaren sadece insani yardım taşıdığını, tamamen sivillerden oluşan bir girişim olduğunu tüm dünyaya ilan eden Gazze Özgürlük Filosu'na amansız bir saldırı gerçekleştirdi. Filonun yolcu gemisi Mavi Marmara en şiddetli saldırının hedefi oluyor, Mavi Marmara'ya indirme yapan askerler daha gemiye inmeden ateşli silahlarla

sivilleri hedef alıyordu. O andan sonra gerek Mavi Marmara'da gerekse filonun diğer gemilerinde yaşananlar, filonun Aşdod'a çekilmesi, hapishane ve geri dönüş süreci, insan ömründe eşine az rastlanası şiddeti haiz olaylardı.

Elinizdeki bu çalışma, insanlık tarihine iz bırakacak bir sivil girişimin, Gazze Özgürlük Filosu'nun, hazırlık aşamasından makûs saldırı ve sonrasına kadar yaşanan sürece dair tarihe bir not düşmek için hazırlandı. Özgürlük Filosu'nu yola çıkmaya sevk eden nedenlerden filo organizasyonunun hazırlığına, filonun yola çıkışına; yolculuk, saldırı ve sonrasında yaşananlara kadar birçok konu, organizatörlerin ve filo katılımcılarının şahitliklerine dayanılarak birincil kaynaklar üzerinden kaleme alındı.

Çalışma, filonun yola çıkış nedenlerini ele alarak Gazze'de hâlen sürmekte olan ambargonun insani durum üzerindeki etkilerine ışık tutarken; literatüre "Mavi Marmara saldırısı" adıyla geçen bu vakayı, bizzat yaşananların gözünden, saklı kalmış detayları ile okuyucuyla paylaşıyor. Yaşananların birincil elden açıklıkla anlatıldığı bu çalışma, "insanlık" adına yola çıkan insani yardım gönüllülerinin yaşadığı "insani" trajediyi TV ekranlarına ve gazete manşetlerine yansımayan ayrıntılarıyla ele alıyor.

İsrail, Mavi Marmara saldırısı akabinde tarihinde ilk defa tüm dünyayı kapsayan küresel bir itirazla karşılaştı. Senegal'den Güney Kore'ye, Peru'ya kadar binlerce kişi sokakla-

ra döküldü. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi tarafından atanan BM Vaka İnceleme Heyeti, yayınladığı raporla İsrail'in bu saldırı ile uluslararası hukuku ihlal ettiğini, gaddarca ve zalimane bir şekilde şiddet kullandığını ve tamamen insani niyetlerle yola çıkan sivillere saldırdığını ilan etti.

Bu çalışma, İsrail saldırısına yükselen küresel itirazı ve meselenin uluslararası raporlardaki izdüşümünü de ele alarak Gazze Özgürlük Filosu'nun uluslararası platformlardaki yansımalarını da okuyucuyla paylaşıyor. Çalışmayı dünya kamuoyunun istifadesine sunarken, muhtelif bölümlerin hazırlanmasında emeği geçen Ahmet Emin Dağ, Ahmet Faruk Ünsal, Ali Özgür Kavak, Amine Tuna Ertürk, Ayşe Olgun, Demet Tezcan, Emrin Çebi, Gülden Sönmez, Hafize Zehra Öztürk, Mehmed Kaya, Mervenur Lüleci, Muhammed Murteca, Murat Yılmaz, Ümit Sönmez ve Zeliha Sağlam'a; filoda yaşadıklarını röportajları ile paylaşan Gazze Özgürlük Filosu katılımcılarına ve olağanüstü fedakârlığıyla kitabın edisyonunu gerçekleştiren Ümmühan Özkan'a teşekkürü borç biliriz.

Gazze Özgürlük Filosu'na gerçekleştirilen saldırıda hayatını kaybeden dokuz şehidimizi rahmetle anarak çalışmanın faydalı olmasını, Gazze Özgürlük Filosu'nda yaşananların tarihe not düşülmesinin barış ve adaletin sağlanması yolunda olumlu bir katkı sağlamasını temenni ediyoruz... Ve son söz: Yeryüzünde barış ve adalet hâkim oluncaya dek...

...alki frezeti
...adları, ulusal sarsak
...filosu 'nu İsrail' in
...ası yollarla
...umaya davet etti.
...de balıkçı
...a. Lisananda Am-
...Frezeti, Am-
...t Frezeti, Am-
...lasararı Filistin
...yelerinin yanı sıra
...k sağıda basın-
...hapushanelerindeki
...kteriydi. Lisananda
...tireceği program-
...amlarda teknelerin
...ladının yanı sıra
...tan ülkelerin ve
...ları ile Özgürlük
...smasına izin
...nkartlar avıldı
...olan Filistin
...teleyen aileleri
...mlar da taşın-
...lamak üzere
...sırlıklardan
...ndan Heniz
...re ulaşmasını
...bunun am-
...gemi kapıları
...özledi.
...rasının,
...lke için ambargo-
...ı olacağına sözleyen
...zle devam etti.
...talarının olduğu
...lmasına destek
...lerde büyük bir
...steriyor. Bu da
...tığının gösterge-
...kiye devletin
...re uygulanan
...n çağrılarının
...le yapılan or-
...erek Kudüs ve
...olacak stratejik
...i olduğunu söyledi.
...e Bakanlık
...sımlarını

MAVİ MARMARA

Gazze Özgürlük Filosu

THE INTERNATIONAL
COMMITTEE
TO LIFT THE
SIEGE ON GAZA

GAZZE ÖZGÜRLÜK FİLOSU HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

Gazze Özgürlük Filosu Hazırlık Çalışmaları

İsrail, Şubat 2006'da yapılan Filistin seçimlerinde, Hamas'ın Gazze'de büyük bir başarı kazanmasının ertesinde, Gazze'ye bir dizi siyasi ve ekonomik yaptırım uygulamaya başlamıştır. Haziran 2007'den itibaren Hamas'ın Gazze yönetimine geçmesiyle yaptırımlar daha da sertleştirilmiş ve İsrail bir abluka başlatmıştır. Eylül 2007'de, İsrail, Gazze Şeridi'ni "düşman bölge" ilan etmiş ve "İsrail devletinin devam eden teröre karşı yürüttüğü operasyonun bir parçası olarak" ve Hamas yönetimi üzerinde baskı oluşturmak amacıyla Gazze'ye mal ve eşya giriş çıkışının sınırlamalara tabi tutulacağını beyan etmiştir. Ekim 2007'den itibaren yakıt tedarikine ilişkin daha da katı sınırlamalar getirilmiştir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 30), 27 Eylül 2010

Gazze'de yaşanan insanlık krizi, Gazze Özgürlük Filosu organizasyonundan önce de dünyadaki çeşitli sivil toplum kuruluşları ve insan hakları aktivistleri tarafından gündeme getirilmekteydi. Filo önesinde de dünyadan farklı kişi ve kurumlar Gazze için destek çalışmaları organize etmekteydiler.

Avrupa merkezli *Viva Palestina* ve İHH İnsani Yardım Vakfı, yaşam koşullarının giderek kötüleştiği Gazze'ye 2009 yılının Aralık ayında, Dökme Kurşun Operasyonu'nun birinci yıl dönümünde, "*Viva Palestina* (Filistin'e Yol Açık)" kara konvoyunu gerçekleştirdi. Bu konvoy ile farklı ülkelerden yola çıkan onlarca insani yardım gönüllüsü, ambulansların da aralarında bulunduğu 155 araç ve acil ihtiyaçlar için gerekli olan çeşitli insani yardım malzemesini Gazze halkına teslim etti.

Gazze'deki insani durumun iyileştirilmesi için küçük çaplı organizasyonların yeterli olmadığı ortaya koyan *Viva Palestina* konvoyu, Gazze ile ilgili ciddi bir kamuoyu oluşturdu ve yapılacak yeni organizasyonun geniş kitlelere ulaşmasına zemin hazırladı. Kara yolu konvoyunu düzenleyen kurumlar ve ambargonun kaldırılmasını isteyen tüm sivil toplum kuruluşları

hem bir seferde büyük miktarda yardım malzemesinin Gazze'ye götürülmesine imkân sağlayacak hem de ambargonun kaldırılması için uluslararası mekanizmalar üzerinde büyük bir kamuoyu baskısı oluşturacak geniş katılımlı bir organizasyonun gerçekleştirilmesi konusunda fikir birliğine vardı.

Uluslararası alanda faaliyet gösteren *The European Campaign to End the Siege on Gaza*, *The Free Gaza Movement*, İHH İnsani Yardım Vakfı, *The International Committee to Lift the Siege on Gaza*, *Ship to Gaza Greece* ve *Ship to Gaza Sweden*'den oluşan altı sivil toplum kuruluşu tarafından "Gazze Özgürlük Filosu" hazırlık çalışmalarına başlandı. Filo organizasyonunun hazırlıkları bir yıldan uzun sürdü. Filonun tüm bileşenleri iş yapma biçimleri, kültürleri ve kurumsal yapıları birbirinden oldukça farklı olmasına rağmen Filistin konusunda ortak bir çaba ortaya koydular ve bu çeşitlilik yardım çalışmalarına çok önemli katkılar sağladı.

Kara yolu konvoyunun ardından çalışmalarına başlayan filo organizasyon komitesi çeşitli platformlarda yardım filosunun amacı ve taşıyacağı yük hakkında kamuoyunu bilgilendirdi.

Filo organizasyonunun mümkün olduğunca geniş bir çevreye ulaşmasını isteyen filo bile-

senleri, kampanyalarına bu doğrultuda yön verdiler. Gazze Özgürlük Filosu yola çıkmadan önce arkasında yüzlerce sivil toplum kuruluşunun ve Latin Amerika'dan Güney Afrika'ya, Avrupa'dan Güneydoğu Asya'ya dünya halklarının desteğini topladı.

Gazze Özgürlük Filosu organizatörleri

The Free Gaza Movement

Gazze Şeridi'ne uygulan ambargoya karşı insani yardım taşıyan gemilerle kamuoyu oluşturmak amacıyla insan hakları savunucuları ve Filistin yanlısı gruplar tarafından oluşturulmuş semsiye bir yapıdır. İsrail'in Gazze'ye uyguladığı ambargonun kaldırılması için Avrupa genelinde farklı Hristiyan, Müslüman ve Yahudi sivil toplum kuruluşlarını buluşturan The Free Gaza Movement 2006 yılının sonbaharında bir çalışma başlattı. Yaklaşık iki yıl Avustralya, İngiltere, Kıbrıs, Almanya, Yunanistan, Lübnan, Filistin ve ABD'deki aktivistlerle gemi almak ve mürettebat oluşturmak için fon çalışmaları yaptı. Gazze ambargosunu kırmak için ilk girişimini 2008 yılında gerçekleştirdi. Ağustos 2008'de iki küçük balıkçı teknisiyle Gazze'ye denizden yol alan oluşum; insan hakları aktivistleri, hukukçular, gazeteciler, akademisyenler ve parlamenterlerden oluşan katılımcılarla bölgeye insani yardım malzemesi götürmeyi

amaçlıyordu. (Ayrıntılı bilgi için bkz.: www.freegaza.org.)

The Free Gaza Movement Ağustos 2008'den 2010 yılı Mayıs ayına kadar İsrail'in uyguladığı ambargoyu kırmak için sekiz defa denizden Gazze'ye yol aldı.

Ship to Gaza Greece

The Free Gaza Movement'ın Ağustos 2008'de Gazze'deki ambargoyu delmek için düzenlediği deniz yolculuğuna Yunanistan'dan katılan bir grubun oluşturduğu kâr amacı gütmeyen bir inisiyatifdir. Kuruluş, Filistin'de İsrail işgalinin sona ermesini, Batı Şeria ve Gazze'ye uygulanan ambargonun kaldırılmasını, Filistinli mültecilere anavatanlarına geri dönüş hakkı tanınmasını ve İsrail hapishanelerindeki Filistinli siyasi tutukluların serbest bırakılmasını savunmaktadır. (Ayrıntılı bilgi için bkz.: www.shiptogaza.gr.)

Ship to Gaza Sweden

İskandinav ülkelerinden deniz yoluyla yardım göndererek Gazze ambargosunu delmeyi amaçlayan sivil bir inisiyatifdir. (Ayrıntılı bilgi için bkz.: www.shiptogaza.se.)

İHH İnsani Yardım Vakfı

Bölge, din, dil, ırk ve mezhep ayrımı yapmaksızın dünyanın herhangi

bir yerinde sıkıntıya düşmüş, felakete uğramış, zulüm görmüş, aç ve açıkta kalmış; savaş, tabii afet gibi sebeplerle mağdur olmuş, yaralanmış, sakat kalmış; evsiz, yurtsuz, tüm insanlara insani yardım ulaştırmak ve bu insanların temel hak ve hürriyetlerinin ihlal edilmesini önlemek üzere 1992 yılından bu yana çalışıyor. Gönüllü faaliyetlerle başlayan ve 1995 yılında kurumsallaşan bu çalışmalar bugün 5 kıtada 125 ülke ve bölgede devam ediyor. İHH tüm dünyada öncelik sırasına göre; savaş ve savaşın etkisinin sürdüğü bölgelerde, afet bölgelerinde, yoksulluk olan ülke ve bölgelerde faaliyet yürütüyor. Kurulduğu günden bu yana Filistin için de çalışmalar yürüten kuruluş, 2006'da İsrail'in Gazze'ye uyguladığı ambargonun akabinde çalışmalarını yoğunlaştırarak bölgeye düzenli insani yardım göndermeye başladı. (Ayrıntılı bilgi için bkz.: www.ihh.org.tr.)

The International Committee to Lift the Siege on Gaza

İsrail'in Filistin'de uyguladığı hukuksuz politikaların son bulması için çaba gösteren uluslararası bir oluşumdur. Gazze'ye uygulanan ambargoyu uluslararası kuruluşların gündemine taşıyarak çözüm bulunmasını hedeflemektedir. İsrail'in uygulamalarının

uluslararası insancıl hukuka ve Cenevre Sözleşmesi'ne uygun olmadığını savunmakta, uluslararası mahkemelerde konuyla ilgili yargı süreçlerini takip etmekte ve bilinçlendirme çalışmaları yapmaktadır.

The European Campaign to End the Siege on Gaza (ECESG)

İsrail'in Gazze'ye uyguladığı ambargonun kaldırılmasını amaçlayan Avrupalı 30'u aşkın sivil toplum kuruluşunun bir araya gelmesiyle 2007'de oluşturulan sivil bir platformdur. Avrupa kamuoyunda ve siyasetçileri nezdinde Gazze'deki insani trajediye yönelik duyarlılık oluşturmak, ambargo altındaki Gazze halkına insani yardım ulaştırmak ve bölgede uzun vadeli barışı tesis edecek adil bir çözüm sağlanması doğrultusunda toplumun farklı kesimlerini harekete geçirmek bu inisiyatifin temel hedefleri olarak belirtilmiştir. (Ayrıntılı bilgi için bkz.: www.savegaza.eu.)

The European Campaign to End the Siege on Gaza'yı oluşturan sivil toplum kuruluşları şunlardır:

1. The European-Palestinian Council - Viyana
2. Koordination Forum Zur Unterstützung Palestina - Avusturya
3. The Palestinian Rights Foundation - İrlanda
4. Justice for Palestine - İskoçya
5. The Palestinian Forum - Danimarka

6. Droit Pour Tous - Cenevre
7. Palestine Now Association - Danimarka
8. The Palestinian Women's Forum - Danimarka
9. The Charitable Council in Support of Palestine - Fransa
10. The Palestinian Community in Norway - Norveç
11. The Identity Institution - Norveç
12. The Association of Social and Cultural Foundations - Moskova
13. The Palestinian Forum for Rights and Solidarity - Hollanda
14. Het Palestijna Platform voor Mensenrechten en Solidariteit (PPMS) - Hollanda
15. De Palestijnse Raad - Amsterdam
16. Steun Palestina - Amsterdam
17. Palestinensische Gemeinde Berlin - Almanya
18. Palestinensischer Bund Deutschland für das - Berlin
19. Pal. Bund Deutschland für Rückkehrrecht - Almanya
20. Palestinensische Gemeinschaft in Deutschland - Almanya
21. Arab Forum Germany - Almanya
22. Rättvisecenter för Palestinska Folket - İsveç
23. Palestinagrupperna Sverige - İsveç
24. ISM International Solidarity Movement - İsveç
25. The Islamic Council - Kopenhag
26. Associazione Benefice di Solidarieta col

- Popolo Palestinese (ABSPP ONLUS) - İtalya
27. Comitato Gaza Vivrà - Milano
28. InfoPal - İtalya
29. The Association for Aid to the Palestinian People - İtalya
30. Greece Friends of Palestine - Yunanistan
31. Palestinian Cultural Organization - Polonya
32. Spanish Charity For Palestine - İspanya
33. Le Franco Palestinien - Fransa

Gazze Özgürlük Filosu'na katkıda bulunan diğer inisiyatifler

- Belgium to Gaza - Belçika
- Canadian Boat to Gaza - Kanada
- Deutsche Initiative zum Bruch der Gazablockade - Almanya
- Freedom Flotilla Italy - İtalya
- Free Gaza Scotland - İskoçya
- Rumbo a Gaza - İspanya
- Ship to Gaza Norway - Norveç
- Un bateau Français pour Gaza - Fransa
- Un bateau pour Gaza de la Suisse - İsviçre
- US to Gaza - ABD
- Türkiye'den 100'ün üzerinde sivil kuruluş

Uluslararası Kızılhaç Komitesi (*International Committee of the Red Cross-ICRC*), 14 Haziran 2010'da yaptığı açıklamada ablukanın Gazze'deki durum ve 1,5 milyon insan üzerindeki etkisini "dayanılmaz ve yıkıcı" olarak tanımlamış ve "ablukanın İsrail'in uluslararası insancıl hukuk çerçevesindeki yükümlülüklerini açıkça ihlal ettiği bir toplu cezalandırma niteliği taşıdığını" vurgulayarak bu duruma kalıcı çare olabilecek tek çözümün ablukanın kaldırılması olduğunu söylemiştir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 38), 27 Eylül 2010

Kamuoyunun bilgilendirilmesi

Hazırlıkların başlamasından itibaren İsrail'den filoya yönelik tehdit içeren açıklamalar gelmeye başladı. Bu açıklamalardan biri, filo katılımcılarının Aşdod Limanı'na götürüleceği ve orada sorulanacakları yönündeydi. Tehditler karşısında filo organizatörleri İsrail'in beyanlarının hukuka aykırı olduğunu, bu hukuk tanımazlığın insanlığa yönelik büyük bir tehdit oluşturduğunu ve kabul edilemezliğini dile getirdiler ve tüm bu tehditlere rağmen kendi ülkelerindeki hazırlıklarına devam ederek kamuoyu oluşturma ve yardım toplama çalışmalarını sürdürdüler.

Filo bileşenleri kampanyanın yürütülmesi ile ilgili hem kendi ülkelerinde hem de uluslararası kamuoyunda üstlenecekleri sorumlulukları belirleyerek görev dağılımı gerçekleştirdiler. Buna göre 125 ülke ve bölgede

çalışmalar yürüten İHH, organizasyondaki en geniş lojistik ağa sahip olan kuruluş olduğundan kampanyanın bütün dünyaya duyurulmasında ana sorumluluk İHH'ya verildi.

Filo bileşenleri yardım organizasyonunun en etkili şekilde yürütülebilmesi için kampanyanın hemen başında bir organizasyon komitesi oluşturdu. Her kuruluş kendi ülkesi için genel kampanya konseptini hazırlayarak kamuoyuna duyurmaya başladı. Filo bileşenleri Avrupa'da, Ortadoğu'da, Asya'da kampanyayı "Gazze Özgürlük Filosu" sloganıyla yürüttü. İHH da Türkiye'deki kampanyayı "Rotamız Filistin Yükümüz İnsani Yardım" sloganıyla kamuoyuna duyurdu ve organizasyona destek istedi (Bkz. belge 1).

3 Nisan 2010'da bir basın açıklamasıyla (Bkz. belge 2) filo organizasyonunun duyurulmasını

Filistin'in batısında Akdeniz'e kıyısı olan Gazze Şeridi, Filistin Ulusal Otoritesi'nin kontrolündedir. Uzunluğu 41 km genişliği ise 6 ile 12 km arasında değişen 360 kilometrekarelik bu küçük kara parçasında 1,5 milyon insan yaşamaktadır.

Gazze Şeridi'ne hiçbir ülkenin kara sularına girmeden uluslararası sulardan ulaşmak mümkündür.

dan itibaren yaklaşık iki aylık süreçte filonun tanıtımı için radyo ve televizyon programları gerçekleştirildi, resmî ve sivil toplum kuruluşları düzeyinde bilgilendirme ziyaretleri yapıldı. Süreci ve organizasyonu anlatan görsel materyaller (Bkz. belge 3) hazırlandı ve kamuoyuna dağıtıldı. Filo yolcularının büyük bölümünü taşıyacak olan Mavi Marmara gemisi Antalya'dan ayrılmadan önce organizasyon komitesi adına bir basın açıklaması hazırlanarak kamuoyuyla paylaşıldı. (Bkz. belge 4).

Tüm dünyada büyük ilgi gören organizasyon için ilk günden itibaren salon programları, konferanslar, konserler, biletli organizasyonlar, fotoğraf sergileri, kermesler vb. faaliyetler düzenlendi. İnşaat malzemelerinden eğitim ve sağlık malzemelerine, yetim hediyelerinden çocuk parklarına kadar Gazze Özgürlük Filosu'nun taşıyacağı her türlü insani yardım malzemesi bu faaliyetlerden elde edilen gelirlerle temin edildi. Filo organizasyonunu anlatmak için sadece Türkiye'de 81 ilde 300'ün

üzerinde program gerçekleştirildi. İlkokul öğrencileri oyuncaklarını satarak gelirini Gazzeli çocuklar için filoya bağışladı. Çeşitli hapisanelerdeki mahkûmlar açık artırmada satılmak ve geliri Gazze'ye gönderilmek üzere gemi maketleri hazırladılar. Büyükten küçüğe herkes Gazze için seferber oldu. Filo için hazırlanan gemiler taşıdıkları yardım malzemelerinin yanı sıra dünya kamuoyunun desteğini ortaya koymaları bakımından da önemli bir misyon üstlendi.

Organizasyonun amacı ve kapsamı hakkında başta BM ve BM'nin alt kuruluşlarına, devlet başkanlarına ve üst düzey bürokratlara bir bilgilendirme mektubu gönderildi (Bkz. belge 5) ve destek istendi. Gönderilen mektup şeffaflık ilkesi gereği kamuoyuyla paylaşıldı.

Organizasyonun uluslararası kamuoyuna duyurulması için bir çalışma planı hazırlayan filo İstanbul, Atina ve Londra'da gerçekleştirilen toplantılarla gemilerin hareketi öncesi ve sonrasında yapılacaklar hakkında da bir yol haritası belirlediler.

Filo gemilerinin belirlenmesi

Organizasyonun duyurulması akabinde filo bileşenleri gemilerin alınması için gerekli çalışmaları başlattı. Radyo ve TV programları, el ilanları, internet vb. aracılığıyla çalışmalar tüm kamuoyuna duyuruldu. Bu çerçevede organizasyonun Türkiye ayağını gerçekleştiren İHH da gazetelere ilan vererek filo için gemi alınacağını duyurusunu (Bkz. belge 6) yaptı. Gemilerle ilgili araştırmalar sürdürülürken filonun izleyeceği rota, varılacak limanın özellikleri gibi konularda da çalışmalar yapılmaktaydı. Gazze'de İHH ve yerel kurumların iş birliği ile yıllardır kullanılmayan Gazze Limanı'nın rehabilitasyon çalışmaları başlatıldı. Gemilerin boyutu ve adedinin tayin edilmesinde aynı yardımların miktarı belirleyici oldu. 3.150 tonluk Gazze I adlı gemi (eski adı Yunus Şirin) bu yolculuk için İHH tarafından satın

Uluslararası sulara seyir hâlinde olacak sivil inisiyatiflerin oluşturduğu yardım filosu, hiçbir ülkenin ulusal güvenliğini tehdit eder nitelikte değildir.

alınan ilk yük gemisi oldu. Aktivistleri taşıyacak yolcu gemisinin alınması için yapılan araştırmalar sırasında İstanbul Deniz Otobüsleri AŞ (İDO)'ye ait Mavi Marmara gemisinin satışa çıkarıldığı öğrenildi. Türkiye Denizcilik İşletmeleri AŞ (TDİ) envanterinde bulunan Mavi Marmara gemisi 2005 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi iştiraklerinden İDO'ya devredilmişti. Türk kara suları içerisinde sefer yapan bir gemi olan Mavi Marmara ile ilgili olarak Türk Loydu¹ (İstanbul Deniz Müsteşarlığı'nın sorveylerinden oluşmuş vakıf)'ndan geminin uluslararası sulara çıkabilecek özellikte olduğuna dair görüş alındı. Akabinde İHH, geminin satışı için açılan üçüncü ihalede 1.800.000 TL olarak fiyat belirlenen Mavi Marmara gemisini 1.810.000 TL'ye satın aldı. Geminin devir işlemleri bir ay sürdü. Bu süre içerisinde de geminin makineleri, güverte kısmı, köprü üstü, geminin altında bulunan su tankları hazırlandı ve devir işlemlerinden hemen sonra bakım ve onarım çalışmaları 1,5 ay gibi kısa bir sürede tamamlanarak gemi uluslararası sulara seyir yapabilecek duruma getirildi. Filoya katılacak yolcu sayısına göre gemiye bir kişiye bir ay yetecek kadar su ve gıda yüklemesi yapıldı. Türkiye'den kalkan gemilerin yanı sıra filodaki diğer gemiler için de gerektiğinde kullanılmak üzere temel gıda maddeleri Mavi Marmara'ya yüklendi. Ayrıca basit hastalıklar ve denizde yaşanabilecek muhtemel sağlık problemleri ile ilgili tıbbi malzemeler de alındı.

1 Türk Loydu; 1962 yılında TMMOB Gemi Mühendisleri Odası tarafından Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği'nin katkıları ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Deniz Ticaret Odası, İstanbul Sanayi Odası, TMMOB, Armatörler Birliği, Gemi İnşa Sanayicileri Birliği, Kazan ve Basınçlı Kap Sanayicileri Birliği gibi çeşitli kuruluşların katılımıyla kurulmuş bağımsız, tarafsız, güvenilir ve uzman bir "Ulusal Klaslama, Belgelendirme ve Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu" dur. Ayrıntılı bilgi için bkz: www.turkloydu.org

Türkiye'de filo organizasyonunun duyurulduğu ilk günlerde üçüncü bir gemi alma fikri yokken yardım filosu için büyük miktarda bağış gelmesi yeni bir geminin daha alınmasını zorunlu kıldı ve daha önceki prosedürler izlenerek 4.400 tonluk Defne Y adlı yük gemisi satın alındı. Defne Y gemisine aynı bağışların yanı sıra, kargo gemilerindeki yardım malzemelerinin Gazze Limanı'na indirilebilmesi için gerekli olan 12-24 metre büyüklüğündeki dubalardan oluşan şamandıra da yüklendi.

Sörvey, uluslararası sulara açılacak gemiler için yapılan zorunlu denetlemenin adıdır. Yolcu gemilerinin yer döşemesinden koltuklarına kadar, kargo gemilerinin ise yük taşımaya elverişli bir şekilde yolculuğa hazır olması anlamına gelmektedir. Araçlarda iki yılda bir yapılan bu kontroller gemilerin beş yılda bir yapılmaktadır. Sörvey işlemlerinin standartları ülkeden ülkeye değişiklik göstermektedir. Gazze Özgürlük Filosu'nda yer alan tüm gemiler kayıtlı buldukları ülkelerin sörvey işlemlerinden geçirilmiştir.

Filonun Türkiye organizatörü İHH, Gazze Özgürlük Filosu'na üç gemi ile katıldı. Bunlardan ikisi yük gemisi biri ise yolcu gemisiydi. Toplamda 7.800 tonluk yardım malzemesi taşıyabilecek kapasitede olan gemiler, alanında uzman kişilerin danışmanlığında satın alındı. Tamamıyla bağışçıların katkılarıyla satın alınan gemiler için Türkiye'deki hayırseverlerin yanı sıra yurt dışından, özellikle Kuveyt ve Cezayir'den hayırseverlerin de büyük desteği oldu. Gazze I gemisi Kuveytli gönüllülerin bağışlarıyla satın alınırken Defne Y gemisinin bedelinin %60'ı Cezayirli bağışçılar tarafından karşılandı.

Gazze Özgürlük Filosu'nu oluşturan gemiler *

Geminin adı	Bandırası	Yolcuların sayısı ve uyruğu	Mürettebatın sayısı ve uyruğu	Toplam	Geminin türü	Organizasyonu yapan	Geminin sahibi
Mavi Marmara	Komor Adaları	Toplam 546 yolcu (353 Türk vatandaşı ve 193 diğeri). Challenger II'deki 15 yolcu da daha sonra [bu gemi arızalanınca] Mavi Marmara'ya geçmiştir. Cezayir, Avustralya, Bahreyn, Belçika, Bosna-Hersek, Kanada, Mısır, Fransa, Almanya, Kosova ^a , Kuveyt, Endonezya, İrlanda, İsrail, Ürdün, Lübnan, Makedonya, Malezya, Moritanya, Fas, Yeni Zelanda, Umman, Filistin, Pakistan, Güney Afrika Cumh. İspanya, İsveç, Suriye, Türkiye, Birleşik Krallık, ABD, Yemen.	29, Türkiye	575 (589)	Yolcu gemisi	İHH	İHH
Defne Y	Kiribati	7, Türkiye	13; Türkiye, Azerbaycan	20	Yük gemisi	İHH	İHH
Gazze I	Türkiye	13, Türkiye	5, Türkiye	18	Yük gemisi	İHH	İHH
Eleftheri Mesogios veya Sofia	Yunanistan	Yunanistan, İsveç	Yunanistan	30	Yük gemisi	Ship to Gaza (Yunanistan), Ship to Gaza (İsveç)	Eleftheri Mesogios Denizcilik Şirketi
Sfendoni veya Boat 8000	Togo	Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Yunanistan, İsveç, Birleşik Krallık, ABD	Yunanistan	43	Yolcu gemisi	Ship to Gaza (Yunanistan), Ship to Gaza (İsveç)	Sfendoh SA
Challenger I	ABD	13; Belçika, Almanya, Hollanda, Polonya, Birleşik Krallık, ABD	4 ^b ; İrlanda, Birleşik Krallık	17	Yolcu gemisi	Free Gaza Movement	Free Gaza Movement
Challenger II	ABD	19; Avustralya, Kanada, Almanya, Yunanistan, İrlanda, Malezya, Norveç, Sırbistan, Birleşik Krallık, ABD	1, ABD	20	Yolcu gemisi ^c	Free Gaza Movement	Free Gaza Movement
Rachel Corrie	Kamboçya	8; İrlanda, Malezya	11 ^d ; Birleşik Krallık, Filipinler, Küba	19	Yük gemisi	Free Gaza Movement	Free Gaza Movement

* Tablo, BM İnsan Hakları Konseyi tarafından 31 Mayıs 2010'da Akdeniz'de uluslararası sularda İsrail'in "Gazze Özgürlük Filosu"na yönelik gerçekleştirdiği saldırıyı incelemek üzere görevlendirilen Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti raporundan alınmıştır. Rapora http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/15session/A.HRC.15.21_en.pdf (27.09.2010 (İngilizce)) ve <http://www.freedomflotillafacts.com/tr/rapor> (Türkçe) adreslerinden ulaşılabilir.

a) Beyan edilen tabiiyet.

b) Mürettebat dâhil. Aktivistlerden bir kısmı da mürettebat olarak görev almıştır.

c) Arıza sebebiyle yolcular Mavi Marmara'ya nakledildiler.

d) İrlandalı iki yolcu resmi manifestoda mürettebat olarak belirtilmiştir.

Filonun hareketine kadar organizatörler gemiler için standart olan tüm teknik altyapı çalışmalarını sürdürdü. Fakat Mavi Marmara yolcu gemisinin iç tefrişatının Türkiye Cumhuriyeti denizcilik standartlarına göre hazırlanabilmesi için zaman ve mali kaynaklar sınırlı olduğundan İHH, Mavi Marmara'nın Türk bandırası yerine geminin mevcut durumu itibarıyla uluslararası sulara çıkabilecek şekilde sertifikalandırılabilceği yabancı bir bayrak devleti arayışına girdi ve standartların daha kolay sağlandığı bir ülke olan Komor Adaları bandırası ile bu yolculuğa çıkılmasına karar verildi. Kargo gemileri için böyle bir problem olmadığından uluslararası sulara çıkmalarında herhangi bir sorun yaşanmadı. Gazze'ye götürülecek yardım malzemelerinin listesi de gümrük standardına göre hazırlanıp evraklarla birlikte gümrüğe teslim edildi. Gemilerdeki tüm malzemeler gümrük memurları tarafından kontrol edildikten sonra gemilere yüklendi.

Türkiye'den yola çıkan gemiler güvenlik, pasaport kontrolü ve gümrük açısından gerekli denetimlerden geçmiştir. Gemideki yolcular, şahsi eşyaları ve gemide bulunan yüklü miktardaki insani yardım malzemesi de ayrıntılı şekilde kontrol edilmiştir. Gemilerde ateşli silah veya herhangi türde bir silah bulunmadığı kesin bir şekilde belirlenmiştir. Filodaki gemilerin yola çıktığı Türk limanları, Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO)'nün Uluslararası Gemi ve Liman Tesisleri Güvenlik Kodu (ISPS) çerçevesinde usulüne uygun olarak sertifikalıdır.

T.C.nin BM Soruşturma Paneli'ne sunduğu Mavi Marmara Nihai Raporu, Şubat 2011²

² <http://www.usak.org.tr/dosyalar/diger/Ooe5cP6fB761jcpAgCvoE9bYBEPKcf.pdf>.

Gemi mürettebatının belirlenmesi

Gerek Türkiye’de gerek yurt dışında gemilerin satın alınmasından sonraki aşama kaptanların ve mürettebatın belirlenmesi oldu. Örneğin Türk gemiler için kaptanlar ve mürettebattan oluşacak 58 kişilik uzman ekip uzun süren mülakatların ardından belirlendi. Her gemide 3’er kaptan ile 3 çarkçı, makine daireleri için yağcı ve silicilerin yanı sıra usta gemici, aşçı ve kamarotlar yer aldı. Gemilerin kaptanlarının seçilmesinde sadece teknik beceriler göz önünde bulundurulmadı; kaptanların insani yardım

çalışmaları konusundaki duyarlılıkları da dikkate alındı. Mürettebatın belirlenmesinin ardından gemilerin uluslararası yolculuğa çıkabilmesi için gerekli evraklar hazırlandı; liman kâğıtları, çalışanların listeleri, gemi ve gemici belgeleri tamamlandı.

İnsani yardım malzemelerinin belirlenmesi ve temini

Gazze’ye götürülecek yardım malzemeleri Gazze’nin ihtiyaçları doğrultusunda hazırlandı. Filoda ağırlıklı olarak bölgede en çok ihtiyaç duyulan ve İsrail ambargosu nedeniyle temin edilmesi en zor olan inşaat malzemelerine yer verildi. İsrail’in saldırıları nedeniyle yıkılan ya da büyük ölçüde hasar gören çok sayıda ev, okul, hastane ve caminin yeniden inşası ya da onarımı için yardım filosunda ağırlıklı olarak demir ve çimento yer aldı. Kapı, çerçeve, inşaat boruları ve benzeri yan inşaat malzemelerinin yanı sıra temel ihtiyaç maddeleri, ilaçlar, tıbbi gereçler ve teknik malzemeler de gemilere yüklendi. Ayrıca çocuk oyun alanları ve ağaç fidanları da gemilere yüklenen yardım malzemeleri arasındaydı.

Antalya Limanı’nda Mavi Marmara etrafında sıkı güvenlik tedbirleri uygulanmış ve gemiye alınan her şey kontrol edilmiştir. Hem yolcular hem de bavulları, havaalanlarındaki kontrollere benzer bir kontrolden geçirilmiş, yolcuların üstleri de aranmıştır. Açık denizde Challenger 1’den Mavi Marmara’ya transfer edilen yolcular da aynı güvenlik kontrollerine tabi tutulmuşlardır.

Yunanistan’daki limandan Eleftheri Mesogios gemisine binen yolcular da aynı şekilde titiz bir güvenlik kontrolünden geçirilmişlerdir. Yolcularının yanı sıra bağışlanmış bir ultrason makinesi ve bazı tıbbi cihazların da bulunduğu Sfendoni gemisinde ise kaptan, gemide silah ya da silah benzeri herhangi bir şey olmadığını teyit maksadıyla hem gemiyi hem de makine dairesini bizzat kendisi kontrol etmiştir. Şahitlerin ifadesine göre, Rachel Corrie gemisine yüklenen kargo, gemi İrlanda’dan ayrılmadan önce üç bağımsız merci tarafından kontrol edilmiş ve mühürlenmiştir. İsrailiiler gemiye çıktıklarında mühür hâlâ bozulmamış olarak durmaktadır.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 88-89), 27 Eylül 2010

Türkiye'den hareket eden gemilerdeki yardım malzemeleri

Temel ihtiyaçlar	Kuru gıda (3 ton)
	Tekstil ürünleri (giysi, ayakkabı, havlu, yatak takımı, kumaş, halı, mutfak eşyası, yorgan, battaniye, mobilya ve yataklar)
Tıbbi gereçler	Ultrason tarayıcı cihazları, X-Ray cihazları, elektrikli hasta yatakları, dişçilik üniteleri, dişçilik aletleri, doppler ekokardiyografi aletleri, tekerlekli sandalyeler, akülü tekerlekli sandalyeler, elektrikli engelli hareket araçları, sedyeler, yürüteçler, otoklav, mamografi aleti, mikroskoplar, kan sirküle makineleri, hemodiyaliz makineleri, radyoloji aletleri, koltuk değnekleri, ENT üniteleri, tomografi cihazları, ameliyat masaları, jinekolojik muayene koltuğu ve çeşitli tıbbi gereçler
	İlaç (4 ton)
İnşaat malzemeleri	Demir (600 ton)
	Prefabrik ev [98 ünite (322 ton)]
	İnşaat gereçleri (kereste, sunta, inşaat iskelesi, boru tesisatı gereçleri, plastik pencere çerçeveleri, cam, çelik tel, ölçü aletleri, el arabaları, çivi, monte aletleri, banyo armatürleri, boya, güç dağılım üniteleri, merdivenler, izolasyon materyalleri, su tesisatı malzemeleri)
	Çimento (2.200 ton)
	Seramik tuğla yapıştırıcısı (44 ton)
	Çocuk oyun alanı [16 ünite (9,5)]
Teknik malzeme	Kereste (2 konteyner)
	Donanım gereçleri (elektrikli inşaat aletleri, makineler, fırınlar, fayans kesme makineleri, zımpara makineleri, tornavida, gönye)
	Elektrik jeneratörü (2 adet), jeneratör (5 ünite 85 KWS, 2 ünite 145 KWS, 6 adet 150 KWS, 3 adet 165 KWS, 1 adet 100 KWS ve 1 ünite 35 KWS, 80 ünite 1-2-5 KWS)
	ETC
	Tuz arıtma ünitesi (2 adet)
Kırtasiye ve oyuncak	8,3 ton

Ablukanın uygulamaya konmasından bu yana mülteciler arasında "aşırı yoksulluk" çekenlerin sayısı 100.000 iken bu rakam şimdi üç katına çıkarak 300.000'e ulaşmıştır ve hane sahiplerinin %61'i açlık tehlikesiyle karşı karşıyadır. Beslenme alışkanlıklarında meydana gelen değişiklik -protein yönünden zengin besinlerden düşük maliyetli ve yüksek karbonhidratlı besinlere geçilmiştir- vitamin ve mineral eksikliği yaşanacağı endişesini doğurmuştur. Ayrıca Gazze, sürekli bir enerji problemiyle karşı karşıyadır; elektrik santrali ancak %30 kapasiteyle çalışabildiğinden, her gün 8 ila 12 saatlik düzenli elektrik kesintileri söz konusu olmaktadır. Bu durum, yiyeceklerin soğutulmuş muhafaza edilmesi imkânını iyice kısıtlamaktadır. Elektrik ve su gibi kamu hizmet alanlarında UPS cihazlarına ve jeneratörlere zaruri bir bağımlılık söz konusudur; ancak yedek parça bulmakta yaşanan sıkıntılar nedeniyle bunlardan da verim alınmamaktadır.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 41), 27 Eylül 2010

İzzet Şahin olayı

7 Ekim 1970 Sivas doğumlu olan İzzet Şahin, ilköğrenimini Sivas'ta, ortaöğrenimini İstanbul Küçükköy İmam-Hatip Lisesi'nde tamamladıktan sonra Medine İslam Üniversitesi Hadis-i Şerif ve İslam Araştırmaları Fakültesi'nde yüksek öğrenim gördü. Yüksek lisans için Güney Afrika Cumhuriyeti ve

Kanada'da bulundu. 2007 yılında İHH İnsani Yardım Vakfı'nda Dış İlişkiler Birimi'nde çalışmaya başladı. İzzet Şahin evli ve üç çocuk babasıdır.

Arapça, İngilizce ve Fransızca bilen İzzet Şahin, 2009 yılında İHH'nın Filistin halkı için hayata geçirdiği insani yardım proje

ve faaliyetlerinin koordinasyonu ile görevlendirildi ve 28 Kasım 2009 tarihinde Batı Şeria'ya gitti. İHH'nın özellikle ihtiyaç sahibi yetimlere yönelik faaliyetlerinin tetkik, denetim ve çeşitli işlemlerini gerçekleştirmekle sorumlu olan Şahin, burada İbrani öğrenmek için Kudüs İbrani Üniversitesi'ne de dil eğitimi görüyordu.

İzzet Şahin 27 Nisan 2010 tarihinde, Gazze Özgürlük Filosu'nun yola çıkmasından sadece 30 gün önce, Beytüllahim'de bir kontrol noktasında İsrail güvenlik güçleri tarafından gözaltına alındı. Petah Tikva şehrine götürülerek İsrail istihbarat teşkilatı Şabak'a ait bir sorgu merkezinde alıkonuldu ve sorgulandı. Altı gün boyunca saatler süren sorgulamaların ardından İzzet Şahin 3 Mayıs 2010'da Aşkelon'da askerî mahkemeye çıkarıldı. Mahkemede, gözaltında bulunduğu süre boyunca ne ile suçlandığı kendisine açıklanmayan Şahin'in "İsrail devletinin güvenliğini ihlal" etmekle suçlandığı bilgisi verildi ve tutukluluk süresinin üç gün uzatılmasına karar verildi. 6 Mayıs'ta tekrar mahkeme karşısına çıkarılan İzzet Şahin'in tutukluluk süresi ikinci duruşmada sekiz gün daha uzatıldı.

Şahin'in İsrail makamlarınca tutuklanmasının akabinde aile avukatı Cihat Gökdemir,

hem aile hem de İHH avukatı Gülden Sönmez ve tercüman H. Zehra Öztürk 9 Mayıs 2010'da İzzet Şahin ile ilgili hukuki girişimlerde bulunmak üzere İsrail'e gitti. Tel Aviv Türkiye Büyükelçiliği aracılığıyla yapılan ısrarlı başvurular sonucunda avukatlar 10 Mayıs 2010 tarihinde Petah Tikva'da İzzet Şahin'le tutuklu bulunduğu merkezde görüştü. Gözaltındaki Şahin'le görüşen avukatları, kendisinin çok ciddi baskı altında bulunduğunu, uykusuz bırakıldığını, siyah boyanmış, hiç ışık almayan, girintili çıkıntılı taş duvarlarla örülmüş 4 m²lik bir hücrede tutulduğunu öğrendi.

İsrail otoriteleri İsrail devletinin güvenliğini ihlal etmekle suçlayarak gözaltına aldıkları İzzet Şahin'in tutuklanmasına zemin sağlayacak meşru deliller elde edememiş olmasına rağmen her duruşmada gözaltı süresini hukuka aykırı bir şekilde daha da uzattı. Söz konusu durum özellikle Türkiye kamuoyunda, İHH görevlisi Şahin'in gözaltına alınmasının İHH'nın da dâhil olduğu Gazze insani yardım filosu organizasyonunun engellenmesine yönelik gözdağı verme amaçlı bir girişim olduğuna dair bir kanaat oluşturdu. Bunun sonucunda Türkiye genelinde çeşitli illerde basın açıklamaları yapılarak kampan-

yalar başlatıldı ve İzzet Şahin'in serbest bırakılması çağrısında bulunuldu.

14 Mayıs'ta bu sefer Türk avukatlarıyla birlikte hâkim karşısına çıkan İzzet Şahin, kendisine hiçbir suç isnat edilememesine rağmen mahkeme salonuna İsrail askerleri arasında elleri ve ayakları zincirli bir şekilde getirildi. Askerî hâkim ve istihbarat elemanları arasında kurulmuş bir mizansen görüntüsü veren duruşma sonrasında gözaltı süresinin sekiz gün daha uzatılması kararı verilmesi üzerine Şahin'in avukatları İsrail Başbakanı, Adalet Bakanı ve Savunma Bakanı'ndan yazılı olarak acil randevu talep ettiler; ayrıca İsrail'deki insan hakları örgütleri nezdinde de çeşitli girişimlerde bulundular. Bu aşamada Türk Dışişleri Bakanlığı'nın İzzet Şahin'in serbest bırakılmasına yönelik kararlı tutumu da etkili oldu ve İzzet Şahin 17 Mayıs 2010'da özgürlüğüne kavuştu.

İHH Batı Şeria Sorumlusu İzzet Şahin'in gözaltına alınması İsrail'in usulsüz ve hukuka aykırı olarak gerçekleştirdiği uygulamalardan yalnızca bir tanesi. İsrail hapisanelerinde hâlen 11.000'i aşkın Filistinli siyasi tutuklu bulunmaktadır.

Filo katılımcılarının belirlenmesi

Gazze'de içler acısı bir durum olduğu tespitinde Heyet yalnız değildir. Gazze'deki durum "sürdürülemez" olarak tanımlanmıştır. 21. yüzyılda böyle bir durumun müsamaha ve kabul ile karşılanması tamamıyla gayrimümkündür. Birilerinin Gazze halkının yaşam standartlarını kabul edilebilir sınırlar dâhilinde görmesi inanılmaz bir şeydir.

*BM İnsan Hakları Konseyi
Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu
(Madde 275), 27 Eylül 2010*

İnsani yardım misyonu ile hareket eden Gazze Özgürlük Filosu tüm insanlığı buluşturmayı hedefleyen bir girişimdi. Din, dil, ırk ve dünya görüşlerine bakılmaksızın tüm katılım başvuruları değerlendirildi. Çok geniş bir halk desteği bulan filo organizasyonuna katılmak isteyenler için açılan web sitesinden filoya katılım şartları ve başvuru formları Türkçe ve İngilizce olarak (Bkz. belge 7) ilan edildi. İnsani yardım amacı taşıyan, gönüllülük esasıyla sivil toplum çalışmalarında yer almış, aralarında 13 doktor, 2 hemşire ve 2 sağlık teknisyeninin bulunduğu sağlık ekibi de filoya katıldı.

Başvurular arasından 37 farklı ülkeden yaklaşık 700 kişi yolculuk için belirlendi. Yolcuların büyük bölümünün yer alacağı Mavi Mar-

mara gemisinin hareket tarihinden yolculuk sırasında ihtiyaç duyulabilecek eşyalara kadar tüm bilgilendirmeler yolculara e-mail (Bkz. belge 8) yoluyla veya elden ulaştırıldı.

Filo organizatörleri yolculuk öncesinde bütün katılımcılara bir taahhütname (Bkz. belge 9) imzalattı. Taahhütnamede katılımcılar, filonun tek amacı olan insani yardım amacına aykırı hiçbir davranışta bulunmayacaklarını taahhüt ediyorlardı. Organizatör kuruluşların yetkilileri dâhil olmak üzere filo katılımcılarının her birinden imza alındı ve kanunlara ve organizatörler tarafından belirlenen kurallara aykırı davranışların filodan ihraç edilecekleri bildirildi.

Medya altyapısının hazırlanması

Filoyu oluşturan bileşenlerin ortak kararıyla insani yardım gönüllülerini taşıyacak olan Mavi Marmara gemisinden yolculuk boyunca canlı yayın yapılması kararı alındı ve kurulan özel bir sistem sayesinde Türkiye’de ilk defa açık denizde hareket hâlindeki bir gemiden yüksek kalitede canlı yayın yapıldı. Akdeniz’de seyir hâlindeki Mavi Marmara’dan yapılan yayınlar şifresiz ve logosuz olarak takip edilebildi ve dileyen tüm televizyon kanalları bu görüntüleri kullanabildi.

Filoya destek veren herkesin bu canlı yayınlar aracılığıyla gemiyi takip etmesi, âdeta geminin içinde olması sağlandı. Filonun yolculuğu www.ihh.org.tr adresinden de kesintisiz izlenebildi. Daha önce başka bir

örneği olmayan bu yayın için güçlü bir teknik altyapı kuruldu. Deneme yayınları Mavi Marmara’nın İstanbul’dan Antalya’ya kadar olan yolculuğu sırasında gerçekleştirildi. Yayın için gemide bulunan mühendisler sistemle ilgili her türlü ihtimali hesap ederek iş akış prosedürlerini oluşturdular.

Canlı yayın için Türksat’tan iki frekans kiralandı. Böylece gemide sürekli yayın yapılan frekansın herhangi bir kişi, kurum veya devlet tarafından bloke edilmesi hâlinde sadece İHH, FPA ve Türksat’ın bilgisi dâhilindeki diğer frekans devreye girecek ve yayın hiçbir şekilde kesintiye uğratılamayacaktı. Böylece gemiye yapılabilecek herhangi bir hukuksuz müdahale tüm dünya kamuoyu tarafından izlenebilecekti.

Türksat 3-A Türkiye’nin 13 Haziran 2008 tarihinde uzaya gönderdiği bir haberleşme uydusudur. İHH İnsani Yardım Vakfı, Mavi Marmara yola çıkmadan önce Türksat 3-A’dan iki frekans kiralandı ve 24 saat filodan canlı yayın yaparak ilk defa bir yardım organizasyonunun dünya tarafından adım adım izlenebilmesini sağladı.

Mavi Marmara gemisinin yayın frekansları

Türksat 3-A Uydusu
Downlink frekansı: 11154 Mhz
Downlink Pol: H (Yatay)
SR: 2222
FEC: 5/6

Hukuki süreç

İsrail tarafından hukuksuz olarak kuşatma altında tutulan Gazze'ye insani yardım götürülecek filonun yola çıkış noktası, izleyeceği güzergâh, Gazze'ye girişi ve yardım malzemelerinin dağıtımı konularında avukatlar ve uluslararası hukuk uzmanlarıyla görüşmeler yapıldı ve filoya uluslararası sular içerisinde hukuki bir yol haritası çizildi.

Filistin Ulusal Otoritesi filonun yükü ve gi-deceği yer hakkında yazılı olarak bilgilendirildi. İsrail makamlarına da Gazze'ye kara ve deniz yoluyla insani yardım ulaştırma talebi İHH tarafından 1 Ocak 2009'da yazılı olarak (Bkz. belge 10) iletildi. Filonun yola çıkmasından önceki bir buçuk yıllık süreçte İsrail İHH'nın bu taleplerine olumlu ya da olumsuz herhangi bir yanıt vermedi.

Hazırlık aşamasında sadece koordinasyonu oluşturan birimlerle değil aynı zamanda emekli askerî uzmanlar, hukukçular ve bilimcilerle de istişareler yapıldı. İstişarelerde uzmanlar İsrail'in filoya yönelik muhtemel engellemeleri konusunda öngörülerde bulundu ve olasılıklara göre hukuki görüşlerini ortaya koydu. Filonun amacı ve hareket alanı hukuki sınırlar çerçevesinde belirlendi. Gemi kaptanlarının da katıldığı komisyon toplantılarında İsrail'in yolcu gemilerine askerî bir müdahalede bulunabileceği ihtimali düşük görülüyordu. Uzmanlar uluslararası sulara sivillere yönelik olarak gerçek mermilerle bir yolcu gemisinin hedef alınmasından ziyade, riski görece düşük yük gemilerinin hedef olabileceği kanaatindeydi. Yük gemilerinin geçişinin engellenmesi

A) Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi'nin 22 Kasım 1967 tarih ve 242 sayılı kararı

Güvenlik Konseyi, savaş ile toprak kazanmanın kabul edilemezliği ve bölgedeki her devletin güven içinde yaşayabileceği adil ve kalıcı bir barış için gayret edilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

BM anlaşmasını kabul eden bütün üye devletlerin BM Anlaşması'nın 2. maddesine uygun hareket etmek yükümlülüğünde oldukları vurgulanarak;

1. Anlaşma esaslarının icrasının Ortadoğu'da kalıcı ve adil bir barışın tesis edilmesini gerektirdiğini, bunun da aşağıdaki kurallara uyulmasını zorunlu kıldığını beyan eder:

- a.** İsrail silahlı kuvvetlerinin son çatışmada işgal ettiği topraklardan çekilmesi.
- b.** Hak iddialarından veya savaşa yol açabilecek tavırlardan vazgeçilmesi ve bölgedeki her ülkenin egemenliğine, toprak bütünlüğüne ve siyasi bağımsızlığına, tehdit ve şiddet hareketlerinden uzak şekilde, tanımlanmış sınırları içerisinde güvenle yaşama hakkına saygı duyulması ve bunların kabul edilmesi.

2. Ayrıca;

- a.** Bölgedeki uluslararası sularda denizciliğin serbestliğinin garanti altına alınması.
- b.** Mülteci sorununa adil bir çözüm getirilmesi.
- c.** Askerden arındırılmış bölgelerin kurulması gibi tedbirlerle bölgedeki her devletin bölgesel dokunulmazlığı ve politik bağımsızlığının güvence altına alınmasının gerekliliğini onaylar.

B) BM Güvenlik Konseyi 22 Ekim 1973 tarihli 338 sayılı kararı

Güvenlik Konseyi,

1. Şimdiye dek yaşanan tüm tarafları, bu kararın kabulünü takiben 12 saat içinde, işgal altında tuttukları bölgelerde acilen ateşkese ve bütün askerî harekâtı durdurmaya davet eder.

2. İlgili tarafların, ateşkesin hemen ardından Güvenlik Konseyi 242 (1967) sayılı kararını bütün yönleri ile uygulamaya başlamasını talep eder.

3. Ortadoğu'da adil ve kalıcı bir barış tesis etmeyi amaçlayan uygun denetim eşliğinde ilgili taraflar arasında ateşkes ile görüşmelerin derhâl başlaması gerektiğine karar verir.

durumunda Mavi Marmara gemisinin yoluna devam etmesinin anlamı kalmayacağından hazırlıklar yapılırken Mavi Marmara'nın Akdeniz açıklarında bekleyebileceği gündeme geldi ve bunun için de tedbir olarak gemiye bir ay yetecek miktarda su ve yiyecek yüklemesi yapıldı.

2010 yılına kadar Gazze'ye denizden sekiz sefer düzenlenmiş, bunların beşi başarıyla sonuçlanmış, üçü ise İsrail donanmasının gemilere müdahalesiyle engellenmiştir. Gazze Özgürlük Filosu bu seferlerin dokuzuncusudur.

Gazze Özgürlük Filosu'nun izlediği güzergah

Türkiye'den ayrılan gemilerin yükleme evraklarında istikamet olarak Gazze belirtilmiştir. Ancak gümrük bilgisayar sisteminde [uluslararası kayıtlarda] Gazze Limanı yer almadığından resmi gümrük evraklarında gemilerin varış limanı olarak Lübnan geçmektedir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 92), 27 Eylül 2010

Uluslararası sular

Denizlerde ülkelerin kara suları sınırlarının egemenlik sahasını belirledikleri alanın dışında kalan bölgedir. Hiçbir ülkenin kıta sahanlığı içinde yer almayan bu sular, açık deniz olduğu için tüm ülkeler tarafından kullanılabilir.

Filoyu karşılamak için Gazze'de yapılan hazırlıklar

Filo hazırlıklarının başlamasıyla birlikte Gazze'de de gemileri karşılamak için çalışmalar başlatıldı.

Ambargo nedeniyle kullanılmayan ve İsrail saldırılarında zarar görmüş olan Gazze Limanı'nın gemilerin giriş çıkışına uygun hâle getirilmesi için onarım çalışmaları başlatıldı. Çalışmalar İHH Gazze bürosu tarafından resmî makamlar ve sivil toplum örgütleriyle iş birliği yapılarak gerçekleştirildi. Ambargo nedeniyle gerekli teknik ekipmanları bulmanın zor olduğu bölgede kısıtlı imkânlarla, günlük 24 saatlik mesai ile limanın temizlenmesi çalışmaları yürütül-

dü. Ne var ki eksik ekipmanla dipte biriken çamurun temizlenebilmesi mümkün olmadı. Limanın filonun gelişine hazırlanamaması ihtimali üzerine gemileri açık denizde karşılamak için denizin ortasında büyük tonajlı gemilerin yanaşabileceği dubalardan oluşan suni bir liman inşa edildi. Hazırlanan dubalar olası bir İsrail saldırısına karşı karada bekletildi. Gazze'de dubalardan oluşturulan bu suni liman ağır yüklerin taşınması için yeterli değildi. Filo ile Gazze'ye ulaşacak olan tonlarca yardım malzemesi, filodaki Defne Y gemisine yüklenen vinçlerle küçük gemilere yüklenip Gazze'ye nakledilecekti.

İsrail bu gemileri durdurursa bile bu, bundan sonra gelecek diğer gemilerin bir başlangıcıdır. Filonun mesajı açık ve nettir. Tüm dünya Gazze Şeridi'ndeki İsrail ablukasına karşıdır. Gazze'ye uygulanan ablukanın sona ermesine doğru tarihî anlar yaşıyoruz.

Başbakan İsmail Heniyye

Gemilerin yanaşacağı liman insani yardım gönüllülerinin geldiği ülkelerin bayraklarıyla donatıldı; Türkçe ve İngilizce "Özgürlük Filosu kahramanları hoş geldiniz!" yazan pankartlar asıldı. Limanda yapılacak karşılama törenine Gazze hükümetinden üst düzey yetkililerin yanı sıra Gazze'de faaliyet gösteren insani yardım ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve çok sayıda basın-yayın mensubu ile İsrail hapisanelerindeki Filistinli tutukuların ailelerinden oluşan en az 2.000 kişinin katılımı bekleniyordu.

Muhammed Murteca
(Gazeteci/Gazze)

Gazze'de resmî düzeyde yapılan hazırlıklar

- Filo ile gelecek yardım gönüllülerinin Gazze'de buldukları süre boyunca konaklayacakları oteller ve spor salonlarının ayarlanması.
- Yardım gönüllüleri için karşılama programı hazırlanması.
- Yardım gönüllülerinin ulaşımını sağlayacak araçların hazırlanması.
- Başbakan İsmail Heniyye'nin de katılacağı bir ödül töreni hazırlanması.
- Gemileri karşılamak için Gazze Limanı'nın hazırlanması.
- İnsani yardım gönüllülerine Gazze'de buldukları süre içinde rehberlik edecek komisyonların oluşturulması.
- Filo yönetimi ve sorumluları ile 24 saat kesintisiz iletişimi sağlamak için bir iletişim komisyonu kurulması.
- Gazetecilerle iletişimde olmak, gelen filo ile ilgili haberleri ulusal ve uluslararası basından takip edebilmek için bir basın birimi oluşturulması.

Filonun uğurlanması

Tüm hazırlıkların ardından gemiler için bir hareket tarihi belirlendi. Avrupa'dan yola çıkacak gemilerle eş zamanlı olarak filo-ya Türkiye üzerinden katılacak yolcuları taşıyacak olan Mavi Marmara'nın 22 Mayıs 2010'da İstanbul'dan hareket etmesine karar verildi (Bkz. belge 11). Antalya'da İHH'nin diğer gemileri ile buluşacak olan Mavi Marmara, yolcularını da buradan alarak Avrupa'dan hareket eden diğer gemilerle Akdeniz açıklarında buluşacaktı.

Mavi Marmara'nın İstanbul'dan hareket edeceği günle ilgili bilgilendirme mesajları ilgili kişi ve kuruluşlarla tüm bağışçılara e-mail ve SMS aracılığıyla gönderildi (Bkz. belge 12), gazetelere ilan verildi, el ilanları hazırlandı. Uğurlama programı Sarayburnu Limanı'nda binlerce kişinin katılımı ile yapıldı. Törende dünya ve Filistin için barış

çağrılarında bulunuldu, barışın sembolü güvercinler uçuruldu.

İnsani yardım filosu yolcuları gemilerin hareket edeceği güne kadar Antalya'da Kepez Kapalı Spor Salonu'nda toplandı.

Mavi Marmara'da yer alacak milletvekili, sanatçı, din adamı ve aktivistlerden oluşan insani yardım gönüllülerinin gemiye alınması ve gerekli kontrollerin tek seferde yapılabilmesi için Antalya ortak nokta olarak belirlendi. Mavi Marmara İstanbul'dan mürettebat ve organizasyon görevlilerinden oluşan 42 kişi ile yola çıktı. Bu ekibin bütün resmî gümrük işlemleri, üst ve bavul aramaları İstanbul'daki gümrükte yapıldı. Bu kişiler yolculuk için gerekli olan teknik hazırlıkların kontrolü, basın odası düzeni ve yolculuk süresince ihtiyaç duyulacak yiye-

cek içeceği organizasyonu konusunda görevlendirilmişti.

Filo organizasyonu için Türkiye ve diğer ülkelerden Antalya'ya gelen katılımcılar ve mürettebat, uluslararası gümrük prosedürüne uygun olarak üst aramaları yapıp pasaport kontrollerinden geçirilerek 27 Mayıs 2010 tarihinde gemiye alındı. Gümrük kontrolleri gerçekleştirilen gemilerin sadece insani yardım malzemesi taşıdığı ve gemilere binen sivillerin hiçbirinin herhangi bir tehlikeli madde taşımadığı yetkililer tarafından belgelendi.

Filoya 37 ülkeden aktivistin yanı sıra yerli yabancı çok sayıda gazeteci, Ortadoğu ve Avrupa ülkelerinden milletvekilleri ile birlikte yaklaşık 700 kişi katıldı. Bütün dünyanın vicdanını temsil eden bu katılımcılar bir yandan yardımları bölgeye ulaştıracak bir yandan da İsrail'in olası bir müdahalesine karşı yardım malzemelerinin güvenliğini sağlayacak bir insan zinciri oluşturacaktı. Zira, İsrail'in silahsız sivillere saldırması beklenmiyordu.

Filoda yer alan gemilerin tüm gümrük kontrolleri çıkış yaptıkları limanlarda yapıldı.

Heyet, İsrail'in Gazze'ye uyguladığı deniz ablukasını da içeren genel abluka veya sınırların kapatılması politikasının sivil-lerin yaşamı üzerinde aşırı derecede bir tahribata yol açtığı değerlendirmesini yapmıştır. Heyet, deniz ablukasının, sınırların kapatılması politikasının bir parçası olarak uygulamaya konulduğu görüşündedir. Deniz ablukasının bizatihi kendisi, savaş hâlinde uygulanan orantısız güç kullanımının bir parçası olması sebebiyle kendi başına orantılı olarak değerlendirilemez.

Ayrıca Heyet, hapsedme politikasının Gazze Şeridi'nde yaşayan insanlara uygulanan bir toplu cezalandırma oluşturduğu ve bu yüzden kanun dışı olduğu ve Dördüncü Cenevre Sözleşmesi'nin 33. maddesine aykırı olduğu görüşündedir.

Heyet, yasa dışı abluka uygulamasının hem bir savaş hukuku ihlali hem de barış hukuku ihlali olduğu ve bu ihlallerin ilgili devlete sorumluluklar yüklediği görüşündedir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 59, 60, 61), 27 Eylül 2010

İnsan hakları ve insani yardım kavramlarının güç ve çıkar ilişkilerine kurban edildiği bir dönemde bu kavramların gerçekten bir anlamı olabileceğini gösteren "Gazze Özgürlük Filosu", hazırlık çalışmalarının başlamasından itibaren İsrail'in tehditlerine maruz kaldı. Altı sivil toplum kuruluşunun inisiyatifleriyle organize edilen ve yüzlerce kurum tarafından desteklenen ve tamamen sivil bir olan bu girişim, hazırlık sürecinin her aşamasında İsrail tarafından engellenmek istendi.

İnsanlık adına gerçekleştirilmesi gereken bir sorumluluğu yerine getirmek için yola çıkan filonun amacı Gazze'ye insani yardım götürmek, misyonu ise bir yardım koridoru açmaktı. Bu filo organizasyonu ile dünyada

ilk defa insanlar kendi bağışlarıyla gemiler satın aldı, kendi gayretleriyle gemileri yardım malzemeleriyle doldurdu ve kendi elleriyle yardımları teslim etmek için yola çıktı. Hukuki olarak haklı, vicdani olarak sorumlu, siyasi olarak bağımsız bir oluşum böylece tarih sahnesindeki yerini aldı ve tarihe bir iz bıraktı.

Filoyu oluşturan gemiler Akdeniz'de buluşmak üzere farklı tarihlerde değişik limanlardan hareket etti

Challenger I
29 Mayıs 2010 tarihinde Girit'ten Gazze'ye hareket etti.

Challenger II
29 Mayıs 2010 tarihinde Girit'ten Gazze'ye hareket etti. Ancak yolculuk esnasında motorlarında çıkan arıza nedeniyle filodan ayrıldı. Yolcuları açık denizde Challenger I ve Mavi Marmara gemilerine transfer edildi.

Defne Y
24 Mayıs 2010 tarihinde İstanbul'dan Gazze'ye hareket etti.

Eleftheri Mesogios
24 Mayıs 2010 tarihinde Yunanistan'ın Pire Limanı'ndan Gazze'ye hareket etti.

Gazze I
14 Mayıs 2010 tarihinde İstanbul'dan İskenderun'a, 22 Mayıs 2010 tarihinde de İskenderun'dan Gazze'ye hareket etti.

Mavi Marmara
22 Mayıs 2010 tarihinde İstanbul'dan Antalya'ya, 27 Mayıs 2010 tarihinde de Antalya'dan Gazze'ye hareket etti.

Rachel Corrie
14 Mayıs 2010 tarihinde İrlanda'nın Dundalk Limanı'ndan yola çıktı. Hareketinin hemen akabinde arızalandı, tamir edildikten sonra 18 Mayıs 2010 tarihinde İrlanda'nın Greenore Limanı'ndan tekrar yola çıktı. Vamş limanı Malta olarak bildirildi ve 29 Mayıs 2010 tarihinde Malta'ya ulaştı. 30 Mayıs 2010 tarihinde Malta'dan hareket etti.

Sfendoni (Boat 8000)
25 Mayıs 2010 tarihinde Yunanistan'ın Pire Limanı'ndan Gazze'ye hareket etti.

>Belge 1

01 Nisan 2010

Sayın Yetkili,

Filistin halkı desteğinizi bekliyor!

İsrail'in Gazze halkına uyguladığı ambargonun etkileri geçen yılki saldırıların ardından ölümcül boyutlarda devam etmektedir. Ocak 2009'da gerçekleşen saldırılarda birçok sivil yerleşim birimi ile birlikte camiler, okullar, su kuyuları ve Gazze'nin tüm altyapısı yerle bir edilmişti.

Üç yıldır insanlık dışı ambargo, kuşatma ve yoksullaştırma ile kitlesel cezalandırmaya tabi tutulan Gazze'de sistematik saldırılarla insanların tüm yaşam ümitleri yok edilmek istenmektedir. Gazze açlık, ilaçsızlık, yakıt sıkıntısı ve tüm yoksun bırakma çabalarına rağmen direncini kaybetmemiş ve seçilmiş hükümetini sahiplenmekten geri durmamıştır.

Bizler İsrail'i bu katliam sebebiyle kınamaktan öte yapılabilecek işler olduğuna inanıyoruz. Bu amaçla geniş bir organizasyon başlatmış bulunuyoruz. Bu organizasyonla bir yandan bölgede ihtiyaç hissedilen yardım malzemeleri toplanacak, diğer yandan toplanan bu yardım malzemelerinin Gazze'ye ulaştırılması için gemilerle bir yardım koridoru açılacaktır.

Bu amaçla Filistin halkının yanında olduğumuzu göstermek üzere gerçekleştireceğimiz organizasyonumuzda sizlerin de desteğini görmek istiyoruz.

ROTAMIZ FİLİSTİN YUKUMUZ İNSANİ YARDIM

Press Release

April 3, 2010

“Coalition to Break the Blockade on Gaza Announced”

Istanbul, Turkey - Following months of preparation, a coalition bringing together a number of organizations and movements working to break Israel's illegal blockade on Gaza was announced yesterday in Istanbul. The coalition, comprised of the Turkey-based IHH (Insani Yardım Vakfı) organization, the European Campaign to End the Siege on Gaza (ECESG), the Greek Ship to Gaza campaign, the Swedish Ship to Gaza campaign and the Free Gaza Movement, will launch a flotilla of ships laden with cargo, media, parliamentarians, celebrities and activists to Gaza next month.

The flotilla will be composed of at least eight vessels, including three cargo ships, and will set sail from European ports starting on May 3, reaching the port of Gaza later in the month. Over 500 passengers from more than 20 countries will take part, and over 5,000 tons of cargo, including cement, prefabricated housing, other building materials, medical equipment, and educational supplies will be delivered to Palestinians in Gaza.

The Free Gaza Movement has been launching ships to Gaza since August 2008, partnering with organizations and activists around the world on these missions. In December 2009, IHH led a land convoy to Gaza that brought tons of humanitarian aid and other supplies. In January 2010 the European Campaign brought 50 parliamentarians to Gaza in solidarity with the Palestinian people and to witness the devastation wrought by Israel's illegal policies. Ship to Gaza/Greece and Ship to Gaza/Sweden meanwhile have had ongoing campaigns in their countries to raise awareness and funds for this effort and for materials to be brought to Gaza.

“Through this coalition, these organizations will be able to maximize resources, experience and commitment to ending the illegal siege on Gaza. Even as Israel continues its daily persecution of Palestinians, we will use this action to wake the world's consciousness about the crimes committed against Palestinians,” said IHH President Bulent Yildirim.

The coalition invites organizations and individuals from around the world to join the effort by providing supplies for Gaza and contributing financial support for the mission.

Contact:

Free Gaza Movement - www.freegaza.org

ECESG - www.savegaza.eu

IHH - www.ihh.org.tr

Ship to Gaza / Greece - www.shiptogaza.gr

Ship to Gaza / Sweden - www.shiptogaza.se

>Belge 3

ROTAMIZ FİLİSTİN YÜKÜMÜZ İNSANİ YARDIM

Filistin'e yardım götürüyoruz
Gazze'li özgürlük için umut vermeye,
"Yalnız Değilsiniz" demeye gidiyoruz.
Uluslararası bir katılımla bugüne kadar
Filistin'e gönen en büyük yardım filosu ile
tıbbi cihaz, ilaç ve inşaat malzemeleri
götürüyoruz.

**FİLİSTİN'E
YOLAÇIK**

0.212.631 21 21
www.ilm.org.tr

**İNSANİ
YARDIM VAKFI**

Filistin'e yardım götürüyoruz
Gazze'li özgürlük için umut vermeye,
"Yalnız Değilsiniz" demeye gidiyoruz.
Uluslararası bir katılımla bugüne kadar
Filistin'e gönen en büyük yardım filosu ile
tıbbi cihaz, ilaç ve inşaat malzemeleri
götürüyoruz.

**FİLİSTİN'E
YOLAÇIK**

0.212.631 21 21
www.ilm.org.tr

**İNSANİ
YARDIM VAKFI**

ROTAMIZ FİLİSTİN YÜKÜMÜZ İNSANİ YARDIM

**FİLİSTİN'E
YOLAÇIK**

0.212.631 21 21
www.ilm.org.tr

**İNSANİ
YARDIM VAKFI**

ROTAMIZ FİLİSTİN YÜKÜMÜZ İNSANİ YARDIM

GAZZE

Gazze, 47 yıl aşkın bir süredir ambargo
altında nefes almaya çalışıyor.
Ambargonun delinmesi için ocak ayında
bölgeye ulaştırılan yardım konvoyunun
ardından, şimdi de denizden bir yardım
koridoru açılması yönünde büyük bir adım
atılıyor. İHH'nin koordinasyonundaki,
dünyanın dört bir yanından gönüllülerin
yürüttüğü yoğun çalışmalarla uluslararası
bir dayanışma hareketi başlatılıyor.

10 gemi ile yola çıkması hedeflenen yardım
filosu, tüm dünyadaki hayırseverlerin
katkıları ile nisan ayında Gazze'ye yardım
götürecek. Tıbbi cihaz, ilaç ve inşaat
malzemelerinden oluşan 10.000 tonu aşkın
insani yardım bölge halkına ulaştırılacak.

Gelin, Filistin halkının yeniden kendi
ayakları üzerinde durması için siz de bu
hayra ortak olun!

Basın açıklaması, 27.05.2010, Antalya

Dokuz gemiden oluşan Rotamız Filistin Yükümüz İnsani Yardım Filosu, 37 farklı ülkeden milletvekilleri, çok sayıda medya mensubu, sanatçı, aydın, yazar, sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve gönüllü aktivistlerden oluşan 700 civarında yolcu ve insani yardım malzemesi taşımaktadır. Dünyanın dört bir yanından milyonlarca insan ise bu gemilerin destekçileri olarak buldukları ülkelerden filoyu takip etmekte ve desteklemektedir.

Bu gemilerde dünya halklarının ortak vicdanı, her dinden insanın dua ve iyi dilekleri ile çocuklar için oyun parkı, yaralı ve hastalar için tıbbi malzeme ile açığa, yıkıntılarda ve çadırlarda yaşayan binlerce insanın evi için, çocukların okulu için inşaat malzemesi taşınmaktadır. Bu gemilerin malzemeleri uluslararası denetimden geçmiş ve onaylanmış olup gemilerde insani yardım malzemesi dışında hiçbir malzeme kesinlikle taşımamaktadır. İsrail Gazze'ye kendisinin yardım ettiğini iddia etmektedir. Biliyoruz ki İsrail sadece İsrail tüccarlarına ait bazı giyim malzemelerinin bölgeye girişine ve birkaç yaralının ve hastanın da sembolik olarak Gazze'den çıkışına izin vermiştir. Oysa Filistinliler için asıl yaşamsal ihtiyaçlar gerek içerik olarak gerekse miktar olarak çok farklıdır. Bu durum birçok uluslararası kuruluşun raporunda açıkça yer bulmaktadır. Bu gemideki malzemeler arasında, temiz su ihtiyacına cevap vermek için jeneratör, evlerin inşası için inşaat malzemesi, bütün halkın sağlığını tehdit eden çökmüş kanalizasyon sistemini çalıştırmak için ekipman, çocukların rehabilitasyonu için çocuk oyun alanı vb. bulunmaktadır.

Ayrıca İsrail isteyen tüm sivil kuruluşlara insani yardım için izin verdiğini söylüyor. Belgelerle sabittir ki bu bir yalandır. İHH'nın yapmış olduğu başvuru cevapsız bırakılmıştır. Öte yandan UNRWA bu filo ile gidecek yardımın Filistin halkı için çok gerekli ve önemli olduğunu beyan etmiş ve filonun İsrail'in hukuksuz engellemesiyle karşılaşmaması temennisinde bulunmuştur.

Bu arada İsrail en yetkili ağızlarla filo ile ilgili panik bir ruh halini gösteren çok yoğun açıklamalar yapmaktadır. Ortamı bilinçli olarak germek için cesitli iddialarda bulunmaktadır. Filonun mevcut amacının dışında siyasi amacı olduğu, bu gemileri vuracağı, katılanları tutuklayacağı vb. açıklamalarla filoyu engellemeye, korkutmaya, caydırmaya yönelik açıklamalar yapmaktadır. İsrail Gazze'deki Filistin halkına uyguladığı kitlesel cezalandırmayı delmeye yönelik çabaları da yine yasa dışı yöntemlerle uluslararası hukuka aykırı şekilde engelleme örneklığı ortaya koymaktadır. Oysa İsrail önceki gemileri vurmasından, katılımcılarını tutuklamasından dolayı üzerindeki kara lekeyi hâlâ temizleyememiştir.

Mevcut İsrail yönetimi herkesi düşman ilan etmektedir ve kendisini yalnızlaştırmaktadır. Böyle yaparak aslında Yahudileri yalnızlaştırmaktadır. Gazze'yi esir kampına çevirmekte ve soykırım uygulamaktadır. Tüm Yahudilere özellikle İsrail'de yaşayan Türkiye Yahudilerine bu durum karşısında önemli sorumluluk düşmektedir. Onlara ve tüm İsrail halkına adaletten yana tavır almaları için sesleniyoruz. Sunu da bilmelerini istiyoruz ki İsrail'in bu uygulamaları nedeniyle İsrail'de yaşayan Yahudiler dünyada yalnızlaşacaktır. Çünkü İsrail barışa ve insaniliğe savaş açmıştır. Bu nedenle çok geçmeden onlar çok büyük zorluklarla ve ambargoyla karşılaşabilirler. Sayet onlar da insani yardıma muhtaç hâlde ambargoya maruz kalırlarsa bilsinler ki bu organizasyondaki herkes onlara uygulayabilecek ambargoya karşı da aynı kararlılıkla çalışacaktır.

İsrail'in yaptığı açıklamalar ve ortaya koyduğu tutum barışa karşı bir tutumdur. Tepkisi mantıkla da insanilikle de bağdaşmamaktadır. İsrail halkı da sessiz kaldıkça bu işgalci ve insanlık dışı uluslararası hukuku hiçe sayan politikaları desteklemiş olacaktır. Nitekim bu tutum kendi halkı içerisinde de çok ciddi tartışmalar başlatmıştır. İsrail'in yapacağı doğru şey bu gemilerin geçişine izin vermek olacaktır.

Özellikle altını çizmek gerekir ki, bu filonun amacı sadece insani yardımdır. Bu filo desteğini dünya halklarından almış olup vicdanların ortak sesi ve yardımıdır. Filo meşruiyetini halklardan, insanlığın vicdanından uluslararası hukuktan almıştır ve meşruiyeti tartışmasız bir şekilde ortadadır. Halklar artık seslerini daha etkili yükseltmekte ve yönetimleri mağdur ve muhtaç insanlar için, dünya barışı için ve kendi gelecek ve huzurları için zorlamaktadır. Bu nedenle bu filo birçok oyunu bozacaktır.

Bu organizasyon tamamen sivil kuruluşların bir organizasyonu olup bileşenlerinin tamamı bağımsız kuruluşlardır. Tek bağı oldukları yer iyi insanların gönülleridir.

İsrail bu organizasyonun Hamas'a destek organizasyonu olduğunu iddia ediyor. Açıkça söylemek gerekir ki bu organizasyonda Hamas, FKÖ ve diğer örgütlerin hiçbirisi bizim muhatabımız değildir. Filistin halkı bizim için yegâne muhataptır.

Bu ambargo bir insanlık ayıbı ve bir insanlık suçudur. Biz yaşarken uygulanmaktadır. Biz bugün buna şahit olanlar olarak bu ayıbın son bulması için öncelikli sorumlularız ve bu sorumluluğumuzu yerine getirmek için her tür insani çabayı ortaya koyacağız. Biz bu dünyanın herkese yeteceğine, bu dünyada barış içerisinde birlikte yaşayabileceğimize inanıyoruz.

The Free Gaza Movement (FG)
The European Campaign to End the Siege on Gaza (ECESG)
İHH İnsani Yardım Vakfı
Ship to Gaza Greece
Ship to Gaza Sweden
The International Committee to Lift the Siege on Gaza

>Belge 5

April 27, 2010

Istanbul

His Excellency

Ban Ki-Moon

United Nations General Secretary

Gaza has been under an embargo imposed by Israel, which refuses to accept the outcome of the democratic elections in Palestine which were held in early 2006, and the people of Gaza are being left to die gradually. Palestinians have been deprived of even their most basic human needs.

In Gaza, where 60 percent of the population lives under the poverty line, thousands of people lack homes because of the illegal Israeli embargo. Residents of about 4,000 houses that were destroyed in the latest Israeli offensive are living in tents or with their relatives, because the importing of construction materials into Gaza is not allowed. There is also a shortage of urgently needed medicines due to the border restrictions. Many patients are crippled or die due to a lack of adequate medication and medical equipment.

IHH successfully organized the "Viva Palestina" aid convoy in January of this year to break the embargo by land, and is now preparing for another convoy by sea. Thousands of volunteers across the globe have been working intensively to make this international solidarity campaign a success, while at the same time counting down to the departure of many tons of aid items collected for Palestine via non-governmental efforts throughout the world.

The flotilla will carry medical supplies and construction materials in 10 ships together with more than 600 participants including parliamentarians, artists, intellectuals, activists, doctors...etc from more than 40 countries. The ships will be delivering more than 5,000 tons of humanitarian aid to Gaza in May thanks to those hundreds of people with a conscience.

The siege is a crime against humanity and its implementation would not be acceptable on any community. We must remove the embargo as people of conscience who are responsible to mankind, to the next generations and to the children of Palestine. We hope, through this flotilla campaign, "Palestine Our Route, Humanitarian Aid Our Load", that the embargo will be removed and the humanitarian aid we deliver will bring relief to the people of Palestine. On behalf of the flotilla which represents the common conscience of the people of the world, we invite you to support this campaign to bring an end to the embargo.

Kind Regards

Atty F. Bulent Yildirim
President of IHH
(The Foundation For Human Rights and
Freedoms and Humanitarian Relief)

>Belge 6

SİZİN DESTEĞİNİZLE GAZZE'YE YARDIM GEMİSİ ALYORUZ

Filistin için siz de el verin!

Yardım gemilerimizi alıyoruz! İnsanın ortak sesi olacak bu filoya katkılarınızı bekliyoruz!

Üç yılı aşkın süredir ambargo altında yaşayan Gazze'ye denizden yardım koridorunu açacak en önemli adım atılıyor. Nisan ayında 10.000 tonu aşkın yardım malzemesini Filistinlilere ulaştıracak gemiler alınıyor. Ambargo sona erinceye kadar gemilerimiz yardım taşımaya devam edecek. İlk adım için siz de el verin!

0.212.631 21 21
www.ihh.org.tr

>Belge 7

ROTAMIZ FİLİSTİN YÜKÜMÜZ İNSANİ YARDIM GEMİ FİLOSU KİŞİSEL KATILIM FORMU

Genel Bilgi:

- Gemi filosuna kişisel katılım için aşağıdaki "Katılımcı Başvuru Formu"nun doldurularak filo@ihh.org.tr e-mail adresine ya da 0212 621 70 51 numaralı faksa ulaştırılması gerekmektedir.
- Kişisel katılım için başvurular vakfımızın Gazze Filo Komisyonu tarafından değerlendirilecektir.
- Seçilen katılımcılar Gazze Filo Komisyonu tarafından hazırlanan taahhütnameyi imzalayacaktır.
- Her katılımcı uyku tulumu, mevsime göre kıyafet, gıda vb. temel ihtiyaçlarını kendisi karşılayacaktır.
- Filonun Türkiye'den güzergâhı; İstanbul, Antalya, Girne, Gazi Magosa ve uluslararası sulardan Gazze şeklindedir.
- Gemiler yükleri ile İstanbul'dan Antalya'ya hareket edecek olup, katılımcılar Antalya'dan ya da Gazi Magosa'dan gemilere binebilecektir.
- Toplanan yardım malzemelerinin coğrafi uzaklıklarına göre bir bölümü İstanbul'dan, bir bölümü de Mersin'den yüklenecektir.
- Katılımcılar için vize gerekmemektedir. Bununla birlikte, pasaportları ile yolculuk etmeleri gerekmektedir. Pasaportlar en az 6 ay süreli olmalıdır.
- 50 yaş ve üzeri katılımcılardan gemi ile uzun süre yolculuk yapabileceklerine dair sağlık raporu talep edilecektir.
- İnsani yardım malzemeleri Gazze'ye teslim edildikten sonra aynı gemilerle Türkiye'ye dönecektir.

Detaylı bilgi için:

İHH İnsani Yardım Vakfı

Telefon: 0 212 631 21 21 Web: www.ihh.org.tr

İLETİŞİM BİLGİLERİ			
<small>(Lütfen tam isimleri pasaportunuzda yazıldığı gibi yazınız.)</small>			
Ad	Soyad		
Adres			
Telefon	E-mail		
Doğum tarihi	Kimlik no	☐ Bay ☐ Bayan	
Uyruğu	Pasaport no		
Pasaportun çıkarıldığı tarih ve makam	Pasaportun geçerlik tarihi		
Acil durumlar için e-bat şahıs adı ve yanlığı:	Acil durumlar için telefon:		
Şartların kabul ediyor musunuz?	☐ Evet ☐ Hayır	Nereden katılacaksınız?	☐ Antalya ☐ Gazi Magosa
Katılmayıp da kalıcı maddi destek sağlayabilir misiniz? <small>(Günlük veya çeyreklik)</small>			

Sayın Katılımcı,

Gazze'ye gidecek olan "Uluslararası İnsani Yardım Filosu"na göstermiş olduğunuz ilgiden dolayı tesekkür ederiz.

Gazze Özgürlük Filosu'na katılımcı olmanız onaylanmıştır.

Planlanan program ve tarihleri şu şekildedir:

- **22 Mayıs 2010 Cumartesi saat 11.00:** İstanbul Sarayburnu'nda basın açıklaması
- **22 Mayıs 2010 Cumartesi:** Basın açıklamasının akabinde gemilerin uğurlanması
- **23 Mayıs 2010 Pazar:** İstanbul ve yakın illerde bulunan katılımcılar ile İHH'da bir toplantı yapılması
- **24 Mayıs 2010 Pazartesi:** Antalya'ya varış ve konaklama
- **25 Mayıs 2010 Salı:** Katılımcıların gemiye alınması ve diğer gemilerle buluşmak üzere demir alınması
- **27 Mayıs 2010 Perşembe:** Gazze'ye varış
- **28-29-30 Mayıs 2010:** Gazze'de konaklama ve ziyaretler
- **31 Mayıs 2010 Pazartesi:** Gazze'den gemilerle hareket
- **2 Haziran 2010 Çarşamba:** Antalya'ya varış

22 Mayıs 2010 tarihinde İstanbul'da yapılacak toplantıda tüm katılımcılardan taahhütname imzalaması talep edilecektir (Taahhütname ektedir.). Taahhütnameyi imzalamayan katılımcıların filo ile Gazze'ye gitmeleri mümkün olmayacaktır. İstanbul'daki toplantıya katılmayanlara, gemilerin yola çıkmasından önce, Antalya'da düzenlenecek ikinci bir toplantıda taahhütname imzalama imkânı sunulacaktır. İstanbul'daki toplantıya iştirak edemeyecek katılımcıların 21 Mayıs Cuma akşamına kadar 0212 631 21 21/245 numaralı telefondan vakfımızı arayarak bizleri bilgilendirmeleri gerekmektedir.

Gemide yolculuk esnasında kahvaltı, öğle ve akşam yemeği verilecektir. Bununla birlikte, her katılımcı sadece kendi ihtiyacını karşılayacak miktarda gıda maddesini yanında getirebilir. Ayrıca tüm katılımcılarımızın uyku tulumu, küçük battaniye, mat, el feneri, giysi (en az bir haftalık ve farklı mevsimlere göre çeşitli), kullandığı özel ilaçlar, deniz tutma ilacı (doktorunuza danışmanızı tavsiye ederiz) ve kişisel temizlik malzemelerini beraberlerinde getirmeleri uygun olacaktır. **Uluslararası hukukta "saldırı aracı/silah" olarak nitelendirilebilecek kimyasal veya ateşli silah, patlayıcı veya kesici/delici alet, taşınması yasak olan uyuşturucu veya bu niteliğe haiz maddelere ve alkole kesinlikle izin verilmeyecektir.**

Türkiye içinde yapılacak tüm seyahatler ve otel masraflarından katılımcılar sorumludur.

Not: Yukarıda açıklanan tarihler ve programlarla ilgili bir değişiklik olduğu takdirde e-mail aracılığı ile katılımcılar bilgilendirilecektir.

>Belge 9

ROTAMIZ FİLİSTİN YÜKÜMÜZ İNSANİ YARDIM ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM FİLOSU

Bu belge; "ROTAMIZ FİLİSTİN YÜKÜMÜZ İNSANİ YARDIM-ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM FİLOSU" adında, Türkiye'den Filistin'e, Filistin'den Türkiye'ye seyahat edecek geminin, Türkiye'den limandan çıkışı ile çıkış limanına (Türkiye'ye) dönüşüne kadar geçecek süre içinde, seyahate katılacak olanların kabul ettiği "İLKELER" ile "yolculuk süresi boyunca geminin ve/veya seyahat edenlerin karşılaşılabileceği sorunlar" ile gemide bulunanların "kendi aralarındaki" ve (sivil veya resmi) "üçüncü şahıs/kuruluşlarla" ilişkilerini düzenleyen "TAAHHÜTNAME" niteliğindedir.

İLKELER

- 1) Amacı:** Bu seyahatin amacı, Filistin'e İnsani Yardım ulaştırmak, dünya kamuoyunun ve uluslararası kuruluşların dikkatini ve ilgisini, uygulanan haksız ve hukuka aykırı ambargoya çekmek, insan haklarına açıkça aykırı bu ambargonun kaldırılmasına ve bundan sonra da bölgeye insani yardımın iletilmesine katkı sağlamaktır.
- 2) Katılımcılar:** Din, dil, ırk, cemaat ve mensup oldukları kurum ayrımı olmaksızın Filistin'e insani yardım götürmek ve kamuoyunda Gazze ve Filistin meselesinin insani boyutta gündeme taşınması amacıyla hizmet eden onurlu birer temsilcidirler.
- 3) Yöntem:** Bu seyahate katılanların, Filistin'e uygulanan insan haklarına aykırı ambargonun kaldırılarak, "dünya barışı ve bölge barışına katkı" dışında -açık veya gizli- başka hiç bir amaçları bulunmamaktadır.
- 4) Hedef:** Seyahatin nihai amacı, geminin (ambargo uygulanan) Filistin/Gazze Limanı'na girmesi ve Filistin halkıyla kucaklaşması, çıkış limanına geri dönmesidir.
- 5) Esitlik:** Bu seyahate katılanlar, hangi siyasi partiye, görüşe, kuruluşa vb. mensup olursa olsun, hiç bir ayrıma tabi tutulmaksızın eşittir. Seyahate katılanlar, alınacak kararlara bu ilkeye uygun olarak katılır ve seyahat edenler için tahsis edilen malzemelerden, araç ve gereçlerden bu ilkeye uygun olarak yararlanır.
- 6) Yönetim:** Bu seyahate katılanlar, seyahat esnasında alınacak her türlü kararda İHH İnsani Yardım Vakfı'nın yönetimine bağlıdır.
- 7) Sorumluluk:** Bu seyahate katılanlar, bu seyahate özgür iradesiyle katılmakta olup, bu seyahatin hukuki/ıdari/cezai/mali sonuçlarının münhasıran kendisi üstlenir.
- 8) Dayanışma:** Bu seyahate katılanlar, seyahate katılma kararından seyahat sonuçlanıncaya kadar, "seyahatin amaçları" doğrultusunda tam bir dayanışma içinde hareket ederler.

TAAHHÜTNAME

Yukarıda sayılan "İlkelere" bağlı olarak, hiçbir baskı altında olmaksızın, tamamen özgür irademle;

- 1) Seyahatin amaçlarıyla bağdaşmayacak nitelikte, uluslararası hukukta "saldırı aracı/silah" olarak nitelenebilecek, kimyasal veya ateşli silah veya patlayıcı veya kesici/delici alet, taşınması, yasak olan uyuşturucu veya bu niteliği haiz madde bulundurmuyacağımı,**
- 2) Seyahate başlamadan önce, yanımda bulunduracağım (para, kredi kartı, kişisel eşyalar) mali kıymetleri, kimlik belgelerimi (pasaport, nüfus cüzdanı vb.) ayrıntılı olarak deklare edeceğimi, organizasyon komitesinin belirleyeceği limitin üstünde para, kredi kartı veya değerli esya bulundurmuyacağımı,**
- 3) Seyahate katılanlar arasında tam bir "esitlik" ilkesini zedeleyici nitelikte hiçbir tutum ve davranışta bulunmayacağımı, hangi sebeple olursa olsun, "ayrıcalık" anlamına gelebilecek herhangi bir talepte bulunmayacağımı,**
- 4) Seyahate katılanların, bu seyahatin amaçlarına yönelik inancını/azmini yitirmesine veya azalmasına yol açacak nitelikte, söz veya davranışta bulunmayacağımı,**
- 5) Seyahat süresi boyunca, seyahate katılanların mensup oldukları kurum/cemaat, din, dil, ırk, siyasi görüş, felsefi inanç vb. hakkında, olumsuz olarak nitelenebilecek söz, tutum ve davranışta bulunmayacağımı,**
- 6) Seyahat süresi boyunca, kişisel görüşüm ne olursa olsun, seyahate katılanların alacağı kararlara titizlikle uyacağımı, tek başıma hareket etmeyeceğimi,**
- 7) Seyahat süresi boyunca, karşılaşılabileceğim her türlü hukuki/ıdari/cezai/mali sorunlardan dolayı, hiç kimseyi sorumlu tutmayacağımı, bu sorunların bütün sonuçlarını bizzat ve tek başıma üstlendiğimi,**
- 8) Seyahatin, planlanandan veya tahmin edilenden uzun sürmesi hâlinde, bu konuda alınacak her türlü karara uyacağımı, seyahatin gereklerine uygun hareket edeceğimi, amaç gerçekleşmeden gruptan ayrılmayacağımı,**
- 9) Seyahate katılanların usulüne uygun olarak alınan bir kararına dayanmaksızın, (kendini adima veya başkalarıyla birlikte), bireysel davranışlar sergilemeyeceğimi, gruptan ayrılmayacağımı, ayrılmak için başvuruda bulunmayacağımı,**
- 10) ROTAMIZ FİLİSTİN YÜKÜMÜZ İNSANİ YARDIM-ULUSLARARASI İNSANİ YARDIM FİLOSU'nun bu faaliyetiyle ilgili olarak, seyahatin başlamasından önce veya seyahatin sona ermesinden sonra, benzer nitelikte faaliyetleri engelleyecek nitelikte beyanlarda bulunmayacağımı,**
- 11) Seyahate katılanların (gemi personeli dâhil) hiç birine karşı sözlü veya fiili bir müdahalede bulunmayacağım gibi, seyahate katılanların usulüne uygun olarak alınan bir kararı olmaksızın üçüncü kişilere karşı da sözlü veya fiili müdahalede bulunmayacağımı,**
- 12) Filistin'e uygulanan ambargonun gayriirnsani ve evrensel hukuk ilkelere aykırı olduğundan hareketle, (içinde bulunduğumuz ülkedeki uyarılara, kararlarına veya taleplerine uymayacağımı, gerekirse "sivil itaatsizlik" eylemlerine katılacağımı, bunun her türlü hukuki ve cezai sonuçlarına katlanacağımı,**
- 13) Seyahat süresi boyunca, -hukuki veya gayrhukuki- başkalarının sözlü veya fiili müdahalelerine maruz kalmamış hâlinde, (yetkili veya yetkisiz) makamlara, görevlilere, seyahate katılanlardan hiçbiri hakkında, olumsuz bir beyanda veya suçlamada bulunmayacağımı,**
- 14) Seyahat sırasında maruz kalabileceğim hukuki müdahalelere karşı, benim adıma, ulusal ve uluslararası kuruluşlar nezdinde başvurularla bulunmak üzere İHH İnsani Yardım Vakfı'nın belirleyeceği avukatlara vekâletname vereceğimi, seyahat sonuçlanıncaya kadar, -usulüne uygun bir karar alınmadığı müddetçe- başkasına vekâlet vermeyeceğimi,**
- 15) Seyahat süresi boyunca, Türkiye'yi temsil ettiğimi ve bu faaliyetin, Filistin halkı için yaşamsal bir öneme sahip olduğunun bilinci içerisinde hareket edeceğimi,**
- 16) Seyahat süresi boyunca, şahsımla ilgili uluslararası nitelikte her türlü hukuki uyumsuzlıklardan dolayı, Türk mahkemelerinin yargı yetkisini kabul ettiğimi, İstanbul mahkemelerinin ve icra dairelerinin yetkili olduğunu,**

Namusum ve şerefim üzerine kabul, beyan ve "TAAHHÜT" ederim.

Adı Soyadı: _____

İmza: _____

Tarih: _____

Tel. No: _____

Adres: _____

NGO in Special Consultative Status with the Economic and Social Council of the United Nations
İHVA, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi Özel Danışmanlık Statüsündedir

**İNSANI
YARDIM VAKFI**

THE FOUNDATION FOR
HUMAN RIGHTS AND
INTERNATIONAL RELIEF
Büyüik Karadeniz Cad. Tıfılasan Sk. No:3
Faci - İSTANBUL, / TÜRKİYE
Tel : +90.212.621 21 21
Fax : +90.212.621 70 51
Web : www.ihva.org.tr
E-posta : info@ihva.org.tr

Sayı : 929

Konu : Gazze'ye İnsani Yardım Malzemeleri Gönderimi Hk.

01.01.2009

İSRAİL BÜYÜKELÇİLİĞİ İSTANBUL

Vakfımız 31.12.2008 tarihli basın duyurunuzda yer alan "Gazze sınır kapısı, İsrail'in işbirliği ile ve hiçbir kısıtlama olmaksızın, tüm uluslararası kuruluşlardan gelen yardım malzemelerine açıktır" açıklamanıza binaen Gazze'de yaşanan son durumla alakalı olarak ihtiyaç sahiplerine dağıtılmak üzere 100 tır ve 700 tonluk bir gemi ile gıda malzemesi ve ilacı Gazze'ye ulaştırmak istemekteyiz. Bu konuyla alakalı olarak kurumumuza gerekli izinlerin sağlanmasını talep ederiz.

Durmuş AYDIN
Genel Sekreter

>Belge 11

GAZZE'ye İnsani Yardım Filosu Cumartesi Yola Çıkıyor!

Filistin halkına yardım ulaştırılması ve İsrail'in Filistin'de uyguladığı ambargonun kaldırılması için bugüne kadar gerçekleştirilen en büyük insani yardım filosu İHH İnsani Yardım Vakfı'nın öncülüğünde 9 gemi ile yola çıkıyor. Türkiye'den ve dünyadan milyonlarca insanın desteği ile oluşturulan filoda yer alacak gemiler 22 Mayıs Cumartesi günü saat 11.00'de Sirkeci'den demir alıyor. Yardım filosunu uğurlamak ve Filistin halkına selamlarımızı göndermek üzere Sirkeci'de buluşuyoruz.

Karadan ve denizden teknelerle yapılacak olan uğurlamaya tüm Filistin dostlarını bekliyoruz!

Tarih: 22 Mayıs Cumartesi

Saat: 11.00

Yer: Sarayburnu /Sirkeci

...alk frezeti
...adları, ulusal sarsak
...filosu 'nu Israel' in
...ası yollarla
...umaya davet etti.
...de balıkçı
...a. Lignanda Am-
...Frezeti, Am-
...t Frezeti, Am-
...lasarın Filistin
...yelerinin yanı sıra
...k sağıda basın-
...hapishanelerindeki
...kterdi. Lignanda
...tireceği program-
...amlarda teknelerin
...ladının yanı sıra
...tan ülkelerin ve
...ları ile Özgürlük
...sınmasına izin
...nkartlar avıdır
...olan Filistin
...telesen aileleri
...mlar da taşın-
...lamak üzere
...sırtıklan-
...ndan Heniz
...re ulaşmasını
...bunun am-
...gemi kapıları
...özledi.
...rasının,
...lke için ambargo-
...olacağına sözleyen
...zle devam etti.
...talarının olduğu
...lmasına destek
...lerde büyük bir
...steriyor. Bu da
...tığının gösterge-
...kiye devletin
...re uygulanan
...n çağrılarının
...le yapılan or-
...erek Kudüs ve
...olacak stratejik
...i olduğunu söyledi.
...e Bakanlık
...sınmasını li-

MAVI MARMARA

Gazze Özgürlük Filosu

MAVİ MARMARA DENİZ GÜNLÜĞÜ

Mavi Marmara Deniz Günlüğü

Buluşma Kepez Spor Salonu-Antalya 24 Mayıs 2010

Mavi Marmara gemisi ile Gazze'ye gidecek olan filo katılımcıları ülkelerinden Antalya'ya doğru yola çıkmış. Antalya'da ise berrak bir gökyüzü ve berrak bir sıcaklık. İstanbul'dan, Siirt'ten, Londra'dan, Cakarta'dan, Sana'dan ve daha nice memleketten insanlar yavaş yavaş Antalya Kepez Spor Salonu'nda toplanıyor. İstanbul'dan bir gün önce yola çıkan otobüsler Antalya'ya varmış. Bazı katılımcıları memleketlerinden otobüslerle yolcu etmeye gelmişler, bazıları ise havalimanından yüzlerce tarafından uğurlanmış. Gidenlerin hepsi kutsal bir yolculuğa çıkan insanlar gibi uğurlanıyor.

Bu yolculuk, koca bir hayata yetecek büyüklükte anlamlar taşıyor bazıları için. Rota Gazze iken bazılarımız diğer bir yolculuğun da telaşı içinde. Herkes kendi âleminin en derinlerine doğru yola çıkmak üzere. Herkes yaşamının bugüne kadarki anlamını tartışıyor ve bazıları için belki bu, yeniden doğuş olacak.

Yolcuların hazırlıkları gemilerin yola çıkışında harcanan çabalara denk. Birçoğu ailesini ikna etmede, kimileri iş yerinden izin almada hayli zorlanmış. Yine bazıları bu yola çıkabileceğine bile ihtimal vermezken yolda buluvermiş kendini. Yazarlar, barış aktivistleri, sanatçılar, gazeteciler, kanaat önderleri, akademisyenler, milletvekilleri ve dünyanın güzel insanları. Hepsi aynı yolun yolcusu bu kez, hepsi Gazze yolcusu.

Gazze Özgürlük Filosu hareket ediyordu. "Ah o gemide ben de olsam!" diye geçirdim içimden. Ama bunun nasıl mümkün olabileceğini bilmiyordum. Zira İstanbul'a gelen Filistinli yaralılarına tercümanlık yapıp refakatçi olmaktan başka bir tecrübem yoktu. Bu yolculuğa katılabilmem Allah'ın bir lütfü oldu.

Beyza Kezban Aktürk
(1984/Eğitimci/Ankara)

Böyle bir yardım gemisinin hareket edeceğini duyunca dayanamamış, bize haber vermeden filoya katılmak için başvuruda bulunmuş. Başvurusu kabul edildikten sonra gemi ile birlikte Gazze'ye gideceğini bize söylediğinde elbette ona hayır diyemedik. Çünkü biliyorduk ki, Furkan bir şeyi istiyorsa mutlaka makul bir gerekçesi vardır. Çünkü hayatı hep öyleydi ve o güne kadar hayır diyebileceğimiz hiçbir isteği olmamıştı. Sonuçta bu isteği de gayet makuldü. Uzun süre burada olamayacağını düşünerek, "Ben gelemezsem beni üniversiteye kayıt ettir." demişti. Çünkü kazanacağından emindik. Nitekim üniversite sonuçlarını gemiye binerken öğrenmişti. Puanı da çok yüksekti. Tıp fakültesinde okumak üzere İstanbul'a gidecekti."

Ahmet Doğan (Furkan Doğan'ın babası)

İsrail ve Filistin arasında yaşanan soruna adil ve barışçıl bir çözüm getirilmesi için yapılan çalışmalara karşı bir ilgim bulunuyordu ve bu konuda sadece yazıp çizmek ve konuşmaktan da oldukça sıkılmıştım. Artık harekete geçmenin tam zamanı diye düşünüyordum ve filonun Gazze'ye ulaşabilmek için iyi bir şans olduğuna inanıyordum. Ayrıca birkaç yıl önce yerle bir edilen Gazze'nin yeniden inşası konusunda tecrübelerimi ve teknik bilgilerimi paylaşabileceğimi de düşünüyordum.

Gene St. Onge

(1946/Yapı Mühendisi/ABD)

Antalya Kepez Spor Salonu uluslararası bir şenliğe ev sahipliği yapıyor sanki. İçeri girer girmez kulağa gelen farklı sesler, gözlerle takılan türlü manzaralar. Her yer filo katılımcısı ülkelerin bayraklarıyla dolu ve bu bayraklara eşlik eden devasa bir Filistin bayrağı... Salonun bir ucundan diğer ucuna her yerde Türkçe, İngilizce, Arapça, Malayca, İbranice pankartlar asılı; "Yolunuz açık olsun!", "Selamet içinde bir yolculuk!", "Gazze'deki ambargoya son!"

Kepez'de her saniyeye bir hatıra düşüyor. Bunları bir kalemde özetleyecek olan kelimeler ise birlik, beraberlik, barış. Adalet için önce Filistin'den başlayan bir birlik.

Antalya'ya vardık. Orada diğer yolcularla buluşup gemiye binecektik. Antalya Kepez Spor Salonu'na gittik. Orada kalacağımızı söylemişlerdi. Salona girdiğimde büyük bir kalabalık gördüm. Bu manzara çok hoşuma gitmişti. Bu güzel insanlarla beraber her şeye göğüs gerebileceğimizi hissetmiştim. Biz artık tek bir yürektik. Ve tek bir dava uğruna buradaydık. Harekete geçmiştik. Onlarla bir arada olmaktan gurur duyuyordum. Herkes birbiriyi tanıyor, kucaklaşıyor ve herkes birbirine kardeşten öte bir yakınlık duygusuyla bakıyordu. Şimdiye kadar böyle bir ortamı hiçbir yerde görmemişim, yaşamamıştım. Anlatsalar inanmazdım.

Üsâme Sekizkardeş

(1994 /Öğrenci/İstanbul)

Kepez'deki ilk akşama bir basın açıklaması ile giriliyor. Alınan haberlere göre İsrail filonun yola çıkmaması için tehditler yağdırıyor; Aşdod'da katılımcıları sorgulamak için çadırlar kurduklarını ve gemileri alıkoyacağını ilan ediyor. Filo organizatörleri ise, gemiler yola çıkmadan önce filonun amacını tekrar tekrar vurguluyor: Gazze'ye insani yardım.

Biz, çocuklar, kadınlar, yaşlılar için gidiyoruz. Mazlum insanları savunmak için Filistin'e gidiyoruz. Biz dini, dili ve ırkı sorulmayan mazlumlar için yola çıkıyoruz. Bu konvoyda 37 ülkeden insan var; Müslümanlar, Hristiyanlar ve Yahudiler var. Hepsini insanlığın onuru için bir araya geldiler. Hepsini vicdan sahibi insanlar. Ne mutlu ki biz onlarla birlikteyiz.

Bülent Yıldırım

(1967/İHH İnsani Yardım Vakfı Başkanı)

Bekleyiş

**Kepez Spor Salonu-Antalya
25 Mayıs 2010**

Defne Y ve Gazze I gemileri çoktan Kıbrıs açıklarında demirlemiş. Mavi Marmara ise yola çıkmak için Avrupa'dan gelen gemilerin Akdeniz'e ulaşmalarını bekleyecek. Bu yüzden iki gün daha Kepez'de kalınacak. İşte katılımcıların birbirini daha iyi tanınması için bir fırsat.

Salondaki hareketliliği seyretmek için bir köşeye oturdum. Basın mensupları sürekli bir yerlere haber yetiştirme telaşındaydı. Röportajlar yapılıyordu. Bazıları topluluk hâlinde sohbetler ediyordu. Derken bir amca ilişti gözüme. Gidip yemek yemekte olan Endonezyalı bir grubun yanına oturdum. Hemen yedikleri yemekten ikram ettiler. O da vücut diliyle çok lezzetli anlamında işaretler yaptı. "Amca bu arkadaşların yemekleri biraz acı olur dikkat et!" diye uyardım. O da, "Kızım sen bunların dilini biliyorsan onlara de ki, gözlerim bu yemeğin acısından değil, mutluluktan yaşardı." dedi. Amcayla sohbet başladı. Kızı üniversite harçlıklarını toplayarak göndermiş onu. Nedense babam da benimle geliyormuş gibi hissettim birden.

Emrin Çebi (1978 / İHH Yetim Birimi)

Erkek katılımcılar salonda ikamet ederken kadın yolcular için öğretmen evi ayarlanmış. Kadınlar akşamları kendi aralarında tanışma toplantıları, çay saatleri düzenliyor. Herkes sırayla geçmişini, filoya nasıl katıldığını anlatıyor. Çocuklarından, ailelerinden bahsediyorlar birbirlerine.

Kepez'de gece gündüz birbirine karışmış. Bitmeyen bir hareketlilik, hummalı bir koş-turmaca. Basın mensupları 24 saat çalışıyor, katılımcılar kendi ülkelerindeki kamuoyunu an be an son durumdan haberdar ediyor, insanlar fırsat buldukça aileleriyle görüşüyor. Kişi adedince fotoğraf makinesi ve kamera var. Yolculuk dakika dakika karelere düşüyor.

Neredeyse günde iki kez basın açıklaması yapılıyor ve her seferinde bu gemilerde insani yardım olduğu, kadın ve çocukların bulunduğu vurgulanıyor. Gemilerin tek amacının ambargo altındaki Gazze'ye bir anlık nefes verecek yardımları ulaştırmak olduğu belirtiliyor. Ancak İsrail'in tehditler savuran basın açıklamaları ardı ardına ulaşıyor Kepez sakinlerine. Herkeste "Acaba denizde çok kalır mıyız?"dan öteye gitmeyen bir tedirginlik. Gemide bir ay kalma ihtimaline karşı plan yapıyor bazıları.

Hedef Gazze'ydi; ona kilitlenmiştik. Hatta ben, ailemin de tavsiyesiyle Gazzeli çocuklara götürmek üzere yanıma bol miktarda şeker aldım. Sonuçta Gazze'ye varmayı başarıp başaramayacağımızı bilmiyordum. Ama iyi niyetle uzun bir yolculuk olabileceğini, belki Gazze'ye varana dek çok beklemek zorunda kalabileceğimizi düşünerek çıktık yola. Hatta yanıma bir sürü antibiyotik aldım; hayatta içmem ama B ve C vitaminleri aldım. En kötü ihtimalle Gazze'de çok ihtiyaç var, orada bırakırım, boşuna yük olmaz diye çeşitli ilaçlar taşıdım. Konservelerimi kendim götürdüm. Bayağı bir hazırlıkla gittim.

Ayşe Sarıoğlu (1982 / Taraf Gazetesi)

İsrail'in gemilerin geçişine engel olması hâlinde denizde bekleme ihtimalimiz vardı. Oğlum Türker için dört aylık mama, bez hazırladım. Su sıkıntımız olur diye en küçük kıyafet parçasına kadar her şeyi yanıma aldım. Bu kadar eşyayı ne yapacaksınız diye soranlara sağ salım varırsak bunları Gazze'de bırakırız, oradaki çocukların zaten ihtiyacı varmış diye karşılık veriyordum.

Nülüfer Çetin (1973/Arkeolog/İstanbul)

Kepez, inanç ve samimiyetin buluşma noktası

Spor salonuna sürekli bir ziyaretçi akını var. Antalya halkı filo yolcularını büyük bir samimiyetle ağırlıyor. Gazze'ye göndermek üzere emanetler teslim edip katılımcılara yiyecekler, yol azıkları getiriyor. Kimisi ördüğü kazakları, diktiği elbiseleri yetim çocuklar için Gazze'ye göndermek üzere Kepez'deki yolculara emanet ediyor. Bazıları Gazze'dekilere verilmek üzere Türk parası sıkıştırıyor birilerinin eline, Türk lirası banknotlar dövize çevriliyor ki Gazze'de sorun olmasın.

Beni en çok etkileyen dünyanın her yerinden gelmiş onca insanın kaynaşması, buluşması ve gerek Antalyalıların gerekse çevre illerden gelenlerin misafirlere dünyanın neresine giderseniz gidin ortak bir dil olan "sevgi diliyle" yaklaşması, âdeta tek tek tüm yolcuları tanımaya çalışarak Filistin'in mazlum halkı adına minnet duygularıyla gözlerine bakması, izzet ve ikramlarda bulunmasıydı. Bu çok anlamlıydı; ikramlar, teşekkürler, gözyaşları bir başka ülke halkı içindi. Herkesin kendinden öte, kendinden ziyade bir özverinin içinde yer aldığı duygu sağanağına şahitlik ediyorduk.

Demet Tezcan (1971/İHH Gönüllü Yönetimi Birimi Başkanı)

Antalya bize ev sahipliği yapıyor. Bir köşede basın mensupları harıl harıl çalışırken ortada çocuklar koşturuyor, teyzeler amcalar ellerinde türlü ikramlarla salondaki misafirleri ağırlıyor. Hatta bugün bir beyefendi elinde iki kutuyla yanıma geldi. Birinde gül lokumu diğerinde ise gül yaprakları vardı. İkisi de ikramdı. Lokumu yedik ancak gül yaprağı ikramı ile ne yapacağımızı bilemedik. Belki de birçoğumuz bu ikramla ilk defa karşılaşmıştı. Ben yaprakları koklarken yanımdaki arkadaşım ağzına atıvermişti bile...

Zehra Öztürk (1980/İHH Araştırma Yayınlar Birimi Koordinatörü)

Tüm Antalyalılarla birlikte çok güzel bir organizasyon gerçekleştirdik ve misafirlerimiz için elimizden geleni yapmaya çalıştık. Başlangıçta onca kişiyi nasıl ağırlarız diye endişe ederken her şey öyle bereketlendi ki hiçbir sıkıntı yaşamadık. Bütün Antalyalılar âdeta seferber oldular. Tablodot yemekler, kasa kasa meyveler, sular vb. ne olsa getirdiler. Toplu yemek ikramları aldık. Yurt dışından gelen akademisyen ve milletvekillerini öğretmen evinde ağırladık, diğer yolcular ise spor salonunda konakladılar. Antalyalı kadınlar gemi yolcuları için evlerde kekler, pastalar, börekler vb. çeşitli ikramlar hazırladılar. Filoyu uğurlamak için Antalya'da yüzlerce aracın katıldığı bir konvoy düzenlendi. Antalyalılar daha önce böyle bir konvoyla şahit olmamıştı. Plansız programsız kendiliğinden öyle güzel gelişmeler oldu ki, hiçbir sıkıntı yaşamadık.

Sabit Çınar (1966/ Serbest Meslek/ Antalya)

Kepez'deki en güzel anlardan biri, İzmir'den 9 yaşındaki Yusuf Ekici'nin kanaryasını filoyla Gazzeli bir çocuğa göndermesiydi. Yusuf'un "Kafesin içindeki kuşu Filistin topraklarında özgür bırakmanızı istiyorum. Bu kuş özgürlüğü Filistin'de yaşasın..." sözleri tüm Kepez'de ve dünyada yankılandı.

Yeryüzünün yüreği oradaydı. Ortak vicdan orada atıyordu. Ortak akıl devreleydi. Ortak irade hareket hâlindeydi. Türkiye'den, dünyadan gelen damlalar ortak bir havzada buluşmuştu. Gemi, parçaları bütünlüyordu... Erdemliler buluşması gerçekleşmişti. Erdem ve eylem birbirini ne güzel tamamlıyordu. İşte insanlığın ortak hasılası buradaydı. Kepez ruhu o anda tüm bünyeleri sarmıştı. Irklar, renkler, cinsler, mezhepler, gruplar, cemaatler, ideolojiler, dinler, diller, kültürler zulme karşı tek yürek olmuştu. Böyle bir resme alışkın değildik; ezberler bozuluyor; ön yargılar, peşin hükümler, tabular altüst oluyordu...

Ramazan Kayan (1956/ İlahiyatçı/İstanbul)

Kepez'de kimse boş durmuyor. Antalya'daki son günde yabancı katılımcılara bir gezi tertip ediliyor. Birçoğu ilk defa Türkiye'ye gelmiş, Türkiye'ye gelenlerden ise ilk defa Antalya'da bulunanlar var.

26 Mayıs 2010

Kepez'de her güne bir basın açıklaması var. Tehditlerindeki ısrarına karşılık İsrail yardımlara ve insanlara zarar vermemesi için sürekli uyarılıyor. Basın açıklamalarında farklı ülkelerden birçok kişi söz alıyor. Dünya kamuoyunun bu organizasyona desteği günden güne artıyor. Çünkü yükümüz insani yardım!

Biz pek çok kere ablukayı, Gazze ambargosunu delmek için botlarla seferler düzenledik. Bize birçok ülke halkı destek verdi. Özellikle Yunanistan ve İsveç halklarına verdikleri büyük destekten dolayı tebrik ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Lubna Masarwa (1978/The Free Gaza Movement Filistin Temsilcisi)

Sevgili kardeşlerim, Filistin dostları! Size soğuk İskandinavya topraklarından selamlar getirdim. İsveç halkının kalbi ve gönlü Gazze halkının yanında, Gazze halkı için elinden geleni yapmaya çalışıyor.

Prof. Mattias Gardell (1959/İsveç Uppsala Üniversitesi)

Bu ambargo Gazze'yi bir açık hava hapishanesine çevirmiş durumdadır. Bunu tüm dünyanın görmesi gerekir.

Mazen Kahel

(1970 /European Campaign to End the Siege on Gaza Sözcüsü /Fransa)

Yunanistan halkının büyük çoğunluğunun desteğini alarak yola çıktık. Yunan halkı olarak Gazzelilerin yanındayız. Biz Yunan halkı, entelektüeller, yazarlar, gazeteciler, aydınlar, sanatçılar, edebiyatçılar, milletvekilleri, parlamenterler bütünüyle Gazze halkının yanındayız. Yunanistan'dan gelen geminin ismi "Özgür Akdeniz". Biz Akdeniz'e özgürlük, Filistin'e özgürlük istiyoruz.

Dimitris Pleionis

(1954 /Ship to Gaza Greece Organizasyon Komitesi Başkanı /Yunanistan)

Bu hareket, tüm özgürlük aşıklarının katıldığı ortak bir harekettir. Irk, din, dil, mezhep ayrımı yapmadan bütün erdemli ve özgürlükçü insanların ortak eylemidir.

Mohammad Sawalha

(1961 /The International Committee to Lift the Siege on Gaza Başkan Yardımcısı /İngiltere)

Bizler Malezya ve Endonezya'dan gelen insanlar, 10.000 adayı temsilen kalplerimizin Gazze'nin yanında olduğunu göstermek istiyoruz. İnanıyoruz, inşallah Gazze'ye giredeğiz.

Noorazman bin Mohd Samsuddin

(1969 /Malezya ve Endonezya Gemi Konvoyu Misyonu Temsilcisi /Malezya)

Kepez'e veda

27 Mayıs 2010

Kepez'deki bütün yolcular gemiye binmeden önce son hazırlıklarını yapıyor. Basın toplantıları da son ana kadar devam ediyor. Gemiye zarar verilmemesi için peşpeşe açıklamalar yapılıyor. Saat 17.00 sularında son basın açıklamasının ardından yolcular salondan uğurlanıyor. Bavullar otobüslere yerleştiriliyor. Yolcuları bekleyen yaklaşık 10 otobüs var. Son bir kez ailelere ve uğurlamaya gelenlere veda ediliyor. Yolcularını alan otobüsler limana doğru hareket ediyor. Otobüslere eşlik eden kalabalık bir konvoy... Birlik duygusunun, hep birlikte yola çıkma duygusunun verdiği mutluluk...

Evet, artık demir alma zamanı. Valizler otobüslere yerleştiriliyor. Yolcular yerlerini alıyor. Otobüsün hareket etmesi, yola çıkması yarım saati buluyor. Çünkü Antalyalıların yanı sıra Burdur, Isparta gibi çevre illerden pek çok kişi yolları araçlarla doldurmuş. Filistin bayrakları ile donatılan araçlar güzergâhın önemli bir kısmında bize eşlik ediyor. Bugün Antalya Filistin olmuş; Filistin Antalya'ya misafir olmuş. Yollardaki çocuklar, balkonlardaki insanlar el sallayarak uğurluyorlar bizi...

Mübeyyen Kızıl

(1965 / Ev Hanımı / Kahramanmaraş)

Ben de olmalıydım
Gazze'ye uzayan güvertelerinde...
Gözbebeklerinde uyanmalıydım
yeni bir güne bir mahzun bakışın.
Dünyaya nereden bakıyorsa Hüda Ghaliye
Tel örgülerin ardındaki umarsız sessizliğe,
orada çılgın olmalıydım.
Ve şimdi sen Akdeniz'de bir kuğu gibi asıl ve heybetli,
Bekliyorsun heyecanlı Gazze kıyılarında büyümeyi.
Büyümek nedir bilir misin bir yetimin yüreğinde!
Ve süzülme Yunus gibi dua taşıyan gövdenle...
Sinende dirilttiğin yüzlerce yürekle yürüyerek
Yüreksizlerin korkulu bakışları arasında,
Pervasızca büyüyorsun, fütursuz...
Korkuyu salarak korkağın
karmaşık dimağına ruhsuz!
Özgürlük marşları yükseliyor
Akdeniz'de boydan boya...
İşte gemiye geç biniyorum
bir yanım hep bekleyişte.
Ne kıyıda kalabiliyorum ne de gemiye yükselişte.
Mekândan azade inşirah için serzenişte...
Bir martı yapıştı gün batımında beyaz köpüklü eteklerine
Öncesinde suya ne hasret ve
ne de zarafet yüklerdim bu kadar;
Ne süslü kelimeleri ne de taşları bezerdim dehlizlerine
Ürkerdim haşın dalgalardan
isimsiz gemilerin güvertelerinde...
Şimdi sana ayak basmayanlar
vicdan hapsinde dolaşır durur,
Gündüz ve gecelerde aynı rotada yol alır durur...
Ayşe Olgun (1981 / İHH Yetim Birimi)

Pasaport işlemlerini tamamlayan yolcular yeni evleriyle tanışıyorlar. Ve Mavi Marmara adalet yolcularının yeni dünyaları. Gemi de Kepez gibi bayraklarla donatılmış. Birden İbranice, İngilizce, Arapça ve Türkçe yazılmış bir afişe gözler takılıyor; "Bu gemi insani yardım taşımaktadır!" Yolun hayat-yetini defalarca okuyor gözler, her okuyuşta gemi daha da büyüyor daha da azametli... "Bu gemi insani yardım taşımaktadır!" Mavi Marmara insani yardım taşıyor...

Kadınlar geminin giriş katındaki iki büyük salona, erkekler ise bir üst kattaki diğer iki salona yerleşiyor. Giriş kattaki merdivenlerin yanından yukarıya doğru iki giriş var. Kadınların kaldığı kattaki salonlarda koltukların üzerinde devasa bir yığın duruyor. Poşetlere dikkatlice bakıldığında bunların Gazzeli çocuklar için hazırlanmış oyuncaklar olduğu fark ediliyor. Daha da yakından bakıldığında üzerlerine ilâştirilmiş notlar görülüyor.

Bir çocuğun hayatındaki en güzel anlardandır bir hediye ellerinin arasında hissetmek; bir rüyanın gerçekleşmesi gibidir bu an... Gazze'deki çocuklar için ise daha da güzel daha da gerçek bir rüyaydı, hiç bilmedikleri birilerinden kendilerine armağan edilen bu hediyeler. Hediyeler gemideki yolculara yol arkadaşı gibiydi. Çünkü herkes onlara ruhundan ruh katmıştı. Kendilerini Gazze'deki çocuklar ve annelerin yerine koyarak hazırlamışlardı paketlerini. Gurbetteki akrabalara hazırlanmış gibiydiler. Gazze'de bir yetime sponsor olmuş bir teyzemiz, çamaşır ipinden mandalina, bulaşık deterjanından hazır pudinglere kadar erzaklar hazırlamıştı. Birçok aile, yetiminin kardeşlerini, annesine de düşünerek onlara da hediyeler göndermişti. Bir koşturmacadır gidiyordu yine İHH'nın Yetim Birimi'nde. Hediyeler gemiye yetiştirilmek için kontrol edilip yetimlerin yaşadıkları bölgelere göre tasnif ediliyordu. Paketlerin üzerlerine yetimlerimizin formları yapıştırılıyordu. Hediyelerin adrese teslimi için en ince ayrıntısına kadar bilgiler kaydediliyordu. Hediyeleri kendimiz almış gibi seviniyorduk...

Mine Karakaş

(1978/İHH Yetim Birimi Koordinatörü)

Yetimlere gönderilmek üzere hazırlanmış olan hediyeler yük gemilerinin zarar görme ya da alıkonma ihtimaline karşı yolcu gemisine alınmış. Yanından gelip geçerken göz ucuyla teselliyi bu satırlarda buluyor yolcu... "Sevgili kardeşim Zeynep, seni çok seviyorum. Sen yokken üç kardeşlik, seninle beraber dört olduk. Seni görmeyi çok isti-

yorum. Bizi buluşturan İHH'ya çok teşekkür ediyorum. Rûveyda..."

Mavi Marmara'nın salonları, köşesi bucağı keşifte. Gemi limandan ayrılana kadar yeni evlerine alışma sürecinde herkes. Geminin üçüncü katında kaptan köşkü, basın ve reji odası bulunuyor. Güvertelerin zemini tahta, eski bir köy evi intibası uyanyor hemen.

Güvertelere açılan kapıları açmak için tüm vücuduyla yüklenmesi gerekiyor insanın. Kimse- nin kaptan köşkü ve reji odasının bulunduğu kısma geçmesine izin verilmiyor. Reji odasının olduğu koridordan basın odasına gidiliyor. Burada basın mensupları için hazırlanmış 24 saat internet hizmeti veren büyük bir oda var. Basın odasından Cevdet Kılıçlar sorumlu. Basın men- supları haricinde kimsenin buraya girmesine izin yok.

29 Mayıs sabahı, geminin her bölümünü dolaşıyorum. Akdeniz'in ortasındaki bu gemi dünyanın minyatürü gibi. Kulağıma farklı dillerde konuşan insanların sesleri takılıyor, ne dediklerini anlamıyorum ama aynı ruhla konuşuyorlar sanki... Camlar- dan insanların neler yaptığına bakıyorum. Kitap okuyor biri, bir gazeteci kendine haber çıkarmak için makinesine gömülmüş, canlı yayın ekibi iş başında; biri bağlantı için elindeki uydu telefonunu gökyüzüne doğru kaldırmış bekliyor.

Güliden Sönmez
(1969 / Avukat / İstanbul)

Geminin en üst güvertesindeki açık alan ise canlı yayınların yapılacağı yer olacak. Bütün eşyalar ve yolcular yerleşip güver- telere çıkıyor. Saat 24.00 civarlarında Mavi Marmara Antalya'dan hareket ediyor. Kara, gözden kaybolana kadar kimse güverte- lerden ayrılmıyor. Karadan ayrılıyor olup uçsuz bucaksız denizlere doğru ilerlemek, sanki dünyadan koparılmışlık duygusu ve yine alışmışlıktan kopmak tedirginliğin ve yine alışmışlıktan kopmak özgürlüğün ta kendisi.

Mavi Marmara'nın ardında bıraktıkları şim- diden ona hasret. Daha da yakınlaşmak üzere yola çıkan gurbetçilere son kez selam eden dostlar limanı terk etmiyor.

Filo katılımcılarının gülümseyen yüzleri, neşeli, şakacı hatta muzır halleri bizleri de inanılmaz etkiliyor, kriz masasındaki ağır havayı dağıtıyordu. Kriz masasında gemilerin İstanbul'dan uğurlanışından itibaren alarm durumuna geçilmişti. Acil müdahale gerektiren bir durum çıkması ihtimaline karşı arkadaşlarımız 24 saat boyunca gelişmeleri yakından takip etme- ye çalışıyordu.

Gemiden gelen fotoğraf, video ve yazılı materyalleri sosyal ağlarda paylaşıyor- duk. Facebook ve Flickr hesaplarımızı haberler, yeni gelişmeler, fotoğraflar, vi- deolar ve yolcuların güncelleriyle sık sık güncelliyorduk. Öyle ki Facebook'ta beş altı gün gibi çok kısa bir süre içerisinde üye sayımız 20.000'lerden 100.000'in üzerine çıkmıştı.

Amine Tuna Ertürk
(1985 / İHH Araştırma Yayınlar Birimi)

Gemi gece boyunca seyir hâlinde. Gece de- niz ve gökyüzünü ayıran ufuk çizgisi de yok ortalarda. İşte dünya şimdi hiçbir keseni olmayan tam bir daire. Ufuk çizgisi de bu çembere karışmış sanki. Bu dairede dönüp dolaşıp Gazze'yi bulacak Mavi Marmara, hürriyeti bulacak...

Sabaha artık saatler var. İnsanlar yavaş yavaş yatacak yerlerini hazırlıyor. Herkes boş bulunduğu bir yere uyku tulumunu serip içine bütünüyor, bir bebek gibi. Kimse yadırgamıyor yeni yerini.

Başka zaman olsa, gemiye bindiğimizde herkes en iyi yeri seçer ve oraya oturmak ister, belki yer kavgası bile yapardı. Bizim konaklayacağımız bölümde koltukların bir bölümüne yetimler için hediyeler konmuştu. Bazılarının uyku tulumlarında, yerde yatması gerekiyordu. Biz ise yerde yatmak için yarışiyorduk.

Zeliha Sertkaya
(1961/Emekli/Balkesir)

Geminin en yaşlı yolcularından biri bendim ama en küçüğünden en büyüğüne herkes birbirleriyle kırk yıllık dost gibiydi. Hep birlikte Gazze'ye varacağımız zaman yapılacaklarla ilgili bir görev listesi hazırlayıp kafeteryanın yanına astık. Ayrıca kafeteryanın, yattığımız odanın ve tuvaletlerin temizliği için de bir görev listesi hazırladık.

Yıldız Çiçekdağlı
(1948/Ev Hanımı/İzmir)

Çok güzel bir geceydi; dışarıda hoş bir hava vardı ve Mavi Marmara'daki salonlar da çok kalabalık olduğundan ben dış güvertede uyumayı tercih etmiştim. İki öğleyle filoya katılan bir adam bana şiltemin nerede olduğunu sordu, ben de hepsinin kullandığını ve zaten yıllardır kamplardan ve deniz yolculuklarından yerde yatmaya alışık olduğumu söyledim. Çocuklarından birinin uyku minderini almam için bana ısrar etti. Üstelik hiçbir itiraz da kabul etmedi. Sabah erkenden kalktım ve bir de gördüm ki uyurken birisi üzerime battaniye örtmüştü.

David K. Schermerhorn
(1929/Film Yapımcısı/ABD)

Ve deniz görüldü

28 Mayıs 2010

Sabahın ilk ışıklarıyla artık karadan eser kalmamış. Tüm yolcular Akdeniz'de sabaha uyanıyor. Gemi usul usul seyrinde. Gemi yolcularına ilgili fazla yemek yenmemesi, bulantı haplarının zamanında alınması ve tuvalet-banyo hijyeni ile ilgili sağlık görevlileri tarafından uyanlar yapılıyor. Gemideki düzenin korunması açısından mutfak ve temizlik nöbetçileri belirleniyor. Akdeniz'de uzun süre kalınabilir, bu nedenle gemi düzeninin mümkün mertebe sağlanması yolcular açısından hayati bir mesele.

Yolculuk sırasında gemide İHH gönüllüsü arkadaşlarla çalışmak benim için bir ayrıcalıktı. Gemideki herkes sanki kırk yıllık dostlarım ve ailemiş gibiydi. Bu nedenle üzerime düşen görevleri yapmaktan büyük mutluluk duydum. Filodaki tüm gemiler sanki özgürlüğe uçan kuşlar gibiydi... Gemide Müslüman, Hristiyan, Yahudi, ateist her inanıştan insan vardı. Allah hepimizi bir araya getirmişti; yekvücut olmuştu. Düşünsenize, aramızda bir yaşında bir çocuk da vardı, seksen dokuz yaşında bir bapiskopos da. Çok güzel bir ortamdı.

Baboo Adem Zanghar
(1966/Serbest Meslek/İngiltere)

Geminin hareketinden itibaren hemen her sohbet doyumsuzdu. Bu yolculukta hissettiğim her anı mukaddes yolculukta hissettiklerime çok benziyordu. Hesaplar, kayıtlar, endişe ve tasalar, denize doğru her mesafede sanki geride kalıyordu. Herkes bir işin ucundan tutuyor, tatlı koşuşturmacalar, neredeyse birkaç saatlik sınırlı uykular, geminin hemen her köşesinde dualar, sohbetler, ezgiler ve marşlarla yol alıyorduk.

Ömer Karaoğlu
(1968/Sanatçı/İstanbul)

Güvertelerde uyuyanlar yavaş yavaş toparlanınca gemide gün başlıyor. 28 Mayıs'ın nöbetçileri tarafından kimse uyanmadan demleniyor sabah çayı. Kahvaltılıklar hazırlanıyor. Domates, peynir, zeytin, ekmeğe, salata her şey tastamam. Bir çikolata, bir sıcak çay tüm güne yetecek sanki. Hafif mide bulantıları belirtilerini sıcak bir çay yok ediyor.

Gemimizin 1.080 kişilik olduğu herkesçe malum. Yolcu sayımız ise 600'ün üzerinde. Yani bakıldığında sere serpe gitmemiz gerekiyor değil mi? Ama öyle değil. Zira bizim 1080 kişilik dediğimiz kapasitemiz 1.080 koltuk anlamına geliyor. Kabaca bir hesap yaptığımızda kişi başına yaklaşık 1,47 koltuk düşüyor. Peki öyleyse bu kadar insan nerede yatıyor, şeklinde bir soru gelebilir aklımıza. Sanıyorum bu yazının altına ekleyeceğim fotoğraflar ve videolar size gemideki genel durumu anlatmak açısından çok işe yarayacak. Gemi güvertesinde açık alanda uyurken aldığım tadı ve sabah uyandıgımda her köşesi fedakâr insanlar tarafından doldurulmuş bu gemiyi unutmayaacağım.

Cevdet Kılıçlar
(1972/İHH İnternet
Birimi Koordinatörü)

* Sehit Cevdet Kılıçlar'ın yolculuk esnasında gemide yaşananları aktardığı siteden alınmıştır, <http://www.ihh.org.tr/seyirdefteri/tr/>.

Denizin rengi inanılmayacak güzellikte bir mavi. Havada ferah bir sıcaklık. Herkeste bir

sabah mahmurluğu... Gemi Türkiye'den kim bilir ne kadar uzakta, Gazze'ye kim bilir ne kadar yakında?

Gün ilerledikçe herkes yapacak bir iş buluyor kendine. Yeni dünyada yeni bir hayata başlıyor sanki herkes. Kimileri temizlik yapıyor, kimileri kantinlerde görevli. Geminin her köşesi ayrı bir dünya, her köşesinde ayrı bir hikâye var.

Gemideki ortamı tasvir için şenlik tabirini kullanmak bile yetersiz kalır. Gemide dünyanın dört bir yanından toplam 37 farklı ülkeden Arapça, İngilizce, Türkçe, İtalyanca, İspanyolca vd. konuşan yüzlerce insan, küçücük ve kapalı bir ortamda günlerce beraber oldu. İnsanlar şarkılar söylüyor, çalıyor, eğleniyor, gülüşüyor, balık tutuyor, temizlik yapıyor ve birbirleriyle derin sohbetler ediyorlardı. Herkesin bir-biriyle bulunduğu ve tanıştığı çok ilginç ve hoş bir uluslararası şenlik vardı âdeta. İlk gün insanlar biraz tedirgindi ama birbirimizi tanıdıkça ortam hızla değişti. Sonraki günlerde gemideki yolcuların dilinden dökülenler sadece ve sadece bu birlikteliğin ne müthiş bir şey olduğu, bunun ne kadar büyük bir özgürlük olduğu, Gazze'ye ulaşmak için nasıl sabırsızlanıldığı idi. Artık İsrail'den bahsetmiyorduk bile; çünkü o, bu güzel yolculuğun hiç de hatırlanmak istenmeyen karanlık yüzüydü.

Osama Qashoo
(1981/Film Yapımcısı/İngiltere)

Gemideki ortam, hayatım boyunca şahit olduğum en güzel ortamdı. Ben İsrail'de Yahudilerin arasında doğup büyüdüm ve Araplar ile Müslüman halkların hep birbirinden ayrı düşüklerini gördüm. Ama Allah'ın bir lütfü olarak gemide herkes tam manasıyla kenetlendi. Yaklaşık kırk ülkeden yüzlerce kadın ve erkek kardeşimiz bu yolculuğa katıldı. Âdeta bir partiye veya düğüne gider gibi çok mutluyduk. Daha önce buna benzer bir duygu hiç yaşamadım. Özgürlüğün ne demek olduğunu orada hissettim. Ayrıca kendimi çok güvende hissettim; çünkü şunu biliyordum ki eğer kötü bir şey olursa beni korumak için gerçekten bir şeyler yapacak kardeşlerim vardı. Gemide olmak benim için çok büyük bir mutluluktu.

Ahsan Shamrouk
(1964/Serbest Meslek /İngiltere)

Gemiye binmeden önce yanıma küçük bir su ısıtıcı almıştım. Gemide canlı yayının olduğu katta otururken "Kahvesiz yaşamam." dedi yanımdaki bir ses. Gemiye gelirken kendisine hediye edilmiş iki fincanı da beraberinde getirmiş. "Eminim kahve yapan birileri vardır." diye geçirdim içimden ve etrafı keşfe çıktım. O sırada elinde kahvesiyle gezinen ve su bulamayan bir genç geçti yanımdan. Ben de "Hadi size bir Boşnak kahvesi yapayım." dedim. Önce bir kişiyle başlayan kahve ikramı haberin yayılmasıyla geniş bir halka oluştu. Bir fincan kahve dostluk ve muhabbete vesile oldu.

Mukadder Tanok
(1967/Halkla İlişkiler Uzmanı /Ankara)

Heyet, Gazze'de insani bir kriz olduğu yolunda kesin bir hükme varmıştır. Güvenilir kaynaklardan temin edilen o kadar çok delil vardır ki, aksi bir neticeye varmak mümkün değildir. Bu krizi inkâr etmenin rasyonel bir zemini de yoktur. Dolayısıyla buradan çıkarılacak sonuçlardan biri, Gazze'deki abluka uygulamasının kanunsuz ve hukuk açısından sürdürülemez olduğudur.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 261), 27 Eylül 2010

Erdemliler topluluğu

Her anı hatırlanması ve yeniden yaşanması sevimli bir anı var. Açık denizde bir ardıc kuşu geminin iç kısmına girmişti. Panikle uçuyor, çıkışı bulamıyordu. Makedon dostumla birer battaniye kapıp kuşun peşinden koştuk. Yemek yiyenlerin, namaz kılanların, şaşkın bakışların arasında bir iki saat kovaladık kuşu. Yakaladık en nihayetinde ve dışarı çıkardık. Çatıya kondu. Gidecek başka yeri yoktu ki. Açık denizdeydik. Bir de kargamız vardı bize eşlik eden ve objektiflerimize poz veren. Hiç kımıldamadan bakıyordu bize. Herkes fotoğrafını çekti, o hiç kımıldamadı. Pozunu verdi ve çatıya gitti. O çatıya! Yaşadığım en güzel şey, o gemide olmaktı. Gece uyku tulumuma girip hayal kurmak, Gazze'yi düşleyerek uyumak...

Sinan Albayrak (1973 / Sanatçı /Ankara)

Bu gemi yolculuğu başlı başına ilginç bir olaydı zaten. Belki olması gereken bir manzara ama dünyanın kiri pası içerisinde milyarların unuttuğu şeyin peşine düşmemiz birçoğuna göre Kaf Dağı'nın ardındaki Zümrüdüanka kuşunun peşine düşmek olarak değerlendirildi. Ülkeler arası ilişkilere, uluslararası yapılara bakıldığında bu hiç de yadsınacak bir durum değildi. Evet, zor bir işe soyunmuştuğumuz ve Allah bize yardım ediyordu. Yine öyle olacaktı. Üzerimizdeki sükûnet de bunu doğruluyordu. 37 ülkeden yüzlerce insan bir aradaydık ve kimsenin birbirini incittiğine, birbirine sesini yükselttiğine şahit olmadık. Aynı türküler, ilahiler eşliğinde birbirlerine ikramda bulunan bu insanlar, yeni hayır ve iyilik hareketlerinin konuşulduğu koyu sohbetlerin sabahına birlikte varmışlardı. Yan yana uyku tulumlarına uzanan bu insanlar aynı yıldızların altında sonu Gazze Limanı'nda biten rüyalarda da birbirlerinden ayrılmadılar.

Murat Yılmaz (1974 /İHH Başkan Yardımcısı)

Olağanüstü bir tecrübeydi. Dünyanın dört bir yanından çok farklı siyasi ve dini arka plandan gelen insan, attıkları bu somut adımla daha iyi bir gelecek ümidini paylaşıyorlardı. Altı gemi hep bir arada Akdeniz'in mavi sularında hareket etmeye başladığı an, o güneşli öğleden sonra, hayatımın en mükemmel anlarından biriydi.

Edda Virginia Manga Otolara
(1969/Tarihçi/İsveç)

Gemideki atmosfer mükemmeldi. Herkes çok iyimserdi. Gemideki organizasyon da çok iyiydi. Duvarlardaki İHH'nın dünyanın diğer yerlerinde gerçekleştirdiği faaliyetleri gösteren fotoğraflar beni çok etkilemişti. Atmosfere dayanışma, insanilik ve duyarlılık hâkimdi. Böyle bir hareketin bir parçası olmaktan çok gururluydum. Güvende hissediyordum. İHH ve diğer organizatör kuruluşların güvenilir olduğunu hissediyordum.

Alexandra Mary Lort Phillips
(1972/Sosyal Hizmetler Uzmanı/İngiltere)

Çok iyi organize edilmişti, çok muhteşimdi. Gemi organizatörleri tarafından her gün bir sürpriz yapılıyordu. Özellikle son iki gün yapılan ızgara, köfte ikramları harikaydı. Dayanışma hissi, uluslararası destek, çok motive ediciydi; ilham vericiydi. Dünyanın her yerinden insanlarla tanıştığım gemideki günlerim hayatımın en güzel günleriydi.

Sarah Nancy Colborne
(1967/Palestine Solidarity Campaign/İngiltere)

Mavi Marmara Akdeniz'de ilerlerken Kıbrıs açıklarında demirlemiş olan Gazze I ve Defne Y gemilerinde de aynı atmosfer hâkim. Herkes Akdeniz'in büyüğü rengine kapılmış.

Gemide 18 kişiydik. İlk gün balık tutmaya çalıştım lakin oltama tek balık takılmadı. Dinlenmek için yatmıştım ki gecenin 02.00'sinde Abdullah'ın "Kalk ağabey balık zamanı!" diyen sesiyle uyandım. Gün ağarana kadar balık tuttuk, sanki denizdeki tüm istavritler oraya toplanmıştı. Sabah kahvaltımızı ızgara istavritle yaptık. Gün boyunca farklı balıklar tutup ya ızgarasını ya tavasını yapıyorduk. Gemide herkes dost canlısıydı. Hepimize ait kamaralarda oldukça rahat bir yolculuk geçiriyorduk. Çay sohbetlerinde gemideki arkadaşlarla bir araya geliyorduk. Uluslararası sulara olduğumuz için kaptanımız denize girmemize izin vermedi, açık denizde köpekbalığı olabileceğini söyledi. İçimde kaldı o güzelim denize girememek.

(Gazze I Gemisi)
Mustafa Sancaktutan (1969/Tır Şoförü/Artvin)

Gelin alayı şeklinde devam eden bir yolculuk. Gemimiz masmavi Akdeniz sularında yol alırken biz de gönül dostlarımızla oturduk sohbet ediyorduk. Arap'ı, Afrikalı, Avrupalı, Amerikalı aynı salonda farklı diller konuşsa da yine de bir yol bulup anlaşıyor. Herkes birbirine memleketinden getirdiği yiyecekleri ikram ediyor. Bir bayram havası esiyor gemimizde...

Gaye Somuncu
(1976/Halkla İlişkiler Uzmanı/İstanbul)

Yolculuğun can damarı canlı yayınlar

Gemiden yapılan canlı yayınlara Sarayburnu'ndaki uğurlamadan başlanmış. Geminin en hareketli katı yayın yapılan alan. Sürekli röportajlar, haberler yapılıyor. Canlı yayınlar İspanya'dan İngiltere'ye Pakistan'a; el-Cezire'ye, CNN'e, TRT'ye duraksız birçok ülkeye, birçok ekrana uğruyor.

Gemide çok sayıda basın mensubu bulunuyordu. Doğrusu yabancı medya ve bağımsız gazeteciler Türk medyasından daha çok ilgi göstermişti filoya. İlk günden itibaren gerekli organizasyonu yapmış ve herkesin rahat bir şekilde basın-enformasyon sistemlerini kullanmasını sağlamıştık. Basın mensupları mutluydu. Haberlerini, fotoğraflarını hazırlayıp gemide kurulan sistem üzerinden kurumlarına geçiyorlar ya da canlı yayınlara kendi televizyon kanallarına bağlanabiliyorlardı. Havanın güzel olması, yayın yapılan mekânın geniş ve açık olması yolcular için de o kısmı cazip hâle getirmişti. Bu nedenle basın mensupları dışında birçok kişi yayının yapıldığı güvertede vakit geçiriyordu.

Ümit Sönmez (1970 /İHH Prodüksiyon Birimi Koordinatörü)

Üstün hizmeti ve zengin münüsüyle Gazze Kafe

Mavi Marmara'da sanki mahalleler, köyler, kentler kurulmuş gibi. Ayrıntılar düşünülmüş. Gazze ve Kudüs Kafe mahalle bakkalı gibi tanıdık herkese.

Gemideki ilk günün sabahıydı. Burada zaman geçirmek için yapabileceğim bir şeyler düşünüyordum. Derken canlı yayının yapıldığı yerdeki kafe dikkatimi çekti. Canlı yayınlar bittikten sonra o alanda uyuyorduk. Dışarıdan içeriye bir baktım ve içeriyi temizleyip düzeltmeye karar verdim. Belki buradan çay servisi falan yaparız diye düşündüm. Bir taraftan ortalığı topluyor bir taraftan da biri bir şey der mi acaba diye de çekiniyordum. O esnada İHH'daki arkadaşlardan Murat Bey'i gördüm. "Ağabey ben burayı temizliyorum." dedim, o da "Kafana göre takıl." dedi. Benim istediğim de buydu. Temizleyip düzelttikten sonra biz buradan servis yapalım, insanlar bir daha alt katlara inmesin dedik. İki adet elektrikli büyük termos çaydanlık verdiler. Arkadaşlar da uyanmıştı artık. İzmir'den filoya katılan Emin Bozkuş ve Hayrettin Aydın kardeşler de geldi. Burayı hep beraber işletelim dedik. Vira bismillah başladık. Münümüz zengindi. Sabah kahvaltısı; kızarmış ekmek, kaşar peynir, beyaz peynir, zeytin, tereyağı, reçel, bal vb. hemen hemen bütün çay çeşitleri, Türk kahvesi, İnegöl köfte. Yanında ince kıyılmış acı biber ve ateşte terbiye edilmiş soğan, kızarmış ekmek. Hazır çorba ve yine Hayrettin kardeşimin yaptığı muhteşem Gazze Sandviç.

Selim Sarper Küçük (1971 /Satış Pazarlama Uzmanı Samsun)

Deyim yerindeyse özellikle arka üst güvertede yolculuk büyük bir ailenin piknik günü gibi geçiyordu. Ancak bu ailenin her bir üyesi farklı bir ülkedendi. Özellikle yolculara hizmet için gönüllü görev alan büfedeki arkadaşlar bu havanın oluşması için gayret ediyordu. Büfeye iptidai bir tabela ile Gazze Kafe ismini vermişler, hemen özel bir sandviç hazırlayıp onun adına da Gazze Sandviç demişlerdi. Ellerıyla hazırladıkları ızgara köfte sandviçlerin tadına doyum olmuyor, her yemek vakti ortaklık şenleniyordu. Sabahları güneşin altında arka güvertede kahvaltı yapmak gerçekten büyük bir keyif hâline gelmişti. Sanki herkes bir diğerine denizin ortasındaki 93 metrelik bir gemide olduğunu ve bazı imkânsızlıkların olabileceğini unutturmak için uğraşıyordu.

Ali Tokluman (1964/Esnaf/Kayseri)

Ve kavuşmanın provası

29 Mayıs 2010

Akdeniz'in enginliğinde iki dost, Gazze I ve Defne Y görünüyor Mavi Marmara yolcularına. Herkes canhıraş güvertelere koşturuyor. Gemiler Marmara'nın sağından solundan manevralarla bir oraya bir buraya geçiyor. Bu anı ölümsüzleştirmek için yine kameralar, fotoğraf makineleri devrede. Birbirlerini tanıyanlar gemiden gemiye

sesleniyor. Filistinli kardeşlerle buluşmanın provası bu, Gazze'ye kavuşma provası...

Kıbrıs'ın güneydoğusunda filodaki gemilerin tamamının gelmesi bekleniyor. Buluşma noktasına gelen gemiler ziyarete gelen komşular gibi ara ara Mavi Marmara'ya yanaşılıyor. Herkes güvertelere koşup gemilere el sallıyor. Eleftheri, Challenger II, Sfendoni de bu buluşmaya katılıyor ilerleyen saatlerde. Sfendoni'nin diğer adı da Boat 8.000. Bu rakam İsrail hapishanelerinde tutuklu bulunan 8.000 Filistinliyi temsil ediyormuş. Birden derinden bir saksafon sesi duyulu-

yor. İnsanlar yine güvertelerde, Eleftheri Akdeniz'in ikindi güneşine saksafonla eşlik ediyor...

ABD'den Challenger I gemisi bu yolculuğa arızalandığı için devam edemeyecektmiş. Rachel Corrie de yine teknik bir arıza nedeniyle yola geç çıktı, geriden geliyor. Challenger I'in yolcuları Mavi Marmara'ya aktarılıyor. Bu aktarıma anı biraz heyecanlı. Güvenlik önlemleri gereği yeni yolcuların da üst ve çanta aramaları yapılıyor. Yeni yolcularıyla Mavi Marmara Gazze'ye gitmek için hazır bekliyor.

İkinci güneşi ve Türker bebek

Kavurucu öğlen güneşinden sonra getirdiği ılık rüzgârların insana yeniden hayat verdiği ikinci güneşi, Akdeniz'in rengi ve güzelliği, bir de Türker bebek! Çarkçıbaşı Ekrem Çetin'in oğlu Türker bebek 15 aylık. İlk defa o gün aramıza karışıyor. Gemide bir bebek görmek herkesi neşelendiriyor. Türker bebek kucaktan kucağa özgürlük filusunun yolcularıyla tanışıyor. Annesinin isteği Gazze'deki çocuklarla oynayabilmesi. Artık dinlen Türker bebek, Gazze'ye az kaldı.

Gemide bir yerlerde gürültüler var. Herkes sesin geldiği yöne gidiyor. Büyük bir kalabalık ellerinde bir bendirle müthiş bir coşkuyla Arapça, Türkçe, Kürtçe ezgiler söylüyor. Kalabalıklar söyleyenlere eşlik ediyor. Bendirin sesi yetmiyor artık...

Arkadaşlar gemiye getirdiğim bendirimi almış. Üst katta ezgiler, ilahiler söylemişler bendir eşliğinde. Zehra patlamış bendirle geri geldi. Ortadan yarılmış bendirin üzerine o günün tarihini yazmışlardı. Ali Haydar adında biri patlatmış bendiri. "Canı sağ olsun," dedim, "altı üstü bir bendir!" Biz de patlayan bendiri kadınlarla söyledik, türküler söyledik birlikte. Bendirim hâlâ iş görüyor. Bizi götürür ve getirir, belki Gazze'den daha güzel zilli bir bendir alabilirim.

Zeliha Sağlam
(1976 / İHH Araştırma Yayınlar Birimi)

30 Mayıs 2010

Gemideki aktivistlerden bazıları ve Alman parlamenterler bir basın açıklaması yapıyorlar. İsrail'in Filistinlilere karşı savaş suçu işlediğini ve filonun Gazze'de yaşanan hukuksuz ambargonun son bulması için önemli bir adım olduğunu söylüyorlar.

Kafilye Almanya'dan katılıyoruz. İnanıyorum ki hep birlikte Gazze'ye gideceğiz. Bir milletvekili olarak insan haklarının, uluslararası hukukun çiğnendiği her yerde bulunmam gerektiğine inanıyorum. Yaklaşık dört yıldır Gazze'de korkunç bir ambargo var. Cenevre Sözleşmesi'ne imza atan bütün devletlerin bu ambargoya karşı çıkması gerekiyor. Çünkü bu sözleşme bunu gerektiriyor. Ben bu kafilenin bütün Almanya halkı tarafından desteklenmesi gerektiğini burada özellikle söylemek istiyorum. Bu ambargonun en yakın zamanda sona ereceğine bütün kalbimle inanıyorum.

Annette Magdalene Groth
(1954 / Siyasetçi / Almanya)

Dünyadaki bütün savaşların sona ermesi gerektiğini vurgulamak istiyorum. İsrail'in Gazze'ye attığı fosfor bombaları bu ambargonun ve işgalin artık sona ermesi gerektiğini ortaya koyuyor. Alman devletinin İsrail'e sattığı silahlarla çocukların vurulması hiçbir şekilde kabul edilmeyecek bir durumdur. Ben bundan dolayı buradayım. Ablukanın kaldırılmasının zorunluluğuna siyasi olarak da inandığım için. İsrail kesinlikle ve kesinlikle köşeye sıkıştırılmalı ve abluka kaldırılmalıdır.

Inge Höger
(1954 / Milletvekili / Almanya)

1948 yılında kurulduğundan bu yana İsrail devamlı olarak işgallerde bulundu ve hâlen Filistin topraklarını işgal etmeye devam ediyor. İsrail'in yaptığı zulümlerin pek çok örneği var. Geçen yıl Gazze'de yaptıkları da bunun en son örneği. İsrail'in uyguladığı bu vahşet insanlığa karşı bir suçtur.

Ben bu hususta sadece İsrail'i sorumlu tutmuyorum. Kendi hükümetimi ve diğer Batılı ülkelerin hükümetlerini de sorguluyorum. Çünkü onlar İsrail'in suçuna ortak oluyorlar.

Ben bu kafiye gelecek nesillere örnek olmak için katıldım. Burada bulunmamız özellikle kendi hükümetimize ve İsrail'e karşı tavrımızı net bir şekilde ortaya koymak içindir. Çünkü Alman hükümeti İsrail'e açık bir şekilde destek vermektedir. Bağımsız bir Filistin kuruluncaya kadar mücadeleye devam edeceğim.

Prof. Dr. Norman Paech
(1938/Siyasetçi/Almanya)

İsrail sürekli düşmanlarının nükleer silahlarını gündeme getiriyor. Ama nedense kendi nükleer silahlarını görmezden geliyor. İsrail'in Filistinli çocuklara karşı fosfor bombaları kullanması savaş suçu değil de nedir? İsrail her türlü savaş suçunu işliyor. Ama nedense dünya devletleri sessiz kalıyor...

Matthias Jochheim
(1949/Nükleer Silahlara Karşı
Uluslararası Doktorlar Birliği (IPPNW)
Başkan Yardımcısı/Almanya)

Bugün burada bekleyişin son günü. Akşam doğru harekete geçilecek. Gazze'ye varacak olmanın arifesinden olsa gerek. Bilindik hafif kahvaltılar, tadına doyum olmayan Akdeniz'e henüz alışmış midelerin ilacı sıcak çay. Gün başlıyor tüm tazeliğiyle.

Basın mensuplarının yanı sıra pek çok yolcu da gemide yaşananları dünyaya aktarmak

için telaş ediyor. Güney Afrikalı bir gazeteci ilk defa karşılaştığı elişli yapan Türkiyeli bir ev hanımıyla sohbet ediyor ve onun hikâyesini yazıyor. Sırbistanlı kameraman Balkanlardan gelen katılımcıları çekiyor. Avustralyalı katılımcı filodaki gemilerin buluşma anını fotoğrafılayarak gönderiyor dünyaya... Gemide yaşananlar blog ve facebook sayfalarına an be an yansıyor. Basın odası karışmış, nöbetleşe oturlan masalardan kimse kalkmak istemiyor, basın mensupları haber aktarma yarışında. Tüm yolcular geminin dili ve kulağı olmuş...

Gazze'ye doğru

Artık filo Gazze'ye doğru yola çıkmaya hazır. En önde Mavi Marmara arkada diğer gemiler, hilal şeklinde ilerlemeye başlıyorlar. Geminin arka kısmında diğer gemileri seyre koyuluyor yolcular. Mavi Marmara derinden bir iz bırakıyor Akdeniz'in mavi sularına.

Yayın yapılan kat hareketli. Tüm gemilere rotanın Gazze olduğu ilan ediliyor tekrar. Canlı yayınların ardı arkası kesilmiyor. Mikrofon ve telsiz telefonlar elden ele uçuyor. Kimse dünyayı bu olayın bir dakikasından bile mahrum bırakmaya razı değil. Gemileri seyreden ikinci güneşi sanki veda ediyor gibi. Herkes ertesi sabah Gazze sularında görüşmek üzere batan güneşe el sallıyor...

Yolculuğun Gazze tarafında hummalı bir çalışma var. Son ana kadar gemilerin yanaşacağı limanlarda hazırlıklar devam ediyor. Gazze ilk kez denizden gelecek kalabalık misafirlerini ağırlayacak. Gazze'deki liman kullanılamaz hâlde, ama filo haberi alınır alınmaz çalışmalara başlanıyor. 25 tonluk yükleri taşıyabilen şamandıralara ilave olarak gövdesinde 35 tonluk yük taşıyabilen 100m³ motorlu bir şamandıra yapılıyor. Gemilerin kıyıya yanaşmasında bir zorluk çıkarsa yükler ve yolcular denizden kayıklar ya da botlarla kıyıya aktarılacak. Bu yüzden Gazze açıklarında balıkçı kayıkları beklemekte.

Bazı gençler bana filonun bugün değil yarın ulaşacağını haber verdiler. Limandan ayrılıp evime dönmemi söylediler. Bu isteklerini reddettim. Bir ay sonra bile ulaşsa filo gelinceye kadar burada kalacağım, orada bulunan herkesin alını tek öpeceğim.

Um el-Abd Rıdvan (1947/Gazze)

Bekleyişler sona doğru yaklaşınca vakit de o denli yavaşlıyor. Zamanın akışını hızlandırmak adına akşama canlı yayında gemide konserler verilecek. Hazırlıklar gündüzden yapılıyor.

Grubumuz yine kafa kafaya verdi bir hazırlık yapıyor. Gazze için bir şarkı hazırlıyoruz. Bu akşam canlı yayında o şarkıyı söyleyeceğiz. Bu gemide bulunan bulunmayan bütün iyi insanların Gazze'de yaşananlar karşısındaki duyarlılığını göstermek istiyoruz. Buradaki insanların heyecanını herkes görsün istiyoruz. Barış diliyor herkes, bu birlikteliği gösteren tablo karşısında barışın yakın olmadığını söyleyebilen çıkar mı?

Süleyman Çakmak (1962/ Gazeteci/İstanbul)

Bir yolcu, kılıfından usulca bir flüt çıkarıyor, ezgiler Gazze'den Urfa'nın etrafına, oradan Erzurum'un çarşı pazarına yol alıyor. Afgan dağlarına uzanıyor sesler bu sefer, bundan iki hafta önce yetimhane projesi için gittikleri Afganistan'da bir uçak kazasında hayatlarını kaybeden Faruk Aktaş ve Bahattin Yıldız için söyleniyor "Afgan dağlarında kar kucak kucak..."

Gün hangi geceye, gece hangi güne bağlanıyor bilmiyor kimse. Zaman güneşin doğması ve batmasını kapsıyor sadece. Keşke bu gemide daha fazla kalınabilinse; kargaşadan uzak, samimiyet içinde birkaç gün daha...

22.00'den sonra Mavi Marmara

Kaptan köşüne düşen ses, kaptana kendisini tanıttığını söylüyor. Kaptan, Gazze'ye sivil yolcularla birlikte insani yardım malzemesi götürdüğü yanıtını veriyor.

30 Mayıs saat 22.00 sularıydı. İlk çağrı geldi. Normalde böyle bir uygulama yoktur. Hukuki olarak bize bir şey sorma hakları bulunmuyor. Sadece insan kaçakçılığı, silah kaçakçılığı, uyuşturucu kaçakçılığı gibi durumlardan şüphelenildiğinde bu tür bir sorgulama hakkı vardır. Ülkeler uluslararası sularda hukuki olarak değil belki ama artık kanıksanmış bir uygulama olarak bunları sorabiliyorlar. İşte böyle bir çağrı geldi. Saat 22.00 civarında ve "Kimsiniz siz?" diye bize soruldu. Kaptan geminin ismini ve kayıt numarasını söyledi. Yolcu sayımızı ve Gazze'ye gittiğimizi belirtti. Gelen yanıt, "Gazze'de ambargo var. Deniz ambargosu var. Oraya gidemezsiniz." oldu. Kaptan onlara, "Biz insani yardım taşıyoruz. Ve bu malzemeleri Gazze'ye götürebiliriz, bu bizim hakkımız." diye cevap verdi. Sonra bağlantı kesildi.

Hüseyin Oruç
(1969 / İHH Başkan Yardımcısı)

Reji odasından canlı yayından düşüldüğüne dair uyarı geliyor. İsrail görölmesini istemediği bir şeyler mi yapacak acaba?

O gece saat 22.00'ye kadar her şey yine aynı şekilde devam etti. Tüm muhabir arkadaşlar aslında her ne olacaksa onun yaklaştığının farkındaydı. Yayınlar bu minval üzere sürüyor, anonslar ve röportajlar tamamen bu konu üzerinde dönüyordu. El-Cezire'den arkadaşlar geldiler ve ne olacağını sordular. Aslında bir saldırı olabileceğini hissetmiştik sanki. Hava karararmıştı artık. Birlikte geminin arka koruluklarına yaslanıp fazla uzak olmayan bir mesafedeki diğer gemilere baktık. Her birinde arkadaşlarımız vardı ve biz onları düşünüyorduk. Çünkü olası saldırıların onlara yapılacağı yönünde bir düşünce vardı. Muhabir arkadaşların hepsi öyle bir anda yayında olmak istiyordu ama imkânlar kısıtlıydı ve doğrusu ne olacaksa o zaman belli olacaktı. Çünkü o anın yayını için bir plan yapmak gerçekten güçtü. Saat 22.30 sularında Türksat'tan kiralamış olduğumuz frekansımızın üzerine daha güçlü bir yayına bindirme yaparak karartma uygulayan İsrail, bu tacizlerini 00.30 sularına kadar sürdürdü. Biz onların bunu başarabildiklerini gördüğümüzde hemen Türkiye ile irtibata geçtik ve yasal olmayan bu durumu Türksat'a bildirdik. Onlar da İsrail yetkililerine konuyla ilgili bir uyarı mesajı yolladılar. Bu arada diğer gemilerdeki telsizlerden İsrail donanmasının hızla bize doğru geldiğinin haberleri geçmeye başladı.

Recep Köse
(1980 / İHH Prodüksiyon Birimi)

23.00

Takep hâlinde yabancı ışıklar beliriyor etraf-ta. Bunlar Gazze I, Defne Y ya da diğerleri değil. İnsanlar teyakuzda, gergin bir bekle-yiş var. Filistinliler İsrail'in hep geceleri baskın yaptığını söyler, Akdeniz'deki güzel

günler çok mu geride kaldı? Artık herkes için sağ salım geçen her bir dakika bir gün değerinde. Geminin rotası Mısır sularına doğru çevriliyor. Gemi nefes nefese...

31 Mayıs 2010
00.00

Peşi sıra canlı yayınlar devam ediyor. Herkes can yeleklerini giyiyor. Etraf zifiri karanlık, canlı yayında tüm ailesini İsrail saldırısında kaybetmiş Lübnanlı bir mülteci konuşuyor; ardından yabancı katılımcılar, kadınlar söz alıyor birer birer. Gemiye müdahalede bulunulmaması gerektiğini söylüyorlar.

Basın taramaları yapılıyor. Türkiye'de yüzlerce insan İsrail'in tacizlerini duyar duymaz sokaklara koşmuş. İspanya'dan,

(İsrail gemileri ile ilk telsiz teması kurulduğunda) Kaptanlar, İsrail güçlerinin gemilere rota değiştirme talimatı verme hakkı olmadığını belirterek sözü edilen ablukanın da kanusuz olduğunu ifade etmişlerdir. Free Gaza Movement'ın bir temsilcisi İsraililerle bütün filo adına konuşmuş; gemilerdeki yolcuların insani yardım taşıyan silahsız sivil olduklarını belirterek filodaki gemilerin hiçbirinin İsrail için herhangi bir şekilde tehdit oluşturmadığını söylemiştir. Görüşmelerin hiçbir aşamasında İsrail donanması taşınmakta olan kargoyu kontrol etme talebinde bulunmamıştır.

*BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası
Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 109), 27 Eylül 2010*

İngiltere'den, Malezya'dan ve daha pek çok yerden haberler geliyor. Gazzeliler beklemede...

02.30

İnsansız uçakların geçtiğine dair uyarılar yapılıyor. Birden güvertelere fırlıyor herkes. Ne ses ne seda; fırtına öncesi sessizlik gibi. Herkese yerlerine dönmeleri gerektiğine dair uyarı yapılıyor. Yolcular yerlerine gidiyor ve bekleyiş başlıyor. Kadınlar kendi kaldıkları bölüme iniyorlar ve yukarı katlara çıkmalarına güvenlik sebebiyle izin verilmiyor. Kadınlar arasında sağlık ve ilk yardım tecrübesi olanların listeleri yapılıyor hemen. Herhangi bir baskında hızlı olabilmek için nöbet tutacaklar belirleniyor. Bir dua halkası, herkes diz dize...

"Zodyaklar yaklaştı!" dediler. O ne demek ki?! "İnsansız uçaklar geçti!" dedi biri. İnsansız mı, insansız mı zarar, karar veremedim. Karanlık bir bekleyiş... Sabah bekliyorum, o günün kaderini çizseler de kurtarsalar diye bekliyorum gün ışıklarını. Saat sabah 04.30 suları, biz Akdeniz'in mavi sularında. Ezan sesi ara veriyor bilinmezliğe ve hatırlatıyor "Rotamız Filistin Yükümüz İnsani Yardım!"

Emrin Çebi (1978 / İHH Yetim Birimi)

"Mavi Marmara, size saldıracaklar!.."

04.15

Sabah ezanı okunuyor. Herkes can yelekleriyle safları tutmuş. Okunan dualar, getirilen kametler bu sefer bir başka. Sabahın sükûnetinden, Akdeniz'in halimliğinden değil bu, bu seferki seher bambaşka...

Saat 04.00'ü geçiyordu. Herkes son derece yorgun ve uykusuz olmasına rağmen arkamızdan gelen büyük gemilere odaklanmıştık. Derken ufak ve manevra kabiliyeti yüksek olan onlarca zodyak son süratle üzerimize doğru gelmeye başladı. Engellenmenin bizim gemiye olacağını düşündük. Oysa zodyaklar yaklaşık 200-300 metre arkamızdan çıkıp bizden uzaklaştıklarında yaptığım ilk şey Mavi Marmara'da canlı yayın yapan ekip arkadaşlarıma telsiz anonsu geçmek oldu. "Mavi Marmara, size saldıracaklar!.." dediğimde "Anonsunu tekrarla." dedi Abdülhamit ağabey. "Bizi geçtiler size saldıracaklar!" dediğimde ise sadece "Anlaşıldı." dedi...

(Defne-Y Gemisi)
Abdullah Camioğlu
(1985 /İHH Prodüksiyon Birimi)

04.30

04.33 itibarıyla gemideki tüm yayın sistemleri İsrail tarafından engellenmeye başlanmıştır. İsrail Konsolosluğu önündeki protestomuzu sürdürüyoruz.

Gönderdiğim bu SMS'ten sonra endişemiz kat be kat artmıştı. Kriz masasındaki bilgisayar ekranından gördüğümüz kadayılla geminin rotası değişiyordu. Yayını hâlâ takip edebiliyorduk. Yüzleri kapalı, elleri silahlı iki asker geminin uç kısmından içeri girmişti. İlk gördüğüm sahne buydu ve ben gördüklerime inanamıyordum. Ellerindeki silahlarla "Bu bir soygundur!" edasıyla geminin içindeydiler. Bunlar gerçek mi diye arkadaşşıma soruyordum. Kriz masasından diğer odaya geçmiştik. Odada konsolosluktan dönen arkadaşlarımız vardı. O sırada acele ile yanımıza gelen Yavuz Bey "Yaz..." diyerek tüm Türkiye'ye saldırı haberini verdi.

Ayşenur Aksu (1987 /İHH Çağrı Merkezi)

MAVI MARMARA

Gazze Özgürlük Filosu

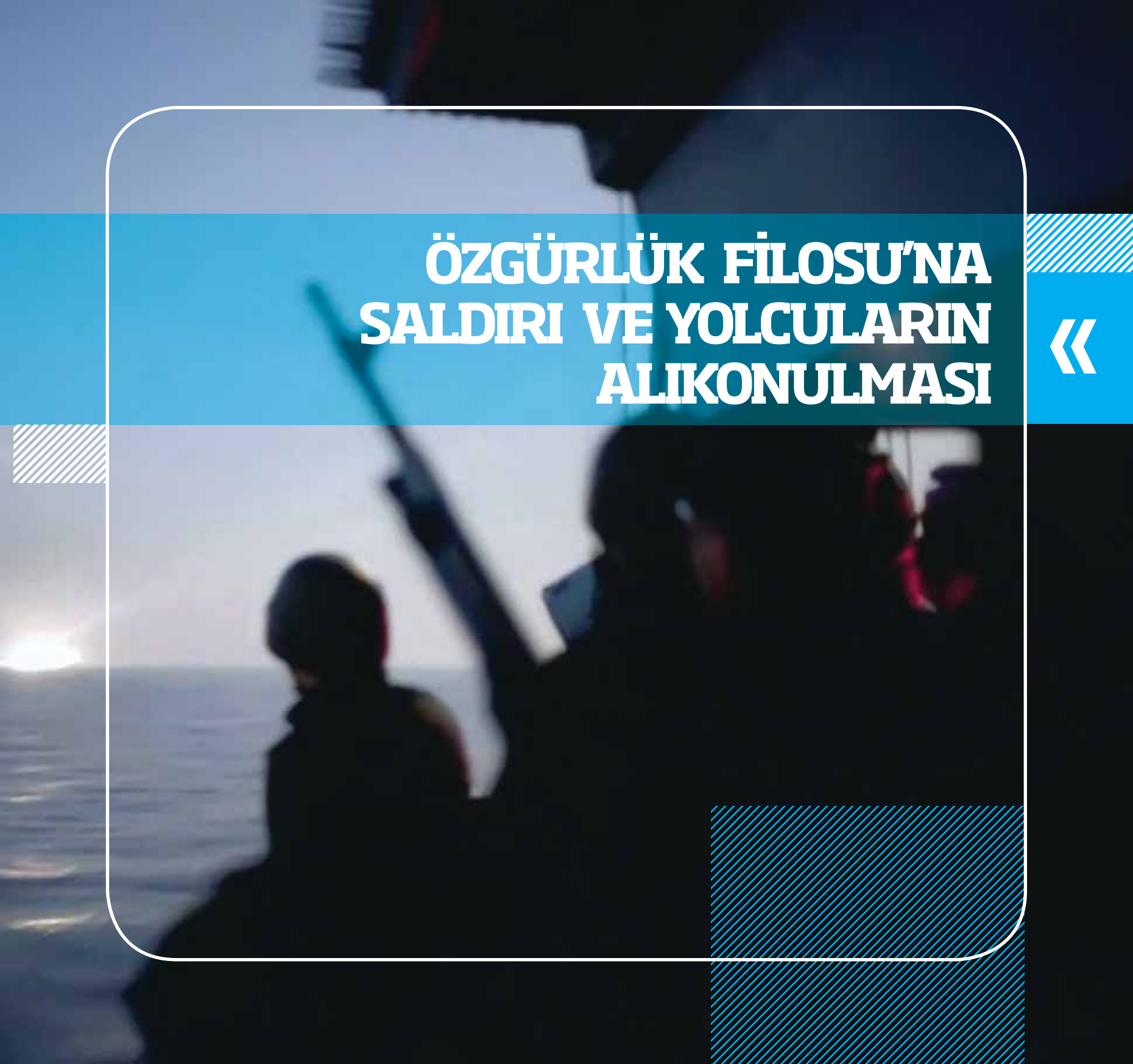

SHIP TO GAZA
GREECE

...alk Hırsızı
...ları, ulusal olarak
...osu 'nu İsrail'in
...ası yollarla
...umaya davet etti.
...de balıkçı
...r. Lisnanda Am-
...Hırsızı, Am-
...t Hırsızı, Am-
...lasarın Filistin
...yelerinin yanı sıra
...k sağıda basın-
...hapishanelerindeki
...kterdi. Lisnanda
...tireceği program-
...amlarda teknelerin
...ladının yanı sıra
...tan ülkelerin ve
...ları ile Özgürlük
...smasına izin
...nkartları vardı.
...tan Filistin
...teleyen aileleri
...mlar da taşınma
...lamak üzere
...sırlıklardan
...ndan Heniz
...re ulaşmasını
...bunun am-
...gemi kapıları
...özledi.
...rasının,
...lke için ambargo-
...i olacağına sözleyen
...zle devam etti.
...talarının olduğu
...lmasına destek
...lerde büyük bir
...steriyor. Bu da
...tığının gösterge-
...kize devletin
...re uygulanan
...n çağrılarının
...le yapılan or-
...erek Kudüs ve
...olacak stratejik
...i olduğunu söyledi.
...e Bakanlık
...sınının li-

ÖZGÜRLÜK FİLOSU'NA SALDIRI VE YOLCULARIN ALIKONULMASI

Özgürlük Filosu'na Saldın ve Yolcuların Alıkonulması

Filo, buluşma noktasından 30 Mayıs 2010 günü saat 15.54'te ayrılmış ve rotasını güneybatı istikametinde 222 derece olarak belirlemiştir. Bu rota daha sonra, saat 23.30 sularında, İsrail topraklarıyla muayyen bir mesafeyi muhafaza edecek şekilde ve aşağı yukarı karaya paralel olarak güney istikametine doğru 185 derece olarak değiştirilmiştir. İsrail donanmasının karadan 68 deniz mili açıklarına kadar olan bölgede tatbikat yaptığı yolunda NAVTEX'ten gelen uyarı sebebiyle filoya mensup gemiler ilerlemelerini karanın en az 70 mil açıklığından sürdürmüşlerdir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 107), 27 Eylül 2010

30 Mayıs 2010 tarihinde altı gemi, Kıbrıs'ın yaklaşık 70 mil güneyi ile Lübnan'ın yaklaşık 65 deniz mili açığında bir mevkiye bir araya geldi. Gemiler aynı gün saat 15.54'te, Gazze'ye gitmek üzere yola çıktı. Filo organizatörlerinin yolculuk öncesi yaptıkları planlamaya göre gemiler 40-50 mil güneye indikten sonra bir durum değerlendirmesi yapılacak ve buna göre yolculuğun seyrine karar verilecekti. Eğer koşullar müsait olursa filonun buradan Gazze'ye hareket etmesi, İsrail tarafından yapılacak bir engelleme durumunda ise uluslararası sularda beklenerek İsrail'in filonun geçişine izin vermesi için dünya kamuoyuna çağrı yapılması, sonrasında Mısır kara sularına girilip oradan Gazze'ye gidilmesi planlanıyordu. Bu seçeneklerin hiçbirini uygulamak mümkün olmadığı takdirde filo geri dönecekti.

30 Mayıs 2010 akşamı saat 22.30 civarında İsrail donanmasına ait savaş gemileri filoya yaklaşarak kaptanlarla ilk telsiz temasını kurdu. Bu görüşmede kaptanlardan başka bir yayın bandına geçmeleri istendi. Bu talebi reddeden filo kaptanları konuşmaların herkese açık olduğu bantta kalmayı sürdür-

düler. Ardından İsrail donanması yetkilileri filo kaptanlarından kendilerini tanıtmalarını isteyerek istikametlerini sordu. Kaptanlar kendilerini tanıtıp hedeflerinin Gazze olduğunu ve insani yardım taşıdıklarını belirttiler. Donanma yetkilileri gemilerin yönünün değiştirilmesini talep etti. Yardım filosu kaptanları uluslararası sularda seyrettiklerini İsrail kuvvetlerinin kendilerine rota değiştirme talimatı verme hakkı olmadığını söylediler. Bu tehdit ve taciz mesajlarının duyulması üzerine gönüllüler arasında endişeli bir bekleyiş başladı. Mavi Marmara'da ve diğer gemilerde bulunan insani yardım gönüllüleri her türlü ihtimali düşünerek can yeleklerini giydiler.

Bu andan sonra Mavi Marmara'dan altı saat boyunca yapılan canlı yayınlara katılan milletvekilleri, aydınlar, aktivistler, sivil toplum kuruluşu temsilcileri tüm dünyaya seslenerek Türkçe, İngilizce, Arapça, İbranice, İspanyolca, Fransızca, Urduca ve Almanca olarak İsrail'in uluslararası sularda seyreden filoya yönelik tehditlerini duyurdular. Bu sırada İsrail, yayın yapılan uydu frekansına yer yer karartma uygulamaya başladığından yayınlar kesintili olarak yapılabiliyordu.

Gece saat 02.00'den itibaren Mavi Marmara'nın ve diğer gemilerin arkasında birden onlarca ışık belirdi. Havada da oldukça yüksekte daireler çizerek uçan insansız uçaklar görüldü. Filodaki diğer gemilerden de sürekli olarak etraflarında kendilerine yaklaşmakta olan çok sayıda cisim olduğuna dair mesajlar gelmeye başladı.

Saat 04.25 sularında her biri 12 civarında siyah kar maskeli ve tam teçhizatlı komando taşıyan çok sayıda zodyak bot geminin etrafında belirdi. Askerler bir yandan uzun namlulu silahlarla Mavi Marmara'ya ateş ediyor, bir yandan da 3-4 metre uzunluğundaki ucu kancalı büyük kalın demir çubuklarla gemiye tutunmaya çalışıyorlardı. Her yandan silah sesleri duyulmaya başlandı; geminin güvertelerinde ses, sis ve gaz bombaları patlıyordu. İnsanlar gazdan etkilenmemek için gaz maskesi takmış veya buldukları bez parçalarını ıslatıp ağızlarını sarmıştı. Bu esnada Mavi Marmara'nın üzerinde beliren helikopterler bir süre canlı yayın yapılan bölümün üzerinde uçtuktan sonra bacanın ön tarafına giderek buradan gemiye asker indirmeye başladılar. Daha gemiye inerken etrafa rastgele ateş eden askerler çatıda ve kaptan köşkü yakınlarında çok sayıda insanı yaradım gönüllüsünü yaraladı.

Zodyak botlarla gemimize doğru geldikleri anonsu yapılmca namazı bitiren herkes etrafta koşturmaya başladı. Helikopterden indirme yaptıklarını gördük. Her yerden silah sesleri duyuluyordu. O kargaşada bir iki yaralı gördük ama plastik mermilerden yaralanmış olduklarını düşündük. O esnada bir arkadaşımız "Cevdet ağabeyi öldürdüler!" diye bağıyordu. Vurulmasından çok kısa bir süre önce göz göze geldiğimiz sevgili Cevdet, iki metre ilerimizde tam alnından vurulmuş kanlar içinde yerde yatıyordu. Beş saniye önce yanımızdan koşarak o tarafa doğru gitmişti. Bir arkadaşımız hemen beyaz gömleğini çıkararak sallamaya ve telsizle herkesin güvertelerden salonlara çekilmesini anons etmeye başladı.

Ahmet Faruk Ünsal (1963/MAZLUMDER Genel Başkanı/Ankara)

Canlı yayının yapıldığı kattaydım. Yaralı insanları gördüm. Cevdet ağabey, elinde fotoğraf makinesiyle yanımdan geçti. Hiç konuşmadık.. Birisi "Yukarıda insanlar ölüyor, yok mu Allah rızası için yardım edecek?" diye seslendiğinde Cevdet ağabey elindeki fotoğraf makinesiyle çatışmaların yaşandığı yere doğru ilerledi ve gittiği yerde, yaşananları fotoğraflamak isterken İsrail askerleri tarafından alnından vuruldu. Bu olay beni çok etkiledi. Ağlayarak sağda solda dolanmaya başladım. Gördüklerime inanamıyordum.

**Salih Bilici
(1979/İHH Basın Birimi Koordinatörü)**

Her türlü teknik donanımına sahip olan İsrail ordusu, gemilere indirme yapmadan, kimseye zarar vermeden de gemileri durdurup kendi limanlarına çekebilirdi; ancak bu seçenek değerlendirilmedi ve planlı bir şekilde, insanları öldürmek kastıyla gemilere saldırıldı.

İsrail silahlı kuvvetleri, askerlerin ineceği bölgeyi temizlemek için gaz ve stun bombaları kullanmıştır. Helikopterden fırlatılan ilk halat, yolcular tarafından yakalanarak üst güvertede bir yere bağlanmış ve böylelikle gemiye incek askerlerin işine yaramayacak bir hâle getirilmiştir. Daha sonra ikinci bir halat sarkıtılmış ve ilk asker grubu gemiye inmiştir. (...) Heyet, askerlerin inmesi öncesinde helikopterlerden üst güverteye gerçek kurşunla ateş açıldığı sonucuna varmıştır.

*BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası
Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 117), 27 Eylül 2010*

Askerlerin silahları karşısında yardım gönüllüleri etrafta buldukları su şişesi, sandalye vb. şeylerle kendilerini savunmaya çalışıyordu. Bu sırada İsrail'in tüm karartma çabalarına rağmen üst güverteye canlı yayın devam ediyordu. Medya mensupları gemide yaşananları tüm dünyaya anlatmak için koşturuyordu.

Yayında olduğum sırada bulunduğumuz güverteye Cevdet Kılıçlar'ı indirdiler. O an "Burada ağır bir yaralımız var. Ölmek üzere." dediğimi hatırlıyorum. Mikrofonu orada birine verdim ve yanına gittim. Hâlâ nefes alıyordu ama tam alnından vurulmuştu ve hayatta kalma ihtimali yoktu.

Baskını görüntülemek için kameramla güverteye çıktım. O sırada yukarıdan bir askerin bağırdığını duydum. Asker çatıdaydı, silahını bana doğrultmuştu ve benden en fazla iki metre uzaktaydı. İbranice olduğu için söylediklerini anlamıyordum. O an kaskatı kesildim ve ölümümü beklemeye başladım. Bu sırada güverteye çıkan kapılardan biri açıldı ve askerin dikkati dağıldı. Böylece içeriye kaçabildim. Geminin diğer tarafına geçtiğimde öldürülen gemi yolcularının cesetlerinin taşındığını gördüm. Saldırının katliama dönüştüğünü gören İHH Başkanı Bülent Yıldırım beyaz gömleğini çıkardı. Gömleği bir sopaya bağlayıp salladık. Anonlarla farklı dillerde ateşi kesmeleri ve tıbbi yardım göndermeleri için çağrıda bulunduk. Ama ateşe devam ettiler.

Askerler başta gazeteci olduğumu bilmiyordu. Bu sebeple bana da gemideki çoğunluğa davrandıkları gibi davrandılar. İte kaka üstümü aradılar. Ellerimi kelepçelediler. Kelepçe o kadar sıkıydı ki bir süre ellerimde kan akışının durduğunu hissettim. Yolcuların toplandığı güverteye çıkarıldığımda karşılaştığım manzara beni dehşete düşürdü. Yüzlerce insan, elleri arkalarından bağlı olarak yerde diz çöktürülmüştü. Bu görüntüler ironik olarak -Cevdet'in de zihnimde henüz çok taze olan görüntüsünün ardından- bana toplama kamplarını hatırlattı. En üst güverteye çıkarıldığımda yine aynı manzarayla karşılaştım. Yolcular yakıcı Akdeniz güneşi altında elleri bağlanmış ve diz çöktürülmüş bir hâlde bekletiliyorlardı. Yanına oturduğum genç bir adam bacaklarından ve sırtından vurulmuştu. Bacağandan gerçek kurşunla vurulan bu adamın sırtından da plastik mermilerin açtığı yaralardan kan sızıyordu. Askerler yaralı ve acı içerisinde olduğu hâlde onu görmezden geldiler.

Hassan Ghani (1985/Press TV)

İsrail ana frekanstan yapılan yayını saldırı başlamadan hemen önce tamamen kesmişti ancak gemide ikinci bir frekanstan yayın yapma imkânı daha vardı. Bu frekansın hangi şekilde çalıştırılıp yönetileceği ise çok az kişi tarafından biliniyordu.

İlk helikopterin geminin üstüne yaklaşması sırasında Bülent Yıldırım yayında iken ana frekansımız yayından düşürüldü ama yedek frekanstaki yayınımlar hâlâ devam ediyordu. Bir yandan ana kameralardan aldığımız görüntülerde gemiye yanaşan zodyakları ve helikopterleri verirken diğer yandan da gönüllü olarak görevlendirdiğimiz arkadaşların rejinin iskele-ye açılan penceresinden içeriye attıkları *handycam*lerden gelen yaralı görüntülerini yayına veriyorduk. Ancak yine de yayının dünyaya ulaşıp ulaşmadığından emin değildik.

Yayın yaptığımız yer İsrail askerlerinin kontrolüne geçtiğinde bir kameramanımız orada kolundan vurulmuş, bir diğeri ise tutuklanmıştı. Artık ana kameralar yayından düşmüştü. Güvenlik kameralarının olduğu katta ise henüz hiç asker yoktu. Bu arada kaptan köşkü ve bütün dış mekânlar ele geçirilmişti ve insanlar salonlarda toplanmaya başlamıştı. Bu andan sonra sadece *handycam*lerden gelen görüntülerle geminin arka kısmında ilk güverteye yerleştirilen iki güvenlik kamerasından görebildiğimiz ve gemiye çıkan İsrail askerlerinin görüntüleri ile salonlardaki kameralardan alabildiğimiz görüntüleri yayına verebiliyorduk.

15 dakika daha yayın odasında kaldık. Önümüzde iki seçenek vardı ya odada kalacak ve orada teslim alınmayı bekleyecektik ya da biz de salonlara geçecektik. İlk düşüncemiz kameralardan birini reji odasına yerleştirip İsrail askerlerinin odaya baskınlarını yayına vermektir fakat gerek yayının Türkiye'ye ulaşır ulaşmadığı ile ilgili belirsizlik gerekse gemide ölenlerin olması bizi bu düşünceyi uygulamaktan alıkoymdu ve odayı, uydru çıkışına salondaki insanları gören bir kamerayı bırakarak terk ettik.

Reji odasının kapısını açtığımda ilk gördüğüm şey, yerde bir yol çizmiş uzayan kan izleri oldu. Önce basın odasına gittik, burada bütün basın mensupları masaların altındaydı. Koridorlarda ise tam bir can pazarı yaşıyordu. Her yanda keskin bir kan kokusu vardı. Salona girdiğimde yerlerde ve koltuklarda yatan yaralıları gördüm. Orada bulunanlara kameralardan birinin uydruya bağlı olduğunu söyledik. Bunun üzerine insanlar ellerindeki kartonlara yardım çağrısı içeren yazılar yazarak kameralara göstermeye başladılar.

Recep Köse
(1980 / İHH Prodüksiyon Birimi)

Saldırı başlayınca ikinci frekans devreye sokuldu ve gemide yaşananlar tüm dünyaya servis edildi. Gemiden yapılan yayında insani yardım gönüllüleri katliamın hemen durdurulması için tüm dünyaya çağrıda bulunuyordu. Yayın sırasında silah ve bomba sesleri duyulabiliyor, helikopterlerden

açılan ateş görülebiliyordu. Ancak askerler gerçekleştirdikleri saldırının kimse tarafından görülmediğinden oldukça emindi. Saat 07.00 civarında ikinci frekanstan yayına devam edildiği fark edilince tüm kablolar kesilerek filonun dünya ile bağlantısı kesildi. Açılan ateşle ilk ve orta güverte olmak üzere geminin baş ve kıç tarafında yaralananlar oldu. Ancak en büyük katliam kaptan köşkünün bulunduğu güvertede ve çatıda yaşandı.

Zodyaklar bir anda karanlıktan çıktılar ve etrafımızı sarıp ateş etmeye başladılar. Bir zodyakta 10-15 İsrail askeri vardı ve ateş ediyorlardı. Salondan içeri girdiğimde kanlar içinde yerde yatan insanlar gördüm. Her yer kan gölüne dönmüştü...

Sümeyye Ertekin (1982 / TV Net)

Hilarion Capucci

Hilarion Capucci 1922 Suriye Halep doğumlu. 1965'te Kudüs Melkite Yunan Katolik Kilisesi Başpiskoposu olarak atandı. Başpiskoposluğu süresince Filistinli Hristiyanlar arasında İsrail'in önde gelen muhaliflerinden biri olarak öne çıktı. 1974'te Filistin Halk Kurtuluş Örgütü için silah kaçakçılığı yaptığı iddiasıyla İsrail polisi tarafından tutuklandı. 12 sene hapse mahkûm edildi. Vatikan'ın devreye girmesiyle iki sene sonra serbest bırakıldı ve Lübnan'a sürüldü. 34 yıldır sürgünde yaşıyor. Filistin topraklarında İsrail işgalinin sona ermesi için eylemlerine devam eden Capucci, Mavi Marmara'dan önce 2009'da Lübnan'da Gazze'ye insani yardım amaçlı düzenlenen *Free Gaza* gemi organizasyonuna da katılmıştı.

Gazze'ye seyahatimiz bir sevgi eylemiydi ve Tanrı bizimle beraberdi. Kuşatılmış masum bir halka sevgi mesajı taşıyan silahlı insanlara karşı merhametsiz bir tavır sergileyen İsrail, yaptıkları nedeniyle haklı olarak dünyanın tepkisini çekmektedir. Saldırı İsrail'in saklı kalan ırkçı ve faşist yüzünü açığa çıkarmıştır. Ambargoyu denizden delmek üzere katıldığım bu ikinci organizasyon. İlkinde de İsrail askerleri saldırmıştı. Amacımıza ulaşana kadar bu girişimlere devam edeceğiz. İsrail'in gücü mutlak değildir. Filistin halkı özgür ve bağımsız olarak Filistin topraklarına bir gün elbette geri dönecektir.

☰
Turkel Komitesi'nden elde edilen delillere göre, filonun askerî tehdit oluşturduğunu düşündürecek hiçbir makul şüphe olmadığı ortadadır. Sonuç olarak, savaşan devletlere ait hakların veya 51. maddedeki meşru müdafaa hakkının bir sonucu olarak gemilere müdahale edildiği iddia edilemez. Öyleyse, müdahalenin hukuki açıdan kabul edilebilir olduğu iddia edilemez ve dolayısıyla Heyet, müdahalenin yasa dışı olduğuna hükmetmiştir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde58), 27 Eylül 2010

Basın odasındaydık ve odanın sağ tarafındaki kapıdan içeri girmeye çalıştılar ama kapı kapalıydı. Bağırmaya başladılar. Kapıyı bizim kilitletiğimizi zannettiler. Hayatında ilk defa bir askerle, üstelik bir İsrail askeriyile karşı karşıya gelmişim ve çok şaşkındım. Ama hiç korku hissetmedim. Anahtarın bizde olmadığını, içeri gelmek istiyorlarsa kapıyı kırmaları gerektiğini söyledim. Ve sonra dönüp yerime oturdum.

Ouassima ibn Salah (1981 / Al Jazeera)

O esnada basın odasındaydım. Zodyaklarla kuşatıldığımız haberi geldiğinde odadakilerin çoğu bir anda dışarı çıktı. Güverteye atılan bombalar o kadar büyük bir gürültü çıkartıyordu ki alabandaların (duvarların) parçalanacağını zannettim. İnsanlar dışarıya koşup askerlerin gemiye tırmanmasını engellemeye çalışıyordu. Bu sırada gözünden vurulan birisini gördüm. Bir arkadaş içeri girmemizi ve dışarı çıkmamız gerektiğini çünkü gerçek mermiler kullanıldığını ve iki kişinin öldürüldüğünü söyledi. Sakince düşünmeye çalıştım ve yere oturup ateşin kesilmesini bekledim. Saldırdan kurtulabileceğimizden emin değildim.

Edda Virginia Manga Otalora (1969 / Tarihiç / İsveç)

Bomba sesleriyle uyandığımda güvertede dim. Silah sesleri aralıksız her yerde yankılanıyordu. Geminin burun kısmına geldim. Herkes telaş içinde oradan oraya koşturuyordu. Bazıları ise oturmuş dua ediyordu. Etrafta öyle bir kan vardı ki, koşarken ayaklarınızı neredeyse yerden kesiyordu. Aldırmadan koştum. Merdivenlerden çıkacakken bir sedye getirildi ve aceleyle tam yanıma bırakıldı. Üzerinde ise şehit Cevdet Kılıçlar...

Sonra yukarı çıktım. Kaptan köşkünün olduğu katta merdivenler son buluyor ve kapılardan dışarı çıkılıyordu. Oraya ulaştığımda ikili olan merdivene sırayla dizilmiş insanları görünce anladım ki dışarıda askerler kol geziyor. Oradaki kapıya ulaşış içeriye girmeye çalışan ağabeyimizi, tam kapının kolundan tutmuşken sırtından vurdular. Bu sırada yapılan bir anons yerlerimize geçmemizi ve duaya ihtiyacımız olduğunu söylüyordu. Yaralılarımızla ilgilendik. Şehitlerimizi aldık ve beklemeye başladık.

Üsame Sekizkardeş (1994 / Öğrenci / İstanbul)

Filo katılımcılarının hiç biri bu yolculuğa ölmek için katılmamıştı; herkes Gazze'ye uygulanan ölümcül ambargonun sona ermesi ve yardımların Filistin halkına ulaştırılması için yola çıkmıştı. Hiç kimse yolculuk öncesinde ve sırasında böyle kanlı bir saldırı gerçekleştirilebileceğini tahmin etmiyordu.

İlk zodyaklar gemiye yaklaştığında üst güvertede dim. Alt kattan patlama sesleri geliyordu. Biz de doğal olarak kendimizi savunduk. Askerlerin gemiye çıkmalarına engel olmak için sağa sola koşuyorduk. Geminin arka kısmından çıkmaya çalıştıklarımızı duyunca oraya doğru koştum. Salonlardan geçerken yaralıların üst kattan indirildiğine tanık oldum. Bir yandan insanları sükûnete çağırıyor, diğer yandan kuşatılan gemimize yapılan böyle ağır bir saldırının nasıl bir kafanın işi olduğunu kendi kendime anlamaya çalışıyordum. Daha sonra şehitlerimizin sadece bir kısmını ve yolcu salonlarından birine toplanan yaralılarımızı gördüm. Tıbbi müdahalede bulunma imkânım yoktu ve birçok arkadaş gibi sadece az sayıdaki sağlık ekibine ve yaralılarımıza moral vermeye çalışıyordum.

Ömer Karaoğlu (1968 / Sanatçı / İstanbul)

Helikopterden halatlar atılmış, askerler aşağı inmeye çalışıyorlardı. Etrafa rastgele ateş ediyorlardı, kurşun sesleri bomba seslerine karışıyordu. Gaz bombaları bir anda etrafı sisli bir ormanda yol alıyormuşçasına karartıyor, sonra rüzgârın etkisiyle dumanlar dağılıyordu. Hemen Bülent ağabeyin boynundaki atkıyı aldım, kendi poşumu çıkarttım ve Gazze Kafe'de ıslattım. Bunları burunlarımıza da denk gelecek şekilde sardık. Sonra Bülent ağabeyin koluna girdim ve saldırı boyunca güvertede birlikte kaldık. Bu arada hanımları aşağıya gönderdik. Dışarıdan durmadan yaralılar ve şehit edilen kardeşlerimizin cesetleri getiriliyordu. Onları sedyelere koyuyor ve salona gönderiyorduk.

Murat Yılmaz
(1974/İHH Başkan Yardımcısı)

Mavi Marmara'nın her yeri kan gölüne dönmüştü. Her tarafta yaralıları ve onlara yardım etmek için koşturan doktorlar, hemşireler ve gönüllüler vardı.

Saldırı başlar başlamaz revire âdeta yaralı akmaya başladı. Bir anda çok sayıda kanamalı hastayla ilgilenmek zorunda kaldık. Sonra askerleri getirdiler. Askerlerden birine, "Sana hiçbir surette kötü bir şey yapılmayacak, sadece yaralarına bakılacak ve burada korunacaksın." dedim. Gördüm ki ciddi bir yaralanmaları yok. Bu gemide İsrail askerleri tedavi edildi. İyi yürekli insanlar, cellatlarına bile merhamet ve hukuk sınırları içerisinde davrandılar.

Dr. Hasan Hüseyin Uysal
(1960/MAZLUMDER/Konya)

Saldırı anında alt salondaydım, koşarak güverteye çıktım. Etrafta çok sayıda yaralı vardı. Onları alt kata taşımaya başladık. Yapılan anonslarda çok fazla yaralı olduğu söyleniyordu. Çok ağır yaralıları vardı. Yaralıları salonlara taşıdık, koltuklara yatırdık. Kollarından, bacaklarından, göğsünden, başından, sırtından yaralanmış olanlar vardı. Çok kan kaybetmiş olanlar vardı. Diğer salona geçtiğimde ise üstleri örtülmüş dört kişinin cenazesini gördüm.

Şenay Aydın
(1978/Hemşire/İstanbul)

Mairead Maguire

1944 Belfast doğumlu Mairead Maguire Kuzey İrlanda'da Katolikler ve Protestanlar arasında barışın tesis edilmesini hedefleyen *Peace People* hareketinin kurucularından. Genç yaşlardan itibaren

çocuklar, gençler ve mahkûmların rehabilitasyonu ve siyasi ve dinî liderler arasında diyalogun artırılması için çalışmalarda bulunuyor. Maguire, 1976'da Betty Williams'la birlikte Nobel Barış Ödülü aldı. Mairead Maguire 2006'da Nobel Barış Ödülü sahipleri Betty Williams, Shirin Ebadi, Jody Williams, Wangari Maathai ve Rigoberta Menchú ile *Nobel Women's Initiative*'i kurdu. Hâlen *Peace People* hareketinin başkanlığını yapan Maguire, Gazze'ye uygulanan ambargonun kaldırılması ve Filistin meselesinin dünya gündemine taşınması için çalışmalarda bulunuyor. Evli ve beş çocuk annesi.

Gece, uluslararası sularda bulunduğumuz sırada, İsrail savaş gemileri etrafımızda belirdi. Radyo frekansından bağlanarak rotamızı değiştirmesek bizi vuracaklarını söylediler. Uydurduğumuz bağlantımız dâhil olmak üzere dünyayla tüm bağlantımızı tamamen kestiler. Hayatımız büyük bir risk altındaydı. O noktada bizi öldürebilirlerdi. Maskeli ve tepeden tırnağa silahlı komandolar zor kullanarak gemimize (Rachel Corrie) çıktılar ve geminin idaresini tamamen ele geçirdiler. Bu sırada bazı insanları yaraladılar. Gemiyi Aşdod'a kaptanın götürmesine dahi izin vermediler. Tam anlamıyla İsrail ordusu tarafından silah zoruyla kaçırmıştık.

Dr. Mevlit Yurtseven

Dr. Mevlit Yurtseven 1963 Kayseri doğumlu. Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde ihtisasını tamamlayan Dr. Yurtseven hâlen İstanbul'da özel bir hastanede yönetici olarak çalışıyor. Evli ve üç çocuk babası.

Yaptığım müdahalelerin faydasız olduğunu biliyordum, yine de insanlar çaresiz hissetmesinler diye elimden geleni yaptım. Ama ben çaresizliği yaşadım. Fayda sağlamayacağımı bile bile bir yaralıya entübasyon yaparak suni solunum ve kalp masajı yaptık. Bir süre sonra elimizde son nefesini verdi. Bir başka ağır yaralı, Uğur Süleyman, yerde yatıyordu. Tıbbi olarak yapacağımız hiçbir şey yoktu ve olamadı. Sadece başındaki yarayı sardım. Arkadaşlar serum taktı, bir şeyler yapmış olmak için. Çetin Topçuoğlu getirildi en son olarak. Geldiğinde yarası ölümcüldü. Başında bekleyen eşi Çiğdem Hanım'ın hâli gözümün önünden gitmiyor. Ağlayarak yardım bekliyordu. Yüzündeki ifadeyi asla unutamıyorum. Daha önce böyle bir şey ne yaşadım ne de gördüm. Meslek hayatım boyunca da böyle bir ana tanık olmadım.

Ben daha önce hemşirelik yaptığım için sağlık ekibindeydim. İlk yaralıları getirmeye başladıklarında kısa süreli bir şok yaşadım. Gördüklerime inanamıyordum. Böyle bir şeyi kesinlikle beklemiyordum. Kanlı bir saldırı olabileceğini hiç düşünmemiştim. Aralıksız olarak yaralı getiriyorlardı. Hiç mübalağasız, bastığımız her yerde kan vardı. Yaralıların kanamasını durduramıyorduk. Bir ara iki tane İsrail askeri getirdiler. Tedavilerini yaptık. Gözlerindeki korku ifadesini ise ömrüm boyunca unutamam.

Gönül Acar
(1967 / Ev Hanımı / Gaziantep)

Revire indiğimde ortalık kan gölüne dönmüştü. Tahtaların çukurlaştığı yerlere kanlar birikmişti. Aynı anda 30 kadar yaralı getirmişlerdi. Eldivenleri elime geçirirken bir yaralı geldi, "Başımda mı bir şey var boynumda mı bilemiyorum." dedi. Şapkasını çıkarttım bir şey yoktu. Tişörtünü yırttığımda boynundan aşağı doğru üç sıyrık vardı. Bir hayli derin olan sıyrıklardan yoğun bir şekilde kan akmaktaydı. Yapabileceğimiz müdahale zaten sınırlıydı. Gazlı bez ve sarğı bezleriyle yarayı stabil hâle getirip sıkıca sararak kanamayı bir nebze de olsa durdurmaya çalışıyorduk.

Esra Çelik
(1986 / Ev Hanımı / Sakarya)

Silah sesleri aralıksız olarak duyulmaya devam ediyordu. Bu arada Türkçe, Arapça, İngilizce olarak yolcuların salonlara geçip oturması için anonslar yapılıyordu.

Merdivenlerden aşağıya indim ve holde beklemeye başladım. Ardı ardına İsrail komandolarına ateşin kesilmesi ve yaralıları yardım edilmesi yönünde anonslar yapılıyordu. Bu anonslar sabah 05.15'te başladı ve helikopterler ancak saat 07.00'de ağır yaralıları nakletmeye başladılar. Oturduğum yerde anonsları duyuyordum. "Ölülerimiz var, ağır yaralılarımız var, hastaneye götürülmeleri lazım!" Yaralıları nakletmeye başladıklarında, gemideki doktorların da onlara refakat edeceğini düşünmüştüm. Çünkü yaralıların durumu çok ağırdı ama İsraililer doktorların yaralılarla gitmesine izin vermedi. Gemideki tüm doktorlar ve ilk yardım görevlileri de elleri kelepçelenerek bekletildi.

Sarah Colborne (1967 / Palestine Solidarity Campaign / İngiltere)

Biri geldi ve "İçeride üç İsrail askeri var." dedi. Askerleri hemen arka kapıdan dışarı göndermelerini söyledim. İçeride asker olması oraya müdahale etme ihtimallerini artırıyordu. Böyle bir durumda çok daha büyük bir katliam yaşanabilirdi. Askerlerin içeride olması herkes için büyük riskti. Onlara herhangi bir zarar gelmesine izin vermeden hemen serbest bıraktık. Murat Akinan askerlerin güvenliği için Bülent ağabey tarafından görevlendirilmişti. Ben de Ahmet Sarıkurt'a "Sen de git hemen, kimseye zarar gelmeden onları teslim edin." dedim. Arkadaşlar kapıyı açtılar ve askerleri oradan çıkardılar. Ondan sonra bekleme süreci başladı.

Hüseyin Oruç
(1969 /İHH Başkan Yardımcısı)

Askerler yanıma getirildiğinde dizlerinin bağı çözülmüş ve ağlar hâldeydiler. Onlar bizi öldürmeye geldikleri için sanırım bizim de kendilerini öldüreceklerini düşünüyorlardı. İlk getirilen askerin tedavisini yaparken diğer iki asker de geldi. Hem güvenliklerini sağlayıp hem tedavileri ile ilgilendik.

Murat Akinan (1962 /Esnaf /İstanbul)

Güverteye adım attığımda gözlerime inanamadım. Olay başlayalı beş dakika belki olmuştu. Dakikalar saat gibi geliyordu. Onlarca yaralı güvertedeydi, hemen hemen hepsi gerçek mermilerle çok ağır şekillerde yaralanmıştı. Bütün yaralılar ciddi bir şekilde kan kaybediyordu.

Hemen yaralı arkadaşları ana salona taşımaya başladık. İçlerinde durumu çok ağır olan iki kardeşimiz vardı. Biri Cengiz Akyüz'dü. Yaklaşık 15 dakika kalp masajı yapıldı,ambu cihazı ile suni solunum yapıldı fakat maalesef yaralarının tamamı hayati organlardaydı, kurtaramadık.

Dört kardeşimiz yerde cansız yatıyordu. Bir yandan da durmadan yaralı taşıyorduk, belki 10 dakika gibi bir zamanda 50'yi aşkın yaralının olduğunu gördük. Böyle bir şey yaşayabileceğimize hiç ihtimal vermemiştik. Geminin revirinde seyahat esnasında oluşacak ufak tefek yaralanmalar için malzemeler, mide bulantısı için ilaçlar, ağrı kesiciler, üç adet oksijen tüpü ve yaşlılar ve kalp hastalarının yaşayabileceği sorunlar için defibrilatör elektro şok aleti bulunuyordu. Bunlar dışında bir malzemeye gerek duyulmamıştı.

Yaşar Kutluay
(1972 /İHH Başkan Yardımcısı)

Heyet, yolcuların ateşli silah kullandıklarına ya da gemide herhangi bir ateşli silah bulunduğu dair herhangi bir delile ulaşmamıştır. İsrail otoriteleri, saldırıya katılan askerlerde herhangi bir ateşli silah yaransı olup olmadığıyla ilgili tıbbi raporları ya da teyitli başka bilgileri, müteaddit taleplere rağmen Heyet'e iletmemişlerdir. Geminin alt güvertelerine alınan üç asker, doktorlar tarafından muayene edilmiş ve askerlerde herhangi bir ateşli silah yaralanması tespit edilmemiştir. Heyet'in tespitlerine göre, yolcuların ateşli silah kullandığına yönelik İsrail'in iddiaları çok tutarsız ve çelişiktir; ve nihayetinde Heyet, İsrail'in bu iddiasını reddetmek durumunda kalmıştır.

*BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası
Vaka İnceleme Heyeti Raporu
(Madde 116), 27 Eylül 2010*

Iara Lee

Kore asıllı Brezilya vatandaşıdır. Aktivist ve film yapımcısı olan Iara Lee, New York Üniversitesi'nde sinema ve felsefe alanlarında eğitim gördü. 1984-89 yılları arasında Sao Paulo Uluslararası Film

Festivali'nin genel koordinatörlüğünü yürüttü. 1989'da New York'ta insan hakları, uluslararası hukuk, bağımsız medya, sanat ve kültür alanlarında faaliyet gösteren *Caipirinha Foundation*'ı kurdu. Hâlen dünyanın farklı bölgelerinden sanatçıları ve aktivistleri bir araya getiren *Cultures of Resistance* adlı şemsiye bir kuruluşta küresel dayanışma ve çatışma önleme temalı projeler yürütüyor. Kurucusu olduğu *Caipirinha Foundation* adına katıldığı filoda bulunduğu Challenger I isimli tekne arızalanınca yolculuğa ekip arkadaşları ile birlikte Mavi Marmara'da devam etti.

Teknemiz arızalanınca Mavi Marmara'ya transfer edildik. Yolculuk boyunca yaşadıklarımızı kayıt altına almaya çalıştık. Ancak tüm malzemelerimiz İsrail hükümeti tarafından çalındı. Şanslıyız ki ekip arkadaşlarımızdan biri İsrail askerlerinin saldırı görüntülerini içeren bir saatlik bir kaydı gizlice yanımızda taşıyabiliyorduk. Bu kayıtları Birleşmiş Milletler'de düzenlediğimiz bir basın açıklamasıyla tüm dünyayla paylaştık. Arkasından İsrail hükümeti aleyhimize BM nezdinde resmî şikâyetle bulundu ve yolcuların ve şiddeti benimsemeyen insani yardım amaçlı bu barışçıl misyonun saygınlığını sarsmak için montajlanmış videolar ve ses kayıtları kullandı.

İngilizce, İbranice ve Arapça olarak yapılan anonslarda yaralananlar ve ölenler olduğu, yaralıların için acil tıbbi yardıma ihtiyaç duyulduğu ve gemide sadece silahsız siviller bulunduğu İsrail askerlerine duyuruldu; ancak tüm ateşkes çağrılarına rağmen saldırı devam etti.

Her yandan yoğun bir şekilde gaz bombası ve silah sesleri geliyordu. Helikopterin olduğu yöne döndüğümde İskenderunlu Cengiz ağabeyi gördüm, vurulmuştu. Üzerinde can yeleği vardı ve nefes alamıyordu. Can yeleğini açmamızı istedi. Onu hemen bir banka yatırdık. Can yeleğini çözdük. Çok zor nefes alıyordu. Doktor bulmak için aşağıya indim. Doktor Hamdi Bey'i çağırdım ve birlikte yukarı çıktık.

Bulduğumuz yer İsrail askerlerinin helikopterden indirme yaptığı kapının önüymüş meğer. Doktor Hamdi Bey kolumdan çekerek dışarı çıkmama engel oldu. İki arkadaş Cengiz ağabeyin koluna girerek onu bizim olduğumuz yere getirdi. Oradan Cengiz ağabeyi aşağıya indirdik. Giriş kat kan gölüne dönmüştü. Yaralılar yerlerde yatıyordu. Ahmet Emin beni gördü ve "Yukarıdaki arkadaşları aşağıya çağıracağız. Askerler vura vura geliyor, çok zayıf vereceğiz." dedi. O an da-

nışmaya geçtim ve "Arkadaşlar çok sayıda ölü ve yaralımız var." diye anons yapmaya başladım.

Bulduğum bölüme sürekli yaralılar taşınıyordu; ancak onlara gerekli şekilde müdahale edilemiyordu. O kargaşada insanlara yerlerine oturmalarını söyledik. Yabancı arkadaşları bilgilendirmek için anonsları İngilizce olarak tekrarladık. Cevdet'in vefat haberini alınca olduğum yerde bir süre kıvılcıktan oturdum hatırlıyorum. Diğer arkadaşları merak ediyordum. İsrail askerleri aşağıya inmeye başlamıştı. O noktada Knesset üyesi Filistinli Arap Haneen Zoabi askerlerle iletişim kurdu. Bir süre sonra da tüm yolcular salonlardan teker çıkarılmaya başlandı. Askerler yolcuların üzerini aradı ve ellerini kelepçeledi. Sonra ite kaka üst güverteye çıkarılar.

Osman Atalay
(1963 / İHH Yönetim Kurulu Üyesi)

Tüm bunlar yaşanırken geminin salonlarında toplanan yolculara buldukları yerlerde oturmaları ve ani hareketler yapmamaları yönünde anonslar yapılıyordu. Yolcular ola-bildiğince sakin bir şekilde salonlarda beklerken İsrail askerleri pencerelerden insanlara silahlarını doğrultmuştu.

Geminin en üst katında ise yalnızca yaralılar ve İsrail askerleri vardı ve silah sesleri duyulmaya devam ediyordu. Salonlarda bekleyen yolcular bu sesleri duydukça çatıdaki yaralılara ateş edilmesinden endişe etmeye başlamıştı. Açıklanan adli tıp raporlarından sonra bu endişelerinde haklı oldukları anlaşıldı. Raporlardan ve görgü tanıklarının ifadelerinden, bazı yaralıların o esnada öldürüldükleri bazılarının da ağır yaralandıkları tespit edildi.

Üst güvertenin kontrol altına alınması operasyonu sırasında, İsrail kuvvetleri 15 dakika içinde üç helikopterden gemiye inmiştir. Hem helikopterlerdeki askerler hem de güverteye inmiş olan askerler paintball, plastik mermi ve gerçek mermi kullanarak ateş etmişlerdir. Bu zaman zarfında gerçek mermi kullanımı sebebiyle dört yolcu (Fahri Yıldız, Furkan Doğan, İbrahim Bilgen ve Ali Haydar Bengi) ölümcül şekilde yaralanmıştır. Ağır yaralılarından başka, 14 tanesi kurşun yaralanması olmak üzere 19 yaralı daha mevcuttur. Üst güverteden köprü güvertesine kaçış yerleri hem az hem de bu geçişler dar olduğundan üst güvertedeki yolcuların kurşun yağmuru-ndan kaçabilmesi çok zor olmuştur. (...) Olay sırasında üst güvertede nispeten az sayıda insan bulunduğunu dikkate alan Heyet, burada bulunan insanların neredeyse tamamının vurulmuş olduğu sonucuna ulaşmıştır.

*BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası
Vaka İnceleme Heyeti Raporu
(Madde 117), 27 Eylül 2010*

İsrail askerleri, zaten yaralanmış olan yolculara gerçek veya plastik mermilerle ya da beanbag saçmalarıyla ateş ederek saldırılarını sürdürmüşlerdir. Adli tıp raporu, üst güvertede öldürülen iki yolcuya yaralı olarak yerde yatarken yakın mesafeden ateş açılmış olduğunu göstermektedir: Furkan Doğan yüzünden bir kurşun yemiş, İbrahim Bilgen'in kafasına çok yakın mesafeden sıkılmış olan beanbag saçma bu kişinin kafatasını delerek beynini parçalamıştır.

*BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası
Vaka İnceleme Heyeti Raporu
(Madde 118), 27 Eylül 2010*

Heyet'e ulaşan bilgilere göre, filoya müdahale etmek için görevlendirilen İsrail silahlı kuvvetleri bünyesinde bir dizi korvet ve savaş gemisi, helikopterler, zodyak botlar, keşif uçakları ve muhtemelen iki denizaltı yer almıştır. Deniz kuvvetleri bünyesinde bulunan ve "Shayetet 13" olarak bilinen özel birliklere mensup askerler de bu operasyonda görev yapmıştır. Operasyona "Deniz Meltemi Operasyonu" ya da "Gök Rüzgârları Operasyonu" kod adı verilmiştir.

*BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası
Vaka İnceleme Heyeti Raporu
(Madde 96), 27 Eylül 2010*

Şeyh Raid Salah

1958 Ümm el-Fahm, Filistin doğumludur. 1948 Topraklan İslami Hareket lideridir. 1989, 1993 ve 1997'de olmak üzere üç defa yerel seçimleri

kazanıp 90'lı yıllar boyunca Ümm el-Fahm'da belediye başkanlığı yapmıştır. Aktif siyaseti bırakmasının ardından İsrail'e karşı pasif direnişin öncülerinden biri olmuştur. İnsani yardım faaliyetleri ve sosyal projelerin yanı sıra İsrail'in 1948'de işgal ettiği topraklardaki Filistinlilerin kendi kendine yetebilirliği ve ekonomik bağımsızlığı için çalışmalar yürütmektedir. 1981'den itibaren İsrail tarafından defalarca tutuklanmış ve kendisine defalarca yurt dışına çıkma yasağı konmuştur. 2000 yılında İsrail birliklerinin suikast girişiminden kurtulan Şeyh Raid Salah, sekiz çocuk babasıdır. 2009 yılından bu yana Mescid-i Aksa'nın varlığını tehdit eden arkeolojik kazıları dünya gündemine getirmeye çalışmaktadır.

Gemiden indirildikten sonra bizi doğrudan Aşkelon şehrindeki Şikma Hapishanesi'ne götürdüler. Bana, milletvekili Haneen Zoabi'ye ve gemide bizimle birlikte olan diğer kardeşlerimize, her biri için 10 ila 20 yıl hapis cezası öngörülen toplamda 10'dan fazla suç isnat ettiler. İsrail askerlerini öldürmek istediğimiz suçlamasını yönelttiler; halbuki onlar bizim arkadaşlarımızı öldürmüş ve yaralamışlardı. Gemiyi basan, ele geçiren ve bizi karanlıklar onlardı hem de uluslararası sularda. Bütün bunlara rağmen onlara göre zanlı bizdik. Öncelikle âlemlerin Rabbi olan Allah'ın ihsanı sayesinde, sonra da Türk hükümetinin ve özellikle de Başbakan Recep Tayyip Erdoğan Beyefendi'nin cesur duruşu sayesinde bizi istemeye istemeye hapisten çıkararak zorunda kaldılar.

Kadınların bölümünde oturmuş, gemide yaşananlara dair yukarıdan gelecek her türlü haberi sabırsızlıkla bekliyorduk. Daha bir önceki gün birlikte şakalaştığımız arkadaşlarımızın seslerini duuyorduk, silahlı askerlerin birçok aktivisti vurduğunu ve çok sayıda yaralı olduğu söyleniyordu. Hoparlörden defalarca "Ateşi kesin, biz silahsız sivilleriz" anonsunu duyduk; anonsların arka planında ise bağırışmalarını ve silah seslerini fark edebiliyorduk. Yaklaşık üç saat aşağıda oturup bu feryatları duyduktan sonra üst kata çıkmamız söylendi.

Merdivenler kanla kaplıydı. Kan lekeleri duvarlara yapışmıştı. Beyaz örtülere sarılmış yerde yatan üç ceset gördüm -kanları azar azar da olsa akıyordu; diğerleri ise doktorlar tarafından tedavi edilmeye çalışılıyordu. Oturmamız ve ani herhangi bir hareket yapmamamız söylendi.

Gadija Davids

(1985 /Gazeteci/Güney Afrika)

Biz yaralıları müdahale etmeye çalışıyorduk. İsrail askerleri yaralıları almak istediler, hem de sedyesiz. Hiçbir hastanın ayakta durabilecek hâlde olmadığını, sedye getirmeleri gerektiğini söyledik. Zira yaralıların ciddi kanamaları vardı. Tahminimize göre İsrail askerleri yaralıları hemen hastaneye almayacak, müdahale etmeleri iki-üç saati bulacaktı. Bu nedenle hiçbir yaralıyı kanamasını durdurmadan vermedik. Mesela Musa adlı bir yaralının yarasını o anda tekrar açıp kanamasını durdurdum, Allah'tan elimizde gerekli ilaçlar vardı. Musa'yı taşıırken sedyeden düşürdüler, hiç umurlarında bile değildi. Bunu görünce müdahale edip iyice bağladım Musa'yı sedyeye. Mesela Avustralyalı Ahmed Luqman Talib adlı bir yaralı vardı, kız kardeşi de yanımdaydı. Türkçe bilmiyordu. Kendisini İsrail askerlerine vermemizi istemiyordu. Tam ikna ettik kendisini, bir de baktık ki tekrar komaya girdi. Üç tane serum taktık, kanamasını durdurduk. Ahmed'i yürüterek götürmek istediler, biz itiraz edince yine tartışma yaşandı. Bağırıp çağırıyorlardı, bizi de vurabiliyorlardı o an. Ama ben onları dinlemedim. Tıbbi müdahalesi bitene kadar Ahmed'i İsrail askerlerine teslim etmedim. Getirilen ince bir sedyeye kendi ellerimle bağladım onu ve ardından İsrail askerlerine teslim ettim. Daha sonra bizi dışarı çıkardıklarında Ahmed'in hâlâ gemide bekletildiğini ve hayatının tehlikede olduğunu bildikleri hâlde hastaneye götürülmediğini gördüm.

Dr. Hamdi Osmanoğlu (1960/Doktor/İstanbul)

Yarahlara dipçikle vurulmuş; kafaları, çeneleri ve sırtları tekmelenmiş ve sözlü olarak taciz edilmişlerdir. Bir kısım yaralı yolcu elleri kelepçelenerek bir süre öylece ırakılmış, daha sonra kollarından veya bacaklarından sürüklenerek güvertenin ön tarafına getirilmiştir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 118), 27 Eylül 2010

Yolculara yönelik istismarlar, yolcuları cezalandırma amaçlı kasti eylemler olduğundan veya bir ya da daha çok yolcuu korkutarak veya yıldırarak filoya katılmadan ve/veya filoya yapılan müdahaleyi engelleyici faaliyetlere katılmadan uzak tutmayı amaçlar nitelikte bulunduğundan, yolculara yönelik muamele işkence özelliğindedir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 180), 27 Eylül 2010

Geminin güvertelerinde bunlar yaşanırken canlı yayın ekibi de yayın kontrol masasından yayını salonlardaki güvenlik kameralarına bağlayıp rejî odasının kapısını kapatarak aşağı salona inmişti. Ancak hiç kimse yayının devam edip etmediğinden emin değildi.

Erkan'ın çekim yaptığı yere geçtim. Köprü üstünde iki İsrail askeri vardı. Aramızda epey bir mesafe olmasına rağmen beni hemen fark ettiler. Çok hızlı bir şekilde silahları bana doğru yöneldi. Bir ses duydum. Ateş etmişlerdi. Arka korkulukların hemen önünde yere çömelmiş vaziyeteydim. Kurşun korkuluğa çarpmış olmalıydı. Hemen orta tarafa geçtim ve görüş mesafelerinden çıktım.

Canlı yayın alanının bulunduğu arka taraftaki onlarca kişi aşağıya inmişti. Sadece ben ve ışıkçı Erol kalmıştık. Artık geminin idaresi İsrail askerlerinin kontrolüne geçmişti. Herkesin bulunduğu yere oturması, ayakta olanların vurulacağı yönünde anons yapılıyordu. Burada işimiz bitmişti. Rejide bulunan Recep'e aşağıya indiğimizi haber verdim. Kameranın ışığıyla etrafımı kontrol ettim. Kimse yoktu. Sadece geminin etrafındaki zodyakları görüyordum. Kamerayı yanıma aldım. Erol çıkışta daha bir dakika bile olmamıştı. Bir anda karşımda 8-9 kadar İsrail askeri belirdi. Aramızda birkaç metre mesafe vardı. Askerlerin yüzüne öylece bakakaldım. Üçü üzerime çullandı. Ardından biri elimdeki kamerayı aldı ve hızlıca kaldırdı yere çarptı. Diğerleri, içinde fotoğraf makinem, bilgisayarım ve lenslerimin olduğu çantayı alarak geminin arka kısmına doğru fırlattı.

Sonuncusu ise üzerimi aramaya, ceplerimde ne var ne yok etrafa atmaya başladı ve üzerimdeki "press" yazılı çelik yeleği çıkardı. Bu arada tekmelerden de nasibimi alıyordum. Diğer askerler ise silahlarını bana doğrultmuştu.

Ellerimi kelepçelemişlerdi. Bir asker omzumdan çekerek beni doğrulttu ve üzerimde silah olup olmadığını sordu. Göz göze geldik. Kocaman yüzü, gözlüklü, mavi gözlü, kaşları ve kirpikleri sarı olan bir askerdî. Silahım olmadığını söyledim. "Sure? (Emin misin?)" dedi.

Vakıftan arkadaşım Musab'a bu yolculuğa çıkmadan önce bir söz vermiştim. En sıkıştığım anda ona dua edecektim. "Tamam." dedim kendi kendime, o an gelmişti. Yerde öylece yatarken aklıma kim geldiyse dua ettim. Allah'ın takdirinden başka olacak yoktu.

Askerlerden bazıları yanımdaki kapıdan içeriye doğru silahlarını doğrultmuş öylece bekliyor, diğerleri ise arka kısımda ne kadar kablo varsa onları kesiyordu. Arada bir de beni tekmelemekten geri durmuyorlardı. Bir müddet sonra onları seyretmemden dahi korkmuş olacaktı ki, başımı diğer tarafa çevirdiler ve üzerimi hasırla örttüler.

Mustafa Öztürk
(1975 / İHH Prodüksiyon Birimi)

Hava aydınlandığında gemideki yolcular Mavi Marmara'nın etrafının zodyak botlar ve savaş gemileriyle çevrilmiş olduğunu gördü. Helikopterler de geminin üzerinde uçmaya devam ediyordu. Bir süre bu şekilde bekledikten sonra askerler salondaki herkesi tek tek teslim alacaklarını duyurdular. İnsanlar mümkün mertebe yavaş hareket etmeye çalışıyordu. Zira askerler her an ellerindeki silahları ateşlemeye hazır görünüyordu. Burada herkes itilip kakılarak üst aramasından geçirildi, elleri plastik kelepçelerle kelepçelendi ve merdivenlerden çıkarılarak orta güvertede yere diz çöker vaziyette oturtuldu. Bazı yaralıları banklara oturtulmuştu. Yolcuların aranıp kelepçelenerek yukarı alınması saat 09.00'a kadar sürdü. Orta güvertede yer kalmayınca diğerleri yukarı çıkarıldılar. Saat 09.00 gibi

Filo yolcuları sivillerden oluştuğundan, bunların gemilere müdahale bağlamında "korunan kişiler" olarak görülmesi gerekirdi. Korunan kişiler, Dördüncü Cenevre Sözleşmesi'nin 4. maddesinde "Bir ihtilaf veya işgal hâlinde, her ne zaman ve her ne tarzda olursa olsun, ihtilafa dâhil bir tarafın veya işgal devletinin eline düşen ve onun tabiiyetinde olmayan şahıslar" olarak tanımlanmaktadır. Silahlı bir çatışma durumunda askerî güç yalnızca savaşçılara veya savaş faaliyetlerine etkin bir biçimde ve doğrudan iştirak eden sivillere karşı kullanılabilir. Mavi Marmara'daki siviller için bunu söyleyebilmek mümkün değildir.

*BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası
Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 66), 27 Eylül 2010*

gemi hareket etmeye başladı. Geminin üzerinde sürekli dönen bir helikopter vardı ve güverteye toplanmış olan yolcuların üzerine su püskürtüyordu. Zaten güneş almayan ve soğuk olan güvertede bir de helikopter rüzgârı olunca insanlar soğuktan âdeta donmaya başladı.

Ben kişisel olarak İsrail askerleri tarafından tacize uğramadım. Bunun Avrupalı olmamla ilgisi olduğunu düşünüyorum. Ama çevremdeki bazı yolcuların fiziksel ve psikolojik olarak taciz edildiğine tanık oldum. İsrail askerleri burada da ırkçı bir tutum gösterdiler. Bizim Avrupalı pasaportlarımız vardı, dolayısıyla çoğumuzun ellerini kelepçelemediler. Geminin arka tarafındaydık, diğerleri gibi diz çökmemizi istemediler. Sadece oturmamızı söylediler. Ama diğerlerini özellikle Arapları ve Türkleri elleri kelepçeli bir şekilde diz çökmüş hâlde durmaya zorladılar.

Dimitris Pleionis
(1954/Ship to Gaza Greece/Yunanistan)

İsrail askerleri yaralıları dâhil herkesin ellerini arkadan çok sıkı bir şekilde kelepçeledi. Otomatik silahlarla tam donanımlı onlarca asker yolcuların etrafındaydı ve yolculara sürekli bağırıyorlardı. En temel insani ihtiyaçların karşılanmasına dahi müsaade etmiyorlardı.

Diğer herkes gibi ben de istismar edildim, aşağılandım. Kadınlar ve yaşlılar hem fiziksel hem de psikolojik olarak saldırıya uğradılar. Aç ve susuz bırakıldık, tuvalete gitmemize izin vermediler. Bizi korkutmak için köpekleri kullandılar, bize de köpeklerle davrandıkları gibi davrandılar. Ellerimizi kan dolaşımını durduracak kadar sıkı sıkıya kelepçelediler, dizlerimizin üzerinde gücümüz tükenene dek yakıcı güneşin altında beklettiler. Söyledikleri her şey yalandan ibaretti. Yalan söyledikleri sırada takındıkları sıradan ve rahat hâlleri ise beni gerçekten derinden etkiledi ve şaşırttı. Akılınıza gelebilecek her konuda bizi istismar ettiler. Beni kendimi kaybedene kadar dövdüler ve boğmaya çalıştılar.

Kenneth O'Keefe (1969/Truth Justice Peace Project/İrlanda)

Mavi Marmara'da bir aile olmuştuk. Çok farklı insanlardan oluşan ama bir o kadar da güçlü bağlar kurduğumuz bir aile. Her birimiz Gazze'ye uygulanan ambargonun hukuk dışı olduğuna inanıyorduk. Hiç birimiz İsrail'in gemilerimizi durdurmasına razı değildik. Ben bu işi başarabileceğimize inanıyordum; çünkü hem her şey apaçık ortadaydı hem de gemide bir sürü kamera ve gazeteci vardı. Bu yolculuk Gazze'ye bir insani yardım koridoru açmak ve denizden uygulanan ambargoyu kırmak için inanılmaz bir fırsattı. Ama yanıldım. İsrail'in tehlikeli olabileceğini biliyordum ama sivil ve barışçıl bir misyonu olan gemilere gerçek silahlarla saldırabileceklerine ihtimal vermiyordum. Yasal hiçbir dayanakları yoktu. Üst güvertedeki insanlar da sadece gemiyi ve bizleri korumak istiyorlardı. Askerlerin gemiye binnmelerini engellemeye çalışmaktan başka hiçbir şey yapmadılar. Askerlerle karşı karşıyayken can yeleğinden başka bir şeyleri olmayan bu insanlar şimdiye kadar gördüğüm en cesur insanlardı. Babam ve amcam tüm kariyerleri boyunca İngiliz ordusunda görev yaptılar ve bana söylediklerine göre görevleri boyunca hiç gerçek silahlarla yapılan bir saldırıya maruz kalmamışlar!

Alexandra Mary Lort Philipps
(1972/Sosyal Hizmet Uzmanı/İngiltere)

David Segarra

Bağımsız yönetmen ve yapımcı David Segarra 1976 İspanya, Valencia doğumlu. Filistin ve filo hakkında iki ayrı belgesel hazırlamak üzere Mavi Marmara'daydı. Latin Amerika'daki toplumsal değişim ile ilgileniyor. Son dört senedir Caracas Venezuela'da yaşamını sürdürüyor.

Yolculuğa çıkmadan önce ailem bunun benim için çok tehlikeli olabileceğini düşünüyordu. İşim gereği böyle durumlarla karşılaşmaya alıştım. Ama benim gibi gemideki diğerleri de bu derece bir saldırganlık beklemiyordu. Ailem iki gün boyunca hayatta olup olmadığımıza dair hiç haber alamadı. Eve döndüğümde ailemin medyaya çıkıp İsrail Konsolosluğu'nun yaydığı yalanlara karşı mücadele ettiğini öğrendim. O sıralar anneme bir lider gibi yüzü ve konuşmalarıyla her kanalda rastlayabiliyordunuz. Onunla çok gurur duydum; onlar da benimle çok gurur duyuyorlar.

Mahmut Tural

Mavi Marmara Kaptanı

İsrail askerleri gemiye geldikleri ilk andan itibaren etrafa gelişigüzel ateş açtılar. Daha ilk indirme yapılırken üst güverteden yaralıları olduğuna dair köprü üstüne raporlar ulaştı. Askerlerin üzerinde plastik mermi atan silahlar, cam misketler atacak şekilde modifiye edilmiş paintball silahları, uzun ve kısa namlulu gerçek mermi atan silahlar vardı. Can kaybı ve yaralanmaların çoğu askerlerin gemiye ilk girişi ve üst güverteden aşağı açtıkları ateş esnasında gerçek mermiler kullanılması nedeniyle

oldu. Üst güverteden alt güverteye inmeleri yaklaşık 30-35 dakika sürdü. Bu süre boyunca yukarıdan alt güvertelere sürekli ateş edildi. Bu esnada yaralanan altı yolcu, arkadaşlarımız tarafından kırlangıç kaportalarından (köprü üstü yan kapıları) köprü üstüne alınarak ilk yardım için aşağıya gönderildi. Köprüye alınan altı yaralıdan birisi, kırlangıç kaportasından içeri girerken tekrar vurularak düştü. Telsiz muhaberesinden duyduğum kadarıyla arka taraftan indirilen yaralı sayısı daha da fazlaydı.

Daha sonra askerler köprü üstü ve alt güvertelere indiler. Köprü üstü kontrolü sağlandıktan sonra zodyaklardan gemiye çok sayıda asker çıktı. Müdahale başladıktan sonra 185 olan rotamızı 270 rotasına (batı yönüne) alarak İsrail sularından olabildiğince uzaklaşmak için sürat arttırdık. Çünkü etrafımızdaki firkateynler özellikle İsrail kara sularına doğru dönüş yapmamız için sancak tarafımızdan yaklaşıyordu. Saldırı başladığında zaten uluslararası sulardaydık, saldırı olacağını anladıktan sonra İsrail kara sularından daha da uzaklaşmaya çalıştık. Köprü üstünün iskele arka taraf camlarından ateş açarak iskele kaportadan içeriye 10 kadar komando girdi. Ben durumu aşağıya bildirdim. Köprü üstüne girildiğinde, o zaman için dört yolcunun öldüğü ve çok sayıda yolcunun yaralı olduğu bilgisi bize ulaşmıştı. Askerler köprü üstüne geldiklerinde bütün personeli yere yatırıp kelepçelediler. Gemi kaptanı olarak yere yatmayı reddettim. Yaşanan kısa süreli bir tartışmadan sonra yerimden kıpırdamamı söyleyerek beni bir koltuğa oturtular. Ellerimi kelepçelemediler. İlk etapta makineleri durdurmamız istendi. Tüm dış güverteleri kontrol altına almadan askerler geminin içine girmedi. Aşağıyla telsiz aracılığıyla irtibat kuruyorduk. Aşağıdan gelen tek talep bir an önce tıbbi yardım yapılması yönündeydi. Bu durumu komutanlarına defalarca ilettim. Tekrar makineleri çalıştırarak

130; yani Aşdod Limanı rotasına girmediğimiz müddetçe herhangi bir tıbbi yardım olmayacağını söylediler. Geminin içinde her türlü ilk yardım malzemesi mevcuttu; fakat bunların kullanılmasına, doktorlarımızın yaralılara müdahale etmesine engel oldular. Gemiye girişleri ve aramalar esnasında makine kontrol sistemleri zarar görmüştü. Makine tamirata devam ederken yaralıları görmek istediğimi bildirdim. Komutanları aşağıya inmeme ve yaralıların olduğu bölüme geçmeme izin verdi. Fakat alt güverteye indiğimde askerler arama bahanesiyle üniformamın üst kısmını çıkarmamı istediler. Kaptan olduğumu ve yaralıları görmek için aşağıya indiğimi ve bundan komutanlarının haberdar olduğunu söyledim. Bunun üzerine bir telsiz görüşmesi yaptılar ve gelen cevap üzerine silahlarla üzerime saldırarak ellerimi kelepçeleyip beni de yolcuların arasına indirdiler. Bu esnada yolculardan bir kısmı kelepçelenmiş olarak açık güvertede diz üstü bekletiliyordu. Bir kısım yolcu da yine kelepçelenmiş olarak oraya getiriliyordu. Bazı yolcuların kelepçeleri aşırı sıkıldığı için elleri morarmaya başlamıştı. Güverte üzerinde helikopterleri özellikle çalıştırıp soğuk deniz suyunu insanların üzerine savuruyorlardı. Psikolojik baskı kurmak için saatler boyunca buna devam ettiler. Akşam yaklaşık 20.30 sularında Aşdod Limanı'na girildi. Limana geldiğimizde ellerimi tekrar kelepçeleyip gemiden çı-

kardılar. Genel bir sağlık kontrolü yapıldı. Burada pasaportumdaki kişisel bilgilerimi not ettiler, fotoğrafımı çektiler ve parmak izimi aldılar. Daha sonra sorgu için ayrı bir bölüme alındım. Burada bir süre sorgudan geçirildikten sonra beni dışarı çıkardılar ve bir cezaevi aracına koydular. Nakil aracında dört-beş saat tek başıma bekletildim. Bu araç dar ve aşırı soğutulmuştu. Buradan tek kişilik bir hücreye sevk edildim. Hücreye konulduktan sonra da dört defa ayrı bir odaya götürülerek sorgulandım. Cezaevinde iki gece bir gün kaldım. Burada bütün eşyalarımı aldılar. Havalimanına getirilene kadar kimseyle görüştürmedim. Nerede sorgulandığımı bile bilmiyorum. Sorgulamalarda suçlu arıyorlar, özellikle isim istiyorlardı. Sorgu odasında hiç kamera görmedim, sonradan medyaya verilen bilgilerden anladığım kadarıyla gizli kamera kullanmışlar. Son sorgu dışında sorgulamalar hep Türkçe yapıldı, sadece son sorgulamada İngilizce konuştular.

Surya Fachrizal Aprianus Ginting

1982 Cakarta doğumlu Surya Fachrizal Aprianus Ginting Endonezya'da *Hidayatullah Media* bünyesinde gazeteci olarak görev yapıyor.

Mavi Marmara'da baskın sırasında göğsünden vuruldu.

Komandolar gemiyi tamamıyla ele geçirdikten sonra bütün yaralı yolcuları topladılar. Ben dâhil. Knesset üyesi Filistinli Arap Haneen Zoabi askerlerden yaralı yolcuları götürmemelerini istedi. Çünkü çoğunun yarası ciddi idi. Ben de acıdan bayılmak üzereydim. Bir İsrail askeri bana kalkıp yürümemi söyledi. Şöyle bir süzdü ve "Evet, yürüyebilirsin. Kalk ve merdivenleri çık. Ben sana ayakta durman için yardım edeceğim." dedi. Oldukça güçsüz hissediyordum ve zorlukla yürüyebiliyordum. Kapıdan dışarı çıkmamı istedi. Bana yürümemde yardım edeceğini söyleyen askerin yaptığı tek şey serumumu taşımak oldu. Silahını da sırtıma dayadı. Geminin altıncı güvertesine çıkıyorduk. Koridordan geçerken tüm odaların bombos olduğunu görebiliyordum. Ama yine de bir mücadelenin izleri açıkça görülebiliyordu. Her tarafta kan izleri vardı. En kötüsü beşinci güverteyi altıncı güverteye bağlayan merdivenin yanındı. Burada her yer kanla kaplıydı. Üst güverteye çıkan bu merdiveni tırmanmamı istediler. En üstte, altıncı güvertede, benim gibi yaralı 10 kişi daha vardı. Çoğu Türk'tü. Helikoptere binme sırası bana geldiğinde ellerimi bağladılar. Helikopterde İsraili bir ilk yardım görevlisi beni muayene etti. Helikopterde başka biri daha vardı. Bağlı olduğu kalp monitöründen sadece ince bir çizgi geçiyordu. Yukarı ve aşağıya herhangi bir hareket yoktu. Sanırım o sırada çoktan ölmüştü.

İsrail istihbarat birimleri filoda yer alan gemiler ve özel yolcularla ilgili detaylı kimlik belirleme ve gözetleme çalışmaları yapmıştır. Mavi Marmara'da yolcular tarafından ele geçirilen askerlerin birinin üzerinden çıkan bir kitapçık, söz konusu istihbarat çalışmalarına işaret etmektedir. Üzeri plastikle kaplanmış olan bu kitapçıkta altı geminin her birinin fotoğraflarının yanı sıra üst düzey bazı özel yolcuların isimleriyle beraber fotoğrafları da yer almaktadır. Söz konusu kitapçıkta fotoğrafı bulunan yolculardan bir kadın, bu kitapçıkta fotoğrafının filonun hareketinden sadece birkaç gün önce çekilmiş olduğunu belirtmiştir. Savunma Bakanı Ehud Barak da Turkel Komitesi'ne verdiği ifadede filo çalışmalarının hazırlık aşamasından itibaren izlendiğini teyit etmiştir. Barak, söz konusu ifadesinde "filo yolcuları arasında İsrail kuvvetlerine zarar vermeye çalışacak terör unsurlarının mevcut bulunup bulunmadığını tespit maksadıyla filoyu örgütleyenlerle ilgili istihbarat çalışmalarının sürdürülmesi" yönünde özel talimatların verildiğini söylemiştir.

*BM İnsan Hakları Konseyi
Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu
(Madde 97), 27 Eylül 2010*

Askerlerin konuşlandığı yerler bizim kamaramızın hemen dibiydi. Her şeyi duyuyorduk. Türker'in gürültülü bir oyuncacı vardı, onu açtım. Gaz bombaları atılmaya başladı o sırada. Gaz bombaları atılırken Türker'i aldım banyoya götürdüm. En korunaklı yer banyoydu. Bir gaz bombasının etkisinin 5, maksimum 6 dakika sürdüğünü düşündüm. 10 dakika kadar bekledim ve çıktım banyodan. Sonra Türker'i giydirmeye başladım. Mümkün olduğu kadar ince ve kat kat giydirdim. Taşıyabildiği kadar kıyafeti üstünde taşıyacaktı. Sabaha karşı hava soğuk olacak, öğlen hava ısınacaktı. Bir tane de yandan cepli pantolon giydirdim, ceplerine pasaportumu koydum. Bebek bezleri... Bir de sırt çantası hazırladım. Ne olur ne olmaz diye... 10 dakika sonra koridorda büyük koşturmaca başladı. Kapıyı açtım, daha askerler içeri girmemişti. Koridor olduğu gibi kan içerisindeydi. Gökhan'ı gördüm. "Bu kimin kamı?" diye sordum. Çünkü biliyorum, benim eşim böyle durumlarda kendini hep öne atar. "Yenge" dedi, "merak etme. İçeri gir, kapını kilitle." Bir yandan da koşturuyordu. Meğer o sırada kaptan "köprü üstü terk emri" vermiş. Köprü üstü terk dendiği anda, sadece kaptanla çarçıkbaşı kalır dümende, gemi teslim olmuştur.

Nilüfer Çetin (1973 /Arkeolog /İstanbul)

Türker Kaan ve annesi de orta güvertede esir alındı. Askerlerin bebeğin her hareketinde ürken, namlu çeviren tedirgin hâlleri oldukça dikkat çekiciydi. Bebek ve annesi soğukta uzun süre güvertede bekletildiler. Saat 15.00 sularında önce kadınları sonra da erkekleri aşağıya, kapalı salona indirdiler. İnsanların tuvalete gitmesine de bundan sonra izin verildi.

Saatlerdir beklemiştim. Tuvalete gitmem gerekiyordu. Ayağa kalkıp yanımdaki askere, "Tuvalete gitmem lazım." dedim hiç izin istemeden. "Gidemezsin." dedi. "Neden?" dedim. "Oraları öyle görmek istemezsin." dedi. "İçerileri temizliyoruz, içeride ceset var, temizleyelim ondan sonra." dedi. "Zaten içerideydim, her şeyi gördüm." dedim. "Sus ve otur yerine!" dedi. Gittim oturdum. Yarım saat sonra gelip omzuma dokundu. Tuvalete gittim. Çıkıncaya kadar kapıda bekledi. Tuvalete giderken bir toplama kampı havasında bilgisayarların, özel eşyaların üst üste yığıldığını gördüm. İçeride ağız kapalı köpekleri gezdiriyorlardı. Tuvaletten dönünce, tepemizde dönüp duran helikopterin rüzgârından yere düştüm. Erkekler çok daha sert davranıyorlardı.

Ayşe Saroğlu (1982 /Tarf Gazetesi)

İsrail askerlerinin üzerinden çıkan ve operasyonla hedef alınan yolcu listesi

Herkesin eşyası didik didik edilmiş ve aşağıdaki salonda üst üste yığılmıştı. Buradaki bekleyiş boyunca da namlular sürekli insanların üzerinde dolaştı. Askerler kimi zaman bağırıp çağırıyor, kimi zaman sözlü hareketlerde bulunuyorlardı.

Filo katılımcıları arasında yer alan ve Mavi Marmara gemisinde bulunan İsrail parlamentosu Knesset üyesi Filistinli Arap Haneen Zoabi İsrail askerleri eşliğinde salona gelerek bir duyuru yaptı. Zoabi, Mavi Marmara'nın İsrail'in Aşdod Limanı'na götürülmekte olduğunu, oraya varınca bütün yolcuların polise teslim edileceğini söyledi.

Saat 17.00 civarında kara görünmüştü. Gemiye farklı giyimli ama yüzleri tamamen kamufleli bir sürü asker gelip gitti. Mavi Marmara Aşdod'a yanaştığında yolcular gemiden son derece yavaş bir şekilde teker teker indirilerek sorgu çadırlarına götürüldüler. Beş dakikada gidilecek mesafe yaklaşık iki saatte kat edildi. Gemideki herkes açıkça aşağılanıp taciz ediliyordu. Etrafta çok sayıda İsraili çocuk ve genç vardı. Oraya özellikle getirildikleri anlaşılan çocuklar bir yandan düşmanca ve hakaret dolu sözler

söylüyor, bir yandan da fotoğraf makineleri ve kameralarla yolcuları tek tek görüntülüyorlardı. Her yolcunun yanına iki güvenlik görevlisi verilmişti ve yolcular çadırlara bu şekilde alındı.

Çadırların girişinde üst araması yapılacağı belirtilmişti. Başörtülü kadınlardan başlarını açmaları ve pardösülerini çıkarmaları istendi. Kadınlar bu duruma itiraz ettiler. Yaşanan tartışmanın ardından kadınlar üst araması için başka bir çadıra götürüldüler. Burada kadın güvenlik memurları tarafından sadece iç çamaşırları kalacak şekilde arandılar. Görevliler yolcuların üzerinden çıkan her şeyi X-Ray cihazından geçirdi.

Haneen Zoabi

23 Mayıs 1969 Filistin, Nazareth doğumludur. Hayfa Üniversitesi'nde felsefe ve psikoloji alanında lisans eğitimi almış, Kudüs İbrani Üniversitesi'nde iletişim ve medya alanında yüksek lisansını tamamlamıştır. Arap okullarında medya ve matematik alanlarında eğitimci olarak görev yapmıştır. 2001'de İsrail vatandaşı Filistinli Arapları temsil eden Balad Partisi'ne katılmış, 2009'da İsrail Parlamentosu Knesset'e seçilmiştir. Filistinli Arapları temsil eden bir partinin listesinden Knesset'e seçilen ilk İsrail vatandaşı Arap kadın parlamenterdir. 2003'de kurulan İ'lam İsrail Filistinli Araplar için Medya Merkezi'nin (*I'lam Media Center for Arab Palestinians in Israel*) kurucularındandır. 2009'da siyasi kariyerine ağırlık verene kadar bu kuruluşun yöneticiliğini yürütmüştür. Gazze Özgürlük Filosu'na iştirak etmiş olması sebebiyle Zoabi'nin Knesset üyesi parlamenter olmaktan kaynaklanan üç imtiyazı 7 Haziran 2010 tarihinde Knesset'te yapılan oylamayla kaldırılmıştır: yurt dışı seyahatlerdeki imtiyazları, diplomatik pasaport kullanma imtiyazı ve parlamenter dokunulmazlığının kaldırılması durumunda yargılama giderlerinin ödenmesi imtiyazı.

Altı gemideki 700'den fazla gemi mürettebatı ve yolcunun kitlesel olarak alıkonulmasının herhangi bir hukuki zemini yoktur, bu uygulama doğası itibarıyla keyfidir ve Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 9. maddesini de ihlal etmektedir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 176), 27 Eylül 2010

Tüm kadın yolcular saç dipleri, ayak altı derileri, iç çamaşırlarının dikiş yerlerine kadar detaylı bir aramadan geçirildi. Bütün bu süreçte yolcuların tamamı İsrail güvenlik görevlilerinin gaddar, onur kırıcı gayriinsani tutum ve davranışlarına maruz kaldı.

Mavi Marmara gemisinde beni ilk gördüklerinde, çok iyi hatırlıyorum, şok oldular. Çünkü saldırının ilk anlarında beni öldürdüklerini zannetmişlerdi. Daha saldırı sırasında İsrail resmi makamlarına beni öldürdüklerini bildirmişler ve İbrani medyası da hemen bunu haber olarak geçmiş. Beni ilk gördüklerinde şoka girdiler. Hayretler içerisinde bana “Sen Raid Salah mısın?” diye sordular; “Evet.” dedim. Beni videoya çektiler. Ellerimi kelepçeleyip geminin güvertelerinden birine çıkardılar. Orada kaçırılmış olan diğer kardeşlerimizle beraber oturduk. Daha sonra bir asker geldi ve bana aynı soruyu yöneltti: “Sen Raid Salah mısın?” Ona “Evet, ben Raid Salah’ım.” dedim. Daha sonra başka bir asker gelip yine “Sen Raid Salah mısın?” diye sordu; ona da “Evet, ben Raid Salah’ım.” dedim. Beni alıp kamaralardan birine götürdü. Burada İsrail istihbaratından birisi gelip bana “Sen kimsin?” diye sordu; “Ben Raid Salah’ım” dedim. Elimdeki kimlik belgelerimi inceledi. Daha sonra kardeşlerimizin yanına geri dönüp onlarla birlikte oturdum.

Gemi Aşdod Limanı'na demirlediğinde -ki burası 1948 Nakbasından önceki Filistin şehirlerinden biriydi- başka bir istihbarat görevlisi gelip beni yine aynı bir odaya aldı. Yine “Sen Raid Salah mısın?” sorusunu yöneltti; “Evet, Raid Salah’ım.” dedim. Sorgulama sırasında güneş batmak üzereydi. Çıkınca yanımdaki kardeşlerimizle birlikte namaza durduk. Akşam ve yatsı namazlarını kıldık. Namazı bitirdikten sonra İsrail Genelkurmay Başkanı Gabi Aşkenazi geldi. Bir de baktık ki bizim olduğumuz yöne doğru geliyor. Bize birkaç metre kadar yaklaştı ve gitti. Sonra tekrar geldi; benim Raid Salah olup olmadığmdan veya öldürüp öldürülmediğinden emin olmak için dikkatli dikkatli bakıyordu. Sonra oradan ayrıldı. Bizi de doğruca hapishaneye götürdüler. Sonrasında ise bize yönelttikleri asılsız suçlamalarla aleyhimize uzun süreli mahkûmiyet kararları çıkartma çabalarının bir ilk adımı olarak soruşturma ve ilk adli işlemleri yaşamaya başladık.

Şeyh Raid Salah

(1958/1948 Toprakları İslami Hareketi Lideri)

Gemiden indirildiğimizde etrafımızda 18-19 yaşlarında çocuklar vardı ve bize çeşitli hakaretlerde bulunuyorlardı. Çadırlara getirildiğimizde önümüze bir kâğıt uzattılar ve “İmzalarsanız serbest bırakılacaksınız.” dediler. Ben de diğer arkadaşlarım gibi imzalamayı reddettim; çünkü uzattıkları kâğıtta İbrani bir şeyler yazıyordu ve ne yazdığını anlamıyordum. Beni küçük bir çadıra aldılar. Burada kıyafetlerimi tamamen çıkartarak üzerimi aradılar ve yaklaşık bir saat sorguladılar. Gazze'ye götürmekte olduğum paraları nasıl topladığımı, neden İHH'ya katıldığımı sordular; ben de açıkladım. Ardından iki defa daha aynı şekilde kıyafetlerimi tamamen çıkartarak arama yaptılar. Rızamız olmadan fotoğraflarımızı çekip parmak izlerimizi aldılar, gözbebeği taraması yaptılar.

Baboo Adem Zanghar

(1966/Serbest Meslek/İngiltere)

Çadırlarda Türkçe konuşan çok sayıda Yahudi tercüman vardı. Burada sorgulanarak kimlik tespiti yapılması, rızaları dışında fotoğraf ve görüntülerinin alınması, İsrail'e hukuksuz bir şekilde girdiklerini kabul eden bir belgeyi imzalamaya zorlanmaları tüm yolcuları tedirgin etti. İsrail'e zorla getirilen filo katılımcıları kendi büyükelçiliklerini aramak istediklerini söylemelerine rağmen bu taleplerine olumlu bir cevap alamadılar. Yol-

cular İsrail'e kendi istekleri ile gelmediklerini, içinde buldukları insani yardım gemilerine açık denizde, uluslararası sularda İsrail'in saldırı düzenlediğini, bazı arkadaşlarının öldürüldüğünü, bir kısmının da yaralandığını, kendilerinin de silahlı İsrail askerleri tarafından kelepçelenerek kaçırdıklarını beyan ettiler.

Bütün masalarda, çadırların içinde itip kakma, bağırıp çağırma, aşağılayıcı, onur kırıcı davranış ve sözlere maruz kalma vb. insanlık dışı muameleler saatler boyu sürdü. Mavi Marmara'dan saat 18.00 sularında limana indirilmeye başlayan yolcuların tamamının gemiden indirilişi sabaha karşı 06.00'yı buldu.

Bütün bu süreçte herkes birbirine göremediği arkadaşını soruyordu: "Furkan'ı gördün mü?", "Necdet'le Osman'ı gören oldu mu?", "Ali Haydar kayıp, gören oldu mu?" İsrail 16 kişinin öldüğünü açıklamıştı. Herkes bu 16 kişinin

kimler olduğunu merak ediyordu; zira şehitlerin sadece dördünün kim olduğu biliniyordu. Ayrıca diğer gemilerdekilere ne olmuştu? Bu da endişe verici bir bilinmezdi.

Aşdod Limanı'ndaki çadırlarda uzun süren yazışmalar ve kayıt işlemlerinin ardından yolcular cezaevi araçlarına bindirildi. Demir kafesli cezaevi araçlarında insanları yeni bir işkence bekliyordu: Araçlar ya aşırı derecede soğutulmuş ya da klimalar kapatılarak boğucu bir ortam oluşturulmuştu.

Kimse nereye götürüldüğünü bilmiyordu, hem bu bilinmezlik hem araçların içinin çok sıcak ya da çok soğuk oluşu yolcuları son derece rahatsız ediyordu. Ayrıca araçları kullanan İsraili sürücülerin yaptığı ani fren hareketleri nedeniyle herkes büyük bir tedirginlik yaşıyordu. Bu şekilde yaklaşık iki saat gidildikten sonra, yolcular daha sonra adının Ella olduğunu öğrendikleri hapisaneye ulaştılar.

Ismail Ali Nashwan

Ismail Ali Nashwan 1929'da el-Halil'de doğdu. 1948'de Filistin topraklarından sürgün edildi. 1956'da İsrail tarafından tutuklandı. Serbest bırakıldıktan sonra Ürdün'e yerleşti. İnsani yardım filosuna oğlu Mustafa Ismail Nashwan ile birlikte katıldı.

Benim hayalim Filistin'e geri dönmek. Viva Palestina Konvoyu'na iki kere katıldım. 2010'un Ekim ayında katıldığım kara konvoyunda Mısır hükümeti benim ve oğlum Mustafa'nın konvoyla birlikte Gazze'ye girmesine izin vermedi. Başarıya ulaşana kadar Filistin'e giden tüm konvoylara katılmaya devam edeceğim.

▼

Parmak izini vermeyi reddeden Yunan vatandaşı bir yolcu, İsraili yetkililer tarafından ciddi şekilde dövülmüştür. Söz konusu yolcu bir müddet yerde sürükledikten sonra etrafını çeviren kalabalık bir grup İsraili görevli tarafından dövülmeye devam edilmiş, bu arada bacağı da kasıtlı olarak kırılmıştır. Ağlayarak yardım isteyen Yunanlı yolcu ile ilgilenilmemiş ve bir görgü tanığının ifadesine göre hem erkek hem de kadın üniformalı askerler bu kişiye gülmüştür. Söz konusu yolcunun kırık bacağıyla İsrail'den ayrılana kadar ilgilenilmemiştir.

*BM İnsan Hakları Konseyi
Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu
(Madde 190), 27 Eylül 2010*

Ellerinde 20-25 kişilik bir liste vardı. İsmimin listede olduğunu görünce beni diğer katılımcıların bulunduğu alandan ayırıp liman içinde farklı bir yere götürdüler. Orada uzun bir sorgudan geçirdim. Suçlayıcı bir üslupla “Neden İsrail askerlerine saldırdınız?”, “Neden İsrail kara sularına girdiniz?” gibi sorular sordular. Beni savunma pozisyonunda bırakmak istiyorlar, sürekli suçlayıcı ve aşağılayıcı ifadeler kullanıyorlardı.

Sorgunun ardından koluma iki kişi girdi ve beni hapishane aracına götürdü. Hapishane aracını kullanan kişi eğer sarhoş değilse yolcuları korkutmak ve zarar vermek kastıyla aracı oldukça kötü bir şekilde kullanıyordu. Midemiz sürekli ağzımıza geldi. Bir de yolda kaza yaptı. Zaten ani duruş ve kalkışlar nedeniyle sürekli aracın demir duvarlarına çarpıyorduk. Kaza sonrasında başka bir hapishane aracı gelene kadar uzun süre o metal kafesin içinde bekletildik. Yeni araç gelince hapishaneye nakledildik.

Ahmet Emin Dağ
(1970 / İHH Yönetim Kurulu Üyesi)

Cezaevi aracına alındık. Araçta 23 kişiydik. Bir saat bekledikten sonra araç hareket etti. Nereye gideceğimiz söylenmedi. Kimisi havalimanına kimisi hapishaneye götürüldüğümüzü düşünüyordu. Aracın penceresinden dışarıya baktığımda havalimanına götürülmediğimizi anladım. Araçtaki arkadaşlara hapishaneye götürüldüğümüzü söyledim.

Araç Berşeva'daki hapishanede durdu. Saat 10.00 civarında bizi bir bölüme aldılar. Burada 54 Türk, 24 yabancı vardı. Herkesi hücrelere yerleştirdiler. Biz İHH Başkanı Bülent Yıldırım ve gazeteci Adem Özköse ile aynı hücredeydik. Saat 14.00 gibi Bülent Yıldırım'ı sorgulamak istediklerini belirttiler. Dışarıdan gelen memurlar Bülent Bey'i ayrı bir bölümde sorguladılar. Gece saat 24.00 gibi Adem Özköse'yi, 02.00 gibi de sorgulamak üzere beni aldılar. İsrarla geminin en üst katında kimler vardı diye sordular. Kimseyi tanımadığımı söyledim.

Sabah 06.00 gibi hücrelerin kapısını açıp koğuş meydanında toplanmamızı istediler. Her adımları hile ve desise doluydu. Kutular içerisine doldurdıkları pasaportları ve pasaportu olmayanların belgelerini getirmişlerdi. Tek tek isimleri okuyarak herkesi ayırdılar. Ancak Bülent Yıldırım ve benim ismimi okumadılar. Diğerlerine, “Siz gidin, bunların belgesini unutmuşuz, getireceğiz.” dediler ama niyetlerinin başka olduğu belliydi. Bu yöntemi cezavinden çıkıncaya kadar 4-5 kapıda daha denediler. Orada tutulan diğer aktivistler “Hep birlikte çıkacağız.” diye diretince bizi hep beraber çıkarmak zorunda kaldılar. Herkesi çıkarma emri alınışları ancak birkaç kişiyi 5-10 dakika geciktirip yalnız bırakarak kötü muamelede bulunmadan göndermek niyetinde değillerdi.

Av. Cihat Gökdemir
(1972 / MAZLUMDER / İstanbul)

Berşeva'daki bu hapishanede yine üst aramasından kimlik tespitine kadar daha önce yapılan işlemler tekrarlanarak koğuşlara yerleştirildiler. Ancak herkes sadece kendi yanındakilerden haberdardı; kim nerede, kimse bunu bilemiyordu.

Gemiden indirildikten sonra endişelenmeye başlamıştım. Oğlum Üsame 16 yaşında olduğu için benim pasaportuma kayıtlıydı ve yanında yalnızca kimliği vardı. İşlem yapılan çadırlara götürüldüğümde oğlumun da gemide olduğunu anlatmaya çalıştım, ama beni dinlemediler. Arama ve sorgu işlemleri biten yolcuları bir yerde topluyor, sonra da ellerine dosyalarını verip hapishaneye gönderiyorlardı. Ama ben gitmek istemiyordum çünkü daha öğlumu görememiştim. Tam bunun için dua ederken iki polisin oğlumu getirdiklerini gördüm. Onun o anki dik duruşu bana güç verdi. Daha sonra polisler bana onun pasaportunu sordu, ben de durumu anlatmaya çalıştım. Sonra Üsame'yi götürdüler ve biraz sonra bir kadın polis gelip alayıcı bir ifadeyle, “Seni oğlunla aynı hapishaneye koyacağız, o yüzden biraz bekleyeceksin.” dedi. İki-üç saat bekledik. Herkes götürülmüştü. Orada yalnızca biz kalmıştık. Ancak sabaha karşı hapishaneye getirildik. Hapishanede gardiyanlara telefon etmek istediğimizi söyleyince gülüştüler ve alaycı bir şekilde İbranice bir şeyler söylediler. Çok yorulmuştuk ve biraz uyumaya çalışıyorduk ancak başımızı yastığa her koyduğumuzda bizi uyandırıp adımızı, soyadı-

mızı ve memleketimizi soruyorlardı. Gardiyanlar koridorlarda birbirleriyle sürekli bağırarak konuşuyor ya da tam uykuya dalacakken odanın ışığını aniden açıp içeri bakıyorlardı. Sabaha kadar bunu kaç kere tekrarladılar bilmiyorum. Bizi rahatsız etmek için ellerinden geleni yapıyorlardı.

Esra Sekizkardeş
(1970/Ev Hanımı/İstanbul)

Hapishanede de oldukça zorlu bir süreç yaşadım. Ölenler, yaralananlar, nerede olduğum bilinmeyen insanlara dair duyulan endişe, hepsi ayrı birer işkenceydi. Koğuşlara yerleştirilen yardım gönüllüleri hapishane sürecinde çeşitli yollarla taleplerini dile getiriyorlar ancak talepleri bir türlü dikkate alınmıyordu.

Bize, “Uçak hazır, Türkiye’ye gönderileceksiniz.” demişlerdi. Ama son anda dönüp “Hayır, hapse gidiyorsunuz.” dediler. Bizi hapishaneye götürdüklerinde, “Uzun bir süre burada kalacaksınız.” dediler. Hapishane yöneticisine, “Sizce burada ne kadar kalırız?” diye sorduğum da “En az altı ay buradasınız.” dedi. Altı ay boyunca orada tutuklu kalmak! Büyük bir şoktu. Sonra bizi koğuşa kapattılar.

Meslektaşım Syed Talat Hussain bana, “Nedim, kendimi hiç iyi hissetmiyorum, şunlara söyle kapıyı açsınlar.” dedi. Sorguya alındığım zaman hücredeki arkadaşımın durumundan bahsettim. Ama hiç dinlemediler. Sonra aynı hücrede kaldığımız Syed Talat’ın bayılıp yere yığıldığını söyledi. Koşarak hücreye gittik, ancak o zaman kapıyı açtılar. Talat hem psikolojik hem fiziksel olarak kötü bir hâldeydi. Başımı kaldırıp dizime koydum ve onunla konuşmaya çalıştım. Zar zor “Kalp krizi geçirdim.” diyebildi. Gerçekten çok huzursuz olmuştum. Benim için çok zor anlardı. Ancak her durumda Allah bize yardım etti. Talat kalp krizi geçiriyordu ama ağır bir travma geçirdiği belliydi. Yaklaşık 15 dakika sonra birkaç İsraili ilk yardım uzmanı gelip Talat’ı hastaneye götürdü.

Nadeem Ahmed Khan
(1967/Khubaib Foundation/Pakistan)

Beni sorgu masasına aldıklarında Türkçe konuşan biri yanıma gelip, “Ben Türk Konsolosluğu’ndan sana yardımcı olmak için geldim.” dedi. Yalan söylediği belliydi. Sorgulama ve zindan sürecinde en çok dikkatimi çeken yanları da yalancılıklarıydı. Türk Konsolosluğu’ndan geldiğini ileri süren kişinin ilk sorusu “İsrail’e ilk kez mi geliyorsunuz?” oldu. Bu sorusuna, “Ben İsrail’e hiç gelmedim, daha önce de şimdi del!” cevabını verdim. Siyonist işgali gayrimeşru gördüğümü kastettiğimi anladığı için sinirlenip kalktı gitti.

Bu kez ikinci bir kişi geldi ve “Ben sana tamamen gönüllü olarak yardım etmek için geldim, hiç bir tarafla ilişkim yok.” dedi. Onun da yalan söylediği kesindi. Onun tercümanlığına bir sorgulamadan geçirildim. Sorgulama sonunda mütercimim söylediği şu olmuştuk: “Bu gece artık Türkiye’ye uçak seferi yok. Dolayısıyla sizi gece, yeni yapılmış modern bir hapishanemiz var, orada misafir edeceğiz. Yarın Türkiye’ye göndereceğiz.”

Sonra Berşeva’daki hapishaneye götürdüler. Baktım orada cezaevi giysileri ve malzemeleri dağıtıyorlar. Gardiyana, “Biz yarın buradan çıkmayacak mıyız? Bunları neden dağıtıyorsunuz?” diye sordum. Adam, “15 gün kadar kalabilirsiniz, sonrası için de kesin bir şey yok.” cevabını verdi. Tam bir psikolojik yıpratma savaşı veriyorlardı. “Peki, kesinleşmesi neye bağlı?” diye sorduğumda, “Hükümetinizin ilgisine!” dedi. “Hükümetimiz bizimle ilgileniyor mu?” soruma da, “Biz haber gönderdik ama henüz bir karşılık gelmedi.” cevabını verdi.

İki buçuk günlük zindan hayatımda daha onlarca yalanlarına şahit oldum. Bir söyledikleri diğerini tekdip ediyordu. Adamlar tam bir yalan üretme makinesi gibiydi.

Ahmet Varol (1962/Gazeteci/İstanbul)

Hakan Albayrak

1968 yılında
Almanya’da doğdu.
Milli Gazete, Yeni
Şafak ve Zaman
gazetelerinde yazan
Hakan Albayrak,
1994 yılında insani
yardım amaçlı gittiği

Bosna-Hersek’te İHH Saraybosna temsilciliğini üstlendi. Evli ve iki çocuk babası olan Hakan Albayrak, Yeni Şafak gazetesinde günlük yazılarına devam ediyor.

İkinci katta, geminin kış kısmına yakın bir yerde, yaklaşan zodyaklardaki korsanları korkutup caydırmaya çalışanlar arasındaydım. Hemen yanımda kardeşim Sinan Albayrak ve arkadaşım Eyüp Gökhan Özekin vardı. Zodyaklar bir yaklaşıyor, bir uzaklaşıyordu. Meğer o esnada çatıda, kaptan köşkünün etrafında kan gövdeyi götürüyormuş. “Ölen var!” diye bir haber geldiğini hayal meyal hatırlıyorum. Artık gerçek mermiler sıkıyorlardı. Ben bunu önce algılayamadım. Ölüm haberine rağmen algılayamadım. Sinan çatıya çıkıp gelmişti, orada olanları görmüştü, “Gerçek mermiler sıkıyorlar, öldürüyorlar, eğilmemiz lazım!” diye bağırdı. Eğildik. Birkaç saniye. Sonra “Burayı boş görünce buradan gemiye çıkarlar.” deyip ayağa kalktık gene. Üzerimizden kırmızı ışıklar geçti. Keskin nişancıların tüfeklerinden gelen lazer ışıkları. Onu da aslında her şey bittikten sonra doğru dürüst algılamaya başlayacaktım. Sonra “Herkes salonlara çekilsin!” gibi bir anons. Şaşkınlık. Ben yukarıda yaşananları bilmediğim ve kendi pozisyonumuza odaklandığım için korsanların gemiye çıkmadığını sanıyordum.

Berşeva Hapishanesi

Filo yolcuları hapishanedeki gardiyanlara büyükelçilik görevlileri ile görüşme taleplerini ilettiler. Ancak bu talepler sürekli reddedildi. Hiç kimse içinde buldukları durumdan ve yaşananlardan dünyanın ne kadar haberdar olduğunu bilmiyordu. Telefon etmelerine de izin verilmiyordu. Tüm isteklerin reddedilmesi üzerine hapishane müdürlüğüne hitaben bir dilekçe yazıldı ve elçiliklerin durumdan haberdar edilerek görüşme taleplerinin karşılanması, avukat talebi ve yakınlarla haber verme talepleri yinelendi ve bunlar yerine getirilene kadar bir İngiliz ve dört Türk'ün açlık grevinde olduğu bildirildi. Durumdan oldukça tedirgin olan gardiyanlar açlık grevindekilere sık sık yemek ve su teklif etmeye başladılar.

Durumun kötüleşmesine rağmen, ilginç bir şekilde kendimi gittikçe daha iyi hissediyordum. Şakir hapse girer girmez ilk söylediği şey "Buraya bir çay ocağı lazım." olmuştu. Diğerleri de benim gibi hissediyordu. Madem bu yola inanmıştık, bin yıl yatırırsınlar, ne çıkardı. İşte onların anlamadıkları, bizim bu rahat hâlimizdi. Onlara göre gözüne ışık tutulmuş tavşan gibi ürkek olmalıydık.

Altı kişi yan yana oturmuştuk. Görevli gardiyan sordu:

- Nerelisin?
- Endonezya.

- Sen?
- Malezya.
- Sen?
- İngiltere.
- Sen?
- Cezayir.
- Sen?
- Ürdün.
- Sen?
- Türkiye.

Diğer gardiyana şaşırılmışçasına dönerek:
- Ne oluyor ya! Bütün dünya burada, dedi.

Mustafa Öztürk
(1975 / İHH Prodüksiyon Birimi)

İsrarla süren talepler sonunda Türkiye hariç tüm ülkelerin büyükelçilik görevlileri koğuşlara geldi. İsrail'de diplomatik temsilcisi olmayan ülkeler için de Ürdün Konsolosluk görevlileri geldiler. Elçilik temsilcilerinin gelişiyile dış dünyadan ilk kez haber alan yardım filosu yolcuları İsrail saldırısının canlı yayınıla tüm dünya tarafından izlendiğini ve yaşananlardan herkesin haberdar olduğunu, tüm dünyada İsrail karşıtı gösteriler yapıldığını öğrendiler. Bu bilgi herkesi biraz olsun rahatlattı. Çünkü İsrail'in Akdeniz'in ortasında gerçekleştirdiği katliamı örtbas etmeye çalışmasından endişe ediliyordu. Saldırının tüm ayrıntılarıyla ekranlarda görülmesi İsrail'in hukuk tanımazlığının belgesi oldu. Diğer ülkelerin elçilik görevlilerinden sonra Türk elçilik görevlileri de hapishaneye geldiler. Şehitler, yaralılar ve esir olarak tutulan herkes hakkında bilgi alındı ve 24 saat içerisinde serbest bırakılmaları için çalışma yapıldığı öğrenildi.

Hapishane sürecinden itibaren özellikle Mossad ajanlarının dâhil olduğu sorgulamalar başladı. İHH Başkanı Bülent Yıldırım başta olmak üzere bazı İHH yöneticileri, gemi kaptanı ve personeli, bazı katılımcılar yoğun sorgulamalara tabi tutuldular.

Berşeva Hapishanesi

Aşdod'a getirildikten sonra bizi tartaklayarak gemiden çıkardılar. Gemiden ilk indirilenlerden biriydim. Yine üzerimizdeki her şeyi çıkarıp arama yaptılar. Sonra pasaportumuzu aldılar ve kayıt yaptılar. Bize İsrail'e izinsiz girdiğimizi ve sınır dışı edileceğimizi söylediler. Biz ise İsrail'e izinsiz girmedik, uluslararası suların kaçırılarak rızamız dışında İsrail'e zorla getirildiğimizi ifade ettik. Sonra ellerindeki bir listeye baktılar. Listede ismimi görünce beni başka bir görevliye teslim ettiler. Listede yaklaşık 20 kişinin ismi vardı. Bu listede adı bulunan kişileri ayrı bir yerde sorguladılar. Beni sorgulayan şahıs kimliğimle ilgili bilgileri ve neden orada bulunduğumu sordu. Fotoğrafım çekildi. Parmak izim alındı. İfadem sırasında yanımda tercüman bulundurulmadı. İfadem İngilizce olarak alındı. Yasal haklarımız hatırlatıldı. İmzalamam için bana bir kâğıt verdiler. Ancak ben onların istediği şekilde değil İngilizce başka şeyler yazarak kâğıdı iade ettim. Daha sonra beni sorgu odasından çıkardılar. Tekrar üst araması yaptılar. Sonra küçük bir minibüsle cezaevine götürdüler.

Cezaevinde dört kişilik bir hücreye koydular. Birkaç saat sonra tekrar sorguya aldılar. Sorgulama için üç sivil geldi. Daha önce sordukları soruların benzerlerini burada tekrar sordular. Bu sorgu bir buçuk saat sürdü. Ardından hücreye götürüldüm. Birkaç saat sonra tekrar çağırıldılar. Son çağırıldıklarında gece yarısı idi. Bu defa başka bir ekip beni tekrar sorguladı. Cezaevinde bir-iki saat arayla sürekli ismim anons edildi. Bulduğum hücrenin dışına çıktığımda kimseyi görmedim. Bu sorgu havası sürekli devam ettirildi. Aynı şeyler tekrar tekrar soruldu. En son sorgudaki şahıs İngilizce olarak "Çok sakın biriyim fakat istediğimiz cevapları vermezsen çok sert de olabilirim, çok sert davranabilirim." dedi. Gemide öldürülen dokuz kişinin resimlerini gösterdiler. Bunların kim olduklarını sordular. İçlerinden tanıdıklarımın isimlerini yazdım.

Hüseyin Oruç
(1969/İHH Başkan Yardımcısı)

1 Haziran günü İsrail'de konsoloslğu bulunmayan ülke vatandaşları hapisshaneden çıkarıldı. Bu kişilerin kara yolu ile Ürdün'e götürülecekleri belirtildi. Ürdün üzerinden gidecek olanların hapisshaneden ayrılışı herkeste karmaşık duygulara neden olmuştu. Kimse diğerlerini geride bırakıp gitmek istemiyordu; çünkü kalanların akıbetlerinden endişe ediliyordu. Ancak insanlar istemeseler de hapisshaneden otobüslerle ayrıldılar.

Gardiyanlar hızlı adımlarla kadınların toplandıkları salona geldiler. Koşuylardan yeni çıkmıştık. Filo katılımcılarından birkaçının ismini yüksek sesle okudular. Çağrılan kişiler benimle ve diğer arkadaşlarla vedalaşarak dışarıya çıktı, söylendiğine göre sınır dışı edilmişler. Bazıları sevinçle onları uğurluyordu. Belki birazdan ya da ertesi gün onlar da çıkacaktı buradan. Herkes ülkesine dönmek için sabırsızlanıyordu. Benim dışımda herkes umutluymuştu. Yanımdaki masaya zar zor yaslanabildim, masada oturan diğer tutuklu kadınlara baktım, buradan çıkacaklardı. Birinin elini tuttum, "Beni bırakmayın! Buranın hapisshanelerini siz bilmezsiniz, Filistinliseniz ve bir kez tutuklanmışsanız çıkamazsınız. Beni bırakmayın!" diyebildim zar zor.

Wafaa J. K. Aldahshan (1966/ Ev Hanımı/Gazze)

Hüseyin Oruç

1969 Malatya doğumludur. 1991'de Boğaziçi Üniversitesi'nde Turizm İşletmeciliği, 1996'da Kamu Yönetimi bölümlerini bitirdi. İstanbul'da turizm sektöründe otel yöneticisi ve tur operatörü olarak çalıştı. İHH İnsani Yardım Vakfı'nın kurucuları arasında yer aldı. Son sekiz yıldır Banda Açe tsunami yardım kampanyası (2004), Pakistan depremi yardım kampanyası (2005), Gazze Özgürlük Filosu kampanyası (2010), Haiti deprem yardımı kampanyası (2010), 125 ülke ve bölgede kurban kampanyası (2010), Pakistan sel yardımı kampanyası (2010) ve 2007'den bu yana 10 ülkede sürdürülen 100 bin ameliyat hedefli Afrika Katarakt Projesi gibi İHH'nın uluslararası yardım projelerini koordine etmektedir. İngiltere merkezli *Humanitarian Forum*'un ve İslam Dünyası STK'lar Birliği (İDSB)'nin kurucularındandır. İslam Konferansı Örgütü (OIC) bünyesinde İslami STK'lar için İnsani Yardım Prensipleri Hazırlık Komitesi (*Preparation Committee of Code of Conducts for Islamic NGOs*)'ne başkanlık etmiştir. Hüseyin Oruç hâlen İHH İnsani Yardım Vakfı'nın Birleşmiş Milletler nezdinde temsilciliğini ve uluslararası alanda kurumsal ilişkilerini yürütmektedir. Evli ve üç çocuk babasıdır.

O gece herkes peyderpey Tel Aviv'deki Ben Gurion Havalimanı'na gönderilmeye başlandı. İsimleri okunanlar gruplar hâlinde alınarak cezaevi aracına bindirildi. Araçlar uzun süre çıkış kapısında bekledikten sonra hapisshaneden ayrıldı. Tüm bu aşamalar video kameralarla kaydediliyordu. Uzunca bir zaman sonra tüm yolcular havalimanına getirilerek burada ayrı bir binaya alındı.

İsrail, Türkiye hükümetinin herkesin serbest bırakılması için verdiği 24 saatlik süre dolmadan tüm yardım gönüllülerini Türkiye'nin gönderdiği uçaklarla İstanbul'a gönderecekti. Zira Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu; İsrail Savunma Bakanı Ehud Barak ve ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton'a "Eğer 24 saat içerisinde vatandaşlarımız serbest bırakılmazsa İsrail ile ilişkilerimizi tümüyle gözden geçiririz." diyerek net bir tavır ortaya koymuştu. Yaralılar için askerî ambulans uçaklar gönderilmişti. Bu işlemleri takip etmek için de Türkiye'den milletvekilleri ve görevliler gelmişti. Sadece çok ağır yaralı olup yolculuğu hayati risk taşıyanlar Türk Büyükelçiliği bilgisi ve Türk doktorların onayı ve gözetimi ile geride kalacaktı.

Havalimanında askerler yardım gönüllülerine yine oldukça kötü muamele ederek bir salonda topladılar. Pasaport işlemleri yapılmaya başlandı. Bu işlemler sırasında bazı pasaportlara el konulduğu anlaşıldı. Tek tek isimler okunarak yolcuları pasaport kontrolünden geçirmeye başladılar. Kadınlar dâhil olmak üzere birçok yolcu askerler tarafından hırpalanıp dövüldü.

İsrail askerleri yolcuları tahrik etmek için her türlü hakareti yapıyordu. Havalimanında bazı yardım gönüllüleri ve İHH Başkanı

Bülent Yıldırım özel bir odaya alınarak 8-10 istihbaratçı arasında saatlerce sorgulandı. Dışarıdaki herkes onlara işkence edilmesinden endişe ediyordu. Yardım gönüllüleri gruplar hâlinde uçağa bindirildi. Türk Hava yolları görevlisi sürekli olarak liste teyidi yapıyordu. İnsanlar uçağa bindirildikleri son ana kadar dövülüp hırpalandılar, bazıları uçağa bindiklerinde kan revan içerisindeydi.

Havalimanına götürülmek üzere hücrelerden alındık ve bir hapisshane nakil aracına konduk. Şoför yol boyunca bir yandan sürekli öndeki yolcuları tahrik edici hareketler yaparken bir yandan da ani frenlemler araç içerisinde savrulmamıza neden oluyordu. Çok sıcaktı ve klima kapalıydı. Bu şekilde iki saat yol aldık. Havalimanında önümüze koydukları bir kâğıdı imzalamamızı istediler ve ancak o zaman uçağa binebileceğimizi söylediler. Etrafımız askerlerle sarılıydı ve askerler sürekli taciz ve küfürle bizi tahrik etmeye çalışıyorlardı. Hemen solumuzdaki odadan feci şekilde dövülmüş bir Yunanlı aktivisti çıkardılar. Bu durumu gören diğer aktivistlerin tepkisi üzerine 50-60 kadar asker bir anda üzerimize saldırdı. Kendimi bir anda bu saldırının içinde buldum. 10-15 asker beni önce yumruk ve dipçiklerle dövdü, sonra yerde tekmeledi. Yere yapıştırıp üzerime postalları ile basarak arkadan demir kelepçe ile ellerimi çok sıkı bir şekilde kelepçelediler. Ardından kelepçelerden tutarak askıda olacak şekilde arkamdan tekme atarak ayağa kaldırdılar ve karşıdaki duvara kadar sürükleyip tekrar vurdular. Yere yüzükoyun yattırdılar. 4-5 asker art arda üzerime çıktı. Bu sırada yapılanlar görülmesin diye 8-9 asker önümde siper yaparak beni gizlemeye çalıştı. Bağırardım. Tekrar bağırardım. Bir müddet sonra bir polis şefi gelerek askerleri çekti, kelepçelerimi çıkardı. Sonra iki polis eşliğinde transfer için işlem yapılan masaya götürüldüm.

Mehmet Cüneyt Sarıyaşar
(1961 / MAZLUMLER / İstanbul)

Uçakta tüm listeler tekrar tekrar gözden geçirildi ancak bütün bilgi ve belgelere İsrail tarafından el konulduğu için listeleri tam olarak teyit etmek mümkün olamıyordu. Bu aşamada bir diğer önemli sorun da Ürdün Konsololuğu vasıtasıyla hapisshaneden alınanların listesinin mevcut olmayışı ve gemide öldürülenlerin kimliklerinin İsrail tarafından açıklanmıyıştı. Emin olunamayan isimlerle ilgili tüm uçaklardaki listeler tek tek defalarca kontrol edildi. Uçağa binenlerin, sevk edilen yaralıların, hastanede kalanların listeleri karşılaştırıldı. Tüm kontrolden sonra uçaklar havalandı. İlk yolcuların uçaklara binmesi ile uçakların kalkışı arasındaki süre 12 saati buldu.

3 Haziran saat 03.00 sularında uçaklar İstanbul Atatürk Havalimanı'na indi. Havalimanındaki ilk basın açıklamasının ardından tüm yolcular İstanbul Adli Tıp Kurumu'na sevk edildi. Burada fiziksel ve psikolojik muayeneler yapıldı. Mavi Marmara'da öldürülenlerin cenazelerinin işlemleri de öğle saatine kadar tamamlanarak ailelere teslim edildi. Şehitlerin cenazeleri binlerce kişinin katıldığı törenlerle toprağa verildi.

Diğer gemilerde yaşananlar*

Challenger I'deki olaylar

Filodaki en küçük ve en hızlı tekne olan Challenger I'deki yolcular ve mürettebat Mavi Marmara'ya yapılan saldırının ilk anlarına doğrudan şahit olmuştur. İsraililerin gemilere el koyma niyeti iyice belirginleşince, Challenger I'in hızlanarak filodan ayrılmasına karar verilmiştir. Teknenin uydu internet bağlantısı hâlâ çalışmaya devam ettiğinden, bu tekne filodan ayrılınca hem gazetecilerin filoya yapılan saldırıyla ilgili olarak dış dünyaya haber geçebilmesi için zaman kazanılmış olacak hem de en azından bir gemi Gazze'ye ulaşmaya çalışacaktır. Ancak Challenger I, kendisinden daha süratli bir İsrail korveti tarafından takip edilmeye başlanmıştır. Sancak makinesindeki yağ basıncının düşmesiyle kaptan, İsrail korvetinin gemiye bindirmesi ihtimalini de düşünerek makineleri durdurmuştur.

Challenger I'e iki İsrail teknesi ve bir helikopter tarafından müdahale edilmiştir. Yolcular, İsrail askerlerinin tekneye çıkma teşebbüsünden önce en az bir tane stun bombası atıldığını ifade etmiştir. Güvertedeki yolcular, daha önce, İsrail askerlerinin tekneye çıkmasını sembolik olarak protesto etmek için pasif direniş teknikleri uygulamaya karar vermiştir. Hiçbir silahı olmayan yolcular, yan yana durarak askerlere engel olmaya çalışmıştır. Askerler tekneye çıkınca paintball ve plastik mermilerle ateş ederek bir kadını ya plastik mermiyle ya da paintball mermiyle yüzünden vurarak yaralamıştır. Bir başka kadın da sırtından plastik mermilerle vurularak yaralanmıştır.

* Bu bölümde yer alan bilgiler 31 Mayıs saldırısının ardından BM İnsan Hakları Konseyi tarafından oluşturulan Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu'ndan alınmıştır.

Challenger I filodaki diğer gemilere nazaran daha hızlı idi. Diğer gemilerin arkasında -Mavi Marmara ile Yunan kargo gemisi Eleftheri Mesogios'un arasında- bir yerde ilerliyorduk. 31 Mayıs sabah saat 04.00 sularında zifiri karanlık içerisinde benim GPS'imın gösterdiğine göre Gazze'den 73 mil uzaktaydık.

Birden ön tarafımızdan silah sesleri duyduk ve bir zodyak botun diğer taraftan bize yaklaştığını gördük. Son hızda ilerliyorduk. İsrail askerlerinin saldırısına uğrayan Mavi Marmara'nın iskele tarafından yaklaşık 40 km uzaklaşmıştık. Bizi takip eden bottaki askerlerin görüşlerini engellemek için üzerlerine projektör ışığı tuttuk. Askerler el bombaları ve paintball silahlarla Mavi Marmara'ya ateş ederken geminin güvertesinden itfaiye hortumu ile su püskürtüldüğünü gördük. Askerler daha Mavi Marmara'ya çıkmamışlardı ve biz askerlerce açılan ateş ve helikopterlerin sesini işitebiliyorduk.

Mavi Marmara'yı ve diğer gemileri hızla geçtik ancak en yüksek hızda dahi bize yaklaşan İsrail botlarını geçemedik. Askerlerin gemimize çıkmalarını engellemek için kaptanımız oldukça başarılı bir şekilde zigzaglar çizmeye başladı. İsrail askerleri ya kendi gemileri arasında işaretleşmek adına ya da bizim konumumuzu göstermek için art arda işaret fişekleri attılar. Bir noktada kaptanımız İsrail savaş gemilerinden birine çarpmamak için manevra yapmak durumunda kaldı. 10-15 dakika sonra bir İsrail fırkateyni bizi durdurmak ya da korkutmak için bizimle telsiz bağlantısı kurdu. Daha önceki Gazze yolculuğumuzda, kaptanımız Denis Healey'in "Dignity" isimli gemisine kasten mahmuz ile çarpmışlardı ve gemi Lübnan'da bir limana ulaşmadan neredeyse batıyordu. Bu şekilde durdurulmuş ve başka bir gemiye alınmıştık.

Ana kamaraya girip kapıyı kilitleyerek İsrail askerlerini kameraya çekmeyi planlamıştım. Tam kamaraya girecekken bir şok bombası yaklaşık bir metre önüme düştü.

David K. Schermerhorn
(1929 / Film Yapımcısı / ABD)

Askerler tekneye çıktıktan hemen sonra köprü üstüne yönelmişler ve geçiş yolunu engelleyen yolcuları güç kullanarak dağıtmışlardır. Askerler köprü üstüne girdiklerinde herhangi bir direnişle karşılaşmamışlardır. Ancak buna rağmen İsraili bir asker kullanıldığı elektroşok silahıyla bir kadın gazetecinin kolunda yanıklar oluşmuştur. Şahitler, İsrail askerlerinin birincil maksatlarının, özellikle fotoğraf makinelerine ve diğer medya ekipmanlarına el koymak olduğunu söylemişlerdir.

Yolcuların pasif direnişine güçle karşılık verilmiştir. Bir İsrail askeri, kadın yolculardan birisinin kafasını güverteye vurduktan sonra kadının üzerine basmıştır. Yüzünden yaralanan kadın yolcu hariç bütün yolcular, kolları arkadan birleştirilerek plastik kelepçelerle sıkı bir şekilde kelepçelenmiştir.

Birkaç yolcu -askerlerin kimi yolculara isimleriyle hitap etmesi sebebiyle- tekne-

deki yolcuların kimliklerinin İsrail askerleri tarafından bilindiğini söylemiştir. Mavi Marmara'da alıkonulan bir askerinin üzerinden çıkan plastik kaplı bir kitapçıkta, gemilerdeki yolcuların isimlerinin ve fotoğraflarının yer aldığı görülmüştür ve bu yolcular arasında Challenger 1'deki yolcular da vardır. Mavi Marmara'daki söz konusu bu kitapçığın gösterildiği video kayıtları da mevcuttur.

Tekne mürettebatından birisi askerlerin çok genç ve korkmuş olduğunu ve yolculara karşı en başından itibaren saldırgan bir tutum sergilediklerini belirtmiştir. Yolcular plastik bağlarla kelepçelenmiş ve tuvalete gitmelerine dahi izin verilmemiştir. Tuvalete gitmesine izin verilmeyen yaşlı bir yolcu, idrarını altına yapmak zorunda kalmıştır. Askerler teknedeki bir kadını zorla bir zodyak bota almaya çalışmıştır. İki kadın, uzunca bir süre başlarına geçirilmiş çuvala beklemiştir. Askerlerin gemiye çıkışı sırasında yaralanan bir kadın yolcu, teknede askerî sıhhiyecî bu-

lunmasına rağmen uzun süre öylece bırakılmış, kimse onunla ilgilenmemiştir. Teknede uygulanan şiddet, "gerekçesiz ve aşırı" olarak tanımlanmıştır. Birkaç saygıdeğer uluslararası gazetecinin de bulunduğu teknede, aktivistlerle gazeteciler arasında bir ayrım yapılmamış, her iki grup da aynı muamelelere maruz bırakılmıştır.

Tekne, 31 Mayıs günü saat 11.00 sularında Aşdod Limanı'na varmıştır. Uluslararası sularlardan alınıp kendi iradeleri rağmen İsrail'e getirilmelerini protesto eden birkaç yolcu, kol kola girerek tahliye işlemine karşı direnmek istemiştir. İki kadın yolcu kelepçelenerek zorla alınmış, bir erkek yolcu da elektroşok silahıyla çok yakın mesafeden tehdit edilmiştir. Her bir yolcu, iki İsraili görevli eşliğinde teker teker tekneden indirilmiştir.

[BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 136-142), 27 Eylül 2010]

Sfendoni'deki olaylar

Sfendoni'ye yapılan çıkarma harekâtı, Mavi Marmara'ya yapılan saldırıyla aynı anda gerçekleştirilmiştir. Askerler herhangi bir engelleme olmadan ve demir çıplar kullanmaya dahi gerek duymadan zodyak botlardan merdivenleri dayayıp doğrudan gemiye tırmanmıştır. Askerlerin gemiye tırmanması öncesinde zodyak botlardaki askerler plastik kurşunlar ve paintball silahlarla gemiye ateş açmış ve stun bombaları atmıştır. Bu saldırılar sonucunda en az iki yolcu vurulmuş, bunlardan birisi başının arka tarafından yaralanmıştır. Gemideki bir doktora göre, köprüyü temizlemek için atılan

stun bombaları nedeniyle birkaç kişi yaralanmış, bir kişide de duyma bozuklukları oluşmuştur.

Askerler gemiye çıktıktan sonra hemen geminin köprü üstüne yönelmiştir. Yolcular daha önce güvertelerde oturarak pasif direniş eylemi yapmayı planlamışlar, fakat bu plan ancak kısmen uygulanabilmiştir. Yaşlılar da dâhil olmak üzere pek çok yolcu alt güvertelerde oturmuştur. Yolcular köprü güvertesinde kol kola girmiştir. İsraililer, geçişi açmak için yolculara elektroşok silahlarıyla ateş açmıştır. Kendisi de bu silahla yaralanan bir doktor, elektrik yanıklarından muzdarip olan pek çok yolcu muayene ve tedavi etmiştir. İki İsrail askerinin köprü üstüne girmesi üzerine, geminin uluslararası sulara olması sebebiyle protestoda bulunan bir personel dümene sımsıkı sarılmıştır. Bu personeli dipçikleyen İsrail askerleri kaptanı da arkasından tekmeleyip yüzünü yumruklamışlar ve elektroşok silahıyla elektrik şoku vermişlerdir.

Biz şiddete başvurmadan teknemizi savunmaya çalıştık. Yolcular kaptan köşkünün etrafını sardılar ve tüm kapı ve pencerelerin önünü kapattılar. Kol kola girerek bir zincir oluşturduk ve kıpırdamayı reddettik. Askerler el bombaları ve şok tabancaları ile saldırmaya, insanların kafalarına, yüzlerine ve vücutlarının diğer bölümlerine silahlar ve sopalarla vurmaya başladılar. Bu esnada yolcular kılmıdamadan ve askerlere mukabelede bulunmadan durmaya çalıştılar. En sonunda askerler zinciri kırdı ve yolcuları geri itti.

Askerler paintball saçmalar kullandılar, ama gerçek mermiler kullanmadılar. Bence amaçları bizi korkutmaktı. Ama bu ve benzer şeyler kimsenin gözünü korkutmadı. Herkesin ellerine plastik kelepçeler taktılar; daha sonra pazarlıkların ardından kelepçeleri çıkardılar.

Askerler bizi esir aldıktan sonra bir çeşit iş birliği yapıldı; mesela talimatlarına uyulduğu takdirde insanların yemek yemesine ve benzeri ihtiyaçlarını karşılamasına izin verdiler. Ama ben iş birliği yapmamayı tercih ettim. Mesela askerler oturmamı söylediklerinde oturmamı reddettim. Bu yüzden darp edildim. Daha sonra onları durmaya zorlamak ve zaman kaybetmelerini sağlamak için gemiden denize atladım. Bir savaş gemisini beni denizden çıkarmak için gönderdiler, ama ben yine direndim ve beni denizden çıkarmaları bir saatten fazla zamanlarımı aldı.

Prof. Paul Larudee

(1946 / Free Gaza Movement / ABD)

Gemi kontrol altına alındıktan sonra bir erkek yolcuya çok zalimane davranılmış, bu kişi ellerinden ve ayaklarından plastik bağlarla kelepçelenmiştir. Hem protesto maksadıyla hem de kelepçeler çok sıkı olduğundan çığlık atan yolcunun kelepçeleri bir doktorun ısrarıyla çözülmüştür. Kelepçeleri çözüldükten sonra koşarak suya atlayan yolcu daha sonra bir başka tekneye alınmıştır.

İsrail silahlı kuvvetleri geminin kontrolünü ele geçirip yolcuları yere oturtmuştur. Başlangıçta bazı yolcular plastik bağlarla kelepçelenmişse de yolcuların pek çoğu kelepçelenmemiştir. Askerler, yolcular arasındaki doktorun yaralı yolcularla ilgilenmesini yasaklayıp gemiye binen askerî sıhhiye görevlisinin gerekeni yapacağını söylemiştir. Fakat bu görevli de maskeli olduğundan ve diğer askerlerle aynı şekilde giyindiğinden, yolcular bu kişi tarafından tedavi edilmek istememiştir. Bunun üzerine yolcular ara-

sındaki doktor, "İsterseniz beni vurabilirsiniz ama yaralıları tedavi etmemi engelleyemezsiniz." demiştir.

Tek tek aranarak büyük salona alınan yolcular, su ve tuvalet ihtiyaçlarının ancak pek çok rica sonrasında ve büyük zorluklarla karşılandığını söylemiş, ayrıca bu imkânın bütün yolculara tanınmadığını ifade etmiştir. Yolcuların yiyecek hazırlamalarına izin verilmiş, ancak bir asker tarafından propaganda maksatlı yapılan kamera çekimleri durdurulana kadar yolcular yemek yemeyi reddetmiştir. Görgü tanıkları askerlerin devamlı sinirli ve saldırgan davrandıklarını, bağırdıklarını ve silahlarını yolculara doğrulttuklarını söylemiştir; fakat bunların ötesinde bir kötü muamele ve kısıtlama olmamıştır.

[BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 143-147), 27 Eylül 2010]

Eleftheri Mesogios'taki olaylar

İsrail askerleri (Challenger I, Sfendoni ve Eleftheri Mesogios gemilerinde de) kontrolü sağlamak için yine kayda değer bir güç kullanmıştır: stun bombaları, elektroşok silahları, yakın mesafeden toplama, paintball kapsül kullanımı, plastik saçmalarla yakın mesafeden atış ve fiziki güç kullanımı bunlara örnek olarak verilebilir. Bu güç kullanımları yolcularda yanıklar, çürümeler, kan toplanmaları (hematom) ve kırıklar gibi bir dizi yaralanmaya yol açmıştır. Pasif direniş eylemlerinde dahi yer almayan bir yolcudan (bir foto muhabiri) elektroşok silahından kaynaklanan yanıklar söz konusudur. Heyet, İsrail askerlerinin Challenger I, Sfendoni ve Eleftheri Mesogios gemilerine yapılan müdahalede kullandığı gücün gereksiz, orantısız, aşırı ve uygunsuz olduğunu; ayrıca kullanılan bu gücün Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 7. maddesinde vazedilen fiziksel bütünlük hakkını ihlal ettiği tespitinde bulunmuştur.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde173), 27 Eylül 2010

İsrail silahlı kuvvetleri saat 04.30'dan sonra, Mavi Marmara'ya ve Sfendoni'ye yapılan saldırılarla eşzamanlı olarak, Eleftheri Mesogios'a çıkmıştır. Demir kancalar ve ip merdivenler kullanan askerler, üç zodyak bottan gemiye tırmanmıştır. Geminin etrafı dikenli tellerle çevrilmiş olmasına rağmen, askerler hızlı sayılabilecek bir şekilde gemiye çıkabilmiştir.

Yolcular geminin ele geçirilmesine karşı birlikte bir direniş içerisine girmemiş, fakat köprü üstüne girişi vücutlarıyla engelleyerek pasif direniş göstermişlerdir. İsrail kuvvetleri bölgeyi temizlemek için fiziki şiddet, elektroşok silahları, plastik mermiler ve paintball mermiler kullanmıştır. Bir grup yolcu yaralanmış, birinin bacağı kırılmıştır.

Yolcuların ve mürettebatın tamamı kelepçelenmiş, İsrail askerleri herkesin pasaportuna el koymuş ve üst araması yapmıştır. İş

birliği yapmayanlar kaba muameleye maruz kalmıştır. Bir grup görgü tanığına göre, pasaportlarını teslim etmeyi reddeden yolculara saldırılmıştır. Bu esnada bir kadın karnından yumruklanmış, bir erkek yolcu da iki asker tarafından zorla yere yatırılarak tekmelenmiş ve dövülmüştür. Erkek yolculardan biri kelepçelerin çok sıkı olduğunu belirterek biraz gevşetilmesini talep ettiğinde askerler kelepçeleri daha da sıkmıştır.

Görgü tanıkları, bütün yolcuların İsrail askerleri tarafından yolculuk boyunca kameraya alındıklarını ifade etmiştir. Bir yolcu, bunun kasten, yolcuları aşağılamak için yapıldığı hissiyatında olduğunu belirtmiş ve yaşlı bir yolcu bu durumun bir sonucu olarak panik atak geçirmiştir.

[BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 148-151), 27 Eylül 2010]

Gazze I ve Defne Y gemilerindeki olaylar

İsrail silahlı kuvvetleri saat 05.30'dan sonra zodyak botlardan Gazze I gemisine çıkmıştır. Gemi mürettebatı ve gemideki yolcular herhangi bir direniş göstermemiş ve İsrail kuvvetleri alaysız bir şekilde geminin kontrolünü ele geçirmiştir. Gemide köpeklerle arama yapılırken yolcular güvertede bekletilmiş, daha sonra yemek salonuna alınarak üst aramasından geçirilmiştir. Yolcular Aşdod Limanı'na kadar sekiz saat süren yolculuk sırasında kelepçelenmemiş, kendilerine yiyecek de verilmiştir.

Mavi Marmara'ya saldırı yapılırken kaptanımız saldıran zodyak botlardan uzaklaşmak için gemiye tam yol verdi ama maalesef gemimiz istop etti. Arkadaşlar gemiyi tekrar çalıştırana kadar ise saldırı nedeniyle tam yol alarak uzaklaşan Mavi Marmara ile aramızdaki mesafe giderek açıldı. Sonrasında Mavi Marmara'dan bir telsiz anonsu yapıldı: "Yük gemileri açığa giderek orada beklesin..." Bu anonsun Mavi Marmara'nın düşüğü anlamına geldiğini iyi biliyorduk ve oradakilerin can güvenliği için bunu yapmak zorunda olduğumuzu da. Mavi Marmara bize göre ufuk çizgisine kadar uzaklaşabilmiş ve orada uluslararası sularda İsrail askerleri tarafından ele geçirilmişti. Gemi bize doğru gelirken telsizden Bülent Yıldırım'ın, "Yük gemilerine sesleniyorum,

burada çok sayıda şehit ve yaralımız var. Yük gemileri mukavemet göstermeyecek. Ne ölüne öldürün..." diyen mesajını aldık. Bu duyduğum son telsiz anonsuydu ve sıranın bize geldiğini gösteriyordu. Derhâl aramızda kısa bir istişare yaptık. İsrail askerleri Mavi Marmara'ya çıkmış, insanları öldürmüştü. Birazdan bizim gemilerimize de saldıracaklardı ve bizleri de öldürme ihtimalleri vardı. Mavi Marmara'nın üzerindeki iki helikopterden biri havalanarak bize doğru geldi ve ambar üstünde havada beklemeye başladı. Bu esnada ben de kaptan köşkünün balkonunda çekim yapmaya devam ediyordum. Helikopter dörtbeş metre uzağımda ve göz hizamdaydı. Birden helikopterin kapısı açıp aşağıya halat attılar ve indirme yapmaya başladılar. Ben çekim yapmaya

devam ediyordum. Askerler gemiye iner inmez ilk işleri yaklaşık 10 metrelik bayrağı sökmek oldu, sonra geminin iç kısmına doğru ilerlerken gözden kayboldular. Kayıt yaptığım kasedi saklayarak kamerayı elimden bıraktım. Birkaç dakika sonra anons yapıldı: "İçeridekiler ambar üstüne çıksın!" kaptan hariç hepimiz aşağıya indik. Kapıda üzerimize silahlarını doğrultmuş duran İsrail askerleri bekliyordu. Bir-iki saat ambar üstünde bekletildikten ve kimlik kontrollerimiz yapıldıktan sonra geminin alt katındaki küçük yemekhaneye götürülerek burada esir alındık.

Abdullah Camioğlu
(1985 / İHH Prodüksiyon Birimi)

Mavi Marmara Türkiye'ye harap olmuş bir vaziyette dönmüştür. Gemi kaptanı ve mürettebat, hasar görmüş ekipmanların gemi 31 Mayıs tarihinde İsrail otoritelerince alıkonulduğu tarihte mükemmelen çalışmakta olduğunu teyit etmiştir. Heyet, gemiye ait pek çok ekipmanın tamamen tahrip edilmiş ya da işlemez hâle getirilmiş olduğunu kendi araştırmalarıyla da tespit etmiştir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 244), 27 Eylül 2010

▼
Parmak izini vermeyi reddeden Yunan vatandaşı bir yolcu, İsraili yetkililer tarafından ciddi şekilde dövülmüştür. Söz konusu yolcu bir müddet yerde sürükledikten sonra etrafını çeviren kalabalık bir grup İsraili görevli tarafından dövülmeye devam edilmiş, bu arada bacağı da kasıtlı olarak kırılmıştır. Ağlayarak yardım isteyen Yunanlı yolcu ile ilgilenilmemiş ve bir görgü tanığının ifadesine göre hem erkek hem de kadın üniformalı askerler bu kişiye gülmüştür. Söz konusu yolcunun kırık bacağıyla İsrail'den ayrılana kadar ilgilenilmemiştir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 190), 27 Eylül 2010

▼
İsrail askerlerinin ve İsraili diğer yetkililerin filo yolcularına davranış biçimleri durumla orantısız olmakla kalmamış, aynı zamanda tamamen gereksiz ve inanılmayacak ölçüde şiddet içermiş, kabul edilemez düzeyde bir gaddarlık sergilenmiştir. Bu tür bir muamele biçiminin güvenlik gerekçesiyle ya da başka bir gerekçeyle meşrulaştırılması veya savunulması mümkün değildir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 264), 27 Eylül 2010

İsrail silahlı kuvvetleri, *Defne Y* gemisine helikopterlerden sarkıtılan iplerle tahminen saat 05.30 sularında inmiştir. Gemi mürettebatı ve gemideki yolcular direniş göstermemiş ve İsrail kuvvetleri olaysız şekilde geminin kontrolünü ele geçirmiştir. Aşdod Limanı'na varıncaya kadar gemi mürettebatı ve yolcular kabinlerde tutulmuştur. Mürettebattan ya da yolculardan kimse kelepçelenmemiş ve İsrail askerleri gemidekilere mutfaktan yiyecek getirmiştir. İHH kuruluşu için kameramanlık yapan bir yolcu, gizlemiş olduğu bir video kamera kasedi sebebiyle beş saat boyunca sorgulanıp fiziki saldırıya maruz kaldığını söylemiştir.

[BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 152-153), 27 Eylül 2010]

5 Haziran 2010 günü Rachel Corrie gemisinde gerçekleşen olaylar

Rachel Corrie gemisinin İrlanda'dan ayrılması gecikmiş ve gemi, yolcuların binmesi için Malta'da demirlemiştir. Dolayısıyla bu gemi, Kıbrıs'ın güneyindeki buluşma noktasında filoya katılamamıştır. Ne var ki, onun da yolu İsrail silahlı kuvvetlerince kesilmiş ve gemideki yolcular diğer gemilerdeki yolcuların yaşadıklarına benzer muamelelere maruz kalmıştır. Gemide 9 mürettebattan başka 11 yolcu bulunmaktadır ve bu yolcuların birkaçı üst düzey tanınmış kişilerdir.

Filoya yapılan müdahaleden uydu telefonu ile haberdar olan Rachel Corrie'deki yolcular -müdahalede hayatını kaybedenlere karşı bir saygı ifadesi olarak- Gazze yolculuğunu planlandığı şekilde sürdürmeye oy birliğiyle karar vermiştir. Gemi mürettebatının da fikri alınmış, onlar da yolculuğa devam kararı almıştır. Ardından yola devam etme kararını teyit eden bir basın bildirisi yayınlanmıştır.

3 Haziran günü, İrlanda hükümeti İsrail hükümetiyle görüşmelere girişmiş ve geminin Aşdod Limanı'na çekilmesi durumunda yardım malzemelerinin Gazze'ye sevk edileceğinin garantisini almaya çalışmıştır. Gemi-deki yolcular bu görüşmelere iştirak etmemiş ve maksatlarının yalnızca yardım malzemelerini ulaştırmak olmadığını, Gazze'ye uygulanan ve hukuk dışı gördükleri kuşatmayı kırmayı amaçladıklarını belirtmişler ve bu teklifi reddetmişlerdir.

Gemi Gazze'ye doğru yolculuğuna devam etmiştir. Rachel Corrie de daha önceki müdahalelere benzer şekilde -ama şiddet kullanmaksızın- 5 Haziran günü durdurulmuştur. İsrail donanmasına ait bir dizi deniz aracı görülmüş ve saat 06.30 civarında bu donanma kuvvetleriyle ilk defa telsiz yoluyla irtibat gerçekleştirilmiştir. Geminin kaptanına Gazze'nin kapalı bir askerî bölge olduğu bilgisi verilerek geminin yoluna devam etmemesi gerektiği belirtilmiştir. Rachel Corrie ise insani yardım taşıyan sivil bir gemi olduğu, İrlanda otoriteleri tarafından kontrol edilip mühürlenmiş malzemelerin de İsrail'e yönelik bir tehdit oluşturmadığı cevabını vermiştir.

Gemideki yolcular, İsraililerin mütemadiyen geminin eski ismini (*M.V. Linda*) kullanmalarından çok rahatsız olduklarına işaret etmişlerdir. Geminin adı İrlanda'dan ayrılmadan hemen önce değiştirilmiş ve Rachel Corrie'nin anısına gemiye bu ad verilmiştir. Rachel Corrie, bir İsrail buldozeri tarafından 2003'te Gazze'de öldürülmüş olan Amerikalı bir kadının adıdır.

İsraililer gemiye çıkacakları yolunda uyarıda bulunmuşlar, yolcular ise uluslararası sularda bulduklarını ve bir tehdit oluşturmadıklarını, bu nedenle de İsrail'in gemiye çıkma hakkı olmadığını belirtmişlerdir; fakat gemiye çıkılması durumunda şiddetli bir direniş gösterilmeyeceğini de ifade etmişlerdir. Geminin iletişim imkânlarının karartılmasının ardından makineler kaptan tarafından durdurulmuş ve saat 11.00 sularında, zodyak botlar gemiye yaklaştığında, mutabık kalınan prosedüre uygun olarak askerler gemiye çıkmıştır. Yolcular ve gemi mürettebatı güvertenin ortasında el ele tutuşarak oturmuş, bu sırada gemiyi dümen köşkündeki bir kişi kontrol etmiştir. Tam donanımlı askerî elbiseler giyen 3'ü kadın takriben 35 silahlı asker gemiye çıkmıştır. Operasyon barışçı bir şekilde yürütülmüştür. Bir görgü tanığının ifadesine göre, gemi o an Gazze'nin 35 deniz mili açıklarındadır.

Operasyonun hemen öncesinde gemide liderliği üstlenen bir yolcu, başlangıçta gemi mürettebatıyla beraber tutulmuş ancak daha sonra kelepçelenerek takriben 45 dakika geminin kış tarafında diz çöktürülmüştür. Aşdod'a kadar süren yolculuk boyunca eşinin kendisini görmesine neredeyse hiç izin verilmemiştir. Diğer yolcuların pasaportları kontrol edilmiş ve üst araması yapılmıştır. Yolcular gemide arama yapılırken birkaç saat boyunca güneş altında oturtulmuştur. Gemi, olaysız şekilde Aşdod Limanı'na çekilmiştir.

[*BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 154-160), 27 Eylül 2010*]

Heyet şu değerlendirmeyi yapmaktadır; gerek Mavi Marmara'daki İsrail askerleri tarafından gerekse helikopterler yoluyla uygulanan güç gereksiz, orantısız, aşırı ve uygunsuzdur. Ölümlerden ve yaralanmalardan kaçınmak mümkünken, birçok sivil yolcu öldürülmüş ve yaralanmıştır. Adli tıp raporlarına ve balistik kanıtlarına göre, en azından altı ölümün kanunsuz, keyfi ve yargısız infaz olarak tanımlanabileceği görülmektedir. İsrail kuvvetlerinin hareket tarzının, Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 6. ve 7. maddelerinde va'zedilen yaşama ve fiziksel bütünlük hakkını ihlal ettiği aşikârdır.

*BM İnsan Hakları Konseyi
Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu
(Madde 172), 27 Eylül 2010*

2003'te Gazze'de İsrail tarafından katledilen International Solidarty Movement üyesi Rachel Corrie'nin adı Free Gaza Movement'ın yük gemisine verildi.

İsrail saldırısı sonucu
Özgürlük Filosu'nda yer
alan 56 insani yardım
gönüllüsü yaralandı.

Ahmet Aydan Bekar
(1979/Makine Teknikeri/Kayseri)

Geminin üst kısmındaydım. Bize verilen can yeleğini giydim, gaz maskesini taktım ve beklemeye başladım. Bu sırada üzerimizde birdenbire bir helikopter belirdi. Sonra helikopterden göz yaşartıcı bombalar; ses, sis ve gaz bombaları atılmaya, gerçek mermilerle ateş edilmeye başlandı. Bu sırada birkaç arkadaşım vuruldu. Ateş devam ederken helikopterden bir halat yardımıyla gemiye inmeye başladılar. Vurulanların sayısı hızla artıyordu. Kardeşlerimi korumak, yardım etmek için ben de askerlerin indiği yere doğru ilerledim. Orada bir askerle boğuşmaya başladık. Boğuşma anında sırtımın sağ tarafından vuruldum, hemen akabinde sağ koltuk altından da bir mermi geldi. O sırada askeri kendime siper etmek istedim, hiç tereddüt etmeden kendi askerlerine de ateş ettiler, onu da vurdu. O da benim gibi yaralandı. Ben bir de sol omzumun arkasından vuruldum. Bu üçüncü mermiden sonra kollarımda güç kalmadı ve askeri bıraktım, geminin arkasına doğru ilerlerken arkamdan ateş hâlâ devam ediyordu. Can yeleğime bir-

kaç plastik mermi isabet etti. Arka tarafa doğru ilerlerken bir kardeşimle birlikte yere düştük. O da çenesinden yaralanmıştı. Yaralı hâlde uzun süre yerde yattım. Hiçbir tıbbi müdahalede bulunulmadı; aksine askerler gelip ellerimi arkadan kelepçelediler. Kelepçeler o kadar sıkıydı ki ellerim şişmiş, kolum uyuşmuştu. Bununla da kalmadılar üzerimde yürüdüler. Askerin biri suratıma tekme attı, ağız burnum kanadı. Bu sırada durmadan İngilizce küfürler, hakaretler ediyorlardı. Vücuduma isabet eden mermilerden biri akciğeri parçalamış, o nedenle çok kan kaybettim ve dermansız kaldım. Ellerim ayaklarım uyuşmaya başladı, dudaklarım kurudu, kesik kesik nefes alıyordum. O anda başıma bir mermi daha isabet etti ama başımda gaz maskesi olduğu için mermi sıyırdı geçti. Sağa sola çarpan mermilerden başıma şarapnel parçaları isabet etti. Askerlerin gemiye inişlerinin üzerinden iki saate yakın bir zaman geçmişti. Bizi sürükleyerek geminin ön tarafına çektiler. Bu esnada bile tartakladılar, küfürler ettiler. Bulduğumuz

katta her yer kan içerisindeydi. Sanıkı yerlere kovalarla kan dökülmüştü. Bizim Türk doktoru da yakalayıp ellerini kelepçelemişler, ayrı bir bölümde dizüstü bekletiyorlardı. Bir süre sonra bir helikopter daha geldi. Helikopterden inen askerlerden birinin elinde siyah bir çanta vardı. O asker yerde yatan birkaç yaralı arkadaşşıma müdahale ettikten sonra benim yanıma geldi. Üzerimdekileri makasla kesti. Karın bölgeme iki iğne yaptı ve hiç beklemeden neşterle karnımı açtı. Açıldığını hissediyordum. Kurşun yaraları canımı acıtmamıştı ama askerın açtığı yer çok canımı yakmıştı. Parmakları içimde geziniyordu, ne yaptığını bilmiyordum. Sonradan öğrendiğime göre karın bölgesinde kalan bir kurşunu çıkartmış. Operasyon bittikten sonra yine ellerimi kelepçeleyip bir süre daha beklettiler. Bir helikopter daha geldi ve benimle beraber birkaç kardeşimi daha helikoptere aldılar. Hastaneye gidene kadar kelepçeliydik. Hastanede bana yapılan ilk müdahaleleri ise hatırlamıyorum.

Mehmet Ali Zeybek
(1982/Eczacı/Diyarbakır)

Sabah ezanı vaktiydi, zodyak botların yaklaştığını gördüm. Daha ne olduğunu anlamadan silah seslerini işitmeye başladım. Tam o sırada helikopterden ses ve sis bombaları atılmaya başlandı. Akabinde silahların lazer işaretçilerinin üzerimizde dolaştığını atış sesleri eşliğinde gördüm. Panikten ve helikopterin müthiş ses ve rüzgârından bir an arkadaşlarımı göremedim. Yerimden uçmamak için üst güvertedeki bir demire tutundum. Helikopterden bir ip sarkıtıldı ve askerler sağa sola ateş ederek gemiye inmeye başladı. Askerlerin üzerinde birbirinden değişik ve çok sayıda silah vardı. Öyle yoğun bir ateş vardı ki, bizi bu gemiden sağ çıkarmayacaklarını düşündüm. Sonra ayağımdaki ayakkabımı çıkararak kendimi savunmaya çalıştım. Açılan ateşte önce İbrahim Bilgen'in, hemen akabinde de Ali Haydar Bengi'nin vurularak yere düştüğünü gördüm. Ali Haydar Bengi'nin yanına Mehmet Yıldırım kapaklandı. Saldırının şiddetinin iyice artması üzerine üst güvertede bulunan herkes yere yattı. Ali Haydar Bengi'yi aşağı güverteye taşımak için hamle yaptığım anda iki

kolum ve bacağımdan âdeta elektrik şoku aldığımı hissettim. Hemen sonra vücudumun hareket etmediğini ve her yanımdan kanlar fışkırdığını gördüm. Askerlerin açmış olduğu ateş sonucunda sağ kolumdan iki, sol kolumdan iki, karaciğerimin sağ alt tarafından iki, sağ baldırından biri önden biri arkadan olmak üzere iki, sol arka kalçamdan bir olmak üzere toplam dokuz kurşun yarası aldığımı sonradan öğrendim. Askerler yerdeki herkese rastgele ateş ediyordu. Ali Haydar Bengi, yerde hareketsiz yüzükoyun yatıyor-ken bir İsrail askerinin gelerek elindeki silahla bir el ateş ettiğini gördüm. Asker daha sonra kolundan tutarak yüzünü çevirdi ve vücuduna iki el daha ateş etti. Bu olanları görünce beni de öldüreceklerini düşündüğümden kendimi merdivenlerden aşağı attım. Düştüğüm yerde arkadaşlarım beni alıp içeriye taşıdılar ve tıbbi müdahalede bulundular. Askerler gemiyi ele geçirdikten sonra revire geldiler. Arkadaşlarımın gözleri önünde beni çırılçıplak soydular ve elimi kolumu bağlayıp yerde sürükleyerek tekrar üst güverteye götürdüler. Beni Fahri Yıldız

ve Cengiz Akyüz'ün kanlar içindeki cansız bedenlerinin yanına attılar; diğerlerinin ise yüzlerini göremiyordum. Uzun bir süre bu hâlde ölüme terk edildim. Daha sonra güvertenin en ucuna getirildim. Yanı başımda, yüzünü görmediğim iri cüsseli birinin karnından İsrail askerlerinin pense gibi bir aletle kurşun çıkarmaya çalıştıklarını ve bu kişinin acı içinde bağırdığını gördüm. Hemen sonra yanıma gelen aynı asker hiç narkoz kullanmadan sağ baldırından aynı aletle bir kurşun çıkardı. Çok canım yanmıştı. Bu acının etkisiyle bayılmışım. Gözlerimi açtığımda yanımdaki kişinin artık orada olmadığını fark ettim. Onun kim olduğunu ve sağ olup olmadığını hâlen bilmiyorum. Bir süre sonra beni helikoptere alarak Hayfa şehrindeki Rambam Hastanesi'ne götürdüler. Burada beş gün kaldım. Bu süre zarfında hiç kimseyle görüştürülmedim. Ailemi aramama izin vermediler. Bü-yükelçiliğe haber vermediler. CNN Türk televizyonunun çektiği görüntülerde görülmem üzerine nerede olduğum anlaşıldı ve sağ olarak Türkiye'ye getirildim.

Murat Taşgın
(1977/İşçi/Konya)

Saat 04.00-04.30 sıralarında gemimizin zodyak botlarla kuşatıldığını fark ettim. Ardından geminin üzerinde birden beliriveren helikopterden birbiri ardınca bombalar atıldığını gördüm. Akabinde askerler gemiye inmeye başladı. İnerken aralıksız bir şekilde ateş ediyorlardı. Açılan ateş sonucu pek çok arkadaşım yaralandı. Askerler yaralılara dipçik ve botlarıyla vuruyorlardı. Herkeste tam bir panik havası vardı. Kurşunlardan korunmak için herkes kendini bir yere atmıştı. Bu sırada yanıma gelen birkaç asker kulağıma, sol gözüme ve vücudumun değişik yerlerine tekmelerle vurdular. Kulağıma ve sırtıma plastik mermi sıktılar. Kulağım patladı. Arkamdan gelen bir asker tüfeğinin dipçığı ile çeneme vurdu ve çenem kırıldı. Çeneme gelen darbenin etkisiyle dizlerimin üzerine çöktüm, ağzımdan yoğun bir şekilde kan geliyordu. Bu hâlde olmama rağmen sırtıma tekme atarak beni yere uzatıp ellerimi kelepçelediler. Başıma dikilen birkaç asker bana

İngilizce olarak Arap mı, Türk mü olduğumu sordu. Türk olduğumu söyleyince “Ooo one minute” diyerek kırık olan çeneme bir tekme daha attılar. Bununla da yetinmeyip kafama, gözümün üstüne rastgele tekmeler savurmaya devam ettiler. Birkaç dakika sonra da çoraplarıma kadar üzerimdeki her şeyi çıkarttılar. Sonra tüm vücudumu çiğnediler. Hemen akabinde bir asker silahın kurma kolunu çekerek sağ omzuma beş, kafama bir, kulağıma ve kulağımın dibine iki olmak üzere ateş etti. Bunların ne tür mermiler olduğunu bilmiyorum. Kulağıma sıkılan mermiden sonra bayılmışım. Askerlerin sol kolumdan üç yerden damar yolu açtığını ve beni helikoptere aldığını hayal meyal hatırlıyorum. Uyandığında bir İsrail hastanesindeydim ve yanımda üçü resmî üniformalı olmak üzere 10 kişi vardı. Biri gelerek çenemin kırılmış olması nedeniyle ağzıma monte edilmiş olan telleri kesip beni konuşabilecek konuma getirdi. Aralarından birisi isminin İlyas

olduğunu ve İstanbullu olduğunu söyleyerek diğer arkadaşlarımla serbest bırakıldığını, benim de verecekleri kâğıtları imzalamam hâlinde serbest bırakılacağımı söyledi. Hiçbir şeyi imzalamayacağımı söyledim. Beni tehdit etmeye başladılar. Gemide yaralanan arkadaşlardan bazıları da oradaydı. Hastanede kaldığımız süre boyunca uyumamıza izin vermediler. Tuvalet ihtiyacımızı bile çok güç gidebildik. Bize tek tip elbise giydirdiler. Hastaneden çıkarken taburcu işlemleri esnasında bile beni dört saat boyunca ayaklarım çıplak bir şekilde bekletiler. Sevk işlemleri sırasında benimle iletişim kuran herkes Türkçe konuşuyordu. İşlemlerim tamamlandı ve ambulans uçakla Ankara'ya getirildim. İsrail askerleri tarafından vuruldum, isteğim dışında İsrail'e zorla götürüldüm ve istemediğim bir İsrail hastanesinde üç gün süreyle zorla tutuldum.

Abdulhamit Ateş
(1977/Mali Müşavir/Ankara)

Saldırı anında canlı yayın bağlantısının yapıldığı yerdeydim. Helikopterden gemiye ilk halatlar bizim olduğumuz kata atıldı. Sonra halatları çektiler ve çatı katından indirme yapmaya başladılar. Askerler etrafa rastgele ateş ediyorlardı. O hengâmede ileriye doğru koşarken ayağım dan vuruldum ve düştüm. Kurşun dizimin hemen üzerinden girip arka taraftan çıkmıştı. Bacağımı hissetmiyordum. Çok canım yanıyordu. Bu hâlde 10-15 dakika kaldım. Hareket edemiyordum. Bu süre içerisinde ateş sesi, helikopter sesi, silah sesi, bomba sesi, insan sesleri birbirine karışmıştı... Etraftan yardım edilmesini isteyen sesler duyuyordum. Sol tarafımdaki kişiden hiç ses gelmiyordu. Daha sonra onun İbrahim Bilgen olduğunu öğrendim. Bir asker yanıma geldi ve sonra kafamda çok şiddetli bir darbe hissettim. Adli tıp raporuna göre kesici bir şeyle vurulmuş. Kafam yarılmıştı ve çok fazla kan akıyordu. Kanamayı durdurmak için iki elimle bastırdım. Yarım saat kadar bu şekilde kaldım. Sonra bir başka asker bana doğru geldi. İbrani-ce bağırıyordu. Sol gözümün üzerine dipçikle bir daha vurdu. Gözüm patladı. Ardından elindeki silahı doğrulttu ve tam göğsümün üzerine yakın mesafeden ateş

etti. Göğsümün üzerinde büyük bir ağrı hissettim, plastik mermi ile ateş etmişti. O an oradaki herkesi öldüreceklerini düşündüm. Dua ediyor, kelime-i şehadet getiriyordum. Sonra bir asker ilk önce İbrahim ağabeyin olduğu yere yaklaştı. O tamamen hareketsiz yatıyordu. Geldi, gözlerini kontrol etti ve "ölmüş" anlamında bir hareket yaptı. Sonra benim yanıma geldi. Aldığım darbe nedeniyle sol gözüm tamamen kapanmıştı. Eliyle sağ gözümü açtı ve yaşadığımı anladı. Sonra beni biraz daha ortaya doğru sürükleyip yüzüstü çevirdi. Kırık olan bacağım nedeniyle çok acı çekiyordum. Daha sonra ellerimi sertçe kelepçeledi. Orada o hâlde 15-20 dakika daha kaldım. Sonra beni yine sürükleyerek geminin en ön kısmına kadar çektiler ve en üst güvertede, kapitan köşkünün olduğu yerin hemen üstüne attılar. Tüm yaralılar ve şehitler oradaydı. Bu sırada askerler üzerimize basarak sağa sola yürüyorlardı. Sol tarafımda, köşede, Muharrem Güneş'e tıbbi müdahale yapıldığını gördüm. Daha doğrusu başında birkaç asker vardı ve ben öyle düşündüm. Askerler sonra benim yanıma geldi. Birinin elinde büyük bir şırınga vardı. Omzumdan şırıngayı bastı. Kendime geldiğimde tek kişilik, etrafı perde-

lerle çevrilmiş yoğun bakım ünitesinde yatıyordum. Gözüm den, kafam dan ve ayağım dan ameliyat edildiğimi fark ettim; kırık olduğu için ayağımı alçıya alacaklarını düşünmüştüm ama ayağımı alçıya almamışlardı. Ayağımı hissetmiyordum. Kendi kendime herhâlde ayağım kangren oldu ve kesecekler diye düşünmeye başladım. Nerede olduğumuzu, konsolosluğa bilgi verilip verilmediğini merak ediyordum. Yoğun bakımdayken yanıma bir istihbarat elemanı geldi ve bir sürü suçlamada bulunduktan sonra ifademi alacağını söyledi. Konsolosluğa bilgi verilmesini istedim. O ise sürekli konuyu değiştiriyordu. Sonra beni yoğun bakım ünitesinden çıkarıp travmatoloji bölümüne aldılar. Muharrem Güneş de oradaydı. Aramızda perde vardı. Birbirimizle konuşmamıza izin vermiyorlardı. Ayakucumuzda ve başucumuzda polisler bekliyordu. Son gün dışarıdan birtakım sesler duydum. Sonra Kızılay yeleği giymiş üç-dört kişi gördüm. Oradaki doktorlarla tartışıyorlardı. Onları görünce burada olduğumuzu bilindiğini anladım. 05.00-05.30 gibi hastaneden ambulanslarla havalimanına gittik. Gece 23.00-23.30'a kadar uçağın içerisinde bekledik. Ailelerimizle ilk kez burada iletişim kurabildik.

Muharrem Güneş
(1986/İlahiyatçı/Elazığ)

Saldırı sırasında Ali Haydar Hoca ve birkaç arkadaşla birlikte köprü üstündeydik. O sırada ben helikopterin indirme yaptığı yerden uydunun bulunduğu tarafa doğru çekilmeye başladım. Geriye döner dönmez Furkan'ı gördüm. Geminin orta kısmında, uydunun altında, bir eliyle uydunun demirini tutmuş, diğer elindeki küçük kamerayla helikopteri çekmeye çalışıyordu. Helikopterden ateş açarak onu kafasından vurdular. Aramızda 2-3 metre mesafe vardı. Yüzüstü yere yığılıyordu ki, kendimi önüne attım. Omuzlarından tutup yavaşça yere bıraktım ama bırakmamla savrulmam bir oldu; çünkü helikopter çok şiddetli bir hava akımına sebep oluyordu. Uydunun diğer kısmına savrulmuşum. Orada tutunmaya çalıştım. Yaklaşık yarım saat öylece kaldım. Kurşunlar kafamın yanında, kulağımın dibinde vızıldırıyordu. Çıkan arbedede şiddetli bir darbe aldığım için yarı baygın vaziyette yerde yatıyordum. Askerler belki de öldüğümü düşündüler; çünkü yanıma kadar gelip dönüyorlardı. Bu sırada orada yaralı olup inleyen ya da su isteyenlere dipçikle vuruyor, Arapça ve İngilizce küfürler ediyorlardı. Zaman zaman askerler kenara çekiliyor ve helikopter iyice yaklaşarak üzerimize su sıkıyor, tepemizde dönüp duruyordu. Bir süre o şekilde bekledim. Her

yandan sesler geliyor, yaralıları yardım istiyordu. Dua ediyordum. Tam o sırada helikopterden lazerli silahla vuruldum. Çok sıcak ve hafif bir dokunuş gibiydi. Yutkunamıyordum. Farkında değildim ama kurşun bir yanağımdan girmiş diğer taraftan çıkmıştı. Dişlerim ağzımdan dışarıya fırladı, tabii etler de. Damağım parçalanmıştı. Görüyordum ama hiç acı hissetmiyordum. Hatta dilimle ağzımdan dışarıya sarkmış olan damağımı koparmaya çalışıyordum. Uzun bir süre öyle kaldım. Daha sonra askerler gelip arkadan elimi çok sıkı bir şekilde kelepçelediler. Kurşunun acısını hiç hissetmemiştim ama o kelepçeler çok acı veriyordu. İki saat boyunca çok ciddi anlamda işkence ettiler. Bir yandan tekmeliyor bir yandan küfrediyorlardı. Namluyu kafama dayadılar, ellerim zaten kelepçeli olduğu için doğru düzgün hareket edemiyordum. Çevremde çok sayıda yaralı vardı. Bu arada bir anons yapıldı. Anonsta geminin İsrail askerlerinin kontrolüne geçtiği ve direniş gösterilmemesi söyleniyordu. O andan sonra bir sükûnet oldu. Sonra askerlerden bazılarının yaralıların yanına gidip ateş ettiklerini gördüm. Bir süre sonra da sanırım ağır yaralıları ayrı bir bölüme taşıdılar. Benim bir yanımda Furkan vardı, bir yanımda da Kayserili Ahmet. İkisini de sürükleyerek çekip götürdüler.

Daha sonra iki asker beni yüzükoyun yerde sürükleyerek bir yere çekti. Sonra işaretlerle, tekmeleyerek dizüstü oturmamı istediler. Kelepçemi kesip arkadan boyun hizasından tekrar sıkı bir şekilde bağladılar. Ağzımdan oluk oluk kan akıyordu. Arkamıza bakmamıza müsaade etmiyorlardı. Bir ara dönüp baktım. Birçok arkadaşı çırılçıplak soymuşlar ve yüzükoyun bekletiyorlardı. Askerler bir yandan bağırıyor bir yandan da yanımızdan gelip geçerken bizi tekmeliyorlardı. Bu şekilde bir müddet kaldıktan sonra biri beni sürükleyerek geminin arka tarafında bir yere getirdi. Orada hekim olduğunu düşündüğüm bir başka asker yüzümü kontrol etti. Cebinden çıkardığı enjeksiyonla bir iğne yaptı. Gözümü açtığımda akşam saatleri idi ve ameliyat olmuş bir vaziyette hastanedeyim. Başımda askerler, polisler bekliyorlardı.

Neler olup bittiğine dair ilk bilgiyi hastanede aldım. Bir gün boyunca travmatoloji bölümünde kaldım. Kaldığım odada gemide yaralanan İsrail askerleri de vardı. Sanki beni özellikle onlarla aynı yere koymuşlardı. Birkaç defa oraya askerleri ziyarete gelen kişilerin saldırısına uğradım. Konsolosluktan birileri geldikten sonra beni başka bir odaya aldılar.

Çelebi Bozan
(1960/Emekli/Diyarbakır)

Saldırı anında en üst güvertede idim. Havanın karanlık olduğu o sabah namazı vaktinde, cemaatle namaz kılınyordum. Önce zodyak botlar geldi. Zodyak botlarla helikopterlerin gelişi arasında beş dakika bile yoktu. Helikopterden üzerimize aralıksız rastgele ateş ediliyordu. Gemiye inmelerini engellemek için sarkıtılan ipi tutup bağladık; bunun üzerine ikinci bir ip sarkıtıldılar. Bu kargaşa anında vuruldum ve sırtüstü düştüm. İki kalçamdan ve iki ayağımdan yaralanmıştım. Düşmenin etkisiyle kafamı çok sert bir şekilde vurdum, âdeta kırıldığını hissettim. Bu hâlde sırtüstü yatarken bir asker yanıma geldi ve karnıma birkaç el ateş etti. Sonra ellerimi kelepçeledi. Saatlerce orada kaldım. 10-15 dakika içinde köprü üstündeki hemen herkesi vurmuşlardı. Saldırı bite-ne kadar şuurum açık olduğundan olan biten her şeyi gördüm. Hayatî organlarıma kurşun isabet etmemişti ama karnım ve bacaklarım çok kötü durumdaydı; bir ayağım kırılmış ve bağırsakların parça-

lanmıştı, çok kan kaybediyordum. O katta askerlere mukavemet göstermeye çalışan kimse kalmamıştı ama askerler yaralılara ateş etmeye devam ediyordu. O kadar çok kurşun sıkılmışlardı ki, her yanda mermi kovanları birikmişti. Hiç kimsenin yukarıya çıkmasına izin vermiyorlardı. Geleni vuruyorlardı. Oradaki yaralıların hiç birine olayların sonuna kadar tıbbi müdahalede bulunulmadı. Tüm yaralıları bir yere topladılar. İki-üç saat orada bekledikten sonra beni helikoptere aldılar. Yanımda ağır yaralı bir arkadaş daha vardı. Şuurumuz açık fakat kımıldayamayacak durumdaydık. Hastanede elbisele-rimi yırttıkları ana kadar şuurum açıldı, ama o andan sonrasını hatırlamıyorum.

Beş gün orada kaldım, Türkiye'ye döndükten üç gün sonra kendime gelebildim. Toplam sekiz gün baygın yattım. Aşırı kan kaybı nedeniyle kalp ritmim bozulmuştu. Kendime geldiğimde hâlâ İsrail'de olduğumu zannediyordum. Doktorların bana müdahale etmelerini istemedim.

Türkiye'de olduğuma ikna olmam zaman aldı.

Sağlık problemlerim hâlâ devam ediyor. Bağırsaklarımdan operasyon geçirdim ve mesanede parçalanma olduğu için üç ay sondayla gezdim. Karnımdan delik açıp sonda takmışlardı. Üç ayın sonunda idrar yollarından bir operasyon daha geçirdim. Ondan sonra bir ameliyat daha oldum. Sonda takılı olduğu süre boyunca vücudum reaksiyon gösterdi ve aşırı iltihaplanma oldu. İki-üç sefer enfeksiyon kaptım. Her defasında en az 10 gün tedavi gördüm ve hâlâ da tekerrür eden sorunlarım var. Bacağımla kalçadan dize kadar kırıldı. Platin takmışlardı. Kemik yeşermesi oldu. O fazla kemiği aldılar. Sağ bacağımda başka bir kemik yeşermesi daha oldu. Tam eklem hizasında, yürümemi engelliyordu. Bacak, bağırsak ve mesane olmak üzere çok sayıda operasyon geçirdim, daha da devam edecek gibi...

Ahsan Shamruk
(1964/Serbest Meslek/İngiltere)

Birileri telaşla “İsrail saldırmıyor, İsrail saldırmıyor!” diye bağırıyordu. Namazı bitirir bitirmez ayakkabılarımı giyip denize baktım. Botları ve içindeki ateş eden askerleri gördüm. Hemen yayın yapılan güverteye gittim. Press TV muhabiri Hassan Ghani ile birlikteydim. Telefonunu almak için gittiğinde kamerasını bana verdi. Çekime başladım. Geminin üzerinde iki helikopter gördüm; birinde projektör vardı, diğerinden de İsrail komandolarının gemiye inebilmesi için bir halat sarkıtılmıştı.

Helikopterden açılan ateş sonucu başımdan vuruldum. Kurşun başımdan girip dudaklarımı parçalayarak ağızımdan çıktı. Gemiye inmiş olan bir asker de elindeki silahla beni karnımdan vurdu. Ardından dört asker üzerime atlayıp beni yere yatırdı. Ellerimi plastik bir kelepçeyle bağladılar ve tekmelemeye başladılar. İsrail’de doğup büyüdüğüm ve İbraniceyi çok iyi bildiğim için askerlerin söylediklerini anlayabiliyordum. Bana tekme atan askerlerden biri, “O elebaşı, öldürün onu!” dedi. Bu, beni öldürme izni alan askerler için âdeta bir fırsattı. Tekmeleme faslını tamamladıktan sonra yaklaşık iki saat beni yerde öylece bıraktılar. Her yerim kan içerisindeydi. Bir süre sonra yanıma gelip hâlâ hareket ettiğimi gördüklerinde askerlerden biri diğerine, “Baksana şu (...) hâlâ yaşıyor!” dedi. Ayağa kalkmamı istediler, kalktım. Beni

geminin baş tarafına götürdüler ve burada tekrar yere yatmamı söylediler ama ben reddettim. Zaten yaralıyım, daha ne yapabilirlerdi ki?

Beni tekmeleyip her yanıma vururlarken hiçbir şekilde en ufak bir acı hissetmedim; Rabbime, “Beni cennetle mükâfatlandır ve bir şehit olarak canımı al...” diye dua ediyordum. Hayatımın son demlerinde olduğumu düşünüyordum.

Askerler Türk olduğumu zannediyorlardı. Beni hastaneye götürdüklerinde nereli olduğumu sordular; İsrail’den olduğumu öğrendikleri andan itibaren benim yanımda birbirleriyle hiç İbranice konuşmadılar. Biri gelip bir şey söyleyecek olsa benim İbranice bildiğim konusunda hemen birbirlerine ikazda bulundular.

Bir belge imzalamamı istediler ama ben kabul etmedim. Bunun üzerine beni tutuklamakla tehdit ettiler. Sonra Berşeva’daki hapishaneye giderken yolda bana “Bak, Berşeva’ya gidiyoruz, anne babanın yaşadığı yer yolumuzun üzerinde. Seni onların evine bırakabiliriz.” dediler. Beni tehdit etmeye çalıştıklarını düşündüm. “Peki, beni aileme götürün o zaman.” dedim. Ailemin evi yolun ortasında, havalimanından iki kilometre ilerideydi. Yolda bana “Sen aptalsın! Ne yapıyorsunuz? Niye bütün bunları yapıyorsunuz? Londra’da krallar gibi gayet iyi bir hayat yaşıyorsunuz.” diye söylendiler. Polislere

“Ben özgür müyüm, gidebilir miyim?” diye sordum, “Evet.” dediler. “O hâlde aracı durdurun inmek istiyorum.” dedim. Aracı durdurup gitmeme müsaade ettiler. Üzerimde pijama ve terliklerle eve doğru yürümeye başladım. Yolda bir arkadaşımınla karşılaştım, beni tanıyamadı. Ona “Cihad, ben Ahsan’ım!” dedim; şaşırды, “Sana neler oldu böyle?” diye sordu. Mavi Marmara’dan bahsettim, zaten saldırıyı duymuş. Beni evime bıraktı.

Evin kapısını açtığımda önce annem gördü beni. Öylece birbirimize bakakaldık. Sanki bir yabancı gibiydim, tanıyamadı. “Anne, ben Ahsan’ım!” dedim, kımıldamadan duruyordu. Şokta mıydı, yoksa gerçekten mi beni tanıyamadı, bilmiyorum. Kız kardeşim beni gördüğünde bayıldı. Köşede oturmakta olan babam geldi ve ağlamaya başladı. Daha sonra annem bana sarıldı, “Ne oldu? Sana ne oldu? Kim yaptı bunu sana?” diye sordu. “Mavi Marmara’daydım.” dedim.

Ailemin yanında yaklaşık iki hafta kaldım ve İsrail televizyonlarında yayınlanan görüntülerimi gördüm. Her gün iki İsrail televizyonunda “Şehit olarak ölmek istiyorum, şehit olarak ölmek istiyorum!” dediğim görüntüleri yayınlıyorlardı. Kalırsam beni orada öldüreceklerini biliyordum. Bu nedenle bana geçici pasaport vermeleri için İngiliz Büyükelçiliği’ne gittim; çünkü İsraililer her şeyimizi çalmıştı. Ardından Londra’ya döndüm..”

Ahmed Luqman Talib
(1990/Öğrenci/Avustralya)

İsrail hastanelerinde tedavi gören yaralıların birçoğu, hastanede kaldıkları süre boyunca yataklarında iken dahi metal kelepçelerle kelepçelendiklerini belirtmiştir. Bazıları aynı zamanda ayak bileklerinden de bağlanmıştır. Ağır yaralı olan bu kişiler, yaraları dikkate alınmaksızın kelepçelenmiştir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 214), 27 Eylül 2010

Helikopter 4-5 metre üzerimizdeydi. Güverteden iç tarafa geçmeye çalıştığım bir anda vücuduma iki kurşun isabet etti. Mermilerden biri uyluğumdan diğeri de dizimin biraz üzerinden girdi. Arkadaşlar beni diğer yaralıların olduğu salona indirdiler. Gemi bir müddet sonra İsrail askerlerinin kontrolüne geçti. Salona gelen askerler herkese çok kötü muamele ediyordu. Yaralı olan bacağım özellikle tekme attılar. Âdeta eğlenmek için beni kaldırıyor ve sonra tekrar yere bırakıyorlardı. Bunu defalarca tekrarladılar. Daha sonra beni bulduğum salondan üst güverteye çıkarmak için bir sedyeye yatırdılar ama başımı aşağı gelecek şekilde koydular. Merdivenlerden çıkarırken

başım sürekli yere çarpıyordu. Beni bir müddet bu şekilde taşıdılar. Sonra bana sağlam bir bacağım olduğunu, sürünecek devam edebileceğimi söylediler ve beni emekleyerek ilerlemeye, kanamam olduğu hâlde merdivenleri tırmanmaya zorladılar. Yürüyemiyordum, yaralıydım, kendimi kaybediyor ve yere düşüyordum. Bu defalarca oldu. Tökezledikçe İsrail askerleri silahları ile beni itiyordu. Sonunda üst güverteye ulaştığımda yaram ciddi bir şekilde kanıyordu ve hiçbir tıbbi müdahalede bulunulmadı. Geminin güvertesinde güneşin altında saatlerce bekletildim. 10-12 saat boyunca su bile vermediler.

Uğur Süleyman Söylemez
(1963/Serbest Meslek/Ankara.)

1963 yılında Ankara'da doğdu. Ticaretle uğraşıyordu. Tuğba Hanım'la evli olan Uğur Süleyman Söylemez; Ahmet (1988), Zeynep Kübra, (1991) ve Fatma (1997) adlarında üç çocuk babasıdır. Organize ettiği çeşitli sosyal etkinliklerle ihtiyaç sahipleri için insani yardım çalışmalarında bulunan Uğur Süleyman Söylemez, çevresinde verdiği sözde duran, güvenilir ve insani konularda hassas biri olarak tanınıyor. Tuğba Hanım eşi için "Onun her zaman Filistin'e yönelik özel bir ilgisi vardı." diyor.

Mavi Marmara saldırısının hemen ardından Uğur Süleyman Söylemez'in ismi gemide hayatını kaybedenler arasında geçmiş ancak Türkiye'ye getirilen yaralıları arasında olduğu ve başından aldığı en az bir kurşunla ağır yaralandığı tespit edilmiştir. Türkiye'ye getirildikten sonra diğer iki ağır yaralı ile birlikte Ankara Atatürk Araştırma Hastanesi'ne sevk edilen Söylemez, burada sekiz ay boyunca yoğun bakımda tedavi görmüştür. Tedavisinde gelişme sağlanamayan Uğur Süleyman Söylemez sekiz ayın sonunda evde bakılmak üzere hastaneden çıkarılmıştır. Hâlen (Mayıs 2011) komada bulunan Söylemez'in durumu ciddiyetini korumaktadır.

Yaşananlar inanılmazdı... Her şey çok sarsıcıydı ama en sarsıcı olanı alt güvertede yaşadım. Yaralıları yardım ediyordum. Başının ön tarafından vurulan ve vurulduktan sonra sırt üstü yere düşüp kafasının arka tarafı yarılan Süleyman (Söylemez) isminde bir kardeşimiz vardı. Yerde yan yatmış vaziyetteydi; bir kişi onu destekliyordu. Doktorlar eğer sırt üstü uzanırsa kanın akciğerine dolabileceğini ve hemen öleceğini söylemişti. Biz onu hayatta tutmaya çalışırken birkaç kardeşimiz mukavvadan yaptıkları yelpazelerle onu serinletmeye çalışıyordu. Ağzından sürekli kan geliyordu. Ben bir yandan ağzını silip elini tutuyor, diğer yandan yaraları üzerindeki kanlı havluları değiştiriyor ve onunla konuşmaya çalışıyordum. Kanamasını durdurmaya çalışırken on beş dakika içinde düzinelerce havlu kullandık. Allah'a şükür ilk tehlikeyi atlattı. İsraililer onu ve diğer yaralıları helikopterlere tam anlamıyla barbarca naklettiler. Süleyman kardeşimiz şu anda Ankara'da ailesinin yanında komada. Onu asla unutmuyacağım.

Fatima Mohamadi (1975/Avukat/ABD)

İsrail saldırısı sonucu hayatını kaybeden dokuz Özgürlük Filosu katılımcısı dualarla uğurlandı.

Ali Haydar Bengi

11 Eylül 1971’de Diyarbakır’da doğdu. 1991’de Diyarbakır İmam Hatip Lisesi’nden mezun oldu. 1997’de Mısır el-Ezher Üniversitesi İslami İlimler ve Arap Dili Araştırmaları Bölümü’nü bitirdi. Geçimini esnafılık yaparak sağlıyordu. Ali Haydar Bengi, başkanı olduğu Aydınlik Yarınlar İçin Hak ve Özgürlükler, Eğitim, Kültür ve Yardımlaşma Derneği (AYDER) çatısı altında çalışmalarda bulundu. Saniye Hanım’la evli olan Ali Haydar Bengi; Mehanur (1995), Nur Sena (2001), Nur Sema (2001) ve Muhammed Mustafa (2005) adlarında dört çocuk babasıydı.

Filoya katılmak için yaptığı yazılı başvuruda gemide tercümanlık yapabileceğini belirten 39 yaşındaki Ali

Haydar Bengi, saldırı sırasında Mavi Marmara’nın en üst güvertesinde bulunuyordu. İstanbul Adli Tıp Kurumu ve BM İnsan Hakları Konseyi raporlarına göre Ali Haydar Bengi “(...) Altı kurşun yarası almıştır (bir göğüsten, bir karın bölgesinden, bir sağ koldan, bir sağ kalçadan ve iki tane de sol elden). Bir kurşun göğüs bölgesinde içeride kalmıştır. Yaraların hiçbirisi hemen öldürecek türden değildir, fakat karaciğer yaralanmasından kaynaklanan kanamanın ölümcül sonuçları olmuştur. Şahitlerin ifadelerine göre, Ali Haydar Bengi açılan ateşle yaralanmış olarak yerde yatarken İsrail askerleri yakın mesafeden sırtına ve göğsüne tekrar ateş etmişlerdir.”

Cengiz Akyüz

15 Mayıs 1969'da Mardin Midyat'ta doğdu. İskenderun'da alçı dekorasyon, kartonpiyer ustalığı yapan Cengiz Akyüz Nimet Hanım'la evliydi ve Furkan (1996), Beyza (1998) ve Erva Kardelen (2001) adlarında üç çocuk babasıydı. Başta İskenderun İnsani Yardım Derneği olmak üzere birçok sivil toplum kuruluşunda aktif olarak gönüllü çalışmalarda bulunuyordu.

Cengiz Akyüz'ün filoya birlikte katıldığı 23 yıllık arkadaşı Zekeriya Kanat Antalya'da filonun hareket etmesini beklerken yaşadıkları bir anıyı şöyle aktarıyor: "Geminin kalkmasını bekliyorduk, istirahat hâlindeydik. Ben günlüğüme bir şeyler yazarken seslice 'Şu

günlerde tarihe geçiyoruz.' dedim. O ise bana 'Yok,' dedi. 'biz tarih yazıyoruz.'"

Gazze'de inşaat işlerinde yardımcı olabileceğini belirterek filoya katılan Cengiz Akyüz saldırının ilk dakikalarında katledilenlerden biri oldu. İstanbul Adli Tıp Kurumu ve BM İnsan Hakları Konseyi raporlarına göre 41 yaşındaki Cengiz Akyüz "(...) Yukarıdan açılan ateşle köprü güvertesinde ana merdivenlere açılan kapının önünde vurulmuştur. Akyüz kafasından vurulmuş ve muhtemelen hemen ölmüştür. Patoloji raporu boyundan, yüzen, göğüsten ve kalçadan olmak üzere dört kurşun yarası aldığını göstermektedir."

Cengiz Songür

Haziran 1963'te Konya'nın Beyşehir ilçesinin Hüseyinler köyünde doğdu. İlkokuldan sonra iş hayatına atıldı. İzmir'de yaşamını sürdüren Cengiz Songür Nurcan Hanım'la evliydi ve Ayşegül (1983), Hacer (1986), Sümeyye (1987), İsmail (1990), Zeynep (1992), Senanur (1994) ve Meryem (1996) adlarında altı çocuk babasıydı.

Filoda teknik ve mekanik tamir konularında yardımcı olabileceğini belirtmişti. Cengiz Songür'ün gemide iken fark ettiği ve kızlarından birinin onun cebine koyduğu mektupta şu cümleler yer alıyordu. "Korkuyorum baba. Kardeşlerimin gözlerindeki hüznü, annemin yüzündeki endişeyi gördükçe korkuyorum. Ama seni sonunda kaybetmek de

olsa git baba... Bir yetimin gülümsemesi için, bir annenin duası için git baba... Geriye bir tek adın da dönse git..."

İstanbul Adli Tıp Kurumu ve BM İnsan Hakları Konseyi raporlarına göre 47 yaşındaki Cengiz Songür "(...) Yukarıdan açılan ateşle köprü güvertesinde ana merdivenlere açılan kapının önünde vurulmuştur. Boynun hemen altından, üst orta göğüs bölgesinden tek bir kurşun yarası almıştır. Merminin sol kaburga kemiğini kırarak göğüs boşluğuna girdiği, ana atardamarı (aort) ve kalbin sağ kulakçığını yaralayarak sırt bölgesinde kaldığı anlaşılmıştır. Gemideki doktorlar kalp masajıyla yaralıyı kurtarmaya çalışmışlar da çabaları yeterli olamamıştır."

Cevdet Kılıçlar

1972 yılında Kayseri’de doğdu. Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi’ni bitirdi. Milli Gazete, Selam ve Vakit gazetelerinde çalıştı. 2008’de İHH İnsani Yardım Vakfı’nda internet editörü olarak çalışmaya başladı. Derya Hanım’la evli olan Cevdet Kılıçlar, Erdem (1997) ve Gülhan (1995) adlarında iki çocuk babasıydı.

Gemiye İstanbul’dan 22 Mayıs’ta bindi. Mavi Marmara’daki görevi İHH’nın web sitesi için haber ve içerik akışının sağlanması, basın ekipleri ve yolcular için internet bağlantısının kesintisiz olarak çalışmasının sağlanması ve yaşananların fotoğraflanması idi. Yolculuğun Antalya’ya kadar olan bölümünde basın odasında bilgisayarların kurulması, işletim sistemlerinin çeşitli dillerde hizmet verebilmesi gibi teknik işlerin ta-

mamlanması için çalıştı. Saldırı anında görevli olduğu basın odasında internet bağlantısı kesildiğinden orada yapacak bir şey kalmamış, o da bir gazeteci olarak baskın esnasında yaşananları fotoğraflamak için güverteye çıkmıştı.

İstanbul Adli Tıp Kurumu Otopsi Raporu ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi Raporu’na göre 38 yaşındaki Cevdet Kılıçlar “(...) Köprü güvertesinin iskele tarafında, ana merdivene yakın kapının yakınında vurulduğu anda üst güvertedeki İsrail askerlerini fotoğraflamaya çalışıyordu. Patoloji raporlarına göre alnından, iki gözünün arasından tek bir kurşunla vurulmuştur. Kafatasını parçalayan kurşun, yatay bir hat takip ederek beynin içinden geçip arkadan çıkmıştır. Cevdet Kılıçlar o an hemen ölmüştür.”

Çetin Topçuoğlu

1956 yılında Adana'da doğdu. Memur olarak çalıştığı Çukobirlik'ten 1998 yılında emekli oldu. İki yıl Adana Demir Spor'da amatör olarak futbol oynadı. Tekvando, boks, güreş, yüzme, atletizm, judo gibi pek çok spor dalı ile ilgilendi. Tekvandoda uluslararası şampiyonalarda önemli dereceleri aldı. Adana İnsani Yardım Derneği'nde gönüllü olarak çalışıyor; özellikle yetim destek organizasyonlarında görev alıyor; eğitim, kültür ve gençlik komisyonunda gençlere yönelik çalışmalar yürütüyordu. Çiğdem Hanım'la evli olan Çetin Topçuoğlu'nun Aytek (1984) adında bir oğlu vardı. Filo organizasyonundan önce 2009'da gerçekleştirilen "Filistin'e Yol Açık" konvoyuna katılmıştı. Filoya ise eğitmen ve ilk yardım uzmanı olarak katkı sağlayabileceğini belirtmişti.

İstanbul Adli Tıp Kurumu Otopsi Raporu ve BM İnsan Hakları Konseyi Raporu'na göre 54 yaşındaki Çetin Topçuoğlu, "(...) Yaralanan yolcuların geminin içine taşınmasına yardım ederken köprü güvertesindeki kapının yakınında vurulmuştur. Üç kurşunla yaralanmıştır. Bir kurşun kafasının sağ yanından, yumuşak dokuların hemen üstünden girerek kafatasını parçalamış ve ensenin sağ tarafından çıkmıştır. Aynı kurşun, tekrar sağ omuz arkasından girerek göğüs- te kalmıştır. İkinci kurşun sol kalçadan girmiş ve sağ leğen kemiğinde kalmıştır. Üçüncü kurşun ise sağ kasıktan girip arka taraftan çıkmıştır. Kurbanın bu yarayı aldığı sırada çömelmiş ya da yere eğilmiş vaziyette olduğu düşünülmektedir. Ölüm anında eşi yanı başındadır." Görgü tanıklarının anlattıklarına göre son sözü "Oğlum..." olmuştur.

Fahri Yaldız

1967 yılında Adıyaman Besni'de doğdu. Dokuz yaşında iken babasını kaybetti. Kardeşlerinin en büyüğü idi. Küçük yaşta ailesinin sorumluluğunu üstlenerek tahsilini ortaokulda iken yarıda bıraktı. Çeşitli işlerde (kadayıfçı, tatlıcı, dondurmacı) çalıştı. Güler Hanım'la evli olan Fahri Yaldız; Muhammed Fatih (1993), Halil İbrahim (1995), Habibullah (1997) ve Harun Yahya (2002) adlarında dört çocuk babasıydı.

Millî Gençlik Vakfı ve Refah Partisi il çalışmalarında görev aldı. Sekiz yıl Anadolu Gençlik Derneği'nin il başkanlığını sürdürdü. 2007 yılında açılan Adıyaman İnsani Yardım Derneği'nin faaliyetlerinde aktif olarak yer aldı. Adıyaman Belediyesi'nde itfaiye personeli olarak çalışan Fahri Yaldız ayrıca kadayıf ve yufka imalathanesi işletiyordu.

Besni'ye bağlı Başlı köyünde kütüphane ve çocuk parkı açtırdı. Yine kendi köyünde temelini attığı cami inşaatı, vefatının ardından tamamlanarak hizmete açıldı.

Annesi onu "Fahri yiğitti, merhametliydi, cömertti, insafliydi, güzeldi." diye tarif ediyor.

İstanbul Adli Tıp Kurumu Raporu ve BM İnsan Hakları Konseyi Raporu'na göre "(...) 42 yaşındaki Fahri Yaldız biri göğsünden, biri sol bacağından ve üçü de sağ bacağından olmak üzere beş kurşun yarası almıştır. Göğsünden, sol meme yakınından giren kurşun, omuzdan çıkmadan kalbi ve akciğerleri parçalamıştır. Fahri Yaldız bu kurşunla yaralandıktan hemen sonra ölmüş olmalıdır."

Furkan Doğan

20 Ekim 1991’de, öğretim üyesi babası Ahmet Doğan’ın görevi sebebiyle bulunduğu ABD New York’ta dünyaya geldi. 1993 yılında ailesi ile birlikte Türkiye’ye döndü ve Kayseri’ye yerleşti. Furkan, Kayseri Özel Hisarcıklıoğlu Lisesi son sınıf öğrencisiydi. Üç kardeşin en küçüğü idi. 9 Mayıs’ta YÖS (Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı)’e girmişti. Tıp fakültesine gitmek ve göz doktoru olmak istiyordu.

19 yaşındaki Furkan saldırı sırasında en üst güvertede idi. Elindeki küçük video kamera ile saldırıyı görüntülemeye çalışıyordu. İsrail askerleri gerçek kurşunun isabet ettiği, yaralı hâlde yere düşen Furkan’ı bulunduğu yerden sürüklediler. Görgü tanıklarına göre, son sözleri “Rabbim şehadetimi kabul et! Rabbim şehadetimi kabul et!” oldu.

İstanbul Adli Tıp Kurumu Otopsi Raporu ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi Raporu’na göre Furkan Doğan “(...) Üst güvertenin orta bölgesinde, elindeki küçük video kamera ile çekim yaparken ilk olarak

gerçek kurşunla vurulmuştur. Vurulması sonrasında bir müddet bilinçli ya da yarı bilinçli bir şekilde güvertenin üzerinde yattığı anlaşılmaktadır. Furkan yüzünden, kafasından, sırtından, sol bacağından ve ayağından olmak üzere toplam beş kurşun yarası almıştır. Yüzüne sıkılan ve tam sağ burnundan giren kurşun hariç Furkan, bütün yaralarını vücudunun arka kısmından almıştır. Adli tıp raporuna göre, yüzündeki yaranın etrafındaki izler çok yakın mesafeden kafasına ateş edildiğini göstermektedir. Ayrıca kurşunun alt taraftan yukarıya doğru hareket ettiğinin anlaşılması ve kurşunun çıktığı yer, Furkan’ın yerde sırt üstü yatarken vurulduğunu ortaya koymaktadır. Vücudundaki diğer kurşun yaraları hemen dibinden ya da yakın mesafeden açılmış ateş sonucu oluşmuş yaralar değildir; ancak bu yaralarla ilgili atış mesafelerini, ne kadar uzaktan ateş edilmiş olduğunu tespit etmek mümkün değildir. Bacağındaki ve ayağındaki kurşun yaralarını muhtemelen ayakta iken almıştır.”

İbrahim Bilgen

2 Mart 1949'da Batman'ın Beşiri ilçesinde dünyaya geldi. Dört yaşında babasını kaybetti. Orta öğrenimini Elazığ'da tamamlayan Bilgen, Elazığ Fırat Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. 1980'de Siirt'e yerleşti. Mühendislik çalışmalarının yanı sıra siyasetle de ilgiliydi. 80'li yıllarda Refah Partisi'nin Siirt'teki teşkilatlanmasına öncülük etti. Siirt'in ilk yerel televizyonu olan Selam TV'yi kurdu. Suna Hanım'la evli olan İbrahim Bilgen; Ayşe (1975), Fatma (1977), Yusuf (1978), Emine (1984), İsmail (1988), Zeynep Meryem (1996) adlarında altı çocuk babası idi.

2009'da Gazze'ye insani yardım götürün "Filistin'e Yol Açık" kara konvoyuna katılan İbrahim Bilgen, filo organizasyonuna da mesleği ile ilgili işlerde yardımcı olabileceğini belirterek katılmak istedi.

61 yaşındaki İbrahim Bilgen, İstanbul Adli Tıp Kurumu Raporu ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi Raporu'na göre

saldırı sırasında "(...) Üst güvertededir ve vurulan ilk yolculardan biri olmuştur. Göğsüne isabet eden ve yakın mesafeden atılmadığı anlaşılan kurşunun giriş yönü yukarıdan ve uzaktadır. Bundan başka sırtının sağ tarafından ve sağ kalçasından iki kurşun yarası daha almıştır; bu kurşunların istikameti arkadan öne doğrudur. Bunlar hemen ölüme yol açacak türden yaralar değildir; ancak tıbbi yardım gelmediğinde kan kaybı nedeniyle kısa sürede öldürücü olan yaralardır. Adli tıp delilleri, çok yakın mesafeden ateşlenen beanbag saçmaların kafatasını parçalayarak beyne girdiğini ve içeride kaldığını göstermektedir. Ayrıca sağ böğründen almış olduğu bir yara daha vardır. Bütün bu yaralanma biçimleri, onun ilk önce yukarıdan, helikopterden açılan ateş sonucu vurularak yaralandığını, daha sonra yaralı şekilde yerde yatarken kendisine yakın mesafeden yeniden ateş edildiğini ortaya koymaktadır."

Necdet Yıldırım

15 Ağustos 1978'de İstanbul'da doğdu. Aslen Malatyalıydı. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da tamamladı. 2005 yılında İHH İnsani Yardım Vakfı'nda Yurt İçi Yardım-lar Birimi'nde çalışmaya başladı. Refika Hanım'la evli olan Necdet Yıldırım, Melek-nur (2008) adlı bir çocuk babasıydı.

Mavi Marmara gemisinde sponsor aileler tarafından yetim ailelerine gönderilen hediyelerin ve yolculukta gerekli olacak tüm ihtiyaç malzemelerinin gemiye ta-sınması, yerleştirilmesi ve denetimi için çalışan ekibin içerisindeydi. Saldırı anında basın odasının girişinde görevliydi. Görgü

tanıklarının anlattıklarına göre iş arkadaşı Cevdet Kılıçlar'ın vurulmuş hâlde sedyeye-le taşındığını gördükten sonra yaralılara yardım etmek üzere üst güverteye koştu.

İstanbul Adli Tıp Kurumu Otopsi Raporu ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi Raporu'na göre 31 yaşındaki Necdet Yıldırım "(...) Biri göğsünden, biri de sırtından olmak üzere iki kurşun yarası almıştır. Kurşunların yönünün yukarıdan aşağıya doğru olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca plastik kurşun etkisinde plastik saçmalarla vurulduğu anlaşılmaktadır."

Geride kalanlar ve zorlu bekleyiş

Web sitelerimiz sürekli saldırı alyordu. Açık olma ihtimali olan tüm sayfaları tekrar tekrar kontrol ettik. İlk saldırılardan pek etkilenmemiştik ancak 31 Mayıs gecesi dünyanın her yerinden yüzlerce farklı noktadan DOS saldırıları almaya başladığımız için web sitelerimize girmekte zorlanıyorduk.

**Abdülkadir Yılmaz
(1983/İHH İnternet Birimi
Koordinatörü)**

Saldırının olduğu an kriz masasındaydım. O gece hayatımın en zor ve en çaresiz hissettiğim anlarını yaşadım. Akşam saatlerinde İsrail gemilerinin filo gemilerini taciz etmeye başladığının haberi geldi. Hepimiz teyakkuzda bekliyorduk. İlerleyen saatlerde gemiden aldığımız görüntülerde kopmalar yaşanmaya başladı. İsrail'in uydu frekansına müdahale ettiğini biliyorduk ve görüntü kesilirse bunun İsrail'in gemilerimize saldırmış olduğu anlamına geleceğini de... Görüntü her kesildiğinde içimize bir korku düşüyordu ama birkaç dakika sonra görüntü

geri gelince rahathıyorduk. Bu sırada filoya destek vermek ve İsrail'in filoya yönelik tacizlerini protesto etmek için insanların İsrail Konsolosluğu önünde toplanmaya başladığı haberi geldi. 04.00 sularında Mavi Marmara'dan aldığımız görüntü tamamen kesildi. Belki birkaç dakika sonra gelir diye bekledik yine ama gelmedi... Gemi ile irtibat hâlinde olduğumuz uydu telefonları ve geminin internet bağlantısı da kesilmişti. Hayatımın en çaresiz anlarıydı. Önümdeki boş ekranda beliren "Sinyal yok" yazısına baktığım yaklaşık 45 dakika boyunca hissettiklerimi, o anki duygularımı tarif etme me imkân yok.

O 45 dakikanın sonunda birden televizyonda bir görüntü belirdi. İsrail askerleri helikopterden gemiye indirme yapıyordu. Gemiden gelen en son görüntülerde arkadaşlarımız güvertede toplanmış konuşma yapıyordu. Sonra bir boşluk oldu ve ardından İsrail askerlerini gemiye indirme yaparken gördük. Görüntüler karşısında hepimiz donup kalmıştık. Ne yapacağımızı

zı, nasıl tepki vereceğimizi bilemiyorduk, sadece görüntüleri izliyorduk. Odada âdeta bir ölüm sessizliği vardı. İlk şoku atlattıktan sonra görüntüleri dikkatlice izlemeye, gemiden yapılan anonsları dinlemeye başladık. Yaralılar, ölümler, sayılar; bunları çözmeye çalışıyorduk. Birden saldırı görüntüleri de kesildi. Bu sefer geminin güvenlik kameraları girdi devreye ve geminin salonlarını göstermeye başladı. Görüntülerden kimler sağ kimler yaralı anlamaya çalıştık, sonra her şey karardı ve birkaç gün sürecek olan çaresiz bekleyişimiz başladı. Meydanlarda toplanan insanlarla irtibata geçtik. Sabahın çok erken saatleri olmasına rağmen basına bilgi geçtim. Kriz masası kurulduğunda eğer gemi ile irtibat kesilirse basın mensupları

ile benim ilgileneceğim yönünde karar alınmıştı. O nedenle gemiler harekete geçtiği anda yerli ve yabancı bütün basına kendi telefon numaramı göndermiştim. Sabahın ilk saatlerinden itibaren telefonum çalmaya başladı. Sabah haber bültenlerinin başlamasıyla birlikte bütün gündem doğal olarak İsrail saldırısı olmuştur. Türkiye’de faaliyet gösteren bütün basın-yayın kuruluşları arayarak bilgi almak istiyordu. İlerleyen saatlerde vakfımız gazetecilerle doldu taşı. Bütün televizyon kanalları canlı yayın araçlarını vakıf merkezine göndermişti. Toplantı salonunu basına ve gemi katılımcılarının ailelerine tahsis ettik. Basın mensupları 24 saat boyunca vakfımızda âdeta nöbet tuttu.

Serkan Nergis
(1982 /İHH Basın Birimi)

Saldırı anı ve sonrası gerçek bir travma ve şok hâliydi. Saatler süren temponun hepimizi çaresiz ve bitkin düşürdüğü o anlarda gemideki arkadaşlarımızın akıbetlerini bilememek ve çaresizlik içinde beklemek çok zordu. Filodan şehit, yaralı ve kayıp haberleri geliyordu. Arkadaşlarımızdan hangisinin başına ne gelmişti bilemiyorduk ve bu tam anlamıyla bir sinir harbi yaşıyorduk. Yaralı ve şehit sayıları-

nın çelişkili olması ve gelen isimlerin sürekli olarak değişmesi duygu ve düşünce dünyamı altüst etmişti. Zamanla kesinleşmeye başlayan ve tek tek kriz merkezine ulaşan isimlerden sonra kendileri ile özel hukukum olan arkadaşlarımızın şehadet haberlerini duydum...

**Süleyman Kurt
(1983/İHH Tanıtım Birimi
Koordinatörü)**

İsrail'in filoyu alıkoyması hukuk dışı olduğu kadar İsrail kuvvetlerinin Mavi Marmara'nın ve diğer gemilerin kontrolünü ele geçirmeye çalışırken güç uygulamaları da açıkça hukuk dışıdır. Zira İsrail silahlı kuvvetlerinin uluslararası sularda bu tür bir müdahale ve saldırıda bulunabilmesini mümkün kılacak hukuki bir zemin söz konusu değildir.

*BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası
Vaka İnceleme Heyeti Raporu
(Madde 163), 27 Eylül 2010*

Saldırının gerçekleştiği ilk günün akşamıydı sanırım. Ölü ve yaralı listeleri henüz kesinleşmemişti. Akşam saatlerinde kriz merkezindeki odamızda basın haberlerini takip ediyordum. Yönetim katı oldukça kalabalıktı ama bizim odamız nispeten sakindi ve arada özel görüşmeler yapmak isteyenler bizim yanımıza geliyordu. Bir seferinde endişeli yüzlerle bir grup girdi odaya. Gelenlerden bir tanesinin yolculardan birinin babası olduğunu anlayabilmiştim. Adam oğlunun ismini listelerde görememişti. Kimi yolcuların denize düştüğü ve bu sebeple kayıp olduklarına dair söylentiler nedeniyle endişeliydi. Ancak yanındakiler oğlunun Amerikan vatandaşı olduğunu, İsrail askerlerinin canına kast etmekten korkacaklarını, muhtemelen serbest bırakılıp Amerika'ya giden bir uçağa bindirilmiş olabileceğini ve birkaç saat içerisinde güzel haberler alınacağını söyleyerek adamı yüreklendirmeye çalışıyorlardı. Birkaç telefon görüşmesi yaptılar ve odadan endişeli ama umutlu bir şekilde ayrıldılar. Bu endişeli babanın Ahmet Doğan olduğunu ve oğlu Furkan'ın üst güvertede ilk öldürülenlerden biri olduğunu günler sonra idrak ettim. Bu dönemde yaşadıklarımın dair pek çok ayrıntı zihnimden silindi ancak o ana farkında olmadan tanıklık etmiş oluşumu unutamıyorum.

Amine Tuna Ertürk
(1985/İHH Araştırma
Yayımlar Birimi)

İHH'da ortalık ana baba günüydü. Basın odasındaki meslektaşlarımın hepsi ilk günden olayı sahiplenmiş, dayanışma içerisinde görevlerini yapmaya çalışıyordu. Vakfın her tarafı canlı yayın araçları ile dolmuştu. Vakfa girip çıkanın haddi hesabı yoktu. Bir tarafta dua edenler, bir tarafta ağlayanlar... Herkes bir şeyler soruyor ve cevap bekliyordu. Vakfın girişindeki televizyon ekranı herkesin gözü kulağı olmuştuk. Söylentiler üzerine şehit olduğunu sandığımız en az 50 kişinin ruhuna Fatiha okumuştuk. Birbirine karışmış haberler karşısında insanlar değişik tepkiler vermeye başlamıştı. Basın mensupları hangi yöne dönse çaresiz gözler bütün kamera ve fotoğraf makinelerinin objektiflerinde kalıyordu. Basına yardımcı olmak için gönüllü arkadaşlardan bir komisyon oluşturduk ve hemen işe giriştik. Yavuz Dede düzenli olarak günde iki basın toplantısı yapıyor, onaylanmayan hiçbir bilgiyi açıklamıyordu. İnsanlardan İHH ve Dışişleri Bakanlığı dışında yapılan hiçbir açıklamaya itibar etmemeleri isteniyordu. Vakıf çalışanları

büyük bir sorumlulukla telefonlara bakıyor ve ziyaretçileri ağırlıyordu. İletişim komisyonu olarak basına doğru bilgi aktarımını nasıl sağlayacağımızı belirledik, herhangi bir hataya mahal vermemek için iletişimi güçlendirdik. Bütün ziyaretçileri en alt katta topladık. Yabancı basın mensuplarının çalışabilmeleri ve doğru bilgilendirilmeleri için çalışma alanı ve kendilerine yardımcı olacak arkadaşlar görevlendirdik. Basından birçok arkadaş Cevdet Kılıçlar hakkında çıkan haberleri doğrulamaya çalışıyordu. Biz ise aldığımız habere inanmamakta direniyorduk ancak haberin doğru olma ihtimali çok yüksekti... İHH Basın Birimi'nden Serkan Nergis'le birlikte vakıf merkezinin karşısındaki binaya girip hüngür hüngür ağladığımızı hatırlıyorum. Birçok arkadaşımız da gizli gizli aynı şeyi yapıyordu. İkinci ve üçüncü günlerde isimler netleşmişti. Koordinasyon Birimi, Basın Birimi tüm bu olanlara rağmen inanılmaz bir gayretle çalışıyordu.

Nevzat Çiçek
(1977/Gazeteci-Yazar)

...alk frezeti
...adları, ulusal olarak
...filosu 'nu İsrail'in
...ası yollarla
...umaya davet etti.
...de balıkçı
...a. Lignanda Am-
...Frezeti, Am-
...t Frezeti, Am-
...lasarın Filistin
...yelerinin yanı sıra
...k sağıda basın-
...hapushanelerindeki
...kterdi. Lignanda
...tireceği program-
...amlarda teknelerin
...ladının yanı sıra
...tan ülkelerin ve
...ları ile Özgürlük
...smasına izin
...nkartlar avıdır
...lan Filistin
...teleyen aileleri
...mlar da taşın-
...lamak üzere
...sırlıklardan
...ndan Heniz
...re ulaşmasını
...bunun am-
...gemi kaptanı
...özledi.
...rasının,
...lke için ambargo-
...ı olacağına sözlenen
...zle devam etti.
...talarının olduğu
...lmasına destek
...lerde büyük bir
...steriyor. Bu da
...tığın gösterge-
...kçe devletin
...re uygulanan
...n çağrılarının
...le yapılan or-
...erek Kudüs ve
...olacak stratejik
...i olduğunu söyledi.
...e Bakanlık

MAVİ MARMARA

Gazze Özgürlük Filosu

SALDIRIYA ULUSLARARASI TEPKİLER

Saldırıya Uluslararası Tepkiler

31 Mayıs sabahında Akdeniz'de uluslararası sularda yaşananlar dünya kamuoyunda şok etkisi yarattı. İsrail'in böyle bir saldırıya cüret etmesi Uzakdoğu'dan Latin Amerika'ya onlarca ülkede hem siyasilere hem de halkları ayağa kaldırdı. Halklar sokağa dökülürken devletlerin İsrail'i kınayan, bunun da ötesinde olayın soruşturulmasını talep eden açıklamaları peşi sıra geldi.¹

İsrail donanmasının kanlı saldırısı ile esir alınan insani yardım gemileri Aşdod kıyılarına çekilirken, Türkiye Cumhuriyeti hükümeti ivedilikle harekete geçti. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, diplomatik temaslar için bulunduğu Şili'deki ziyaretlerini iptal etti. Erdoğan'ın Türkiye'ye dönerken havalimanında yaptığı ve tüm dünya kamuoyunun takip ettiği basın açıklamasında İsrail şiddetle kınandı ve İsrail saldırısı "devlet terörü" olarak tanımlandı:

Bu saldırı, gerekçesi ne olursa olsun uluslararası hukuka tamamen aykırı bir devlet terörüdür. Bu saldırı mevcut İsrail hükümetinin bölgede barış istemediğini bir kez daha açık ve net olarak ortaya

1 Devletlerin İsrail saldırısına tepkileri için bkz.: Ek 1.

koymuştur. Bu tavırlar bölge barışını tehdit ettiği kadar İsrail'in kendi vatandaşlarına, kendi halkına da huzur ve istikrar getirmeyecek tavırlardır. Bu insanlık dışı devlet terörü karşısında sessiz ve tepkisiz kalmayacağımızın bilinmesi gerekmektedir. Uluslararası medyadaki İsrail yanlısı bazı odakların bu insanlık dışı olayı dahi çarpıtmaya yeltenmeleri de vicdan sahibi İsrail vatandaşları dâhil barışsever dünya halklarını kandırmaya yetmeyecektir.²

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu da aynı gün içerisinde BM Güvenlik Konseyi'ni olağanüstü toplantı ile bir araya getirdi. Filo katılımcılarının dış dünyada neler olduğunu bilemediği, Akdeniz'in sularında İsrail ordusu tarafından esir alınmış bir şekilde saatlerce bekletildiği sıralarda Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, BM Güvenlik Konseyi'nde dünyaya sesleniyordu. Erdoğan'ın "devlet terörü" olarak tanımladığı İsrail saldırısı için Davutoğlu, Türkiye'nin "11 Eylül"ü tabirini kullandı.³

Saldırı, mahiyeti ve hukuka aykırı niteliği itibarıyla bir terörist saldırıydı.

2 Recep Tayyip Erdoğan'ın Şili'den Türkiye'ye hareket ederken havalimanında düzenlediği basın toplantısının metni, <http://www.basbakanlik.gov.tr/Forms/pDetay.aspx>, (31.05.2010).

3 Ahmet Davutoğlu'nun BM Güvenlik Konseyi'nde yaptığı konuşma, http://www.mfa.gov.tr/bakan-davutoglu_nun-birlesmis-milletler-guvenlik-konseyi_nde-yaptigi-konusma-_31-mayis-2010.tr.mfa, (31.05.2010).

**T.C. Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun
BM Güvenlik Konseyi Olağanüstü Oturumunda
Yaptığı Konuşma**

New York, 31 Mayıs 2010

Sayın Başkan,

Bugün bu yüce kurumun bir üyesinin Birleşmiş Milletler sisteminin kurulmasından bu yana sadık kalmayı taahhüt ettiğimiz değerleri tamamıyla hiçe sayarak ciddi bir suç işlemesi sonucunda oluşan çok üzücü ve trajik bir olay nedeniyle huzurlarımızdayım.

İsrail Savunma Güçlerinin Gazze'ye insani yardım taşıyan çok uluslu ve sivil bir oluşuma karşı uluslararası sularda, tam olarak kıyıda 72 deniz mili uzaklıkta baskın düzenlemek suretiyle birçok sivil öldürmesinden ve yaralamasından dolayı büyük üzüntü duyuyorum. Bu eylemin hiçbir gerekçesi yoktur. İsrail'in eylemleri uluslararası hukuku ciddi bir ihlal niteliğindedir.

Bu durum en basit ifadelerle, haydutlukla ve korsanlıkla eşdeğerdir. Bir devlet tarafından işlenen cinayettir. Bunun hiçbir mazereti veya hakkı gerekçesi yoktur. Böyle bir yola yönelmiş bir ulus devlet uluslararası camianın saygın üyesi olarak meşruiyetini kaybetmiştir.

Birkaç gemi ve 32 ülkeden toplam yaklaşık 600 kişiden oluşan ve yoksullaşmış Gazze'ye insani yardım götürmekte olan çok uluslu sivil küçük filo ya bugün erkenden yasadışı ani bir saldırı yapılmıştır. Bu sivil misyonun yegâne amacı yıllarca İsrail'in yasadışı ve insanlık dışı ablukası altında yaşayan Gazzeli çocuklara çok ihtiyaç duydukları yardım götürmektir. Bu gemiler esasen İsrail'e veya herhangi başka bir devlete tehdit oluşturuyorlardı. Bu insani yardım çocukça yaşama imkânları ellerinden alınan ve sizin ve bizim çocuklarımızın her gün istifade ettiği imkânlardan yararlanamayan çocuklar için götürülüyordu. Bu çocuklar bir sonraki yemeklerinin nereden geleceğini bilmiyorlar. Ya barınacakları yerleri yok ya da çok ilkel şartlarda yaşıyorlar. Hiçbir eğitim almıyorlar; barışçı ve istikrarlı bir Filistin ve bölgeye katkı sağlayabilecekleri bir gelecekleri de yok.

Sayın Başkan,

Gemiler, çocuk parkı gibi bu çocuklara çocukluklarını hatırlatabilecek ekipmanları ve imkânları götürüyorlar. Kanseri ilaçları veya gerçek sütün olmaması nedeniyle çocuk sağlığı ve büyümesini sağlayacak süt tozu gibi

çok temel ihtiyaç maddeleri taşıyorlar. Uluslararası camia yıllarca hiçbir şey yapmadan bu insani trajediye seyirci kaldı. Ve bugün geldiğimiz nokta budur. Bugün canlı yayında insani yardım naklinin açık denizde, kıyıda 72 deniz mili açığındaki uluslararası sularda saldırıyla cezalandırıldığı barbarca bir eylem gördük. Bugün birçok insani yardım gönüllüsü ceset torbalarıyla geri dönüyor. Ve İsrail'in ellerinde kan var. Burası, korsanlığın hâlen bir gerçek olduğu Somali kıyılarının açıkları veya Uzakdoğu'daki bazı takımadaları değildir. Böyle eylemlerin görülmediği Akdeniz'den bahsediyoruz. Burada sağduyuya ihtiyacımız var. Burası medeniyetin filizlendiği ve yeşerdiği ve İbrahimi dinlerin kök saldıği yerdir. Bu dinler barışı vaaz eder ve darda olanlara el uzatılmasını öğretirler.

Güç kullanımı sadece gereksiz değil aynı zamanda da orantısızdır. Uluslararası hukuk savaş zamanında bile sivillere saldırılmamasını ve zarar verilmemesini emreder. Meşru müdafaa doktrini İsrail kuvvetlerinin eylemlerini hiçbir şekilde haklı çıkartamaz. Açık deniz özgürlükleri, uluslararası teamül hukuku dâhil olmak üzere uluslararası deniz hukukunun en temel haklarından birini teşkil eder. Seyrüsefer serbestisi yüzyıllar öncesine dayanan en eski uluslararası normlardan biridir. Kaptanın veya bayrak devletinin izni olmadan hiçbir gemi durdurulamaz veya üzerine çıkılamaz. İstisnai durumlara izin veren kurallar çok açıktır. Dahası, geminin veya mürettebatının açık denizde işlemiş olabileceği ihallerden şüphelenmek, müdahaleyi yapan devletin uygulanabilir uluslararası hukuk kapsamında sorumluluklarını ve yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz. İnsani yardım verilmesini düşmanca bir eylem, yardım çalışanlarını da muharip olarak görmek bölgesel ve küresel barışa olumsuz etkileri olacak tehlikeli bir zih-

niyetin yansımalarıdır. Bu itibarla, İsrail'in eylemleri yasal veya meşru olarak tanımlanamaz. Bu saldırıyı meşrulaştırma çabaları beyhudedir.

Sayın Başkan,

Bu kabul edilemez eylem geçmişte mülteci taşıyan gemilerden yararlanan ve geçen yüzyılın en kötü trajedilerinden birinden kaçınlar tarafından işlenmiştir. Kendilerinin insani yardımın önemini ve günümüzde Gazze'de şahit olduğumuz gibi gettoların insanlık dışı konumu ve tehlikesini herkesten iyi bilmeleri gerekir.

Geçmişte darda olan ve yok edilmekten kaçanlara yardım eden bir milleti temsil etmekten dolayı gurur duyuyorum.

Saldırıdan sonra, gemilerdeki sivillerin radikal İslami grupların üyesi olduğunu iddia eden resmi açıklamalar duydum. Bir devletin yetkililerinin yasadışı eylemlerini meşrulaştırmak için yalan söyleyecek kadar alçalmalarını ve bahaneler yaratma çabasına giriştiklerini görmek beni çok üzdü. Ancak, bu küçük filo 32 ülkenin vatandaşlarından oluşmaktadır. Her biri sivil olup; Hristiyanlık, İslamiyet, Musevilik gibi pek çok dini ve pek çok inanış ve kökten gelen insanı temsil etmektedirler. Uluslararası camianın vicdanını temsil etmektedirler. Birleşmiş Milletler'in bir modelidir. Bu nedenle, bu Birleşmiş Milletler'e ve değerlerine karşı bir saldırı teşkil etmiştir. Uluslararası sistem ağır bir darbe almıştır ve şimdi bunu düzeltmek, sağduyu ve uluslararası hukuka saygıyı temin etmek bizim sorumluluğumuzdur. Hukukta açıkça izin verilmedikçe güç kullanımının bir seçenek olmadığını göstermeliyiz. Taahhütlerimizin arkasında durmalı ve bunlara uymayanları cezalandırmalıyız. Sistem doğru tesis edilmelidir. Aksi takdirde, insanların sisteme, liderlerine ve bize güveni yıkılacaktır.

Hiçbir ülke hukukun üzerinde değildir. İsrail işlediği suçtan sorumlu tutulmalı ve sonuçlarına katlanmalıdır.

Bu şartlarda, bölgede barış ve istikrar tesisi yönünde mevcut küçük şans da büyük darbe almıştır. Uygulamaya konan süreçler de bu tek olayla boğulmuştur. Sanki İsrail, olumlu gelişmeyi ve geleceğe dönük ümidi ortadan kaldırmak için ilave çaba harcamıştır. Saldırı ve güç kullanımının savunucusu konumuna gelmiştir.

Tüm bunların ışığında bugün İsrail halkını, bu yanlışlıktan duydukları memnuniyetsizliği ifade etmeye çağırıyorum. İsrail'i saldırgan konumuna düşürecek başka bir fütursuzca eyleme izin vermemelidirler. İsrail'in yeniden uluslararası toplumun sorumlu bir üyesi ve güvenilir bir ortak olması yönünde gerekli adımları atmalıdırlar.

Türkiye, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin güçlü biçimde tepki vermesini ve İsrail'in bu saldırısını güçlü biçimde kınayan ve sorumlu tüm kişi ve kurumların cezalandırılması çağrısında

bulunan bir Başkanlık Açıklamasını kabul ettiğini görmek istemektedir. Konseyi, sorumluluğunu üstlenmeye ve kendisinden bekleneni yerine getirmeye davet ediyorum.

Biz bu çerçevede aşağıdakilerin açıklama metnine dercedilmesini beklemekteyiz.

İsrail uluslararası toplumdan ve saldırıda hayatını kaybedenlerin ve yaralananların ailelerinden özür dilemelidir.

İvedilikle soruşturma başlatılmalıdır.

Sorumlu makamlar ve saldırının failleri hakkında uygun uluslararası yasal adımlar ivedilikle atılmalıdır.

Birleşmiş Milletler tarafından ciddi hayal kırıklığı ifade edilmeli ve uyarıda bulunulmalıdır. İsrail'e, temel insan haklarına ve uluslararası hukuka saygı göstermesi çağrısında bulunulmalıdır.

İlgili ülkelerin, hayatını kaybeden ve yaralanan vatandaşlarını geri almalarına ivedilikle izin verilmelidir.

Gemiler serbest bırakılmalı ve insani yardımı yerine ulaştırmalarına izin verilmelidir.

Hayatını kaybedenlerin ve yaralıların aileleri, STK'lar, gemi sahibi şirketler tümüyle tazmin edilmelidir.

Gazze'ye yönelik ablukaya hemen son verilmeli ve tüm insani yardımların yerine ulaşmasına izin verilmelidir.

Gazze, barış bölgesi olması için hızla kalkındırılarak örnek teşkil etmelidir. Uluslararası toplum bu yönde katkıda bulunmaya davet edilmelidir.

Sayın Başkan,

Bugün, teröristler ile devletler arasındaki mesafenin muğlaklaştığı insanlık tarihindeki kara bir gündür. Onurun ve uluslararası dünya düzenine saygının yeniden tesisinin karşısında duranlar dünya kamuoyuna hesap vermek durumundadırlar.

Tüm ülkelerin insani değerlere ve uluslararası hukuka bağlı olduğunu göstermek durumundayız. Türkiye bu yönde sorumluluğunu üstlenmeye hazırdır. Eminim ki bu hepimizin ortak amacıdır.

Konuşmamı sonlandırırken, yardım götürmeye çalışan tüm insani yardım çalışanlarını selamlıyorum. Onlar cephedeki insanlardır. Dini, etnik kimliği ve kökeni ne olursa olsun, bu yolda hayatını kaybedenlerin ailelerine başsağlığı diliyorum. Onların acılarını paylaşıyorum.

İbrahimi geleneğe ve benim inancıma göre, bir insanı öldürmek tüm insanlığı öldürmektir. Dün, insanlık Akdeniz'in uluslararası sularında boğulmuştur.

Teşekkür ederim.

Masum siviller öldürülmüştü ve faili İsrail'di. Davutoğlu, aynı gün İsrail Savunma Bakanı Ehud Barak ve ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton'a "Eğer 24 saat içerisinde vatandaşlarımız serbest bırakılmazsa İsrail ile ilişkilerimizi tümüyle gözden geçiririz." diyerek net bir şekilde rest çekti.⁴

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun açıklamaları Türkiye-İsrail ilişkilerinin renginin değişeceğine dair ilk sinyallerdi. Nitekim açıklamaların hemen akabinde Türkiye'nin İsrail'de bulunan büyükelçisi geri çekildi, İsrail ile Türkiye arasında gündemde olan üç müşterek askerî tatbikat iptal edildi, Türkiye genç millî futbol takımının İsrail'de yapacağı maçlar iptal edildi; NATO, İslam Konferansı Teşkilatı, Arap Birliği ve Avrupa Birliği

Türkiye tarafından acil toplantıya ve göreve davet edildi.⁵

Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı ve Dışişleri Bakanının açıklamaları tüm dünya kamuoyunca ilgi ile takip edilirken dünyadaki diğer ülkelerin resmî makamlarından da İsrail'i kınayan açıklamalar geldi. Dünya kamuoyunun gözü önünde, canlı yayında gerçekleşen İsrail saldırısı zihinlerde hiçbir tereddüt bırakmadan tüm halklar, sivil inisiyatifler ve hükümetler tarafından tepkiyle karşılandı. Saldırının akabinde Filistin'de üç günlük yas ilan edildi. Tüm ülkeler aynı mesajı veriyordu: "Gazze'de uygulanan ambargo derhâl kaldırılmalı", "İsrail saldırısı uluslararası bir komisyon tarafından sorgulansın!" İsrail saldırısı mutabakatla uluslararası hukukun ihlali ve

insanlık suçu olarak tanımlandı.⁶ Onlarca ülkeden devlet başkanlığı ve dışişleri bakanlıkları düzeyinde peşi sıra kınama açıklamaları geldi.

Uluslararası hukuk teamüllerine, BM'nin bizzat İsrail işgaline dair aldığı kararlara aykırı davranmayı bir alışkanlık hâline getirmiş olan İsrail'e karşı yükselen tepkiler, özetle artık söz söylemenin ötesine geçilmesi gerektiği şeklindeydi. Gerek münferit olarak devletler gerekse devletlerin üye olduğu BM, Avrupa Birliği, Afrika Birliği, Arap Birliği, İslam Konferansı Teşkilatı gibi kurumlar, gerekse Uluslararası Af Örgütü ve İnsan Hakları İzleme Örgütü gibi sivil toplum kuruluşları saldırıya karşı tepkilerini ifade ettiler. İsrail saldırısının uluslararası tarafsız bir komisyon tarafından araştırılması ve Gazze'ye uygulanan ambargonun sonlandırılması noktasında taleplerini dile getirdiler.⁷

İsrail'i resmî muhatapları ve sivil halklar ile karşı karşıya getiren bu saldırı, uluslararası ilişkilerin sürdürülebilirliğini de etkiledi. Onlarca devletin İsrail saldırısını kınamasına ek olarak Türkiye, Nikaragua, Brezilya, Ekvador, Güney Afrika Cumhuriyeti gibi bazı devletler de İsrail ile olan ilişkilerini uzun vadede etkileyecek adımlar attı. Türkiye gibi Güney Afrika Cumhuriyeti, Ekvador ve Brezilya da İsrail'deki büyükelçilerini geri çağırdı. Nikaragua, İsrail ile tüm diplo-

4 İsrail'e geri adım attırın diplomasi trafiği, <http://www.ntvmsnbc.com/id/25102288/>, (02.06.2010).

5 Recep Tayyip Erdoğan'ın AK Parti TBMM Meclis Grubu'nda yaptığı konuşmanın tam metni, <http://www.basbakanlik.gov.tr/Forms/pNews.aspx?NewsType=5>, (01.06.2010).

6 Sıcak günlerde devletler tarafından uluslararası hukukun ihlali olarak tanımlanan saldırı, BM tarafından da 27 Eylül 2010'da yayımlanan raporla resmî olarak uluslararası insancıl hukukun ihlali şeklinde tanımlandı: "İsrail, insan hakları hukukunu ve uluslararası insancıl hukuku ciddi bir şekilde ihlal etmiştir." *BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu*, madde 264, Eylül 2011.

7 İsrail saldırısı ile ilgili olarak uluslararası kurumların açıklamaları için bkz.: Ek 2.

matik ilişkilerini askıya aldığını ilan etti. Yunanistan, İsrail ile arasındaki "Minoas 2010" konulu hava tatbikatını iptal etti.⁸

Mavi Marmara saldırısını takip eden dönem, İsrail'in Filistin'i işgal etmesinden bu yana İsrail'e gösterilen en kapsamlı küresel tepkilerin ortaya konduğu dönemlerden biri oldu. Bu, farklı dil, din, ırk ve medeniyetten insanın, sivil veya resmî tüm kurumların hemfikir olduğu küresel bir tepkiydi. İsrail'in varlığı ve Filistinlilere karşı sürdürdüğü eylemlerin meşruiyeti dünya halklarınca sorgulandı. Richard Falk'a göre Lübnan Savaşı (2006), Dökme Kurşun Operasyonu ve Özgürlük Filosu'na yönelik saldırı, İsrail'in Filistinlilere karşı verdiği "meşruiyet savaşı"nı kaybettiği adımları.⁹ İsrail'in devlet terörü uyguladığı konusunda da ciddi bir kamuoyu oluştu.¹⁰

Saldırına verilen tepkiler İsrail'i yalnızlaştırıyordu; İsrail, müttefiki olan yahut ılımlı ilişkiler kurduğu ülkelerle dahi karşı karşıya geldi. Saldırı İsrail içerisindeki aydınlar tarafından da eleştirildi; saldırıya dair değerlendirmeler İsrail'in gittikçe daha da yalnızlaştığı yönündeydi.¹¹ Müttefiki olan ülkelerde de halklar İsrail'e karşı sokaklara döküldü;¹² en önemli

müttefiki olan ABD için İsrail'in artık "stratejik külfet" hâline geldiği ve bu tutumun tüm dünyada Amerikan çıkarlarına zarar verdiği gündeme getirildi.¹³

Mavi Marmara olayı gerçekte kimlerin dünyada hak ve adaletten yana olduğunu gösteren tarihî bir tanıklıktı. Nitekim ABD, Mavi Marmara olayı nedeniyle İsrail'e yönelik herhangi bir kınamada bulunmadığı gibi, ABD vatandaşı olan 19 yaşındaki Furkan Doğan'ın tüm dünyanın gözleri önünde katledilmesiyle ilgili olarak da suskunluğu tercih etti.¹⁴ Katliamı onaylayan trajikomik Turkel Raporu'nun da arkasında durma cesareti (!) gösteren tek ülke ABD oldu.

Gazze'ye komşu olan Mısır'da dönemin cumhurbaşkanlığı görevini yürüten Hüsnü Mübarek¹⁵ ise 31 Mayıs günü katılımcı olarak bulunduğu Afrika-Fransa Zirvesi'nde İsrail'in saldırısına herhangi bir şekilde işaret etmedi. O zamana kadar İsrail'in Gazze ambargosuna dolaylı olarak da olsa destek olan Mısır, uluslararası gündem sonucunda Refah Sınır Kapısı'nı sınırlı olarak açmak durumunda kaldı.¹⁶

13 John J. Mearsheimer, "Sinking Ship", (01.08.2010), <http://www.amconmag.com/article/2010/aug/01/00010/>; Hükümetler, halklar, STK'lar, şirketler, Müslüman ve Yahudilere ait kurumlar, Filistin ve işgal topraklarındaki kurumlar, sanatçılar, tüketiciler vb. birçok muhtelif yapının İsrail'in 31 Mayıs saldırısına verdiği tepkiler için bkz.: "Global actions to end Israel's occupation", <http://www.interfaithpeaceinitiative.com/globalactions.pdf>, Temmuz 2010.

14 "ABD, vatandaşı Furkan Doğan'a kayıtsız kaldı", <http://yenisafak.com.tr/Gundem/?i=285184>, (27.10.2010). Mısırlı düşünür Fehmi Huveydi saldırı akabinde şu soruyu soruyordu: "İsrail'in ABD'nin onayı veya yeşil ışığı olmaksızın uluslararası sularda bu çirkin suçu işlemesi mümkün olur muydu?", Bkz.: "Cevap bekleyen bazı sorular", <http://www.dunyabulteni.net/?aType=yazarHaber&ArticleID=13662>, (16.06.2010).

15 Hüsnü Mübarek 30 yıllık dikta yönetimi ardından 18 gün boyunca devam eden halk ayaklanmasının akabinde 11 Şubat 2011 tarihinde tüm yetkilerini orduya bırakarak yönetimden çekildi.

16 "Mısır Refah Kapısı'ni açtı", <http://www.milliyet.com.tr/misir-refah-kapisi-ni-acti/dunya/haberdetayarsiv/02.06.2010/1245530/default.htm?ver=07>, (03.06.2010).

Dünya halkları tek ses tek yürek

"Gazze Özgürlük Filosu" daha organizasyon aşamasında iken geniş bir halk desteğini arkasına almıştı. Dünyanın 37 farklı ülkesinden katılımcıların yer aldığı filo için katılımcı ülkelerin tamamında destek ve tanıtım çalışmaları yapılmıştı. İnsani yardım filosunun gemileri İstanbul, Atina, Antalya, San Francisco gibi farklı duraklardan uğurlandı. Filonun yolcu gemilerinden olan Mavi Marmara İstanbul'dan yola çıktığı andan itibaren uydu üzerinden yayına başladı. Venezuela'dan Filipinler'e tüm dünya bu yolculuğu izliyordu. Gerek internet üzerinden gerek TV kanallarına yapılan canlı bağlantılarla filonun seyri adım adım takip edildi. Bu nedenle İsrail'in insani yardım filosu na ilk tacizlerinden haberdar olan insanlar kitleler hâlinde 30 Mayıs akşamı sokaklara dökülmeye başladı.

Örneğin, filoya geniş katılımın olduğu Türkiye'de 30 Mayıs akşamı İstanbul halkı Levent'teki İsrail Büyükelçiliği önünde toplanmaya başladı. Tacizlerde bulunan İsrail'in filoya herhangi bir müdahalede bulunmasını engellemek ve dünya kamuoyuna seslerini duyurmak için İstanbul'un farklı bölgelerinden ve Anadolu'dan insanlar akın akın İsrail elçilikleri önüne hareket etti.¹⁷

30 Mayıs akşamı Levent'e gelen yüzlerce kişi geceyi konsolosluk önünde geçirdi. Sabaha karşı İsrail donanmasının filoya saldırması ile on binler Levent'i, Taksim'i doldurdu. Taksim, Türkiye tarihinin en büyük ve en karma topluluğunu misafir etti. Her görüşten ve her yaşta insan İsrail'i kınamak için Taksim'de toplandı.

17 "İsrail Konsolosluğu önünde eylem", <http://yenisafak.com.tr/gundem/?t=30.05.2010&i=260117>, (30.05.2010).

8 Bkz.: Ek 1.

9 Richard Falk, "Suçlar, yalanlar ve hatalar...", *Zaman*, <http://www.zaman.com.tr/haber.do?haberno=991564&title=yorum-prof-dr-richard-falk-suclar-yananlar-ve-hatalar&haberSayfa=1>, (04.06.2010).

10 Türkiyeli köşe yazarı Cengiz Çandar da İsrail'i "haydut devlet" olarak tanımlıyordu: "Amerikan siyasetinin bazı Arap ve İslam ülkeleri için bir vakitler uygun gördüğü 'rogue state' yani 'haydut devlet' tanımlaması bugün İsrail için tümüyle geçerli. Gazze'ye insani yardım götürülen konvoyu sabaha karşı 04.30'da 'silahlı baskın' hem de 'uluslararası sular' da gerçekleştirilen bir devlet için 'haydut devlet'ten başka hangi sıfat uygun düşer?". Bkz. Cengiz Çandar, "Haydut devlet İsrail'e ceza kesilmelidir" *Radikal*, 01.06.2010.

11 "İsrail yeni bir Yahudi gettosu hâline geliyor", *Radikal*, <http://www.radikal.com.tr/Radikal.aspx?aType=RadikalHaberDetayV3&Date=13.06.2010&ArticleID=1002255>, (13.06.2010).

12 "Triangle groups protest Israel's attack on aid flotilla", <http://www.indyweek.com/triangulator/archives/2010/06/03/triangle-groups-protest-israels-attack-on-aid-flotilla-in-durham-today-5-7-pm-friday-in-raleigh>, (03.06.2010).

İnsanlar Levent'teki İsrail Konsolosluğu önüne akın etti. Bir iki saat içerisinde cadde ve sokaklar ellerinde Filistin bayrak ve dövizleri taşıyan genç, yaşlı, kadın, erkek, çoluk çocuk binlerce insanla doldu. Gündüzleri Taksim Meydanı, akşamları ise Levent'teki İsrail Konsolosluğu Türkiye'nin İsrail'e olan tepkisini dünyaya duyurduğu iki merkez hâline geldi. Eş zamanlı olarak Londra, Washington, Ottawa, Berlin, Saraybosna, Kuala Lumpur, Cakarta ve daha birçok ülke başkentinde İsrail saldırısını kınayan eylemler yapıyordu.

Dünya, saldırıyı gerçekleştiren İsrail'in açıkladığı kadarıyla takip edebildi filonun akıbetini. İsrail'den Türkiye'ye ilk dönenler Mavi Marmara yolcularından Türkler bebek ve annesi Nilüfer Çetin'di. İHH'da düzenlenen basın toplantısında canlı tanık Nilüfer Çetin, gemi yolcuları arasında kayıplar olduğunu, ölü ve yaralı sayısından emin olamadıklarını söyledi. Bu durum gemi yolcularının da birbirlerinden habersiz olduğunu ve gerçeklerin ancak tüm yolcular döndükten sonra netleşeceğini gösteriyordu.

Filonun Türkiye organizatörü İHH İnsani Yardım Vakfı'nın kriz masası ile çağrı merkezi, saldırı esnasında ve sonrasında yolcuların Türkiye'ye dönüşlerine kadar olan süreçte, bilgi ve iletişim sağlamak için 24 saat hizmet verdiler. Mesaj sistemi ile binlerce gönüllüsünü ve özellikle yolcu yakınlarını gelişmelerle ilgili bilgilendiren çağrı merkezinin telefonları yerli-yabancı basın mensupları ve yolcu yakınları tarafından kilitlenmişti. Vakıf merkezi basın mensupları, siyasiler, çeşitli sivil toplum örgütü temsilcileri, şehit ve yaralı yakınları ve İHH gönüllüleri ile dolup taşıyordu.

Ayşe Olgun (1981 /İHH Yetim Birimi)

İstanbul'daki gibi Anadolu'da da halk sokaklara döküldü. Adana, Alanya, Antalya, Batman, Bolu, Burdur, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Düzce, Erzurum, Gaziantep, Gümüşhane, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Malatya,

Mersin, Sakarya, Siirt, Sivas, Şanlıurfa, Tokat, Trabzon, Uşak ve Yozgat'ta meydanlar İsrail saldırısını kınayan, şehitler için gıyabi cenaze namazı kılan ve geride kalan filocuları için iyi dilek temennilerinde bulunan ve dualar eden binlerce insanla doldu.¹⁸

Saldırının hemen akabinde Türkiye'de olduğu gibi dünyanın farklı bölgelerinde de insanlar sokaklara döküldü. Kazablanka'da, Lahor'da, Sao Paola'da, Hong Kong'da, Şah Alam'da, Sancak'ta, Londra'da, New York'ta, Dakar'da, Madrid'de ve tabii ki Gazze'de aynı ses duyuldu. TV'ler aynı görüntülere kilitlendi. İsrail kuzeyden güneye kürenin üzerinde yer alan hemen hemen tüm ülkelerde protesto edildi. İnsanlar, İsrail büyükelçiliklerinin önüne akın ediyor, saldırıyı kınayan pankartlar taşıyor ve Gazze'deki ambargonun kaldırılması taleplerini dile getiriyorlardı.¹⁹ İsrail işgali ve filo saldırısı İsrail içinde de protesto edildi.²⁰ İsrail saldırganlığından Mavi Marmara saldırısını protesto eden İsrail vatandaşları da nasibini aldı. ABD'li İsrail vatandaşı 19 yaşındaki Emily Henochowicz, Batı Şeria'da bir kontrol noktasında İsrail'in Mavi Marmara saldırısını protesto ederken İsrail sınır polisinin kullandığı göz yaşartıcı bombanın yüzünde patlaması sonucu sol gözüünü kaybetti.²¹

18 "On binlerce insan Taksim Meydanı'nda", <http://www.haber7.com/haber/20100531/Onbinlerce-insan-Taksim-Meydanında-yı,php>, (31.05.2010).

19 Hong Kong'dan Zürich'e, Dakar'a dünyanın farklı ülkelerindeki protestoları gösteren foto galeri için bkz.: <http://www.freedom-flotillafacts.com/tr/foto-galeri>.

20 İsrail içindeki protesto görüntüleri ve haberi için bkz.: "Jerusalem against Israeli Attack of Freedom Flotilla", <http://www.alternativenews.org/english/index.php/topics/news/2633-protest-demonstrations-in-tel-aviv-jerusalem-against-israeli-attack-of-freedom-flotilla->, (01.06.2010).

21 Robert McCartney, "U.S. student pays devastating physical price to protest Israel's actions", The Washington Post, <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2010/06/09/AR2010060906126.html>, (10.06.2010).

İsrail'de alıkonulan insani yardım gönüllülerinin, şehit ve yaralıların ülkelerine dönüşü de tüm dünya tarafından takip edildi. Saldırıda hayatını kaybedenlerin cenazelerinin Türkiye'ye getirilişi akabinde hem İstanbul'da hem de memleketlerinde kılınan cenaze namazlarına binlerce kişi katıldı, cenaze törenleri dünya televizyonlarından naklen yayınlandı. Malezya'da, Filistin'de, Yemen'de, Lübnan'da²² saldırıda katledilenler için gıyabi cenaze namazları kılındı. Saldırının ilk anından yolcuların ülkelerine dönüşüne, şehitlerin cenaze namazlarına kadar her noktada İsrail'i vicdanlarda mahkûm eden halkların sesi çığ gibi yükseldi. İsrail saldırısı ve işgali şiddetle kınandı,²³ Gazze'ye uygulanan hukuksuz ambargonun kaldırılması zarureti tekrar tekrar vurgulandı.²⁴ İsrail saldırısına verilen bir diğer tepki de Libya ve Lübnan gibi farklı ülkelere yeni gemilerin Gazze'ye gitmek için yola çıkmasıydı.²⁵

İsrail'e karşı dünyanın farklı bölgelerinden çok farklı tepkiler gelmeye devam etti. Örneğin İsveç'in dış ticaretinde önemli bir payı olan Liman İşçileri Sendikası (*Swedish Dockworkers Union*) bir hafta boyunca İsrail'den gelen kargo gemilerini kabul etmedi ve İsrail'e sefer yapmadı.²⁶

22 "Beyrut'ta binlerce kişi 9 Türk'ü andı", http://www.haber-vakti.com/news_details?id=28633, (06.06.2010).

23 İsrail'in Gazze Özgürlük Filosu'na yaptığı saldırı, filo katılımcılarını Türkiye'ye döndükten sonra 10.06.2010 İstanbul'da yapılan bir basın açıklamasıyla kınandı. Bkz: Ek3.

24 "Gaza flotilla attack: Turks killed by Israeli soldiers given heroes' funeral", <http://www.guardian.co.uk/world/2010/jun/03/gaza-flotilla-attack-turkey-funeral>, (04.06.2010).

25 "Libya gemisi doğrudan Gazze'ye gidiyor", <http://www.libyatv.com/libya-gemisi-dogrudan-gazze-ye-gidiyor.htm>, (12.07.2010); "Lübnan'dan Gazze'ye yardım gemisi", <http://www.trt.net.tr/haber/HaberDetay.aspx?HaberKodu=4eaf00fa-ec26-4f83-a3eb-3d3915d2e3da>, (20.08.2010).

26 "Swedish dockworkers boycott Israel", <http://english.aljazeera.net/news/europe/2010/06/2010623114558557329.html>, (23.06.2010).

▼

Vaka İnceleme Heyeti Cenevre, Londra, İstanbul ve Amman'da 100'den fazla görgü tanığının ifadesine başvurmuştur. Bu ifadeler ve ulaşılan diğer bilgiler ışığında Heyet'in 31 Mayıs 2010 tarihli müdahaleyi çevreleyen şartları ve müdahale sonrası yaşananları ayrıntılarına inerek incelemesi mümkün olmuştur. İşbu rapor, müdahale öncesindeki duruma ait bilgilerin takdiminin ardından filodaki altı geminin her birine ve akabinde 6 Haziran 2010 günü yedinci gemiye yapılan müdahaleler, dokuz yolcunun ölümü ve pek çoğunun yaralanması ile yolcuların İsrail'de gözaltına alınması ve daha sonra sınır dışı edilmeleri konularında yapılan tahkikatı içermektedir.

(...)

Vaka İnceleme Heyeti, filoya düzenlenen müdahale sırasında ve yolcuların sınır dışı edilmelerine kadar geçen gözaltı sürecinde İsrail silahlı kuvvetlerince -uluslararası insancıl hukuk ve insan hakları hukuku da dâhil olmak üzere- bir dizi uluslararası hukuk ihlalleri işlendiği kanaatine ulaşmıştır.

*BM İnsan Hakları Konseyi
Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu
(Özet), 27 Eylül 2010*

Ve filonun beklendiği durak Gazze... Filonun seyrini adım adım izleyen, filo yolcularını misafir etmek için hazırlıklar yapan, Gazze sokaklarını bayram yeri gibi süsleyen Gazze halkı da 31 Mayıs sabahı sokaklara döküldü.

31 Mayıs 2010'da vatandaşlar sokaklarda sabahlamaya hazırlanıyordu. Nefesler tutulmuştu. Görevliler telefonlarını ve telsizlerini bir an olsun ellerinden düşürmüyordu. Ancak 31 Mayıs Pazartesi sabahı Filistinliler duyduklarına ve gördüklerine inanamadılar. İsrail saldırganlığı bu kez mazlum bir halka yardım ulaştırmaktan başka bir amacı olmayan gemilerdeki sivilleri hedef aldı. Gazze'de hayat durmuştu. İnsanlar gelen şehit haberlerini takip etmek için iletişim araçlarının başında toplandı. Bakanlıkları resmî ve sivil tüm kuruluşlar iş bıraktı, halk telaş içinde ne olduğunu öğrenmek için sokağa döküldü. Akabinde sokaklara dalga dalga yayılan gösteriler başladı.

On binler Gazze Limanı'na, filoyu karşılamak için hazırlanan alana ulaştı. Başbakan ve bakanlar başta olmak üzere devletin zirvesinden kişiler, bazı parti ve yönetimlerden siyasetçiler İHH'ya ve Filistin halkına şehitler için taziyede bulundular. Sivil toplum kuruluşları, hükümet ve bağımsız kişiler tarafından basın toplantıları düzenlendi. Kurulan taziye çadırında üç gün boyunca gelen misafirler kabul edildi. Filistin halkı bu gösterilerle yetinmedi. Olayla alakalı olarak camilerde, enstitülerde, üniversitelerde, okullarda STK'lar ve hükümet tarafından peşpeşe toplantılar düzenlendi. Birisi Gazze Limanı'nda diğeri ise Gazze şehrinin içinde olmak üzere şehitlerin anısına iki anıt yapıldı, bir caddeye Özgürlük Filosu adı verildi. Tüm Gazze halkının filoyla birlikte gelecek olan yardımlara ve en önemlisi de filonun getireceği umuda ihtiyacı vardı.

Mehmet Kaya (1960/İHH Gazze İrtibat Büro Sorumlusu)

İsrail, saldırının ilk anından günümüze kadar farklı inanç, dil ve kültürden milyonlarca kişi tarafından değişik zeminlerde protesto edildi. 2010 yılının Haziran ayının başındaki

sokak gösterileri, ilerleyen zamanlarda duyarlı kişilerin sosyal faaliyetlerine, ilmi ve sanatsal çalışmalarına yansdı.

İsrail'in karşılaştığı bu küresel tepki, yetkilileri göstermelik de olsa bir iç soruşturma başlatmaya mecbur etti. Bu çerçevede İsrail, saldırıda görev alan tüm yetkili ve görevlilerin sorgulanması için bir komisyon oluşturdu. Oluşturulan Turkel Komisyonu'nun dünyaya açıkladığı rapor başı başına İsrail tezlerine hizmet ediyor olsa da böyle bir komisyonun oluşturulması ve İsrail'in hesap vermek zorunda kalması, gösterilen uluslararası tepkinin ciddiyetini ortaya koymaktadır.

İsrail saldırısı BM İnsan Hakları Konseyi tarafından oluşturulan heyet tarafından onlarca filo yolcusuyla yüz yüze yapılan mülakatlarla araştırılarak bulgular bir rapor hâline getirildi. Hazırlanan raporla İsrail'in insan hakları hukukunu ve uluslararası hukuku ciddi bir şekilde ihlal ettiği bildirildi.²⁷

Ve Mavi Marmara dünya için barış ve adaletten yana olan insanların dünyanın neresinde olursa olsun yaşanan haksızlıklara karşı bir araya gelebileceğinin sembolü oldu. Ve Mavi Marmara ile bir araya gelen insanlık, kök salmış adaletsizlikler karşısında mücadele etmede devlet dışı aktörlerin ne kadar önemli olduğunu gösterdi. Mavi Marmara dünyanın diğer bölgelerinde de adalet arayan halklar için bir umut oldu.

²⁷ BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu için bkz: http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/15session/A.HRC.15.21_en.PDF.

EK 1 - Filo Saldırısına Devletlerin Tepkileri

Almanya: Dışişleri Bakanı Guido Westerwelle, İsrail ordusunun Gazze'ye yardım götürün gemilere saldırmasından "derin endişe" duyduğunu belirtti. İsrail saldırısıyla ilgili kapsamlı, şeffaf ve taraf-sız bir araştırma yapılması gerektiğini söyledi.¹

Arjantin: Dışişleri Bakanlığı, uluslararası sularda düzenlenen saldırıyı kınadı. Can kayıpları nedeniyle derin üzüntü duyduklarını ve olay hakkında bir soruşturma açılması gerektiğini belirten Arjantin, durumu ciddileştiren şiddet eylemlerine ve Gazze ablukasına son verilmesini istedi.²

Avustralya: Başbakan Kevin Rudd: "Avustralya hükümeti böyle bir şiddete karşıdır, kınamaktadır. Kayıplar için üzgünüz. İsrail hükümeti derhâl bağımsız bir soruşturma başlatmalı ve sonuçlarını BM Güvenlik Konseyi ile paylaşmalıdır."³

Avusturya: Avusturya Dışişleri Bakanı Michael Spindelegger: "İsrail saldırısı insanlık dışı ve deşet verici bir saldırdır. Bu insanlık dışı saldırının acilen ve şüpheye yer bırakmayacak şekilde açıklığa kavuşturulması gerekir."⁴

Bahreyn: Bahreyn hükümeti: "İsrail ordusunun Gazze'ye yardım götürün içinde kadın, çocuk ve yaşlıların da olduğu sivillere saldırısını kınıyoruz. Bu saldırı uluslararası hukuka aykırıdır ve kabul edilemez."⁵

Bangladeş: Bangladeş hükümeti: "Gazze'deki ambargo kaldırılmalı ve Filistinlilerin normal yaşama dönmeleri sağlanmalıdır."⁶

Belçika: Belçika Dışişleri Bakanı Steven Vaneckere: "İsrail, Gazze'ye yardım götürün gemilere oldukça orantısız bir saldırıda bulunmuştur. İsrail'in bu ölçüde ağır güç kullanmayı tercih etmesi son derece üzüntü vericidir."⁷

Birleşik Arap Emirlikleri: BAE Dışişleri Bakanı Şeyh Abdullah bin Zayed al-Nahayan BM Genel Sekreteri Ban Ki-moon'a olayın BM tarafından araştırılması için çağrıda bulundu.⁸

1 <http://english.aljazeera.net/news/middleeast/2010/05/20105316216182630.html#germany>.

2 <http://english.peopledaily.com.cn/90001/90777/90852/7006899.html>.

3 <http://www.dailytelegraph.com.au/news/world/israel-condemned-as-anger-grows-over-flotilla-raid/story-e6frev00-1225873792973>.

4 http://www.bka.gv.at/site/infodate__07.06.2010/6892/default.aspx.

5 <http://www.nation.com.pk/pakistan-news-newspaperdaily-english-online/International/31-ay-2010/Israeli-commandos-reportedly-storm-ships-carrying-aid-to-Gaza/1>.

6 <http://english.cri.cn/6966/2010/06/01/1461s573834.htm>.

7 <http://www.caspiweekly.org/main-subjects/caucasus/1987-repercussions-of-the-israeli-attack-on-the-world-press-.html>.

8 <http://www.q8nri.com/home/2010/06/01/world-shockedoutraged-at-israel-after-freedom-flotilla-deadly-attack/>.

Londra, İNGİLTERE

Atina, YUNANİSTAN

Bağdat, İRAK

Duisburg, ALMANYA

Kuala Lumpur, MALEZYA

Budapeste, MACARİSTAN

Brezilya: Brezilya, İsrail büyükelçisini geri çağırdı. Brezilya Dışişleri Bakanı Celso Amorim: “Böyle bir olay karşısında daha fazla şaşırılmazdık. BM’nin harekete geçmesini bekliyoruz; çünkü bu saldırı çok derin izler bırakacak. BM’nin önlem almasını ve İsrail’in de kendisinden istenene uymasını umuyoruz.”⁹

Çin: Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ma Zhaoxu: “Gazze’ye insani yardım götürülen filoya yapılan İsrail saldırısını kınıyor, BM’nin acilen harekete geçmesini bekliyoruz.”¹⁰

Danimarka: Dışişleri Bakanı Lene Espersen, İsrail’in aşırı güç kullanmasını kınadı. İsrail’in Kopenhag Büyükelçisi, insani yardım filosuna yapılan saldırının hemen akabinde bakanlığa çağırıldı.¹¹

Ekvador: Ekvador, İsrail’in filo saldırısı akabinde İsrail’deki büyükelçisini geri çağırdı.¹²

Endonezya: Dışişleri Bakanlığı’ndan yapılan açıklamada, saldırının uluslararası sularda yapılmış yasa dışı bir operasyon olduğu, İsrail’in hesap vermesi noktasında Endonezya hükümetinin uluslararası kurumlarla iş birliği içerisinde olacağı kaydedildi.¹³

Fas: Fas Dışişleri Bakanı Taieb Fassi Fihri, İsrail saldırısını kınadı ve bu olayın kabul edilemez olduğunu belirtti.¹⁴

Filistin: Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas, Filistin’de üç günlük yas ilan etti. Filistin Yönetimi BM Güvenlik Konseyi’nin acilen toplanmasını istedi. Hamas hükümetinin lideri İsmail Heniyye, gemilere İsrail müdahalesini “acımasız bir saldırı” olarak nitelendi. Heniyye, basına yaptığı açıklamada, “BM Genel Sekreteri Ban Ki-moon’u bu gemilerde bulunan dayanışma gruplarını korumak ve Gazze’ye güvenle gelmelerini sağlamak konusunda sorumluluklarını üstlenmeye çağırıyoruz.” diye konuştu. Hamas ayrıca, İsrail askerlerinin Gazze’ye yardım götürülen gemilere saldırısının ardından Araplara ve Müslümanlara, İsrail büyükelçiliklerinin önünde “başkaldırı” çağrısında bulundu.¹⁵

Fransa: Fransa Devlet Başkanı Nicolas Sarkozy yaptığı açıklamada İsrail’i “orantısız güç kullanmak”la suçladı. Elysée Sarayı’ndan yapılan açıklamada Sarkozy’nin “orantısız güç kullanımını kınadığı ve bütün kurbanların ailelerine başsağlığı dilediği” ifade edildi. Açıklamada, “Barış sürecini yeniden başlatmanın ne kadar acil olduğunu gösteren bu trajedinin detayları her yönüyle aydınlatılmalıdır.” denildi.¹⁶

Guyana: Guyana Dışişleri Bakanı Carolyn Rodrigues Birkett: “Uluslararası topluma katılıyor, İsrail saldırısını kınıyoruz. Gazze ambargosu kaldırılmalıdır.”¹⁷

9 <http://www.cnnturk.com/2010/dunya/06/01/dunya.liderlerinden.israile.kinama.mesajlari/578411.0/index.html>.

10 <http://english.aljazeera.net/news/middleeast/2010/05/20105316216182630.html#germany>.

11 <http://politiken.dk/politik/article983529.ece>.

12 <http://www.jpost.com/Headlines/Article.aspx?id=177355>.

13 <http://www.antaranews.com/en/news/1275311949/indonesia-condemns-israeli-attack>.

14 http://en.wikipedia.org/wiki/Reactions_to_the_Gaza_flotilla_raid.

15 <http://www.sde.org.tr/tr/haberler/1084/israil-saldirisi-dunya-basininda.aspx>.

16 <http://edition.presstv.ir/detail/128516.html>.

17 <http://www.stabroeknews.com/2010/stories/06/04/gov%E2%80%99t-condemns-israeli-raid-on-gaza-aid-flotilla/>.

Seul, GÜNEY KORE

Dakar, SENEGAL

Catubato, FİLİPİNLER

Tel Aviv

Cakarta, ENDONEZYA

Güney Afrika Cumhuriyeti: Güney Afrika Cumhuriyeti, İsrail'deki büyükelçisini geri çağırma kararı aldı. Güney Afrika Cumhuriyeti Uluslararası İlişkiler Bakan Yardımcısı Ebrahim İsmail Ebrahim yaptığı açıklamada "Büyükelçimizi, saldırıyı şiddetle kınadığımızı göstermek için geri çağırdık. İsrail'in yardım filosuna düzenlediği son saldırı, bölgedeki sorunlara kalıcı bir çözüm bulma çabalarına ciddi biçimde zarar vermiştir." dedi.¹⁸

Güney Kore: Güney Kore, İsrail saldırısına gösterilen uluslararası tepkiler nedeniyle İsrail Devlet Başkanı Şimon Peres'in Seul'e yapacağı ziyareti iptal etti.¹⁹

Hollanda: Dışişleri Bakanı Maxime Verhagen: "Bu kadar insanın ölmesinden büyük şaşkınlık duyudum. Olayın nasıl meydana geldiğini belirleyecek açık bir soruşturma başlatılmasını istiyoruz."²⁰

Hindistan: Hindistan Dışişleri Bakanlığı: "İsrail saldırısını kınıyoruz, bu saldırı hiçbir şekilde meşru gösterilemez."²¹

İngiltere: Gemilere yapılan saldırının "kabul edilemez" olduğunu belirten Başbakan David Cameron, Gazze'ye uygulanan ablukanın ivedilikle kaldırılmasının ve insani yardımların bölgeye özgürce gönderilmesinin önemini vurguladı. Dışişleri Bakanı William Hague yaşanan can kayıplarından üzüntü duyduğunu belirtti ve Gazze'ye yardım için tüm geçişleri açma çağrısında bulundu. Hague, "İsrail'in itidalli davranması ve uluslararası yükümlülükleri doğrultusunda hareket etmesi gerektiğini" söyledi. Ortadoğu Dörtlüsü Temsilcisi Tony Blair de İsrail'in Gazze'ye yardım götürün uluslararası filo saldırısından büyük şaşkınlık duyduğunu belirterek olayla ilgili soruşturma açılmasını istedi.²²

İran: İran Meclisi Milli Güvenlik ve Dış Politika Komisyonu, İsrail saldırısını sert bir dille kınadı. "Dünya barışı ve emniyeti için en büyük tehdit Siyonist İsrail rejimidir. Siyonist rejim İsrail savaş suçu işliyor." denildi ve İslam Konferansı Teşkilatı, BM Güvenlik Konseyi ve uluslararası toplum göreve çağrıldı.²³

İrlanda: Dışişleri Bakanı Micheal Martin: "İsrail ordusunun insani yardım misyonu ile yola çıkan bir filo düzenlediği saldırıdan dolayı ciddi endişe duyuyoruz. Böyle bir saldırı kabul edilemez."²⁴

İskoçya: İskoçya hükümeti: "İsrail'i kınıyoruz. Gazze ambargosu derhâl kaldırılmalıdır."²⁵

İspanya: AB ile ilişkilerden sorumlu Devlet Sekreteri Diego Lopez Garrido: "Gerek İspanya gerekse dönem başkanı olarak AB adına bu saldırıyı en sert şekilde kınıyoruz. İspanya Dışişleri Bakanlığı olarak İsrail'in Madrid büyükelçisini izahat için acil olarak Dışişleri Bakanlığı'na çağırdık."²⁶

İsveç: İsveç Dışişleri Bakanı Carl Bildt: "Bu saldırı bir uluslararası diplomatik krizdir. AB ülkeleri, saldırının ilk anından itibaren açık bir şekilde İsrail'i kınamaktadır."²⁷

18 <http://www.haberler.gen.al/2010-06-03/guney-afrika-israil-buyukelcisini-geri-cagiriyor/>.

19 <http://www.haaretz.com/news/diplomacy-defense/south-korea-lowersstatus-of-peres-visit-in-wake-of-gaza-flotilla-raid-1.294523>.

20 <http://www.bugun.com.tr/haber-detay/104100-dunya-ayakta-o-haric-haberi.aspx>.

21 http://www.thaindian.com/newsportal/india-news/indiacondemns-israeli-attack-on-pro-palestinian-peace-activists_100372987.html.

22 <http://www.the.org.tr/2010/05/31/melun-israil-sivillere-saldirdi-19-olu/>.

23 <http://www.sde.org.tr/tr/haberler/1084/israil-saldirisi-dunya-basininda.aspx>.

24 <http://www.irishtimes.com/newspaper/breaking/2010/0531/breaking21.html>.

25 <http://www.juancole.com/2010/06/tel-aviv-protests-against-gaza-blockade-wave-ofprotests-govt-condemnation.html>.

26 <http://www.haberturk.com/dunya/haber/519211-dunyadan-israile-sert-tepkiler>.

27 http://www.worldbulletin.net/news_detail.php?id=59477.

Budapeşte, MACARİSTAN

Cape Town, GÜNEY AFRIKA

Paris, FRANSA

San Salvador, EL SALVADOR

Saraybosna, BOSNA-HERSEK

İzlanda: İzlanda Dışişleri Bakanı Össur Skarphéðinsson, İsrail saldırısını kınadı ve “Gazze, uluslararası hukukun ihlal edildiği devasa bir hapisanedir, bu durdurulmalıdır.” dedi.²⁸

İtalya: Dışişleri Bakanı Franco Frattini: “Gemilere saldırı bizleri dehşete düşürdü. Sivillerin öldürülmesini en sert şekilde kınıyorum. Bu kesinlikle ağır bir eylem. Ciddi ve detaylı bir soruşturma istiyoruz. AB soruşturmaya dâhil olmalı ve gerçekleri ağıza çıkarmalıdır.”²⁹

Katar: Saldırıyı korsanlık olarak niteleyen Katar Emiri Şeyh Hamid bin Halife el-Tani, adalet ve demokrasiden söz eden herkesi Gazze’deki ablukayı kaldırmak için harekete geçmeye çağırdı.³⁰

Kenya: Kenya hükümeti: “İsrail saldırısını kınıyoruz. Uluslararası toplum Gazze ambargosunun kaldırılması için derhâl harekete geçmelidir.”³¹

Küba: Dışişleri Bakanlığı: “İsrail hükümetinin yaptığı bu canî ve hukuk dışı saldırıyı ciddi bir şekilde kınıyoruz. Gazze’deki hukuk dışı, acımasız ve soykırım amaçlı abluka, acilen kaldırılmalıdır. Bu vesile ile Filistin halkına desteğimizi yineliyor, Doğu Kudüs’ün başkenti olduğu bağımsız Filistin devletinin kurulmasını destekliyoruz.”³²

Laos: Laos hükümeti: “İsrail saldırısını kınıyoruz. İsrail, BM Güvenlik Konseyi’nin 1860 nolu kararı gereğince sınırları açmalıdır ve Gazze’ye insani yardımın girişini sağlamalıdır.”³³

Lüksemburg: Lüksemburg Dışişleri Bakanı Jean Asselborn İsrail’in insani yardım filosuna saldırısını şiddetle kınadı.³⁴

Lübnan: Başbakan Saad Hariri: “İsrail saldırısı bölgedeki gerginliği tırmandırmıştır. Uluslararası toplum harekete geçmelidir.”³⁵

Malezya: Dışişleri Bakanı Datuk Seri Anifah Aman: “İsrail’in uluslararası sularda yaptığı saldırı uluslararası hukukun ciddi bir şekilde ihlalidir. BM Güvenlik Konseyi acilen toplanmalıdır.”³⁶

Malta: Malta Dışişleri Bakanı Tonio Borg: “Orantısız güç kullanımını kınıyoruz. Bu olay acilen araştırılmalıdır. Gazze’deki durum kalıcı bir çözüme kavuşturulmalıdır.”³⁷

Mısır: Mısır: “Gazze ile olan Refah Sınır Kapısı’nı gerekli tıbbi ve insani yardım ile hasta ve yaralı geçişinin sağlanması için açtı.”³⁸

28 <http://visir.is/ossur-fordaemir-framferdi-israela/article/2010519889386>.

29 http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/middle_east/article7141083.ece.

30 http://www.gulf-times.com/site/topics/article.asp?cu_no=2&item_no=365293&version=1&template_id=57&parent_id=56.

31 http://www.africanews.com/site/Kenya_condemns_Israel_raid_on_aid_ships/list_messages/32408.

32 <http://www.havanatimes.org/?p=24608>.

33 <http://laovoices.com/2010/06/02/laos-condemns-israeli-attack-on-gaza-aid-flotilla/>.

34 <http://lequotidien.edipress.lu/index.php/politique-et-societe/12042-condamne-fermement-les-responsablesraid-contre-flotille.html>.

35 http://moshawn.newsvine.com/_news/2010/05/31/4443458-freedom-flotilla-massacre-world-reactions.

36 <http://www.themalaysianinsider.com/malaysia/article/malaysia-condemns-israeli-attack-wants-security-council-to-meet/>.

37 <http://www.di-ve.com/Default.aspx?ID=72&NewsId=73103>.

38 <http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=127305118>.

Caracas, VENEZUELLA

Kuala Lumpur, MALEZYA

Sidon, LÜBNAN

Mumbai, HINDİSTAN

TUNUS

Moritanya: Moritanya hükümeti İsrail saldırısını şiddetle kınadı ve İsrail ile tüm diplomatik ilişkilerini kesti.³⁹

Nikaragua: Devlet Başkanlığı sözcüsü Rosario Murillo: "Nikaragua, İsrail hükümetiyle diplomatik ilişkilerini askıya almıştır. İsrail, insani hukuku ve uluslararası hukuku açık bir şekilde ihlal etmiştir."⁴⁰

Norveç: Norveç Dışişleri Bakanı Jonas Gahr Store, işgal rejiminin yaptığı saldırıyı şiddetle kınayarak Gazze kuşatmasının derhâl kaldırılmasını istedi.⁴¹

Pakistan: Pakistan Dışişleri Bakanı Şah Mahmud Kureysi: "İnsani yardım konvoyuna yapılan saldırıyı şiddetle kınıyoruz. İsrail'in Gazze'ye yardım götürən gemilere saldırısı, uluslararası hukukun ihlalidir."⁴²

Paraguay: Paraguay hükümeti: "İsrail saldırısını kınıyoruz. BM acilen olayın soruşturulmasını sağlamalıdır."⁴³

Rusya: Rusya Dışişleri Bakanlığı: "Yaşananların tüm detaylarıyla açıklığa kavuşturulması gerekiyor. Hiçbir hukuki neden olmadan sivil insanlara karşı silah kullanmasının ve açık denizlerdeki gemilere el konulmasının, uluslararası hukuk normlarının çok net bir ihlali olduğu ortadadır. Bu olayı aynı zamanda Gazze Şeridi'ne yönelik İsrail ablukasının acil olarak kaldırılması, Gazze halkının insani ve sosyal durumunun iyileştirilmesi için gerçek adımların bir an önce atılması gerektiğinin ispatı olarak görmekteyiz."⁴⁴

Sudan: Sudan hükümeti İsrail'in filo saldırısını kınadı ve uluslararası toplumu olayı acilen araştırmaya ve İsrail'i cezalandırmaya davet etti.⁴⁵

Suudi Arabistan: İsrail'in katliam yaptığını belirten Suudi Arabistan, uluslararası topluluğu "İsrail'in saldırganlıkları karşısında sorumluluklarını yerine getirmeye" davet etti.⁴⁶

Suriye: Suriye, İsrail'in yardım gemilerine yönelik saldırısının sonuçlarını tartışmak üzere Arap Birliği Konseyi'ni olağanüstü toplantıya çağırarak resmî bir muhtıra hazırladı.⁴⁷

39 <http://www.presstv.ir/detail.aspx?id=121349§ionid=351020506>.

40 http://news.xinhuanet.com/english2010/world/2010-06/02/c_13328920.htm.

41 http://www.norway.org.tr/News_and_events/News-from-Norway/Norway-voice-strong-reactions-to-Israeli-ship-boarding/.

42 <http://www.dawn.com/wps/wcm/connect/dawn-content-library/dawn/news/world/16-pakistan+condemns+israeli+attack+on+humanitarian+mission-hs-03>.

43 http://en.wikipedia.org/wiki/Reactions_to_the_Gaza_flotilla_raid.

44 <http://www.nationalturk.com/israil-gazze-saldirisi-rusya-tepki-9274932>.

45 <http://english.peopledaily.com.cn/90001/90777/90854/7007196.html>.

46 http://www.saudiembassy.net/latest_news/news06031001.aspx.

47 <http://www.nowlebanon.com/NewsArchiveDetails.aspx?ID=173059>.

Buenos Aires, ARJANTIN

HONG KONG

Lahij, YEMEN

Paris, FRANSA

Londra, İNGİLTERE

Şili: Dışişleri Bakanlığı'nın yaptığı açıklamada, İsrail'in sivillere yönelik saldırısından üzüntü duyulduğu ve özellikle uluslararası sularda böyle bir güç kullanılmasının kınandığı kaydedildi.⁴⁸

Tunus: Tunus Dışişleri Bakanlığı yaptığı açıklamada "İsrail işgal güçlerinin uluslararası sularda Gazze yardım filosuna düzenlediği saldırıyı şiddetle kınıyoruz. Uluslararası toplum acilen Gazze'ye uygulanan ambargonun kaldırılması için harekete geçmelidir." dedi.⁴⁹

Türkiye: T.C. Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan: "İsrail tarafından yapılan bu saldırı, gerekçesi ne olursa olsun uluslararası hukuka tamamen aykırı bir devlet terörüdür. Mevcut İsrail hükümetinin bölgede barış istemediğini açık ve net olarak ortaya koymuştur. Bu, bölge barışını tehdit ettiği kadar, kendi halkına da huzur getirmeyecek bir davranıştır. Bu insanlık dışı saldırıya sessiz ve tepkisiz kalmayacağımızın bilinmesi gerekir."⁵⁰

İsrail'in 31 Mayıs'ta insani yardım filosuna saldırısı üzerine T.C. Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, BM Güvenlik Konseyi'ni acil olarak toplantıya çağırdı. 1 Haziran'daki BM Güvenlik Konseyi toplantısında Davutoğlu, BM'nin acilen soruşturma başlatmasını istedi. T.C. Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu: "Bu yakışıksız bir harekettir. İsrail'in tavırları, uluslararası hukukun derin bir şekilde ihlali anlamına geliyor. En basit anlatımla bu, haydutluk ve korsanlıkla eşdeğerdir. Bu, devlet tarafından işlenmiş bir cinayettir. Bunun hiçbir mazereti veya haklı bir gerekçesi yoktur. Böyle bir yolu izleyen bir ulus devlet, uluslararası camianın saygın bir üyesi olma meşruiyetini de kaybetmiştir." dedi.⁵¹

Ürdün: Ürdün Medya ve İletişim Bakanı Nebil Şerif: "İsrail saldırısını kınıyoruz. Uluslararası toplum Gazze ambargosunun kaldırılması için derhâl harekete geçmelidir."⁵²

Vatikan: Gazze'ye insani yardım taşıyan gemilere İsrail tarafından yapılan saldırı sonrası yaşanan gerilimi kaygıyla izlediklerini kaydeden Vatikan Basın Sözcüsü Feder Federico Lombardi, "Bu son derece elim bir hadisedir. Özellikle de insanların öldürülmüş olması üzüntü vericidir." dedi.⁵³

Venezuela: Devlet Başkanı Hugo Chavez: "İsrail; lanetli, terörist ve katil bir ülkedir. Çok yaşa Filistin!"⁵⁴

Yeni Zelanda: Başbakan John Key: "Bu trajik ve kabul edilemez bir olaydır. Açıkçası çok endişeliyiz. İnsanların hayatını kaybetmesine neden olan şiddeti kınıyoruz."⁵⁵

Yunanistan: Yunanistan Dışişleri Bakan Yardımcısı Dimitri Droutsas, Gazze'ye yardım götürülen gemilere İsrail'in düzenlediği askeri operasyon için, "Bu derecede şiddet haklı gösterilemez, bunun hiçbir gerekçesi olamaz, kınıyoruz." dedi. Yunanistan, İsrail'in Atina Büyükelçisi'ni Dışişleri Bakanlığı'na çağırdı ve tepkilerini ilettili. Ayrıca, Yunanistan İsrail ile aralarındaki "Minoas 2010" kodlu hava tatbikatını da iptal etti.⁵⁶

48 http://www.radiohc.cu/ingles/a_american/10/junio/1/lati7.htm.

49 <http://english.peopledaily.com.cn/90001/90777/90854/7007190.html>.

50 <http://www.trt.net.tr/haber/HaberDetay.aspx?HaberKodu=93b265eb-3c1d-40e9-8b44-75bf944ca817>.

51 <http://www.nationalturk.com/ahmet-davutoglu-birlesmis-milletler-konusmasi-tam-metin-2387702>.

52 <http://balita.ph/2010/06/01/jordan-summons-israeli-diplomat-condemns-israels-raid-on-gaza-bound-flotilla/>.

53 <http://jta.org/news/article/2010/05/31/2739381/vatican-concerned-following-activists-deaths>.

54 <http://www.greenleft.org.au/node/44311>.

55 <http://tvnz.co.nz/national-news/kiwi-in-israeli-custody-after-aid-ship-attack-3574910>.

56 <http://www.lgr.co.uk/News/Greece/Greece-condemns-attack-on-Gaza-humanitarian-flotilla-No-excuse-for-such-violence.html>.

Viyana, AVUSTURYA

Seul, GÜNEY KORE

Kazablanka, FAS

Lahor, PAKİSTAN

Shah Alam, MALEZYA

EK 2 - Filo Saldırısına Uluslararası Kuruluşların Tepkileri

Afrika Birliği: Afrika Birliği, İsrail'in insani yardım filosuna saldırısını kınadı ve uluslararası toplumu Gazze'deki ambargonun kaldırılması için harekete geçmeye çağırdı.⁵⁷

Arap Birliği: Arap Birliği Genel Sekreteri Amr Musa: "İnsani yardım amaçlı yola çıkanlara yapılan bu saldırıyı kınıyoruz. Onlar insanlara yardım etmek istiyorlardı. Bu askerî bir hareket değildi. Herkes bu saldırıyı kınamalıdır." dedi.⁵⁸

Avrupa Birliği: Avrupa Birliği, İsrail'in Gazze filosuna saldırısını kınadı ve Gazze Şeridi'nde uygulanan ablukanın kaldırılmasını talep etti. 27 Avrupa ülkesinin büyükelçileri, ambargonun devamının kabul edilemez olduğunu ve Gazze'deki soruna kalıcı bir çözüm bulunması gerektiğini belirtti.⁵⁹

Avrupa Parlamentosu: Avrupa Parlamentosu Başkanı Jerzy Buzek, İsrail'i "eylemlerini acilen açıklamaya" davet etti. Buzek: "Avrupa Parlamentosu olarak Gazze'de uygulanan ambargoyu şiddetle kınıyoruz." dedi.⁶⁰

Balkan Zirvesi: 12 güneydoğu Avrupa ülkesi Bulgaristan, Yunanistan, Romanya, Slovenya, Hırvatistan, Türkiye, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Makedonya, Moldova, Karadağ ve Sırbistan ortak bir bildiri imzalayarak Balkan Zirvesi adına İsrail'i kınadı.⁶¹

Birleşmiş Milletler: BM Güvenlik Konseyi, İsrail'i operasyon sırasında meydana gelen sivil ölümlerden dolayı kınadı ve tarafsız bir soruşturma yapılmasını istedi. Konsey başkanı tarafından yapılan açıklamada, "En az 10 sivilin hayatını kaybetmesine ve çok sayıda kişinin yaralanmasına neden olan eylemlerin kınandığı" bildirildi ve "Konsey, uluslararası standartlara uygun hızlı, tarafsız, güvenilir ve şeffaf bir soruşturma açılması çağrısı yapmaktadır." denildi.⁶²

BM Filistinli Mültecilere Yardım Ajansı (UNRWA): UNRWA Genel Komiseri Filippo Grandi, İsrail'in filo saldırısını kınayarak "Gazze'ye insani yardım götüren filoya uluslararası sulara yapılan saldırı nedeniyle şoktayız. Şiddeti kınıyoruz." dedi.

UNRWA'nın Brüksel temsilcisi Mathias Buchard da filonun Gazze'ye yardım götürmekte olduğunu, Dökme Kurşun Operasyonu'ndan bu yana Gazze'de yaşam koşullarının iyileştirilmesi yönünde hiçbir ilerleme kaydedilemediğini belirtti. İsrail otoritelerinin Gazze'de insani kriz olmadığını iddia ettiklerini ancak Gazze'de BM raporlarına da yansıyan ciddi bir kriz olduğunu söyledi.⁶³

Güneydoğu Asya Uluslar Birliği (ASEAN) ve Körfez Ülkeleri İşbirliği Konseyi: Güneydoğu Asya Uluslar Birliği (ASEAN) ve Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi (GCC) ortak bir toplantı düzenleyerek İsrail'in insani yardım filosuna gerçekleştirdiği saldırı nedeniyle sorgulanması gerektiğini belirterek BM'ye acil soruşturma başlatması çağrısında bulundular. Ayrıca İsrail'e filo yolcularını derhâl serbest bırakması çağrısı yapıldı.⁶⁴

İnsan Hakları İzleme Örgütü: İnsan Hakları İzleme Örgütü (*Human Rights Watch-HRW*), İsrail'in insani yardım filosuna saldırısından dolayı derin endişe duyduklarını açıkladı. HRW, saldırıda hukuksuz bir şekilde aşırı güç kullanılmış olabileceğini, olayla ilgili güvenilir ve tarafsız bir araştırmanın ivedilikle başlatılması gerektiğini açıkladı.⁶⁵

İslam Konferansı Teşkilatı: İslam Konferansı Teşkilatı (İKT) ülkelerinin Dışişleri Bakanları, İsrail'in insani yardım filosuna saldırısının hemen akabinde Cidde'de toplandı. Toplantı sonucunda İsrail'in vahşi saldırganlığı kınandı, saldırı "korsanlık" ve "devlet terörü" olarak tanımlandı. İsrail'in uluslararası hukuku ihlal ettiği bildirildi. İKT üyesi ülkelere uluslararası hukuk çerçevesinde gerekli tüm adımları atmaları çağrısında bulunuldu. Gazze'deki ambargonun ivedilikle kaldırılması gerektiği vurgulandı.⁶⁶

Uluslararası Af Örgütü: Uluslararası Af Örgütü (*Amnesty International-AI*), Gazze'ye yardım götüren gemilere yapılan ve dokuz kişinin ölümü ve 50'den fazla kişinin de yaralanması ile sonuçlanan saldırının araştırılması gerektiğini söyledi. Uluslararası Af Örgütü'nün Ortadoğu ve Kuzey Afrika sorumlusu Malcolm Smart: "İsrail'in aşırı güç kullandığı açıktır." dedi.⁶⁷

57 [http://www.africa-union.org/root/ar/index/EX%20CL%20Dec%20556-599%20\(XVII\)%20_E.pdf](http://www.africa-union.org/root/ar/index/EX%20CL%20Dec%20556-599%20(XVII)%20_E.pdf).

58 <http://www.thenational.ae/apps/pbcs.dll/article?AID=/20100531/FOREIGN/705319992/1002/RSS>.

59 http://en.wikipedia.org/wiki/Reactions_to_the_Gaza_flotilla RAID#Europe.

60 <http://www.euractiv.com/en/foreign-affairs/eu-strongly-condemns-gaza-flotilla-attack-news-494701>.

61 http://sofiaecho.com/2010/06/23/921992_balkan-summit-condemns-israel-and-makes-plea-over-eumembership.

62 <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/14897147.asp>.

63 <http://www.unmultimedia.org/radio/english/detail/96450.html>; <http://www.aljazeera.com/news/2010/May/31%20n%20World%20Outrage%20Against%20the%20Israeli%20Terrorist%20Attack%20on%20Freedom%20Flotilla.htm>.

64 <http://www.arabtimesonline.com/NewsDetails/tabid/96/smid/414/ArticleID/154734/reftab/96/Default.aspx>.

65 <http://www.hrw.org/en/news/2010/06/02/statement-flotilla-attack>.

66 http://www.isboo.org/pages/eng_news/Eng-Dailynews.htm.

67 <http://www.amnesty.org/en/news-and-updates/israeli-killings-gaza-ship-activists-must-be-investigated-2010-05-31>.

EK 3 - Basın Açıklaması

“Barışa Savaş Açanlar Kaybetmeye Mahkûmdur”

Filo Organizatörlerinin Saldırının Ardından Türkiye'ye Döndükten Sonra Yaptıkları Basın Açıklaması

İstanbul, 10.06.2010

Gazze’de dört yılı aşkın bir süredir uygulanan ambargoya karşı 6 gemi (The Free Gaza Movement 1 gemi, İHH İnsani Yardım Vakfı 3 gemi, Ship to Gaza Sweden 1 gemi, The European Campaign to End the Siege on Gaza 1 gemi) ile 37 farklı ülkeden milletvekili, çok sayıda medya mensubu, sanatçı, aydın, yazar, sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin yer aldığı aktivistlerden oluşan 700 civarında yolcu ve insani yardım malzemesi taşıyan “Gazze Özgürlük Filosu” Akdeniz’de açık denizde buluşarak 30 Mayıs saat 16.30 itibarıyla Gazze’ye doğru açık denizden güne-ye doğru seyretmeye başlamıştır.

Dünyanın dört bir yanından milyonlarca destekçinin canlı yarınlardan takip ettiği ve umutla, dua ile gözlediği filo dünya halklarının ortak vicdanını, her dinden insanın dua ve iyi dileklerini Gazze’ye ulaştırmak üzere yola çıkmıştı. Filoda çocuklar için oyun alanları, yaralı ve hastalar için tıbbi malzeme, aşılar, yıkıtılarda ve çadırlarda yaşayan binlerce insanın evi için, çocukların okulu için inşaat malzemeleri ve birçok hayati malzeme bulunmaktaydı.

İsrail Gazze’deki Filistin halkına uyguladığı kitlesel cezalandırma-yı delmeye yönelik çabaları yine yasa dışı yöntemlerle uluslararası hukuka aykırı şekilde engelledi. 31 Mayıs sabah saat 04.00 civarında savaş gemileri, denizaltılar, zodyak botlar ve

askeri helikopterlerle yüzlerce tam donanımlı, tamamen kamufleli silahlı askerden oluşan İsrail donanması ile Gazze Özgürlük Filosu’na bir saldırı düzenledi. Saldırıdan filodaki tüm gemiler etkilendi. Mavi Marmara’daki yolcular bizzat ateşli saldırının kurbanı oldu ve sivil, silahsız insani yardım gönüllüleri öldürüldü.

Mevcut İsrail hükümeti bu saldırıyı belli ki planlamış düşmanca ve öldürmeye yönelik olarak gerçekleştirmiştir. Bu terörist saldırıda 9 masum, iyi insan hayatını kaybetmiş, 50 civarında yardım gönüllüsü ise yaralanmıştır. Öncelikle hayatını kaybeden tüm gönüllüler için başsağlığı diliyoruz ve yakınlarına sabır diliyoruz. Onlar Filistin halkına uygulanan ambargonun kaldırılması için hayatlarını verdiler. Ayrıca tüm yaralılarımıza da acil şifalar diliyoruz.

Filoya gerçekleştirilen saldırı sonucunda hayatını kaybedenler, yaralananlar, sakat kalanlar, hapsedilen, işkence gören, eşyaları çalınıp gasp edilenler ve her türlü hak ihlaline uğrayan, mağduriyet yaşayan kişi ve kuruluşların hukuki süreçlerinin takibi için birçok ülkede gönüllü hukukçulardan oluşan hukuk ekipleri kurulmuştur ve bu çalışmalar koalisyonumuz tarafından da takip edilmektedir.

Filoya yapılan saldırı tüm insanlığa ve barışa karşı yapılan bir saldırıdır. İsrail halkı ve dünya, yaşananlara sessiz kaldıkça bu saldırıyı ve uluslararası hukuku hiçe sayan İsrail politikalarını desteklemiş olacaktır. Bizler bu organizasyonun hazırlık aşamasından itibaren filonun amacının Gazze'deki ambargoya son vermek ve Gazzelilere insani yardım götürmek olduğunu vurguladık. Desteğini dünya halklarından alan Özgürlük Filosu vicdanların ortak sesini temsil ederken, meşruiyetini halklardan, insanlığın vicdanından uluslararası hukuktan almıştır.

İsrail barışla savaşmaktadır. Barışla savaşanlarsa kaybetmeye mahkumdur. Şayet bir gün İsrail halkı da büyük zorluklarla ve böylesi bir ambargoyla karşılaşırsa bilinsin ki bu organizasyondaki herkes onlara uygulanabilecek ambargoya karşı da aynı kararlılıkla çalışacaktır.

Bu arada İsrail hükümeti ve lobisinin koalisyon üyesi organizatör kuruluşlara yönelik karalama kampanyası yürüttüğü de hepimizin malumdur. Ancak şunun bilinmesini isteriz ki, geçmişten bugüne dünyanın dört bir yanında yapmış oldukları faaliyetlerle birçok uluslararası ödü-

le layık görülmuş ve yardım için uzatılan elin milyonları geçtiği kuruluşları karalayabilmek elbette ki mümkün olamayacaktır. Zira İsrail ne kadar vahşice zulüm işlerse işlesin iyi kalplere sahip cesur insanlar hakikati apaçık ortaya koymaktadır.

Gazze'ye uygulanan ambargo insanlığa karşı işlenmekte olan bir suçtur. Bugün buna şahit olanlar olarak bizler, gelecek nesillere karşı ve insanlığa karşı bu ambargonun şekil değiştirerek değil tamamen ortadan kaldırılması sorumluluğumuzu yerine getirmek için her tür insanı çabayı ortaya koymaya devam edeceğimizi buradan ilan ediyoruz.

Öte yandan "Gazze Özgürlük Filosu"na yapılan saldırının şahidi olan her kişi ve kurumu da ilgili tüm resmi-sivil kişi ve kuruluşlar nezdinde aşağıdaki soruların cevabını aramaya davet ediyoruz:

1. İsrail hükümeti açık denizde uluslararası deniz hukuku kurallarını neden çiğnedi?
2. İsrail neden sivil, silahsız masum insanlara saldırdı?
3. Her tür öldürücü silah taşıyan askerlerle dolu donanmayla içinde bebek ve 80 yaşın üstünde insanların olduğu gemiye saldırma cüretini kendinde nasıl bulabildi?
4. İsrail'in kendi kara sularında bile yapamayacağı böyle bir saldırıyla kalmayıp gemideki herkesi kelepçeleyip, işkence edip hapsedmesi nasıl açıklanabilir?
5. İsrail Akdeniz'i, mesela Antalya'dan kalktı diye Türkiye kara sularını veya dünyanın herhangi bir yerindeki kara sularını ve açık denizi her an herkese saldırabileceği bir alan olarak mı görüyor? Bu saldırıganlığa ve terörizme karşı dünyayı, masum insanları nasıl koruyacağız?
6. Filo defalarca "DUR" ikazında bulundu. Fakat İsrail durmadı. İsrail, kararlı bir şekilde gerçekleştirilen bu katliamın ve diğer tüm ihlallerin hesabını nasıl verecek?
7. Tüm insanlığa karşı işlenmiş bu suçların tüm sorumlularının cezalandırılması nasıl sağlanacak?

Özgürlük Filosu Koalisyonu

1. The Free Gaza Movement
2. İHH İnsani Yardım Vakfı
3. The International Committee to Lift the Siege on Gaza
4. Ship to Gaza Greece
5. Ship to Gaza Sweden
6. The European Campaign to End the Siege on Gaza

...alk Freyeti
...adani, ulusalasarak
...ilosu 'nu Israel' in
...asi yollarla
...umaya davet etti.
...de balıkçı
...a. Lignanda Am-
...Freyeti, Am-
...t Freyeti, Am-
...lasarak Filistin
...yelerinin yanı sıra
...k sağıda basın-
...hapishanelerindeki
...kterdi. Lignanda
...tireceği program-
...amlarda teknelerin
...ladının yanı sıra
...tan ülkelerin ve
...ları ile Özgürlük
...asmasına izin
...nkartlar avıldı
...olan Filistin
...teleyen aileleri
...mlar da taşın-
...lamak üzere
...arstıkların
...ndan Heniz
...re ulaşmasını
...bunun am-
...gemi kapıları
...özledi.
...rasının,
...lke için ambargo-
...olacağına sözleyen
...özle devam etti.
...talarının olduğu
...lmasına destek
...lerde büyük bir
...steriyor. Bu da
...tığının gösterge-
...kize devletin
...re uygulanan
...n çağrılarının
...le yapılan or-
...erek Kudüs ve
...olacak stratejik
...i olduğunu söyledi.
...e Bakanlık
...sionetinin li-

MAVI MARMARA

Gazze Özgürlük Filosu

THE INTERNATIONAL
COMMITTEE
TO LIFT THE
SIEGE ON GAZA

MAVİ MARMARA'NIN ULUSLARARASI RAPORLARDAKİ İZDÜŞÜMÜ

Mavi Marmara'nın Uluslararası Raporlardaki İzdüşümü

Bu bölümde, 31 Mayıs 2010 tarihinde İsrail'in insani yardım filosuna yönelik saldırısı üzerine kaleme alınan Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti'nin raporu,¹ Türkiye'nin BM'ye sunduğu nihai rapor² ve İsrail'in hazırladığı Turkel Komisyonu raporu³ ana hatlarıyla ele alınmaktadır.

BM İnsan Hakları Konseyi, 2 Haziran 2010 tarihinde İsrail askerî kuvvetlerinin 31 Mayıs 2010 tarihli saldırısını uluslararası hukuk ihlalleri açısından incelemek üzere bir uluslararası bağımsız "Vaka İnceleme Heyeti"nin kurulması kararını almış ve bu heyetin vardığı sonuçları İnsan Hakları Konseyi'nin on beşinci oturumunda sunmasını istemiştir. 23 Temmuz 2010 tarihinde, Uluslararası Ceza Mahkemesi emekli hâkimlerinden ve Trinidad ve Tobago'nun eski hukuk müşaviri Hâkim Karl T. Hudson-Phillips, İnsan Hakları Konseyi Başkanı tarafından Heyet başkanlığına atanmıştır. Heyet'e atanan diğer üyeler ise BM himayesindeki Sierra Leone Özel Mahkemesi'nin eski başsavcısı Sir Desmond de Silva ile Uluslararası Asya Pasifik Kadın Hakları Eylem Takip Platformu yönetim kurulu kurucu üyesi ve Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi eski üyesi Malezya'dan Mary Shanthi Dairiam'dır. Heyet, rapor hâline getirdiği bulgularını 27 Eylül 2010 tarihinde kamuoyuyla paylaşmıştır. Raporun uluslararası hukuki sorumluluk çerçevesinde bağlayıcılığı bulunmamakla birlikte BM'nin insan hakları konusundaki en yetkili kurumu tarafından kaleme alındığından uluslararası camia nezdinde muteberdir. Dolayısıyla Mavi Marmara hadisesi bağlamında takip eden süreçlerde gözardı edilmesi mümkün değildir.

Türkiye ve İsrail tarafından kurulan komisyonlarca hazırlanan diğer iki rapor ise esas itibarıyla BM Genel Sekreteri'nin 2 Ağustos 2010'da kuruluşunu ilan ettiği, "31 Mayıs'ta gerçekleşen filo hadisesiyle ilgili İnceleme Paneli'ne (*Panel of Inquiry*)" sunulmak üzere kaleme alınmıştır. Genel Sekreter, İnceleme Paneli'nin tam olarak hangi hususta inceleme yapacağından bahsetmemiş, Panel'in "Güvenlik Konseyi Başkanlık Bildirisi'ne dayanarak kendisine verilen görevi layıkıyla yerine geti-

¹ *Report of the International Fact-Finding Mission to Investigate Violations of International Law, Including International Humanitarian and Human Rights Law, Resulting from the Israeli Attacks on the Flotilla of Ships Carrying Humanitarian Assistance*, (27 September 2010), 66 s.

² *Report on the Israeli Attack on the Humanitarian Aid Convoy to Gaza on 31 May 2010, Turkish National Commission of Inquiry*, (Ankara, February 2011), 120 s.

³ *The Public Commission to Examine the Maritime Incident of 31 May 2010, The Turkel Commission*, (Report/Part One), Government Printing Israel, (January 2010 [Doğrusu 2011]), 294 s. Raporun ikinci kısmı henüz yayımlanmamıştır.

receği” ümidinde olduğunu ifade etmekle yetinmiştir. İnceleme Paneli, gelecekte olabilecek benzeri vakaları önlemek için tavsiyelerde bulunmak maksadıyla ulusal düzeydeki incelemelerin raporlarını teslim alma ve inceleme yetki ve sorumluluğu ile donatılmış olup Yeni Zelanda'nın eski Başbakanı Geoffrey Palmer'in başkanlığında, başkan yardımcılığı-nı Kolombiya'nın eski Devlet Başkanı Alvaro Uribe'nin yaptığı, İsrail'den Joseph Ciechanove ve Türkiye'den emekli Büyükelçi Özdem Sanberk'in yer aldığı üyelerden oluşturulmuştur. Panel'in, Mavi Marmara hadisesi-nin objektif bir resmini ortaya koymayı hedeflediği söylenebilir.⁴

İsrail, bu Panel'in kuruluşunun öncesinde (15 Temmuz 2010) Türkiye ise 10 Ağustos 2010 tarihinde konuyla ilgili ulusal düzeyde soruşturma başlattıklarını duyurmuş, takip eden süreçte bahsi geçen Panel'e sunulmak üzere raporlar hazırlamıştır. Başkanlığını emekli yargıç Jakob Turkel'in yaptığı İsrail'in komisyonu hukukçu, asker ve diplomat kökenli Reuven Merhav, Miguel Deutch, Shabtai Rosenne ve Amos Horev gibi şahıslardan müteşekkildir. Daha ziyade İsraili asker ve yetkililerin şahitliklerini ve İsrail'in uluslararası kamuoyuyla paylaşmaktan kaçındığı görsel malzemeyi esas alan komisyon, nihai bulgularını Ocak 2011 tarihinde tamamlayarak raporu BM'ye teslim etmiştir.

Türkiye ise saldırının gerçekleşmesinin hemen akabinde hadisenin tüm veçheleriyle incelenmesi amacıyla Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ile Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in başkanlık ettikleri bir komite kurmuştur. BM Genel Sekreteri'nin Soruşturma Paneli'ni oluşturması üzerine, “söz konusu saldırının ve filoda bulunan kişilerin maruz kaldıkları muamele-nin araştırılması ve bu çerçevede BM Soruşturma Paneli'ne sunulacak raporun hazırlanması maksadıyla Başbakanlıkça bir *Ulusal Araştırma ve İnceleme Komisyonu* oluşturulmuştur. Başbakanlık koordinatörlü-ğü altında, Dışişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ulaş-tırma Bakanlığı ve Denizcilik Müsteşarlığı'nın katılımıyla çalışmalarını yürüten komisyonun BM mercileri ve Soruşturma Paneli'yle irtibatı bakımından Büyükelçi Mithat Rende'nin 'Temas Noktası' olarak görev yapması uygun görülmüştür. Ulusal Araştırma ve İnceleme Komisyo-nu saldırıyı tüm ilgili kurum ve kuruluşlarla eşgüdüm hâlinde incele-yerek raporunu hazırlamış ve nihai şeklini Şubat 2011 tarihinde BM'ye sunmuştur.⁵

4 Panel'e dair BM açıklaması için bkz.: <http://www.un.org/News/Press/docs/2010/sgsm13101.doc.htm>.

5 Raporun hazırlanış sürecine dair bkz.: <http://strasbourg.cg.mfa.gov.tr/ShowAnnouncement.aspx?ID=3470>.

BM İnsan Hakları Konseyi'nin Mavi Marmara Raporu: “Kral Çıplak!” diyebilmek

Heyet'in şahitliğine başvurduğu gemilerdeki yolcuların tamamı, Heyet üyeleri nezdinde, insancıl ruh sahibi, Gazze halkının selametini derin ve sahici bir hassasiyetle önemseyen kişiler oldukları yönünde bir kanaat oluşturmuşlardır (s. 56).

Hâkim Karl Hudson-Phillips başkanlığındaki BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti tarafından hazırlanan rapor, Gazze Şeridi'ndeki insani durum, insani yardım filosundaki gemilere gerçekleştirilen saldırılar ile gemilerin ele geçirilmesinden sonraki süreçte yaşananları tespit edip bunları uluslararası hukuk ve insan hakları hukuku açısından ele almaktadır. Hukuki kavramları hassasiyetle kullanmaya çalışan ve ulaştığı her yargıyı sözleşmeler, andlaşmalar ve mahkeme kararları gibi uluslararası hukuk kaynaklarına dayandırmaya özen gösteren raporda, “görgü tanıklarının ifadeleri, adli tıp raporları, Türkiye'deki tıbbi personel ve adli tıp çalışanlarıyla görüşmeler, tanıkların yazılı ifadeleri, olayla ilgili video kamera kayıtları ve diğer görsel malzemeler gibi farklı bilgi kaynakları” değerlendirilmiştir. Heyet, “gemideki fotoğraf makinelerine, video kameralara, kapalı-devre televizyon kayıtları ile dijital depolama aygıtlarına İsrail tarafından el konulduğu ve bunlardan çok az ve seçilmiş görüntünün kamuoyuna sunulmuş olduğu gerçeğini göz önünde bulundurmuş, bunu delil karatma kapsamında kabul ederek ifadesini dinlediği görgü tanıklarının anlattıklarıyla İsrail mercileri tarafından dağıtılan görüntülerin örtüşmediği noktada, İsrail tarafından dağıtılan söz konusu kayıtlara ziyadesiyle ihtiyatlı yaklaşmak zorunda kalmıştır.” (s. 6-7, 49-50).

İsrail'in bu kabil karartma girişimlerine rağmen eldeki veriler ışığında “olayların kapsamlı bir resmine vakıf olduğu” kanaatinde olan Heyet (s. 7), Gazze Şeridi'nde 2007 Haziran'ından bu yana uygulanmakta olan ablukanın “insani felaket seviyesine ulaştığı” kanaatini izhar etmekte⁶ ve hapsedme politikasının Gazze Şeridi'nde yaşayan insanlara uygulanan bir “toplu cezalandırma” oluşturduğu, bu yüzden kanun dışı ve Dördüncü Cenevre Sözleşmesi'nin 33. maddesine aykırı olduğu görüşüne ulaştığını belirtmektedir (s. 16).

6 Filo hadisesinden sonra, Güvenlik Konseyi'nin, Gazze'deki durumu “sürdürülemez” olarak nitelendirmiş olmasına atıfta bulunan Heyet, ayrıca Uluslararası Kızılhaç Komitesi ve İnsan Hakları Komitesi'nin de aynı görüşte olduğunu belirleyerek bu tespiti raporuna almıştır, bkz.: s. 10-11, 14. Bu görüşü paylaşan diğer uluslararası kurumlar arasında sunlar yer almaktadır: BM İnsani İlişkiler Koordinasyon Ofisi OCHA, Dünya Gıda Programı, Dünya Bankası, BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri, BM Mülteciler Yüksek Komiserliği ve BM Kalkınma Programı.

Heyet'in bu tespitinden hareketle filonun yola çıkmasındaki ana hedefin uluslararası hukuk açısından meşru olduğunu söylemek mümkündür. Bu çerçevede "gemilerin ve yolcuların sıkı güvenlik tedbirlerinden geçerek yola çıktıklarını" belirten rapor (s. 22), İsrail hükümetinin iddialarının hilafına "gemiye daha öncesinde silah sokulmadığı kanaatindedir." (s. 24). Organizatörler arasında bulunan İHH'nın, "BM bünyesindeki Ekonomik ve Sosyal Konsey nezdinde danışman statüsü bulunduğu"na işaret edilmesi de İsrail'in İHH ile ilgili suçlamaları göz önünde bulundurulduğunda ayrıca önemlidir (s. 20).

Filoya uluslararası sularda yapılan müdahaleyi bütünüyle hukuka aykırı bulan Heyet (s. 15), geminin ele geçirilme sürecini, ele geçirildikten sonra yapılanları ve filo katılımcılarının ülkelerine dönmelerine kadarki süreçte yaşananları tafsilatlı bir şekilde ele alarak hukuki analizini yapmaktadır. Silahlı müdahalenin tahlili çerçevesinde "hem helikopterlerdeki askerlerin hem de güverteye inmiş olanların *paintball*, plastik ve gerçek mermi kullanarak ateş ettikleri" sonucuna ulaşılmıştır (s. 26-27). Heyet, "İsrail kuvvetlerinin yaygın olarak ve keyfi bir biçimde öldürücü güç kullandığını ve çok sayıda insanın gereksiz ölümüne ya da ağır yaralanmasına sebebiyet verdiğini" söyleyerek bu müdahaleye karşı "meşru müdafaa ve sivil direniş çerçevesinde hareket eden yolcuların "ateşli silah kullanmalarına ya da gemide ateşli silah bulduğuna dair herhangi bir delile ulaşamadığı"nı söylemektedir (s. 27, 37). Filodaki gemilerin ve öldürülen yolculardan hiçbirisinin İsrail güçlerine karşı herhangi bir tehdit oluşturmadığı sonucuna varan Heyet'in (s. 15, 25, 36) bu tespitinden hareketle gemide yaşananların bir "katliam" olarak değerlendirilmesi daha doğru olacaktır. Nitekim gemide yaşananların tasviri çerçevesinde anlatılanlar bu hususu desteklemektedir:

İsrail askerleri saat 04.30'a yaklaşırken zodyak botlardan Mavi Marmara'ya çıkmak için ilk teşebbüslerde bulunmuşlardır. Bir grup zodyak bot, Mavi Marmara'nın kıç tarafına hem iskele hem de sancak tarafından yaklaşmıştır. Yaklaşma sırasında, zodyak botlardaki İsrail askerleri gemiye gaz bombası, şok edici el bombası, göz yaşartıcı bomba ve *paintball* gibi öldürücü olmayan silahlarla ateş etmeye başlamıştır. (...) Üst güvertenin kontrol altına alınması operasyonu sırasında, İsrail kuvvetleri 15 dakika içinde üç helikopterden gemiye inmiştir. Hem helikopterlerdeki askerler hem de güverteye inmiş olan askerler, *paintball*, plastik mermi ve gerçek mermi kullanarak ateş etmişlerdir. Bu zaman zarfında gerçek mermi kullanımı sebebiyle dört yolcu ölümcül şekilde yaralanmıştır. Ağır yaralılarından başka, 14 tanesi kurşun yaralanması olmak üzere 19 yaralı daha mevcuttur. Üst güverteden köprü güvertesine kaçış yerleri hem az hem de bu geçişler dar olduğundan

üst güvertedeki yolcuların kurşun yağmurundan kaçabilmeleri çok zor olmuştur. Öldürülen kişilerden en az birisi askerlerle yapılan boğuşmalarda yer almamıştır ve elindeki video kamera ile çekim yaparken vurulmuştur. Kurşun yaraları ekseriya vücudun kafa, göğüs, karın ve sırt gibi üst kısımlarında yer almaktadır. Olay sırasında üst güvertede nispeten az sayıda insan bulunduğunu dikkate alan Heyet, burada bulunan insanların neredeyse tamamının vurulmuş olduğu sonucuna ulaşmıştır. İsrail askerleri, zaten yaralanmış olan yolculara gerçek veya plastik mermilerle ya da beanbag saçmalarıyla ateş ederek saldırılarını sürdürmüşlerdir. Adli tıp raporu, üst güvertede öldürülen iki yolcuya yaralı olarak yerde yatarken yakın mesafeden ateş açılmış olduğunu göstermektedir (s. 25-27).

Geminin ele geçirilmesi sonrasındaki olaylar da Heyet tarafından tespit edilmektedir. Buna göre "yaralılara dipçikle vurulmuş; kafaları, çeneleri ve sırtları tekmelenmiş ve sözlü olarak taciz edilmişlerdir. Bir kısım yaralı yolcu, elleri kelepçelenerek bir süre öylece bırakılmış, daha sonra kollardan veya bacaklarından sürüklenerek güvertenin ön tarafına getirilmiştir" (s. 28-29, 31-32, 49). Yaralı olmayan tutsaklar da benzer insanlık dışı muamelelere tabi tutulmuşlardır:

Yolcular ilk alıkonulma süreçlerinde ya da dış güvertelerde birkaç saat boyunca diz çökmüş vaziyette tutuldukları sırada İsrail askerî kuvvetlerinin fiziki tacizine maruz kalmış; tekmelenmiş, yumruklanmış ve dipçiklerle dövülmüşlerdir. Görevi gereği gemide bulunan yabancı bir gazeteci kelepçelenmeden önce yere yatırılarak tekmelenip dövülmüştür. Yolcuların konuşmasına ya da hareket etmesine izin verilmemiş; sık sık küfürlü sataşmalarda bulunulmuş, kadın yolcular cinsel aşağılanmaya maruz kalmışlardır. Yolcuların tuvalete gitmesine izin verilmemiş ya da ancak İsrail askerlerinin refakatinde izin verilmiş ve yolcular bunun için uzun süreler boyunca beklemek zorunda kalmıştır. Tuvalete gittiklerinde de tuvalet ihtiyaçlarını İsrail askerlerinin görebileceği bir şekilde ve elleri kelepçeli olarak giderebilmişlerdir. (...) İsrail kuvvetleri gemiye köpekler de getirmiş ve bazı yolcular bu köpekler tarafından ısırılmıştır. Şeker ya da kalp hastalığı gibi kronik rahatsızlıkları olan bazı yolcuların ilaçlarına İsrail askerleri tarafından el konulmuş ve ilaçlarını geri almalarına izin verilmemiştir (s. 32-33).

Tutuklanma sonrası vaziyetin tasvirinde ise gemilerin Aşdod Limanı'na getirilmesi, gemilerden nakil, hapishane ortamı ve sınır dışı edilme sırasında yolculara "işkenceye varan düşmanca muameleler" yapıldığı Heyet tarafından ayrıca teyit edilmektedir. Bu muamelelere örnekleriyle yer veren rapor, bu süreçteki belli başlı hukuk ihlallerini şu şekilde sıralamaktadır: "a) keyfi yahut illegal tutuklama ya da alıkoyma, b) işkence ve diğer zalimane insanlık dışı ve onur kırıcı muamele veya cezalandır-

ma, c) teşhir suçu, yani alıkonulan kişilerin kalabalıkların önünde zorla yürütülmeleri, d) kişi güvenliği ve insanlık onuru hakkının ihlali, e) diğer temel insan haklarının ihlali.”⁷

Raporun tespitine göre *Mavi Marmara*’da tatbik edilen şiddet hariç, belki de en çok edici uygulama sınır dışı edilme gününde Ben Gurion Uluslararası Havalimanı’ndaki üniformalı İsrail personeli tarafından uygulanan aşırı ve sebepsiz şiddet olmuştur. Metinde “o kadar tutarlı ve canlıdır ki, neredeyse sorgulamaya dahi ihtiyaç kalmamaktadır” şeklinde tavsif edilen ifadelerden sonra şu tespitlere yer verilmektedir:

O gün terminal binasında korkutucu sayıda silahlı asker ve polis bulunmaktadır. Bazı yolcular bu yetkililerin “kavga aradığını” ifade etmiştir. O noktaya kadar zaten tamamen İsrailiilerin kontrolü altında bulunan bütün yolcular burada defalarca üst aramasından geçirilmiştir. Bu aşamada uygulanan şiddetin meşru bir zemini olmadığı görülmektedir. (...) [Buradaki olaylar esnasında] çok şiddetli dövülen İrlandalı bir yolcunun kafasından ciddi bir darbe aldığı ve boğazına basılması sebebiyle neredeyse boğulma noktasına geldiği görülmüştür. Kendisine saldıranların polis memurları olduğunu ifade eden bu kişi, daha sonra bir nezarethaneye alınmıştır (s. 44).

Raporun hemen her aşamasında ele alınan konu çerçevesinde işlenen suçlara ve hukuki ihlallere temas edilmektedir. Metnin sonuç kısmında “rapor boyunca tespit edilen şu suçların soruşturulmasını destekleyen açık deliller mevcuttur” denilmektedir: “a) Kasten adam öldürmek, b) işkence ya da insanlık dışı muamele etmek, c) kasten eziyet etmek, beden bütünlüğüne ve insan sağlığına vahim şekilde zarar vermek” (s. 54).

Heyet, İsrail’in uluslararası insan hakları hukuku çerçevesindeki yükümlülüklerinin de değişik şekillerde ihlal edildiği düşüncesindedir. Bunlar: “a) yaşama hakkı, b) işkence ve diğer zalimane, insanlık dışı ve onur kırıcı muamele ya da cezalandırmanın yasak olması, c) kişinin özgürlük ve güvenlik hakkı; keyfi tutuklama ve gözaltıların yasaklanması, d) gözaltındaki kişilere insani muamele yapılması ve doğuştan sahip olunan insanlık onuruna saygı gösterilmesi hakkı ve e) ifade hürriyeti” (s. 54-55).⁸

7 Bu çerçevedeki ihlaller şöyle sıralanmaktadır: “Temel medeni davranış standartlarını ihlal haklarında yürütülen hukuki süreç ve prosedürlerle ilgili yeterince bilgilendirilmeleri, bilhassa imzalamaları istenen sınır dışı belgeleriyle ilgili olarak özellikle yanlış bilgilendirilmeleri, hukuki destek ve/veya ülkelerinin İsrail’deki elçiliğinden ya da diplomatik temsilciliğinden konsolosluk hizmeti almaktan mahrumiyet, aileleriyle ve diğer yakınlarıyla iletişim kurmalarına izin verilmeyişi. Eşi olaylar sırasında hayatını kaybeden bir kadın yolcunun ailesini arayıp durumdan onları haberdar etmesine bile izin verilmemiş olması takınılan aşırı ve sert tutuma verilebilecek örneklerden bir tanesidir.” s. 47-48.

8 Heyet’in tespit ettiği hukuk ihlalleri arasında ayrıca “yolculara ait eşyalara el konulması” ile “gemilere el konulup özellikle *Mavi Marmara*’nın büyük oranda tahrip edilmesi” de yer almaktadır, bkz.: s. 51-52.

Türkiye’nin Nihai Raporu: “Hiçbir devletin kendini hukukun üstünde görmesine izin verilemez”

Farklı arka planlara sahip, muhtelif meslek erbabı bu yolcular, darda kalmış insanlara yardım etmek gibi bir insani hedefin ardında birleşmişlerdi (s. 15).

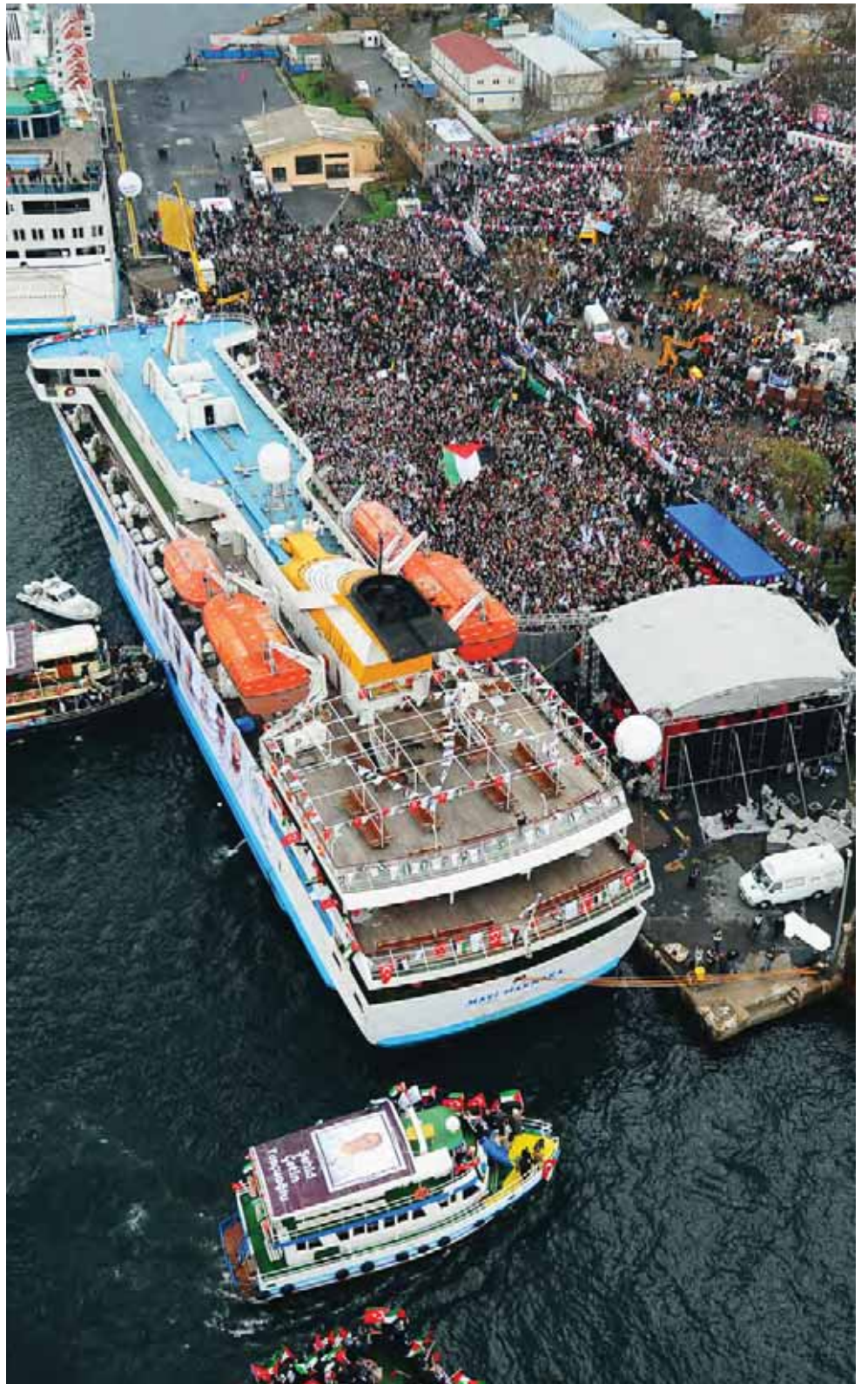
Türkiye’nin nihai raporu insani yardım filusunun hazırlanış sürecinden başlayarak saldırı anı ve sonrasında yaşananları ele alan kısım ile bu hususların hukuki analizinin yapıldığı genişçe bir kısımdan müteşekkildir. Temel tespit ve iddiaları bakımından yukarıda ele alınan BM raporuyla büyük oranda örtüşmektedir. Her iki rapor da Gazze’deki insani durumla ilgili aynı tespiti yapmakta, filoya yapılan saldırı ve sonrasında yaşananlarla ilgili benzer suçların işlendiğini ve benzer hukuk ihlallerinin olduğunu vurgulamaktadır. Bununla birlikte Türkiye’nin nihai raporunda birtakım yeni bulgu ve iddialara yer verilmektedir. Söz gelimi BM raporunda yalnızca İsrail’in delil karartma girişimlerine dikkat çekilirken, Türkiye’ninkinde bu husus bir adım daha ileri taşınmaktadır. Buna göre “İsraili yetkililer birtakım fotomontajlar yaparak ve yalnızca fotoğraf ve video çekmek için yolcuların önlerine yiyecek ve su koymak gibi mizanzenlere başvurarak uluslararası camiayı yanıltma teşebbüsünde bulunmuşlardır” (s. 38-39).

Olayın doğrudan taraflarından birisi olması hasebiyle Türkiye’nin raporunda bazı konular daha tafsilatlı ele alınmaktadır. Doğrudan Türkiye’yi ilgilendiren konuların başında ise gemilerin ve yolcuların denetimleriyle ilgili iddialar yer almaktadır:

Türkiye’den yola çıkmış olan gemilerin tüm güvenlik kontrolleri, gümrük ve gemi güvenliği önlemleri mevzuata uygun şekilde gerçekleştirilmişti. Bu gemilerdeki yolcular, bunların kişisel eşyaları ve büyük miktardaki insani yardım malzemesi de ayrıntılı bir şekilde denetlenmişti. Kontrollerde ateşli veya başka kategoride herhangi bir silah bulunmamıştı. Bu gemilerin demir aldıkları Türk limanlarının tamamı, Uluslararası Denizcilik Örgütü’nün Uluslararası Gemi ve Liman Tesis Güvenlik Kodu (ISPS) kapsamında tescilli limanlardır. (s. 4).

Raporun bu tespitleriyle bütünüyle insani amaçlarla yola çıkan filonun sivil bir girişim olduğu vurgulanırken, İsrail’in uluslararası sulardaki müdahalesinin kabul edilemez bir düşmanlık gösterisi olduğu ifade edilmektedir. Raporda “geminin durdurulması ve ziyaret edilerek aranması

gibi taleplerde bulunulmadığına dikkat çekilmekte” (s. 19), “makineli tüfekler, lazer güdümlü tüfekler, tabancalar ve modifiye *paintball* tüfekleriyle donatılmış” İsrail kuvvetlerinin “firkateynler, helikopterler, zodyak şişme botlar ve denizaltılarla destekli şekilde, ‘planlı ve kapsamlı bir saldırı’ gerçekleştirdikleri” kaydedilmektedir (s. 4, 17-18).

Türkiye’nin temel görüşlerinden bir diğeri “İsrail askerlerinin helikopterlerden gerçek mermilerle ateş açarak, henüz hiçbir asker geminin güvertesine inmeden iki sivil öldürdükleri” yönündedir (s. 4, 20, 22-23). Bu tespitini otopsi sonuçlarına başvurarak destekleyen rapora göre (s. 27-28), “saldırı sırasında İsrail askerleri sivil yolculara karşı aşırı, rastgele ve orantısız güç kullanmışlardır. Yolcular, İsrail askerlerinin silahlı saldırısına karşı, silah kullanmaksızın meşru müdafaa haklarına başvurmuşlardır” (s. 84-86). “Beyaz bayrak sallanmasına ve farklı dillerde teslim olunduğuna dair dâhili anonslar yapılmasına rağmen askerler öldürme kastıyla ateş etmeye devam etmişlerdir” (s. 26, 28).

İsrail’in bu saldırısı sonucu hayatlarını kaybedenlerin Türk vatandaşı olmaları Türkiye’ye vatandaşlık haklarından doğan birtakım yükümlülükler getirmektedir. Bu sebeple Türkiye, İsrail’i vatandaşlarına karşı işlediği suçlar dolayısıyla da özür dilemeye ve hesap vermeye çağırmakta, ayrıca ölenler ve yaralananlar için tazminat talep etmektedir. Hukuk kuralının tüm devletleri eşit bir şekilde bağlaması gerektiğini vurgulayan raporun temel önermesinin şu cümlelerle ifade edildiği söylenebilir:

Bu konu, uluslararası toplumun hukukun üstünlüğünü ne ölçüde arzuladığını göstermek bakımından belirleyici olacaktır. Hiçbir devletin kendisini hukukun üstünde görmesine izin verilmemelidir. Cezasızlık yerini sorumluluğa terk etmelidir. İsrail sorumluluğunu teslim etmeli ve buna bağlı olarak da Türkiye Cumhuriyeti’nden açıkça özür dileyerek hukuk dışı saldırısıyla yol açtığı zarar ve kayıpları tazmin etmelidir. İsrail’in bu saldırısının kınanması ayrıca açık denizlerde seyrüsefer hakkının geleceği açısından da hayati bir önemi haizdir. Aksi takdirde asla çığnenemez mahiyetteki bir hakkın ihlaline göz yumulması suretiyle [uluslararası hukuk bakımından] tehlikeli bir emsalin ortaya çıkmasının önü açılacaktır ki, bu durumun çok boyutlu olumsuz etkilerinin bugünden tam manasıyla kestirmek mümkün değildir (s. 8-9).

Turkel Komisyonu Raporu yahut muhayyel bir gerçeklik inşa etmek

İnsani yardım filosuna yaptığı askerî saldırısının uluslararası camiadan şiddetli tepkiler alması sebebiyle bir soruşturma komisyonu kurmak zorunda kalan İsrail, emekli yargıç Jacob Turkel başkanlığındaki bir

heyete hazırlattığı raporunda, İsrail müdahalesini uluslararası hukuka aykırı bulan BM İnsan Hakları Konseyi’nin raporu ile Türkiye’nin daha önce BM’ye sunduğu ancak gizli tuttuğu raporundaki argümanlara cevap vermeye çalışmakta ve esas itibarıyla şu üç hususu ele almaktadır: a) Gazze Şeridi’ne askerî gerekçelerle uygulanan ambargonun uluslararası hukuka uygun olduğu ve bu ambargonun Gazze Şeridi’ndeki insani durumu kötüleştirici bir etkisinin bulunmadığı; b) Bu ambargonun sürdürülebilir olması açısından İsrail ordusunun ambargoyu korumak için meşru zeminde yapıp ettikleri; c) İnsani yardım filosunu organize eden kurumlar ve filoda yer alan kişilerin konumlarını ve faaliyetleri.

Komisyon üyeleri, tamamen bağımsız olduklarına hususi bir vurgu yapmakta, her iki tarafı dinlemek için ellerinden gelen çabayı gösterdiklerini ifade etmektedirler (s. 11). Ancak gerek T.C. Hükümeti gerekse başta İHH yetkilileri olmak üzere “insani yardım filosu”nu organize edenler ve katılımcılar tarafından meşru görülmediğinden raporun hazırlanışında kendi argümanlarını teyit etmek için kullandıkları birtakım video kayıtları⁹ ve daha ziyade olaya müdahil olan İsrail askerlerinin şahitlikleriyle yetinmek durumunda kalmışlardır. Bu durum raporun yazım üslubunda da kendisini göstermektedir. Çoğunlukla İsrail silahlı gücü mensuplarının anlattıkları, doğrudan komisyonun tespitleri olarak sunulmaktadır.

Komisyon, İsrail’in Gazze’ye ambargo uygulamasını bütünüyle uluslararası hukuk çerçevesinde yer alan askerî bir eylem olarak değerlendirmektedir. Gazze’deki mevcut insani durumun filo düzenleyicilerinin iddia ettiği gibi “insani bir felaket” seviyesinde olmadığını vurgulamakta ve bu hususta İsrail’in BM temsilcileriyle sürekli irtibat hâlinde çalıştığını iddia etmektedir (s. 27, 34, 45-61, 64-90). Dolayısıyla “İsrail ordu mensuplarının Hamas’la arasındaki savaşı bile uluslararası hukuka uygun olarak sürdürdükleri noktasında şüphe yoktur” görüşüne ulaşan komisyon (s. 91-102), filo yolcularına yapılan müdahalede de uluslararası hukuk çerçevesinin dışında hareket edilmesinin düşünülmeeyeceği kanaatindedir. Üyeler, bu argümanlarını ilginç bir noktaya taşıyarak filo aracılığıyla bahsi geçen ambargoyu delme girişimlerini “İsrail’e karşı askerî bir eylem” olarak görmekte-

⁹ Komisyonun, Mavi Marmara’daki aktivistlerin “gemi üzerindeki konuşlanmaları”na ayırdığı bölümde geminin güvenlik kamera kayıtlarını kullanmasına rağmen, geminin ele geçirilmesi sonrası yaralı ve tutsaklara yapılan muamelenin “son derece insani” olduğu hususunda yalnızca İsrail askerlerinin şahitliklerini ve mizansen olarak hazırlanan bazı fotoğrafları kullanması manidardır (s. 193-197). Hâlbuki gerek BM raporunda gerekse Türkiye’nin hazırladığı raporda “İskence ve kötü muameleye varan” tavırlar gösterildiği belirtilmektedir. Bu durumun delil karartma kapsamında değerlendirildiğine yukarıda işaret edilmiştir.

dirler (s. 111). Bu sebeple “Dökme Kurşun Operasyonu”nun neden olduğu yıkımın izlerini bir nebze olsun silebilmek için gemilere yüklenen çimento çuvalları, “Hamas’ın İsrail’e karşı askerî amaçlarla kullanabildiği teçhizat”a (s. 239), Mavi Marmara’daki bir yaşındaki bebekten seksen yaşını aşmış insanlara kadar 37 farklı ülkeden yaklaşık 700 yolcu, birer “militan”a dönüşmekte; yolcuların üzerlerindeki can yelekleri “askerî üniforma”ya, gemi içerisinde düzeni sağlamak için ellerindeki telsizlerle haberleşmeleri “emir komuta zinciri içerisinde hareket etmelerine” delalet etmektedir. Gemideki bu “düzenli askerî birliğin (!)” silahlarını tespit etmekte de oldukça mahir olan komisyon, “yangın hortumlarını, sandalyeleri, sopa ve porselen tabakları” öldürücü silahlar olarak lanse edebilmektedir (s. 247-251). Dolayısıyla İsrail ordusuna karşı böylesi bir askerî harekât içerisinde giren bu gemiyi durdurmak gibi meşru bir çerçevede hareket eden İsrail askerleri gemiye indiklerinde maruz kaldıkları “düşmanca tavır” ve “aşırı şiddet kullanımı”na karşı meşru müdafaa haklarını kullanarak dokuz insani yardım gönüllüsünü öldürmüşlerdir (s. 221, 255 vd.). Filonun düzenlenmesi, uluslararası sularda seyretmesi ve gemi yolcularının kendilerine daha gemiye çıkmadan ateş açmaya başlayan askerlere karşı direnmeleri gayrimeşru olunca, meşru müdafaa çerçevesinde hareket eden İsrail’in bu operasyonu doğal olarak uluslararası hukuka uygun olmaktadır (!).

Rapor bir bütün hâlinde ele alındığında, hukuki kariyerlerinin böylesi bir raporu hazırlamaktaki ehliyetlerine delalet ettiğine özel vurgu yapılmasına rağmen (s. 13) komisyon üyelerinin bağımsız birer “yargıç” üslûbuna sahip olmadıkları, daha ziyade “müdafaa avukatı” ağzıyla tespitlerde buldukları anlaşılmaktadır. Zaman zaman suçlayıcı ve saldırgan bir üslûba dönüşen bu yazım tarzı, metni bir rapor olmaktan çok bir “müdafaa”ya dönüştürmektedir. İHH aleyhinde kullanılan neredeyse tüm argümanlarda 11 Eylül sonrası dünya gündemine terörizmi çağrıştıracak anlam aralıklarıyla sokulan “radikal İslamcı” ve “siyasal İslamcı” gibi yaftalardan güç devşirilmeye çalışılması da (s. 118-119), bir yandan Batı dünyasına mesaj vermeyi hedeflerken öte yandan meselenin mecrasından saptırılarak farklı bir bağlama çekilmesini sağlamaya matuftur. Bu müdafaaamenin herhangi bir mahfilde ciddiye alınabilmesi gerek meri uluslararası hukuk ilkeleri gerekse hukuk mantığı açısından oldukça şaşırtıcı olacaktır. Nitekim İsrail’in etkili gazetelerinden Haaretz’in başyazısında raporun naifliğine dikkat çekilmekte ve “[İsrail için] bu kadar iyi bir raporun aslında ülkenin uluslararası camia nezdindeki mevcut durumunu daha da kö-

tüleştirmekten başka bir işe yaramayacağı”na vurgu yapılmaktadır.¹⁰ Gerçekten de yaşları bir hayli ilerlemiş olan komisyon üyeleri, eğer gerçekten zihinsel yeteneklerini kaybetmedilerse, bütün insanlık âlemiyle dalga geçiyor olmalı. Zira başka bir izah, bu metinde yazılanları açıklamaya yetmeyecektir.

Değerlendirme

Sonuç olarak, BM raporundaki bulgularla Türkiye’nin nihai raporundaki bulguların büyük oranda örtüşüyor olmasının, her iki raporun olan biteni objektif bir şekilde tasvir etmeye çalışmasından kaynaklandığını söyleyebiliriz. İsrail’in “müdafaa” ise bu iki rapora cevap yetiştirmeye çalışan savunmacı bir üslûba sahiptir. Ancak metinde yazılanlar hukuki değerlendirmelerden ziyade, büyük oranda “tezvirat” seviyesinde kalmaktadır. Yine de, İsrail’in kendisiyle ilgili -uluslararası hukuk ilkeleri açısından bakıldığında son derece kifa-yetsiz olsa da- bir rapor hazırlamak zorunda kalması Mavi Marmara hadisesi ile birlikte artık dünyanın yavaş yavaş değişmeye başladığını İsrail’in de fark ettiğine delalet edebilir.

Özetle belirtmek gerekirse “Gazze Özgürlük Filosu”na yapılan müdahaleyle ilgili hazırlanan raporlar iki zıt kutbu temsil etmektedir: BM İnsan Hakları Komisyonu ve Türk Ulusal Araştırma ve İnceleme Komisyonu raporlarında her yaptığıyla uluslararası hukuk kurallarını çiğneyen bir İsrail portresi; Turkel Komisyonu raporunda ise sadece bu müdahalesinde değil, tüm faaliyetlerinde hukuk kurallarına sıkı sıkıya bağlı bir İsrail portresi. Şu hâlde bütün bir insanlık için mesele, kafalarımızı kuma gömüp gömmeyeceğimiz noktasında düğümlenmektedir.

Uluslararası hukukun etki ve imkânları açısından bakıldığında tüm bu raporları göz önüne almak durumunda olan BM İnceleme Paneli’nin nasıl bir neticeye varacağını kestirmek mümkün değildir. Ancak meselenin bir de uluslararası vicdan açısından önemi bulunmaktadır. Tüm bu olup bitenler karşısında şair İsmet Özel’in bir mısraında dile getirdiği gibi “Körüm, o hâlde karanlık niye benden kaçıyor?”¹¹ diye hayıflanmak da hakkaniyete teslim olup vicdanının aydınlığıyla yolunu bulmayı tercih etmek de insanlığın kendi elinde zira.

¹⁰ “The report is good, the situation is bad”, <http://www.haaretz.com/print-edition/opinion/the-report-is-good-the-situation-is-bad-1.338817>.

¹¹ İsmet Özel, *Of Not Being A Jew*, Sule Yayınları, İstanbul 2005, s. 11.

26 Aralık 2010 günü İstanbul'a dönen Mavi Marmara, 50 ülkeden binlerce kişi tarafından karşılandı. Mavi Marmara'yı 10 gün içerisinde 250.000 kişi ziyaret etti.

Ve Son Söz...

Heyet'in varmış olduğu kanaate göre, filo herhangi bir yakın tehdit oluşturmamaktaydı. Gemilere yapılan müdahale, aslında, filo organizatörlerinin bir propaganda zaferi elde edebileceği endişesiyle yapılmıştı.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 57), 27 Eylül 2010

Gazze Özgürlük Filosu gemilerinin farklı limanlardan demir almasının üzerinden bir yıl geçti.

İsrail'in Gazze'ye uyguladığı ablukayı kırmayı amaçlayan Özgürlük Filosu küresel sivil itaatsizliğin bir sembolü olarak yola çıktı. Uluslararası kamuoyunun Gazze'ye uygulanan abluka karşısındaki suskunluğuna ve tarafsızlığına karşı yepyeni ve ortak bir vicdan ve muhabbet dili yakaladı. Farklı din, inanış ve ideolojiden insanlar anlamlı bir birliktelik oluşturdu. Sivil iradeyle ortaya konan bugüne kadarki en büyük ve kararlı adımlardan birini atan 37 ülkeden yaklaşık 700 kişi, insanlık adına en yalın, en sade hâllerıyla, en olağan ve en insani refleksleriyle yollara düştü.

Sivil halk üzerindeki tahribat orantısız boyutlarda ise bir ablukanın uygulanması devam ettirilemez. Genelde savaş hukukunda "siviller üzerindeki tahribattan" kasıt; ölümler, yaralanmalar ve sivillere ait mala-mülke zarar gelmesidir. Burada tahribat dendiğinde, sivil ekonomide sebep olunan yıkım ve bu yıkımın tamirinin engellenmesi akla gelmelidir. Ayrıca şu da dikkate alınmalıdır; Gazze'de pek çok insan yiyecek bulma sıkın-

tısıyla ya da yiyecek satın almak için gerekli parayı bulma sıkıntısıyla karşı karşıyadır ve savaş hukukunda "aç bırakmak" kelimenin tam manasıyla "açlığa sebep olmak" demektir.

30 Mayıs gecesi, İsrail kara sularının 70 mil açığında, hiçbir devletin müdahale yetkisinin bulunmadığı uluslararası sularda, sadece ve sadece insani yardım malzemeleri ve silahsız sivilleri taşıdığı günler öncesinden duyurulan Özgürlük Filosu savaş gemileri, denizaltılar, sayısız zodyaklar ve helikopterlerle kuşatıldı. İsrail komandoları büyük bir devletle çarpışır gibi kadınların, çocukların ve yaşlıların bulunduğu filonun yolcu gemisi Mavi Marmara'ya bir saldırı gerçekleştirildi. İsrail Dışişleri Bakanı Danny Ayalon'un "nefsi müdafaa" olarak tabir ettiği saldırıda 9 sivil katledildi, 56'sı da yaralandı. Uluslararası sularda Akdeniz'in ortasında Mavi Marmara yolcuları tutuklandı, kelepçelendi, şahsi eşyaları gasp edildi, tahkir edildi, aşağılandı, alıkonuldu.

Canlı yayında tüm dünyanın şahit olduğu bu görüntüler, uluslararası kamuoyunun nezdinde, yıllardır zoraki sürdürülen müzakereler ve dayatılan yol haritaları ile içinden

cıkılmaz bir hâl alan Filistin meselesine dair yepyeni bir hareketlenmeye sebep oldu. Devlet başkanları sivilleri hedef alan saldırıyı kınadı, "korsanlık" ve "insanlık dışı" olarak niteledi. Birleşmiş Milletler, İslam Konferansı Örgütü, Avrupa Birliği, Arap Birliği gibi uluslararası kuruluşlar filonun insani yardım misyonuna dikkat çekti. BM, hazırlanmış olduğu Vaka İnceleme Heyeti Raporu'yla saldırıyı "samimi olarak kendisini yardımseverlik ruhuna adanmış" insanlara karşı gerçekleştirilen "açıkça kanunsuz" ve "olağanüstü şiddet boyutunda" bir eylem olarak gördü.

En önemlisi de sivil toplum nezdinde İsrail'e, boykot, tecrit ve yaptırım uygulamaya yönelik küresel çağrılar daha da yoğunlaştı. Dünyanın farklı şehirlerinde sivil özgürlük hareketleri, protesto gösterileri düzenledi. Stockholm'de, Kuala Lumpur'da, Tokyo'da, Londra'da, İstanbul'da, Batı Şeria'da, ablukanın kaldırılması, savaş suçları işleyen İsraili yetkililerin yargılanması, İsrail'le ticaretin sınırlandırılması ve silah ambargosu başlatılması için talepler yükseldi.

Gazze Özgürlük Filosu kuşatma altındaki Filistin halkıyla dayanışmayı amaçlayan onurlu, barışçıl ve haklı bir misyondur. Dünya kamuoyunun desteğini arkasına almakta gecikmeyen bu misyon İsrail'i değişime zorladı. Gazze'ye geçişine izin verilen ticari mallar ve temel ihtiyaç maddeleri görece arttırıldı. Kamuoyunun baskısı Refah Sınır Kapısı'ndaki geçişlerde de bazı rahatlatıcı düzenlemelere gidilmesine sebep oldu. Gazze'nin yeniden imarı ve Gazze halkının yaralarının sarılması için Gazze Özgürlük Filosu ile taşınan yardım malzemeleri ise

ancak İsrail saldırısından aylar sonra BM tarafından Gazze'ye ulaştırılabildi.

İsrail'in tepkiler karşısında duyarlılık göstererek kalıcı bir barışı tesis etmek için harekete geçtiğini söylemek ise çok zor. Filo yola çıkmadan günler önce organizatörler ve katılımcılar hakkında asılsız iddialar öne sürerek misyonun meşruluğunu sorgulamaya çalışan İsrail, saldırının ardından da dezenformasyona devam etti. Saldırının meşruluğu üzerine halkla ilişkiler kampanyaları yürütüldü. Resmî söylemleri etkilemekte başarılı olan Hasbara taktikleri ise sivil vicdanlarda işe yaramadı.

Uluslararası Ceza Mahkemesi ve Türkiye başta olmak üzere filo katılımcılarının vatanı buldukları ülkelerde açılan/açılmayı bekleyen davalar devletlerin barış ve adalet karşısındaki durumlarının belirlenmesi açısından önemini koruyor. Yarın dünyanın herhangi bir yerinde gerçekleşebilecek benzeri bir olay için emsal teşkil edeceği ve hukukun herkes için olduğu düşünülürken en adil kararın alınması için devletlerin üstün bir gayret içerisinde bulunmaları gerekiyor.

Gazze'de uygulanan abluka beşinci yılında. Hukuksuz olarak uygulanan bu abluka kalkmadan; Kudüs, Ramallah, el-Halil, Beytüllahim, Cenin, Tulkarim, Nablus özgürlüğüne kavuşmadan ve dünyadaki tüm mazlum halklar adaletle buluşmadan insanlık ailesi mutlu olmayacak. Güney Afrika'da *apartheid* rejimine karşı mücadele eden efsanevi lider Nelson Mandela'nın da dediği gibi: "Filistin özgürleşmeden dünya üzerinde gerçek manada özgürlükten bahsedilemez."

Heyet'e sunulan deliller incelendiğinde Gazze'deki insani durumun ciddiyeti ortadadır. Ekonomi çökmüştür ve toparlanması da - yukarıda izah edildiği üzere- engellenmektedir. Bütün bu hususların OCHA tarafından da doğrulandığını göz önüne alan Heyet, ablukanın Gazze'de yaşayan sivil nüfusa orantısız derecede zarar verdiğinden emin olmuştur. Bu bakımdan, (filoya) yapılan müdahalenin hukuk çerçevesinde izahı mümkün değildir ve bu nedenle hukuk dışı olarak değerlendirilmesi gerekir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 52-53), 27 Eylül 2010

Hiçbir zaman unutulmamalıdır ki, iktidar ve güç ancak adalet ve hakkaniyetle mümkün olabilir. Barış ve saygı hasımlarına zor kullanarak değil, hak ederek elde edilmelidir. Hakkaniyetle bağdaşmayan bir zaferin kalıcı bir barış getirdiği hiçbir zaman görülmemiştir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 260), 27 Eylül 2010

Heyet, tespiti yapılan olguların bir dizi hukuk ihlaline işaret ettiği düşüncesindedir. Uluslararası Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'ndeki hükümler çerçevesinde, bu ihاللerden zarar gören kimselerin bu zararlarıyla ilgili olarak haklarını aramak üzere gerekli hukuki yollara ve mercilere başvurma ve zararların büyüklüğü ya da vahametiyle orantılı olmak üzere hataların düzeltilmesi talebinde bulunma hakları mevcuttur. İşkence söz konusu olduğunda, mağdurların tıbbi ve psikolojik tedavi masrafları da karşılanmalıdır. Bundan başka, sözleşmenin 9(5) sayılı maddesi tazminat hakkı da getirmektedir. Dördüncü Cenevre Sözleşmesi'ndeki büyük ihاللere çerçevesinde değerlendirildiğinde, bunlar şahsi cezai sorumluluk da oluşturabilir.

BM İnsan Hakları Konseyi Uluslararası Vaka İnceleme Heyeti Raporu (Madde 258), 27 Eylül 2010

Ve insanlık barış için yoluna devam edecek...

[Faint, illegible handwritten text in Ottoman Turkish script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

